

Viru-Nigula valla üldplaneeringule ja keskkonnamõju strateegilisele hindamisele laekunud ettepanekud

Kuupäev 31.12.2022

Sisukord

1. AMETID	3
Veterinaar- ja Toiduamet	3
Päästeamet	3
Muinsuskaitseamet.....	6
Maa-amet	16
Politsei- ja Piirivalveamet	55
Terviseamet	55
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.....	57
Keskkonnaamet	59
Lennuamet.....	95
Transpordiamet	95
Veeteede Amet	103
2. MINISTEERIUMID.....	103
Siseministeerium	104
Kaitseministeerium.....	104
Rahandusministeerium	108
Keskkonnaministeerium	133
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	145
Maaeluministeerium	148
3. KOHALIKUD OMAVALITSUSED, ETTEVÕTTED, ERASIKUD JT.....	151
Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK)	151
Haljala vallavalitsus.....	155
Lüganuse vallavalitsus	156
Rakvere Vallavolikogu.....	157

MTÜ Eesti Erametsaliit	157
Levikom Eesti OÜ	160
R. Türkel	160
Eestimaa Looduse Fond (ELF)	161
Elering AS	161
Baltic Tank AS	162
AS Estonian Cell	162
Kunda Sadam AS	163
A. Tull	164
Lontova elanikud	170
E. Mägi	170
Sadama 7T8 OÜ	171
Sunly OÜ	171
Enefit Green AS	172
PurBus OÜ (T. Tamm)	174
P. Vehm	174
M. Vasiljuk	175
M. Sternhof	175
Windpower OÜ	175
OÜ Utilitas Wind	179
Riigi Kinnisvara AS	189
A. Järv	190
A. Aron	191
O. Penek	194
M. Viik	196
Ü. Otsepp	198
M. Parijõgi	199
4. AVALIKUL ARUTELUL ESITATUD ETTEPANEKUD	201
K. Oras	201
Aseri elanikud	201
R. Heinmets	201

Nr	Osapool	ÜP etapp, kirja kuupäev ja nr	Kirja sisu (lühendatult)	Omavalitsuse seisukohad
	AMETID			
	Veterinaar- ja Toiduamet	Lähteseisukohad <i>13.07.2018 nr 1.1-23/6410</i>	Leida üldplaneeringuga asukoht taudistunud põllumajandusloomade võimalike matmispaikade osas.	Ettepanekuga ei arvestata. Lähtume Rahandusministeeriumi ja VTA vahel toimunud koosoleku tulemusest, et üldplaneering ei ole parim vahend kriisiolukordade teema lahendamiseks.
	Päästeamet	Kooskõlastamine <i>25.11.2021 nr 7.2-3.3/8808-2</i>	Üldplaneeringu tähelepanekud: 1. Juhime tähelepanu, et üldplaneeringus peatüki 4.7 peakirjas viidatakse ohtlikule ettevõttele. Kemikaaliseaduse alusel jagunevad ettevõtted suurõnnetuse ohuga ja ohtlikeks ettevõteteks. Seetõttu peab olema peatüki 4.7 pealkiri „Ohtlikud ja suurõnnetuse ohuga ettevõtted“.	1. Arvestame ettepanekuga.
			2. Peatükis 4.7 kord käsitletakse mõistet ohtlik ettevõtte ning seejärel suurõnnetuse ohuga ettevõtte või mõlemaid koos. Kemikaaliseaduse alusel jagunevad ettevõtted suurõnnetuse ohuga ja ohtlikeks ettevõteteks. Palume lähtuda kemikaaliseaduse mõistetest.	2. Korrigeerime sõnastust.
			3. Peatükis 4.7 on välja toodud tingimused ohtliku ettevõtte ohualas. Samas antud punktides käsitletakse nii ohualaga seotud punktete kui	3. Selgitame, et üldplaneeringuga ei ole kavandatud uusi ohtlikke või suurõnnetuse ohuga et-

			ka uue käitise st uue ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ettevõtte rajamist. Seetõttu palume antud peatükki täpsustada ning kirjeldada selgemalt erinevatest tingimustest. Üldplaneeringust peavad selguma planeeritavad riskiallikad ja nende mõju hinnang olemasolevale ning kaitsemeetmed, mida rakendatakse.	tevõtteid. Oleme arvestanud Kunda linna territooriumil paiknevate suurõnnetuse ohuga ettevõtetega. Tingimused ohtliku või suurõnnetuse ohuga ettevõtete kohta on määratud järgmise 10-15 aasta perspektiivis. ÜP seletuskirja täiendatud.
			4. Viru-Nigula vallas asub kaks suurõnnetuse ohuga ettevõtet: • Wibax Tank AS Kunda terminal (B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte). • Aktsiaselts Estonian Cell (A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte).	4. Oleme suurõnnetuse ohuga ettevõtetega arvestanud.
			5. Kaliküla aianduspiirkonna puhul ei ole sisuliselt tegemist enam haasustusega ning sellest tulenevalt tuleb mõelda tuletõrje veevarustuse tagamisele antud piirkonnas.	5. Seletuskirjas on seatud tingimus olemasoleva hoonestusega aladel (sh aiandus- ja suvilaühis- tud) ühisveevõrgu baasil normikohase hüdrandisüsteemi või tuletõrje veevõtukohtade rajamiseks. Tingimuse rakendamisega tuleb arvestada ka Kalikülas. Lisame katastriüksusele 90201:001:0030 Kaliküla sissesõidu äärde lokaalse tuletõrje veevõtuhoidla.
			6. Viru-Nigula alevikus tuleb samuti tuletõrje veevarustus tagada, tegemist on tiheasustusega ning praegusel hetkel antud piirkonnas tulekustutusvee tagamise lahendus sisuliselt puudub.	6. Üldplaneeringuga on seatud tingimus olemasoleva hoonestusega aladel ühisveevõrgu baasil normikohase hüdrandisüsteemi või tuletõrje veevõtukohtade rajamiseks. Tingimuse rakendamisega tuleb arvestada ka Viru-Nigula alevikus. Lisame perspektiivse tuletõrje veevõtuhüdrandi katastriüksusele 90202:004:0050 Viru-Nigula alevikus.

			Üldplaneeringus ei ole nimeliselt neile viidatud, sh puuduvad ohustatud alad. Seetõttu palume välja tuua käitised ja nende ohualad, sh nende tegevusega seotud võimalikud ohud ja riskid ning nende mõju hinnang planeeritavale. Soovitame olemasolevad riskiallikad koos ohualadega kanda kaardirakendusele (https://gis.skpk.ee/portal/apps/webappviewer/index.html?id=29fd6339952141fb92c51b8912856c84). Üldplaneeringus tuleb arvestada olemasolevate riskiallikega. Soovi korral on võimalik kasutada Päästeameti avaandmeid (https://www.rescue.ee/et/juhend/avaandmed/suuronnetuse-ohuga-ja-ohklikud-ettevotted).	Oleme arvestanud Kunda linna territooriumil paiknevate suurõnnetuse ohuga ettevõtetega. Mõlemad ettevõtted koos ohualadega on kajastatud ka üldplaneeringu kaardirakenduses. Täpsemalt on see leitav Tehnovõrgud -> Veevarustus ja kanalisatsioon -> Tuletõrje veevõtukoht.
			Juhime tähelepanu asjaolule, millega üldplaneeringus arvestada: 1. Üldplaneeringus ei saa anda uue tegevuse puhul väga konkreetset sisendit ohualade ulatuste kohta. Samas tuleb kirjeldada asukoha valiku piiranguid, anda üldine hinnang doominoefekti võimaluse kohta ning sellest tulenevalt teha järeldused, millised võivad olla meetmed tagajärgede ennetamiseks ja leevendamiseks.	1. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 4.7 on toodud tingimused, millega tuleb arvestada ohtliku või suurõnnetuse ohuga ettevõtte ohualas. KSH aruandes ei ole doominoefekti hinnatud, kuna nii Maa-ameti ohtlike ettevõtete kaardirakenduse kui ka Päästeameti kodulehel oleva info kohaselt ei ole kummagi vallas asuva suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul tegemist doominoefektiga käitisega.
			2. Üldplaneeringus tuua välja täiendavad objektid, mille puhul on vajalik koostada detailplaneering: a. suurõnnetuse ohuga või ohtlikkus ettevõttes muudatuste tegemine, mis ei nõua planeerimisseadusest tulenevalt detailplaneeringut; b. suurõnnetuse ohuga või ohtlikku ettevõtte või nende ohualasse planeerimine, kui tegemist ei ole tiheasutusaladega.	2. Seletuskirjas on toodud DP koostamise kohustusega alad ja juhud, sh olulise avaliku huvi korral, mis väljendub ruumilises mõjus naaberkinnistutele ehitismahu olulises suurenemises või transpordivoogude või külastajate hulga suurenemises või visuaalse mõju, müra, tooraine või tööjõu vajaduse suurenemises ehitise kavandatavas asukohas võrreldes senisega. Täiendavalt võib kohalik omavalitsus DP koostamise algetada tulenevalt PlanS §125 lg-st 3.

			Ülaltoodud asjaoludest ning kemikaaliseaduse § 32 lõikest 6 lähtuvalt jätab Päästeamet Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamata.	Ohtlike ja suurõnnetuse ohuga ettevõtete käsitluse osas ei ole täpselt aru saada, mis on Päästeameti hinnangul KSH aruandes valesti/puudu. KSH aruandes on kajastatud, et maakasutuse muudatusi olemasolevate käitiste ohualadesse ei kavandata. Seega kui ÜP sinna midagi ette ei näe, siis ei ole KSH-s ka midagi hinnata. KSH-s aruande eelnõus on toodud, millele tuleb edaspidi tähelepanu pöörata, kui see vajadus peaks tulevikus tekkima. Kas siin on midagi olulist Päästeameti arvates puudu?
		Lähteseisukohad <i>12.11.2018 nr 7.2-1/18046-1</i>	Üldplaneeringus tuleb kindlasti ette näha tuletõrje veevarustus, see on oluline tagamaks kohaliku elukeskkonna turvalisust. Siseministri määruse nr 17 „Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded ja nõuded tuletõrje veevarustusele“ § 54 lg 1, 2, 3 alusel on oluline määrata üldplaneeringu seletuskirjas ja joonistel tuletõrje veevõtukohtade asukohad, -juurdepääsud, -tüübid, -kitsendused ja tingimused rajamise kohustuse kohta.	Ettepanekuga arvestatakse. ÜP määrab tuletõrje veevõtukohtad ja juurdepääsud jm info vastavalt üldplaneeringu täpsusastmele. Ettepanek kajastub: lähteseisukohtade (LS) ptk 2.2. punkt 3.
	Muinsuskaitseamet	Kooskõlastamine <i>10.12.2021 nr 1.1-7/1063-6</i>	Muinsuskaitseameti menetluskomisjon tutvus Viru-Nigula üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõuga ning tuginedes muinsuskaitseaduse § 3, planeerimisseaduse § 8-12, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 40 lg 6, otsustas: Muinsuskaitseamet kooskõlastab Viru Nigula valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu, kuid palume täiendada kultuuripärandi ülevaadet Muinsuskaitseameti poolt koostatud avastamata arheoloogiapärandi ja arheoloogiatundlike alade käsitluse ja kaardimaterjaliga (seletuskiri ja kaardikihid e-kirja manuses).	Võtame teadmiseks.

			Palume esitada arheoloogiatundlike alade analüüs ja kaart üldplaneeringu koosseisus. Kuna nimetatud info on ajas täienev, siis edaspidi kajastatakse arheoloogiatundlike alade asjakohane info Muinsuskaitseameti poolt loodavas veebirakenduses.	
			Samuti tutvus Muinsuskaitseameti menetluskomisjon Viru-Nigula üldplaneeringu eelnõuga ning tuginedes muinsuskaitseaduse § 3 ja planeerimisseaduse § 8-12, otsustas: Muinsuskaitseamet kooskõlastab Viru-Nigula üldplaneeringu, kuid palub eelnevalt täiendada kultuuripärandi käsitlust: 1. lisada p 4.1.1 järgmine ülevaade: Kultuurimälestised 1. Kultuurimälestised näitavad piirkonna ja kultuurmaastiku ajaloolist mitmekesisust, seetõttu tuleb edasises tegevuses (detailplaneeringu koostamisel, projekteerimistingimuste andmisel) lähtuda mälestisi säästvast põhimõttest ning arvestada nende kui olulise avaliku huviga. Kinnismälestise kaitseks on kehtestatud kaitsevöönd, mille eesmärk on tagada mälestiste säilimine ajalooliselt väljakujunenud maastikust-ruktuuris ja mälestist toetavas ning sobivas keskkonnas. Kui õigusaktis ei ole määratud teisiti, siis on mälestise kaitsevöönd 50 m, tihedalt koos asuvatele mälestistele võib olla määratud ühine kaitsevöönd. Kui kinnismälestisele või selle kaitsevööndisse soovitakse ehitada või rajada teid, liine, trasse vm, tuleb kavandatav tegevus kooskõlastada Muinsuskaitseametiga. Mälestistena riikliku kaitse all olevad hooned hoida võimalusel kasutuses ning kasutusest väljas olevatele leida (uus) sobiv kasutusotsustarve. Tagada ümbruse heakord ja vaadeldavus. Mälestisele suunatud	1. ÜP-ga ei ole seatud riikliku kaitse all olevatele kultuurimälestistele eraldi tingimusi ning nende puhul on seletuskirjas viidatud, et kultuurimälestistega seonduvad ehitus- ja kasutustingimused on sätestatud muinsuskaitse- ja planeerimisseaduses. Mälestiste ajakohane info¹ kajastub kultuurimälestiste registris. Kultuurimälestiste ja nende kaitsevööndite ulatusega on üldplaneeringuga ette nähtud tegevuste kavandamisel arvestatud.

¹ Mälestise kaitsevöönd on reeglina 50 meetrit, kuid täpse kaitsevööndi ulatuse kohta saab informatsiooni kultuurimälestiste registrist.

			tööde tegemisel lähtuda muinsuskaitseadusest tulenevatest põhimõtetest ja nõuetest. Kultuurimälestiste ja nende piiranguvööndite aktuaalne seis kajastub kultuurimälestiste registris (register.muinas.ee) ja tuleb enne iga järgmist etappi (detailplaneeringu algatamine, projekteerimistingimuste andmine, ehitusloa andmine jms) registrist üle kontrollida.	
			Riikliku kaitse all mitte olevad väärtuslikud üksikobjektid 1. Mitte riikliku kaitse all olevate väärtuslike üksikobjektide nimekirja kuuluvate hoonete ja rajatiste lammutamise soovi korral teha koostööd Muinsuskaitseametiga, eesmärgiga anda ametile võimalus kaaluda objekti mälestiseks tunnistamise menetluse algatamist. Samuti tuleb kaasata amet juba mälestiseks tunnistamise ettepaneku saanud objekti lammutamise ja ümberehitamise küsimustesse.	Väärtuslikele üksikobjektidele, mis ei ole riikliku kaitse all, on ÜP-ga seatud kasutus- ja ehitustingimused, mille järgimist kontrollib kohalik omavalitsus.
			Arheoloogia 1. Lisaks riikliku kaitse all olevatele arheoloogiamälestistele ning teadaolevatele muististele ja leiukohtadele, mida ei ole jõutud kaitse alla võtta, on suur osa arheoloogiapärandist veel avastamata. Selle hävimise vältimiseks tuleb nii riigil kui ka kohalikul omavalitsusel tagada meetmed selle kaitseks. Arvestades olemasolevat infot mälestiste, muististe ja leiuteadete kohta ning piirkonna asustuse ajalugu ja looduskeskkonna tingimusi, on Muinsuskaitseamet prognoosiva meetodina alustanud võimalike arheoloogiatundlike alade analüüsimist, välja selgitamist ning kaardile kandmist, millega tuleb arvestada ehitustegevuse planeerimisel. KMH kohustusega tegevuste kavandamisel kogu valla territooriumil (ka juhul kui KMH nõudest loobutakse) kooskõlastada alati eelnevalt Muinsuskaitseametiga arheoloogilise uuringu läbiviimise vajadus. Prognoositud arheoloogiatundlikel aladel tuleb kohalikul omavalitsusel küsida planeeringu või ehitise kavandamisel Muinsuskaitseameti arvamust arheoloogilise uuringu läbiviimise vajaduse kohta, kui:	Arvestame ettepanekuga. Kajastame üldplaneeringus arheoloogiatundlike alade ning seame neile tingimused. Arheoloogiatundlike alade ruumiandmed lisame üldplaneeringu Väärtuste ja piirangute joonisele. Maardlaid puudutavas osas teeme täiendavat koostööd Maa-ametiga.

			- algatatakse detailplaneeringut; - kaevanduse või ehitiste alla jääva kaevatava ala pindala on suurem kui 500 m². Lisaks tuleb nii prognoositud arheoloogiatundlikel aladel kui ka mujal arheoloogiapärandi avastamisel tagada arheoloogiapärandi kaitseks muinsuskaitseseaduses ette nähtud tegevused.	
			Kalmistud 1. Ajaloolise kalmistu laiendamisel tuleb arvestada kalmistuseaduse § 4 esitatud nõuetega, sh tuleb kalmistule ette näha vähemalt 50 meetri laiune vöönd kalmistu välispiirist. Sinna on keelatud rajada ehitisi ja planeerida maakasutust, mis võib põhjustada kalmistul müra, välja arvatud kalmistut teenindav rajatis.	Üldplaneeringuga tuleb Viru-Nigula kalmistule müra vältimiseks säilitada või kavandada haljastusega puhervöönd laiusga 100 m. Kunda kalmistu puhul tuleb järgida kalmistuseadusest tulenevaid nõudeid vööndi osas. Rohkem kalmistu laiendamisi üldplaneeringuga kavandatud ei ole.
			Looduslikud pühapaigad 1. Looduslikud pühapaigad säilivad kõige paremini oma traditsioonilises keskkonnas ja üldiselt tuleb nendes minimeerida inimõju, ja paikade traditsiooniline kasutamine või nende külastatavuse parandamine. 2. lisada väärtuste kaardile kultuurimälestised; 3. lisada prognoositud arheoloogiatundlikud alad üldplaneeringu kaardile ning kirjalik ülevaade üldplaneeringu seletuskirja või planeeringu lisadesse. Kuna nimetatud info on ajas täienev, siis edaspidi kajastatakse arheoloogiatundlike alade asjakohast infot Muinsuskaitseameti poolt loodavas veebirakenduses; 4. kontrollida üldplaneeringu kaardirakendust, millel ei olnud võimalik kuvada mälestiste ja kohaliku kultuuripärandi kaardikihti; 5. soovitame lisada ptk 5.1.6 parklate tingimustesse nõue parklate liigendamiseks kõrghaljastusega, et tagada miljööväärtuslik lahendus.	1. Looduslike pühapaikade kaitse on tagatud kas riikliku kaitsega (sh looduskaitseseadus) või neile on määratud maakasutus- ja ehitustingimused läbi valla üldplaneeringu. 2. Kultuurimälestised on kajastatud üldplaneeringu juurde kuulavas dokumendis Lisa 8. 3. Kanname kaardile ja lisame tingimused ÜP seletuskirja. 4. Kaardirakendusse lisatud mälestiste ja kohaliku kultuuripärandi ruumiandmed avanevad korrektselt. 5. Arvestame ettepanekuga.

		Eelnõu 18.12.2020 nr 1.1-7/1063-2	Esitatud üldplaneeringu (edaspidi ÜP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu arutati Muinsuskaitseameti menetluskomisjoni 01.12.2020 koosolekul (protokoll nr 441). Komisjon tunnustas eelnõus tajutavat valla initsiatiivi kohaliku pärandiga tegelemisel, tuues esile kaheksa miljööala kavandamise ja 20. sajandi arhitektuuripärandi ning maaehituspärandi objektide väärtustamise. Komisjoni liikmed on veendunud, et pärandobjektid iseloomustavad piirkonna kultuurmaastiku ajalist mitmekihilisust ning väärivad hoidmist ja laiemat teadvustamist. Samas juhtis komisjon tähelepanu, et eelnõu koostamisel ei ole siiski vajalikul määral käsitletud riikliku kaitse all olevat kultuuripärandit, sh puudub ülevaade vallas asuvatest kultuurimälestistest, analüüsimate planeeringulahendusega kaasnev mõju kultuurimälestiste säilimisele, kirjeldamata mälestistele avanevad iseloomulikud vaated, käsitlemata arheoloogiapärand. Mälestised näitavad piirkonna kultuurmaastiku ajalist mitmekihilisust, mistõttu tuleb planeerimisel lähtuda mälestisi säästvast põhimõttest ning arvestada nende kui avaliku väärtusega (MuKS § 3 lg 7). Muinsuskaitseamet on koostanud juhendi https://www.muinsuskaitseamet.ee/sites/default/files/content-editors/Arhitektuur/uldplaneeringu_koostamise_juhend_muinsuskaitseamet_03.02.20.pdf, milles on suunised ja ettepanekud, kuidas planeerimisel kultuuripärandit käsitleda ning selle erinevate osadega ruumi kasutamisel ja kujundamisel arvestada. Muuhulgas on seal (lisa 1, lk14) soovitus käsitleda kultuurimälestisi kokkuvõtlikult tabeli või nimekirjana, tuues välja mälestise seisundi, kasutusfunktsiooni, leevendused, kavandatavad tegevused, vajadusel mälestisi liigiti grupeerides. Sellise analüüsi abil on võimalik hinnata planeeringuga kavandatavate maakasutuse juhtotstarvete võimalikku mõju pärandile ning näha ette leevendavad meetmed negatiivse mõju ära hoidmiseks. Arheoloogiamälestiste puhul on lisaks riigi kaitse all olevatele ka hulgaliselt varem avastatud või eeldatavat arheoloogiapärandit, mida tu-	Koosolekul Muinsuskaitseametiga täpsustame koostöös seisukohti.
--	--	--	---	--

			leb samuti ruumilisel planeerimisel silmas pidada. ÜP koostamise käigus tuleb teadaolevate ja võimalike arheoloogiliselt väärtuslike alade määramiseks analüüsida arhiivandmeid, leiuteateid ja muid ajaloolikaid (kohanimed, ajaloolised kaardid, geoloogiline andmestik jms). Analüüsi eesmärk on märgilistele muististele säilimistingimuste määramine ja alade piiritlemine, kus kaevetööde eel (ehitamine, kaevandamine jm) tuleb läbi viia arheoloogilised uuringud maastikul. Arvestades, et arheoloogiapärandi paiknemist on selliselt analüüsitud vaid üksikutel juhtudel, on Muinsuskaitseamet valmis praeguse ÜP koostamisel andma Viru-Nigula valla jaoks esmase sisendi. Proгноosi käigus välja tulnud alade puhul tuleb planeeringusse kanda viited selle kohta, et prognoositud tõenäolistel arheoloogiapärandrikastel aladel tuleb eelnevalt küsida Muinsuskaitseameti seisukohta arheoloogilise uuringu läbiviimise vajaduse kohta kõigil juhtudel, kus ÜP näeb ette detailplaneeringu koostamist. Keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) kohustusega tegevuste kavandamisel, sh ka juhul kui KMH nõudest loobutakse, tuleb arheoloogilise uuringu läbiviimise vajadus (MuKSi § 31 lg 3) Muinsuskaitseametiga kooskõlastada igal juhul, sõltumata sellest, kas tegemist on arheoloogiaproгноosi käigus märgitud aladega või mitte. Tuginedes muinsuskaitseadusele ja planeerimisseadusele otsustas komisjon tagastada ÜP ja KSH aruande eelnõu täienduste tegemiseks:	
			1. Lisada kultuurimälestiste ülevaade ja analüüs.	1. Koosolekul Muinsuskaitseametiga täpsustame koostöös seisukohti. 09.02.2021 koosoleku järgselt: Omavalitsuse hinnangul on kultuurimälestiste käsitus üldplaneeringu täpsusastmes piisav. Täiendavaid analüüse üldplaneeringu koostamisel tellitud ei ole. Sätestame üldplaneeringu seletuskirjas jätkutegevustena näiteks Tallinn-Narva maantee ümberehitamisel kultuuriväärtuste täpsema hindamise ja kultuurimälestiste

				teemaplaneeringu koostamise vajaduse, milline kohustus oleks Transpordiametil.
			2. Käsitleda mälestistele avanevaid iseloomulikke vaateid ning kanda need joonisele „väärtused ja piirangud“.	2. Koosolekul Muinsuskaitseametiga täpsustame koostöös seisukohti. 09.02.2021 koosoleku järgselt: Üldplaneeringuga on määratletud omavalitsuse territooriumil väärtuslikud vaated. Mälestistele avanevaid vaateid tuleb käsitleda üldplaneeringu elluviimisel, sh mälestiste vahetus läheduses tegevuste kavandamisel. Kaalume üldplaneeringu seletuskirjas vastava vajaduse määratlemist.
			3. Täpsustada p 4.1 (lk 33) „Tingimused kultuuri- ja ehituspärandi säilitamiseks ja kasutamiseks“ ning siduda nõuded konkreetsete objektidega. Praeguses sõnastuses ei selgu milliseid objekte väärtuslikuks ja hoidmisväärsaks peetud on.	3. Tegemist on kultuuriväärtuste üldtingimustega, mis kohalduvad nii kultuurimälestistele, XX saj arhitektuuripärandile, maaehituspärandile, militaarpärandile kui ka miljööväärtuslikele aladele. Konkreetsemad tingimused on toodud alapeatükkides. 09.02.2021 koosoleku järgselt: Omavalitsuse hinnangul on kultuurimälestiste käsitus üldplaneeringu täpsusastmes piisav. Täiendavaid analüüse üldplaneeringu koostamisel tellitud ei ole. Sätestame üldplaneeringu seletuskirjas jätkutegevustena näiteks Tallinn-Narva maantee ümberhitamisel kultuuriväärtuste täpsema hindamise ning kultuurimälestiste teemaplaneeringu koostamise kohustuse Transpordiametile.

			4. Täpsustada p 4.1.2 (lk 34) „XX sajandi arhitektuuripärand“, kas peatükis väljatoodud objektid määratakse planeerimisseaduse kontekstis kohalikul tasandil kaitstavateks väärtuslikeks üksikobjektideks. Soovitame objekte just sellisel viisil üldplaneeringus käsitleda.	4. XX saj arhitektuuripärandi objekte ei võeta kohaliku kaitse alla, kuid neid käsitletakse kui väärtuslike objekte, mille olemasolu ja säilimisega tuleb erinevate tegevuste kavandamisel arvestada. 09.02.2021 koosoleku järgselt: Täpsustame ÜP seletuskirja selliselt, et võtame välja viite XX sajandi arhitektuuripärandi objektide nimekirja täpsustamiseks ning lisame kirjelduse XX sajandi arhitektuuripärandi objektidest kui kohalikul tasemel väärtuslikest objektidest, mille olemasolu ja säilimisega tuleb erinevate tegevuste kavandamisel arvestada.
			5. Korrigeerida KSH aruande p 7.10 (lk 66) „Mõju kultuuripärandile“ viimast, vastuolulise sõnastusega lõiku. Muinsuskaitseamet soovib Viru-Nigula valla üldplaneeringu koostajate ja tellijatega kohtuda, et esitatud nõudeid selgitada.	5. Muinsuskaitseadusest tulenevalt on riikliku kaitse all teatud osa KSH aruande peatükis 7.10 käsitletavatest kultuuriväärtustest (kultuurimälestised), ülejäänutel riiklik kaitse puudub. See on viidatud lõigu teksti mõtte ning vastuolu me siinkohal ei tuvasta. Kui Muinsuskaitseamet on seisukohal, et tekstis on vastuolu, siis palume välja tuua, milles see täpselt seisneb, et teaksime teha vajalikud korrektuurid.
		Lähteseisukohad 12.02.2019 nr 1.1-7/242-1	1. Viru-Nigula valla üldplaneeringu koostamisel tuleb lähtuda riikliku kaitse all olevatest kultuurimälestistest ja nende kaitsevöönditest.	1. Ettepanekuga arvestatakse planeeringulahenduse väljatöötamisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub</i>

			2. Üldplaneeringu koostamisel tuleb silmas pidada, et mitmesuguste ehitus-, kaeve- ja mullatööde käigus võib varasemale inimtegevusele sobilikelt maastikelt välja tulla kultuuriväärtusega leide või arheoloogilist kultuurikihti. Otstarbekas on keskkonnamõjude hindamisel kaasa arheoloogiaeksperti, kelle ülesanne on hinnata üldplaneeringuga kavandatavate maastikku oluliselt muutvate arenduste (nt uued tiheasustusalad, kaevandused-karjäärid jms) mõju võimalikule ja veel leidmata arheoloogiapärandile.	2. Arheoloogiaeksperti kaasamise vajadus selgub üldplaneeringu koostamise käigus, tulenevalt kavandatavast tegevusest. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
			3. Muinsuskaitseamet palub teada anda keskkonnamõjude strateegilise hindamise algatamisest või algatamata jätmisest ka juhtudel, kui alal ei ole riikliku kaitse all olevat kultuurimälestist. Selline tegutsemine annab meile võimaluse andmebaasist kontrollida, kas alale jääb arheoloogiaobjekte, mis on teada, kuid ei ole riikliku kaitse alla veel jõudnud.	3. Võtame teadmiseks. ÜP-s kajastamise vajadus puudub. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
			4. Kultuuripärandi käsitlemisel lähtuda 2018. a Rahandusministeeriumi koostatud juhises „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“ ptk 4.7 (vt https://planeerimine.ee/static/sites/2/uldplaneeringu_juhis_final.pdf). Kultuuripärand ei ole vaid Muinsuskaitseaduse alusel kultuurimälestiseks tunnistatud objektid ja alad vaid kultuuriväärtuslik keskkond laiemalt.	4. ÜP lahenduse väljatöötamisel lähtutakse juhise ja valla väärtustest. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
			5. Üldplaneeringu ülesanded on vastavalt planeerimisseaduse § 75 (1) 16) ka miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse-ja kasutustingimuste seadmine.	5. LS ptk 2.2 punktis 16 näeb ette miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramist (vt ka punkt 4 seisukohta). Planeeringu käigus kaalutakse toodud objektide käsitlemist. XX saj. Arhitektuuripärandi objektid lisatakse LS ptk 2.2. tabelisse. <i>LS täpsustatakse.</i>

		Viru-Nigula valla territooriumil asub rida väärtuslikke 20. sajandi arhitektuuri inventeerimisel kaardistatud hooneid, mida soovitame säilitada ja hoida nende arhitektuurset väärtust läbi üldplaneeringus miljööväärtuslikuks alaks või väärtuslikuks üksik-objektiks tunnistamise: 1. Kunda-Malla vallamaja; 2. Kihelkonnakool, Maarja 2 Viru-Nigulas; 3. Lontova sadama hoonestus; 4. Kivitee Viru-Nigula surnuaia ees; 5. Kunda raudteejaam; 6. Elamu, Lasteaia 2, Kundas; 7. Veetorn-elamu, Kasemäe 17, Kundas; 8. EELK Kunda Kolmekuninga kirik, Mere tn 7 Kundas; 9. Kalvi vallamaja	
		6. Muinsuskaitseamet juhhib tähelepanu järgmistele analüüsimist vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneda võivaid mõjusid: 1) erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtus. Väärtust võiks omistada ajaloosündmustega või kohapeal tuntud muistenditega seotud paikadele, kultuuritegelaste elu ja tegevusega seotud paikadele, kohalikele inimeste eneseteadvustamise ja samastumise kohtadele; 2) võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad. Piirkondi, kus arheoloogiamälestiste kontsentratsioon on eriti suur, tuleb arvestada mälestistele sobiliku keskkonna säilitamisega ning asjaoluga, et muinas- ja keskaegsete asustuskeskuste läheduses võib olla veel leidmata kultuuriväärtusi (asulakohti, kalmeid, rauasulatuskohti jms). Mälestiste rühmale sobilik keskkond on traditsiooniline ajaloolise asustusstruktuuriga maastik;	6. Teemasid analüüsitakse vastavalt kavandatavale tegevusele, üldplaneeringu vajadustele ja üldplaneeringu täpsusastmele. Lisame, et: 2) leidmata leidude kaitsele suhtume tähelepanuga, kuid samas oleme seisukohal, et täiendava piirangu seadmine igasugusele arendustegevusele ei ole proportsionaalne. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

			3) olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad. Väärtusriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui erilisus. Et määrata küladesse ehitamise ja maakasutamise tingimused, soovitame analüüsida külade väljakujunenud struktuuri ja pidada oluliseks nende säilitamist. Oluliseks tuleb pidada väärtusliku miljöoga külade krundi suurus, hoonestuse ja kujundamise elemente, hoonestusstruktuuri ja maakasutust. Uut hoonestust ja maakasutust tuleb sobitada vanaga olemasolevaid väärtusi rikkumata. Väärtuslikud on piirkonnad, kus on algselt säilinud taluarhitektuuri, on jälgitav ajalooline asustusstruktuur ja teedevõrk, traditsiooniline maakasutus; 4) ajalooliselt väärtuslikud objektid, sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne ning nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine; 5) maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine; 6) väärtuslike maastike piiride täpsustamine. Keskkonna kultuuristamisel varasemate põlvkondade töö väärtustamine. Ajaloolise väärtusega on maastikumuster, kus võib leida muinasaegseid, mõisaaegseid, taluaegseid ja kolhoosiaegseid maastikke. Olulised on maastikud, kus on kiviaiad, -vared, lahtised madalad kraavid, alleed, veskite paisud, veskijärved jms. 7) kultuurilise eripära säilimine talude planeeringutes, ehitistes, rajatistes, aedades, parkides jm.	3.-7.) arvestatakse vastavalt ÜP täpsusastmele ja võimalustele antud teemasid suunata.
	Maa-amet	Kooskõlastamine 12.08.2022 nr 63/21/17578 11	1. Märkisime oma 08.06.2022 kirjas nr 6-3/21/17578-7, et kaardiraenduse ja joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> järgi asuvad maardlad hajaasustatud aladel, väärtuslikel maastikel ja väärtuslikel põllumajandusmaadel. Seletuskirja peatükis 3.3. <i>Detailplaneeringu koostamise kohustus</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Kui tegevust ei kavandata detailplaneeringu koostamise kohustusega alal (nt hajaasustus), siis võivad sellele kohalduda juhud, millele DP koostamine on nõutav (nt suure ruumimõjuga tootmistevõime kavandamisel)”. Lisaks märkisime, et samas peatükis oli detailplaneeringu koostamise kohustusega	Seletuskirja DP koostamise kohustusega juhtude loetelu täiendatud järgmise punktiga: <i>„Kaevandamisloa taotlemisel koostatakse detailplaneering kohaliku omavalitsuse põhjendatud kaalutusotsuse korral”.</i>

		juhtudena toodud (tsiteerin): „Väärtuslikel maastikel (vt jaotis 4.2.4) võimalike konfliktalade (sh uute hoonestusalade, maakasutuse muutmise kavade, tuulegeneraatorite, mobiilsidemastide, vesiehitiste jt maastikul domineerima jäävate objektide) arendamise suunamisel” ning „Väärtuslikel põllumajandusmaadel (vt jaotis 4.5) massiivide kyllustamist, vähenemist või sihtotstarbelist kasutamist mõjutava arendamise suunamisel”. Palusime seletuskirjas selgitada, et detailplaneeringu koostamise kohustus ei kehti maardlate aladel kaevandamise plaanimisel või detailplaneeringu koostamist nõutakse vaid vastavalt vajadusele kaalutusotsuse tulemusel, mitte igakordselt. Kodulehel kättesaadaval olnudkoostöötabelis olete märkinud, et ettepanekuga arvestatakse ning seletuskirja täpsustatakse järgmiselt (tsiteerin): „Olulise avaliku huvi korral, mis väljendub ruumilises mõjus naaberkinnistutele ehitismahu olulises suurenemises ehitise kavandavas asukohas võrreldes senisega (va maavara kaevandamise planeerimisel, kui see pole lähtuvalt kaalutusotsusest vajalik)”. Märgime, et hetkeseisuga on maavarasid käsitlev täpsustus lisatud vaid ühe detailplaneeringu koostamise kohustusega juhtude loendisse kuuluva olukorra hulka. Selgitame, et praegusel juhul ei ole üheselt mõistetav, kas toodud erand kehtib vaid selle punkti kohta, mille koosseisus see on või kogu peatüki kohta. Maa-amet ei nõustu tingimustega, mille kohaselt on detailplaneeringu koostamise igakordselt ja kaalutlemata kohustuslik, kui taotletav mäeeraldis kattub väärtusliku maastiku või väärtusliku põllumajandusmaaga, sest selline tingimus halvendab maavaravarule juurdepääsus osas olemasolevat olukorda ning on vastuolus MaaPS § 14. Üheselt mõistetavuse tagamiseks palume maavarasid käsitlev erand lisada ka punktidesse, mis käsitlevad väärtuslikke maastikke ning väärtuslikke põllumajandusmaid. Maa-amet nõustub ka lahendusega, kui loendisse lisatakse uus punkt ning märgitakse, et kaevandamisloa taotlemisel koostatakse detailplaneering kohaliku omavalitsuse põhjendatud kaalutusotsuse korral.	
		2. Seletuskirja peatükis 3.5.11. Mäetööstuse maa ala on selgitatud, et maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tuleb tagada arvelevõetud maavara kaevandamisväärsena säilimine ja	Arvestame ettepanekuga ja täiendame tingimust.

			juurdepääs maavaravarule. Püsiva iseloomuga tegevus on lubatav, kui kavandatud tegevus ei halvenda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda. Palume täpsustada eeltoodud tingimust selliselt, et püsiva iseloomuga tegevus on lubatav, kui kavandatud tegevus ei halvenda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda ning selle jaoks on saadud Maa PS kohane kooskõlastus või luba.	
			Maa-amet kooskõlastab Viru-Nigula Vallavalitsuse 28.07.2022 kirjaga nr 7-7/477-11 esitatud Viru-Nigula valla üldplaneeringu lahenduse tingimused, et täpsustatakse planeeringu materjale vastavalt eelpool toodud märkustele. Märkustega arvestamata jätmisel halveneb maavarale juurdepääsu osas olemasolev olukord ja planeering on vastuolus MaaPS § 14.	Võtame teadmiseks.
		Kooskõlastamine 08.06.2022 nr 6 3/21/17578 7	1. Kaardirakenduse ja joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> järgi asuvad maardlad hajaasustatud aladel, väärtuslikel maastikel ja väärtuslikel põllumajandusmaadel. Seletuskirja peatükis 3.3. <i>Detailplaneeringu koostamise kohustus</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Kui tegevust ei kavandata detailplaneeringu koostamise kohustusega alal (nt hajaasustus), siis võivad sellele kohalduda juhud, millele DP koostamine on nõutav (nt suure ruumimõjuga tootmistevõime kavandamisel)“. Lisaks on samas peatükis detailplaneeringu koostamise kohustusega juhuna toodud (tsiteerin): „Väärtuslikel maastikel (vt jaotis 4.2.4) või malike konfliktalade (sh uute hoonestusalade, maakasutuse muutmise kavade, tuulegeneraatorite, mobiilsidemastide, vesiehitiste jt maastikult domineerima jäävate objektide) arendamise suunamisel;“ ning „Väärtuslikel põllumajandusmaadel (vt jaotis 4.5) massiivide kivistamist, vähenemist või sihtotstarbelist kasutamist mõjutava arendamise suunamisel;“. Selgitame, et maavarade kaevandamist võib pidada suure ruumimõjuga tootmistevõimeks, maakasutuse muutmiseks või mõneks muuks eelpool märgitud tegevuseks. Aladel, kuhu on antud maavara	Ettepanekuga arvestatud. Täiendame seletuskirjas toodud DP koostamise kohustusega juhtusid järgmiselt: "Olulise avaliku huvi korral, mis väljendub ruumilises mõjus naaberkinnistutele ehitismahu olulises suurenemises või transpordivoogude või külastajate hulga suurenemises või visuaalse mõju, müra, tooraine või tööjõu vajaduse suurenemises ehitise kavandatavas asukohas võrreldes senisega (va maavara kaevandamise planeerimisel, kui see pole lähtuvalt kaalutlusotsusest vajalik)"

		kaevandamiseks keskkonnaluba on maavara kaevandamise alustamiseks vaja maa sihtotstarve muuta mäetööstusmaaks ning väärtuslikel põllumajandusmaadel ei saa maa senist sihtotstarbelist kasutamist seega enam jätkata. Lisame, et maavara kaevandamiseks antava keskkonnavalga taotluse menetluses kaalutakse loa andja poolt kaevandamisega kaasnevaid mõjusid, taotluse menetlus on avalik ja menetluse käigus küsitakse ka kohaliku omavalitsuse arvamust. Märkime, et detailplaneeringu igakordset koostamist kaevandamise alustamiseks ei nõua ükski õigusakt ja see oleks dubleeriv avalik menetlus. Igakordne ilma kaalutlemisotsuseta detailplaneeringu koostamise kohustus aladel, kus plaanitakse maavara kaevandamist, on ebaproportsionaalne lisakulu, kuna nimetatud juhtude puhul mõjude esinemist ja võimalikke leevendusmeetmeid hinnatakse kaevandamisloa taotluse menetluses. Palume seletuskirjas selgitada, et detailplaneeringu koostamise kohustus ei kehti maardlate aladel kaevandamise plaanimisel või, et detailplaneeringu koostamist nõutakse vaid vastavalt vajadusele kaalutletud otsuse tulemusel, mitte igakordselt. Seletuskirjas olev sõnastus viitab kaevandamiseks igakordse detailplaneeringu koostamise kohustusele, mis halvendab lisakulude tõttu maavarale juurdepääsu ja on vastuolus MaaPS §-ga 14. Alternatiivina on võimalus muuta peatükis 3.3 nimetatud lauseid nii, et need ei viitaks detailplaneeringu koostamise igakordsele kohustusele aladel, kus plaanitakse maavara kaevandamist.	
		Kaardirakenduse ja joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> kohaselt asuvad maardlad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ning rohevõrgustikul. Seletuskirja peatükis 3.5.11. <i>Mäetööstuse maa-ala</i> on mäetööstuse maa-ala tingimuste all kirjeldatud (tsiteerin): „Maardla kasutuselevõtul üldjuhul vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel või rohevõrgustikus. Juhul kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb enne tegevuse alustamist analüüsida kaasnevaid mõjusid ning kaaluda vajadust läbi viia keskkonnamõju hindamine. Ala	Ettepanekuga arvestatud osaliselt, sest antud tingimuse eesmärk on nõ tavaolukorra määramine mitte täieliku keelu määramine. <i>„Maardla kasutuselevõtul üldjuhul vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel või rohevõrgustikus. Juhul kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb enne tegevuse alustamist analüüsida kaasnevaid mõjusid ning</i>

		väärtused tuleb säilitada maksimaalselt;" Seletuskirja peatükis 4.2.4. <i>Väärtuslik maastik</i> on väärtuslike maastike säilitamise ja kasutamise tingimusena toodud (tsiteerin): „Maardlate kasutuselevõtul vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel maastikel. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele ja kavandada negatiivseid mõjusid leevendavad meetmed. Väärtusliku maastikuväärtuste säilimise vajadusega arvestada kaevandamisloale tingimuste seadmisel, korrastamistingimuste andmisel ja nende alusel korrastamisprojekti koostamisel". Seletuskirja peatükis 4.6. <i>Väärtuslik põllumajandusmaa</i> on väärtuslike põllumajandusmaade säilitamise tingimuste all kirjeldatud (tsiteerin): „Väärtuslikku põllumajandusmaad kasutatakse üldjuhul põllumajanduslikuks tegevuseks ning nende väärtus ei tohi ajas kahaneda. Muude tegevuste kavandamine väärtuslikele põllumajandusmaadele ei ole välistatud, kuid see peab olema põhjendatud ja hoolikalt läbi kaalutud, vajadusel tuleb hinnata kaasnevaid mõjusid põllumajandusmaadele. Muu maakasutuse osas tuleb eelistada tegevusi, mis ei põhjusta väärtuslike põllumajandusmaade olulist vähenemist, massiivide killustamist ega kahjusta nende sihtotstarbelist kasutamist tulevikus;" (sarnase mõtte leiab ka KSH aruande peatükist 7.9. <i>Mõju väärtuslikule põllumajandusmaale</i>, kus on lisaks viidatud, et arendamise suunamisel on kohustuslik detailplaneeringu koostamine) ning „Maardlate kasutuselevõtul üldjuhul vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb kaevandamisloa taotluse raames anda hinnang väärtusliku põllumajandusmaa hävinemiseolulisusele, hinnata kaasnevaid mõjusid ning maakasutuse muudatust põhjendada;". KSH aruande peatükis 7.8. <i>Mõju maavaradele ja maardlatele</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Edaspidi maardlate kasutuselevõtul tuleb üldjuhul vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ja rohevõrgustikus. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt hinnata kaasnevaid mõjusid" ning „Lääne-Viru rannikualal rannajoonest kuni 3 km kaugusel tuleb liiva ja kruusa ulatuslikku kasutuselevõttu üldjuhul vältida".	<i>kaaluda vajadust läbi viia keskkonnamõju hindamine. Ala väärtused tuleb üldjuhul säilitada maksimaalselt"</i> Ülejäanud osas ettepanekuga mitte arvestatud. Vastavalt varasemalt väljatoodule ei ole meie hinnangul tegemist mitmeti tõlgendatavusega. Tegemist on kohaliku omavalitsuse soovi ja nägemusega sellest, kus ja kuidas oma valla territooriumil soovitakse näha kaevandamistegevust. Kasutades siinses kontekstis väljendeid „<i>võimalusel vältida</i>" ja „<i>tuleb võimalusel säilitada</i>" kaotaks tingimus oma esialgse mõtte. Üldplaneeringuga soovime anda indikatsiooni, et nendel aladel peaks maardlate kasutuselevõtt olema pigem erandlik tegevus, st üldjuhul tuleb vältida, kuid see ei ole välistatud. Kui aga muuta sõnastust, et „<i>võimalusel vältida</i>", siis ei ole enam tegemist nõ erandliku olukorra lubamisega, vaid kaalutlust andva soovitusega.
--	--	--	--

			Selgitame, et ka Lääne-Viru maakonnaplaneeringus 2030+ (kehtestatud riigihalduse ministri 27.02.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/30) on peatükis 4.5.4 <i>Maavarad</i> kirjeldatud (tsiteerin): „Lääne-Viru rannikualal rannajoonest kuni 3 km kaugusel liiva ja kruusa ulatuslikku kasutuselevõttu tuleb võimalusel vältida“. Sarnase väljendi „võimalusel vältida“ leiab ka KSH aruande peatükist 9.8. <i>Meetmed maardlate ja maavarade kaitseks</i>. Seletuskirjas olev fraas „üldjuhul vältida“ viitab sisuliselt keelule, kuna „üldjuhu“ tähendus on tavaline ehk normaalne olukord. Fraas „tuleb säilitada“ keelab muudatused imperatiivselt. Palume üheselt mõistatavalt maavarale juurdepääsu tagamiseks seletuskirjas ja KSH aruandes läbivalt täpsustada, et maardla kasutuselevõtul võimalusel vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ning rohevõrgustikus ning võimalusel säilitada ala väärtused maksimaalselt. Samuti tuleb maardlate kasutuselevõtul negatiivseid mõjusid leevendavaid meetmeid kavandada vaid vastavalt vajadusele, mitte igakordselt.	
			3. Kaardirakenduse ja joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> järgi asuvad maardlatel väärtuslikud põllumajandusmaad. KSH aruande peatükis 7.9. <i>Mõju väärtuslikule põllumajandusmaale</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „VPM-id tuleks säilitada avatud maastikena ning suurtes põllumajanduspiirkondades säilitada põldude läheduses olev looduslik taimkate, samuti üksikud puud ja puude grupid põldudel, hekid, metsaribad“ (sarnase mõtte leiab ka KSH aruande peatükist 9.9. <i>Meetmed väärtusliku põllumajandusmaa kaitseks</i>). Seletuskirja peatükis 4.2.3. <i>Rohevõrgustik</i> on rohevõrgustiku toimimise tingimusena toodud (tsiteerin): „Maardlatel, kus on antud luba maavara kaevandamiseks, on nii üksikute puude raiumine kui ka metsa raadamine lubatud ning eksperthinnangut nõutakse vaid kaevandamisloa andja kaalutlusotsuse tulemusel;“	Ettepanekuga arvestatud ja KSH aruandes sõnastust korrigeeritud järgmiselt: <i>„Suurtes põllumajanduspiirkondades on soovitatav säilitada põldude läheduses olev looduslik taimkate, samuti üksikud puud ja puude grupid põldudel, hekid, metsaribad.“</i>

			Palume ka KSH aruandes viidata, et maardlatel, kus on antud luba maavara kaevandamiseks, on nii üksikute puude raiumine kui ka metsa raadamine lubatud.	
			4. Kaardirakenduses ja joonisel <i>Taristu</i> on planeeritav ühendustee märgitud üle Kunda savimaardla (registrikaart nr 21). Seletuskirja peatükis 5.1.5. <i>Jalg- ja jalgrattateed</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Lisaks on üldplaneeringuga kavandatud ühendustee Kronkskaldalt Kunda rannani (kõisraudtee vms). Käesoleval ajal on ühendustee kajastatud põhimõttelise sirgjoonena ning selle trass pole täpselt paigas“. Maardlatele uute objektide, sh ühendusteeraajamine saab toimuda alles peale maavara ammendumist või kui selleks on saadud MaaPS alusel koostöölastus või luba. Palume seletuskirjas täpsustada, et ühendustee rajamiseks maardla alale on tulevikus vaja saada MaaPS alusel koostöölastus või luba, üldplaneeringuga vastavat koostöölastust antud ei ole.	Vastavalt meie poolt varasemalt väljatoodule arvestame ettepanekuga. Selgitame, et tegemist on strateegilise ühendusteedega Kronkskalda ja Kunda ranna vahel. Kuna selle täpne lahendus ei ole hetkel teada, siis eemaldame ühendusjoone ÜP joonistelt ning kajastame vaid seletuskirjas põhimõttelist vajadust sellise ühenduse loomiseks.
			5. Kaardirakenduse ja joonise <i>Taristu</i> kohaselt kulgeb matka- ja terviserada üle maardlate ja Metsaniidu II liivakarjääri (loa nr L.MK/321856; loa omaja Bauroc AS; luba kehtib kuni 03.07.2027) mäeeraldise ning selle teenindusmaa. Seletuskirja peatükis 4.5. Matka- ja terviserada on matkaradade kavandamise ja kasutamise tingimusena toodud (tsiteerin): „Matkaraja ehitised peavad sobituma ümbritsevasse keskkonda;“. Selgitame, et ehitusseadustiku mõistes püsiva iseloomuga ehitiste rajamine maardlatega kattuvatele aladele on võimalik vaid peale maavara ammendumist, kui ei ole saadud MaaPS alusel muu sisuga koostöölastust või luba. Palume maardlatega kattuvatele aladele mitte planeerida ehitisi ja rajatise, mis ei võimalda kaevandamist, kuna see halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning on vastuolus MaaPS §-ga 14. Alternatiivselt palume seletuskirjas täpselt selgitada, mis ehitisi on matka- ja terviseradade puhul mõeldud, seejuures palume arvestada, et ehitusseadustiku mõistes püsiva iseloomuga ehitiste rajamine maardlatega kattuvatele aladele on võimalik vaid peale maavara ammendumist, kui ei ole saadud MaaPS alusel	Vastavalt meie poolt varasemalt väljatoodule arvestame ettepanekuga osaliselt. Kuna matkaraja puhul on tegemist loodusliku pinnakattega jalgrajaga, siis meie hinnangul ei takista see maavara väljamist. Täiendame üldplaneeringu seletuskirja tingimusega, et antud matkarada on kasutatav seni, kuni ala ei ole aktiivselt kasutusse võetud kaevandamiseks.

		muu sisuga kooskõlastust või luba. Käesoleval hetkel puudub seletuskirjas info, kas tegu on ehitusseadustiku mõistes püsivate või ajutiste (ajutine ehitus on lühemaks kui viieaastaseks kasutamiseks mõeldud ehitus, mis lammutatakse selle ajavahemiku möödumisel) ehitistega. Lisaks märgime, et kehtiva keskkonnaloaga mäeeraldisel ja selle teenindusmaal on kaevandamisloa omaja puudutatud isik, kelle õiguste ja kohustustega tuleb tee planeerimisel arvestada ja saavutada asjakohased kokkulepped ja seda olenemata, kas tegu on püsiva või ajutise ehitisega. Palume loa omaja Bauroc AS kaasata tee planeerimise protsessi. Selgitame, et matkaradu ei ole ilma kaevandamisloa omaja nõusolekuta mäeeraldistele ja nende teenindusmaadele lubatud rajada, kuna nende rajamine takistab maavara väljamist ja on seega vastuolus MaaPS § 14. Kaevandamisel tuleb tagada vastavalt MaaPS § 78 ohutuspõhised, mida nt matkaja puhul ei ole võimalik tagada, kui matkaja satub mäetööde alale või korrastamata maastikule. Tulenevalt MaaPS sätestatud vajadusest tagada juurdepääs maavarale palume matkaradu mäeeraldisel ja selle teenindusmaale mitte planeerida, kui selleks ei ole saadud loa omaja Bauroc AS nõusolekut. Nõusoleku saamisel palume see esitada Maa-ametile.	
		6. Lisas <i>Lisa 1. Strateegilised ruumieesmärgid</i> kujutatud tootmisalad ei vasta seletuskirja joonisel 1 ning joonisel <i>Maakasutus</i> märgitud tootmise maa-ala juhtotstarbega aladele. Joonisel <i>Maakasutus</i> on Kutsala liivamaardla (registrikaart nr 989) alale märgitud mäetööstuse maa-ala, kuid lisas 1 on sellele alale märgitud tootmisala. Seletuskirja peatükis 3.5.3. <i>Tootmise maa-ala</i> on maavarade kaevandamise ja töötlemisega seotud hoonete kõrval lubatud ka muud hooned ja rajatised. Selgitame, et maavarale juurdepääsuks on vajalik maavara katvate pinnasekihtide eemaldamine, mille järel on võimalik maavara maa-põuest väljata. Samaaegselt ei ole võimalik ehitada hooneid ja rajatisi ning tagada maavarale juurdepääs. Hoonete alt ja hooneid ümbritse-	Vastavalt meie poolt varasemalt väljatoodule selgitame, et üldplaneering kajastab Kutsala liivakarjääri teenindusmaa piires mäetööstuse maa-ala juhtotstarvet. Ka Lisas 1 ei ole antud mäetööstuse maa-alale tootmismaa juhtotstarvet näidatud. Skeemil kajastatud tootmise juhtotstarbega maa-alad jäävad Mahu tee äärde Unukse ja Koila külates mitte Kutsala liivakarjääri alale.

			valt alalt maavara kaevandamine võimalik ei ole. Maardla alale ehitatud ehitist kasutab maapõue tuge, mida võimaldab maapõue osa, mis on maavarana arvel maardlas. Maavara ja seda katva pinnase maapõuest väljamise korral kaoks ehitisel ehituslik maapõuetugi. Seega piirkonnas, kuhu on ehitist ehitatud, ei ole võimalik maavara kaevandada ehk olemasoleva olukorraga võrreldes maavarale juurdepääs halveneb. Selgitame, et ehitusseadustiku mõistes püsiva iseloomuga hoonete ja rajatiste rajamine maardlatega kattuvatele aladele on võimalik vaid peale maavara ammendumist, kui ei ole saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastust või luba. Palume maardlatega kattuvatele aladele mitte määrata juhtotstarbeid, mis võimaldavad ehitustegevust ega ole seotud kaevandamisega, kuna see halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning on vastuolus MaaPS §-ga 14. Segaduste vältimiseks palume tootmisalasid kujutada kogu planeeringus ühtmoodi. Maa-ameti hinnangul on lisas <i>Lisa 1. Strateegilised ruumieesmärgid</i> suuremate aladena kujutatud tootmisalade märkimine võrreldes ülejäänud planeeringus kujutatud tootmisaladega eksitav. Palume märkida lisas 1 kujutatud tootmisalad sama suurusega aladena nagu ülejäänud planeeringus. Palume lisas 1 eemaldada Kutsala liivamaardla alalt tootmise maa-ala juhtotstarve. Kutsala liivamaardla alale tootmise maa-ala juhtotstarbe määramine, mis võimaldab ehitustegevust ega ole seotud kaevandamisega, halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning on vastuolus MaaPS §-ga 14. Arvestades, et Kutsala maardla alal on menetluses Kutsala liivakarjääri kaevandamisloa taotlus (Keskkonnaameti teade 25.01.2022 nr DM-117788-7), palume planeeringus läbivalt kujutada Kutsala liivakarjääri teenindusmaa piires mäetööstuse maa-ala juhtotstarvet, sh lisas 1.	
			Lisaks on Maa-ameti hinnangul eksitav lisas <i>Lisa 1. Strateegilised ruumieesmärgid</i> rannikuäärse puhkeala kujutamine Kunda savimaardlaga (registrikaart nr 21) kattuv alal suurema alana kui ülejäänud planeeringu joonistel. Palume lisas 1 ka rannikuäärse puhkeala kuju-	Vastavalt meie poolt varasemalt antud selgitusele arvestame ettepanekuga osaliselt.

			tada sama suurusega nagu ülejäänud planeeringu joonistel. Alternatiivselt palume lisada lisa 1 juurde selgitus, mis selgitaks, et alade suurused on võimendatud ehk need ei vasta ülejäänud planeeringu joonistel kujutatud juhtotstarvete alade suurustele ja korrektsed on teistel joonistel kujutatud alad. Maa-amet nõustub joonisel <i>Maakasutus</i> Kunda savimaardla (registrikaart nr 21) põhjaosale määratud P2 ala juhtotstarbe suurusega, kuid mitte lisa 1 kujutatud suurema alaga, kuna maardlaga kattuvale alale kaevandamist mitte võimaldava juhtotstarbe määramine ulatuslikumalt halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning on vastuolus MaaPS §-ga 14. Palume planeeringu materjale täpsustada.	Selleks, et skeem oleks kõigile üheselt mõistetav, eemaldame sellelt joonmõõtkava ning liigame juurde täiendava selgituse teatud leppemärkide suuruse võimendamise osas.
			Maa-amet nõustub avalikul väljapanekul oleva Viru-Nigula valla üldplaneeringu lahendusega tingimusel, et täiendatakse ja täpsustatakse planeeringu materjale vastavalt eelpool toodud märkustele. Märkustega arvestamata jätmisel halveneb maavarale juurdepääsuosas olemasolev olukord ja planeering on vastuolus MaaPS § 14. Maavarale juurdepääs halveneb, kui üldplaneeringuga seatakse maardlate aladele kaevandamist piiravaid tingimusi, mille järgi toimides pole võimalik maavara kaevandada, näiteks kui kaevandamisloa omaja ei saa realiseerida kaevandamisloaga antud õigusi või kui kaevandamine muutub piiravate tingimuste tõttu märkimisväärselt keerulisemaks võrreldes olemasoleva olukorraga. Palume esitada üldplaneering pärast täpsustuste ja täienduste tegemist kooskõlastamiseks Maa-ametile.	
		Kooskõlastamine 29.03.2022 nr 6-3/21/17578-5	1. Maa-ameti hinnangul on lisa 1. <i>Strateegilised ruumieesmärgid</i> suuremate aladena kujutatud tootmisalade märkimine võrreldes ülejäänud planeeringus kujutatud tootmisaladega eksitav. Palume märkida lisa 1 kujutatud tootmisalad sama suurusega aladena nagu ülejäänud planeeringus. Kujunduslikult on võimalik suurendada äärejoone paksust välisäärest sissepoole, mitte osaliselt väljapoole, samuti on äärejoone rõhutamiseks võimalik näidata servajoonest sissepoole suunatud viirutust.	Selgitame, et skeemkaardi mõte on lihtsustatud kujul edasi anda Viru-Nigula valla strateegilised ruumieesmärgid ja nende paiknemine valla territooriumil. Selleks, et maakasutuse juhtotstarbed (pindobjektid) skeemil paremini esile keriksid, on vajalik nende leppemärke võimendada. Seega ei täidaks joonepaksuse sissepoole

				suurendamine antud olukorras eesmärgi, milleks on pindobjekti parem esiletõstmine. Analogselt võimendatakse skeemil punktobjektide suurust ja joonobjektide laiust ning ka nende suurus on võrreldes teiste joonistega erinev. Ettepanekuga arvestatud osaliselt. Selleks, et skeem oleks kõigile üheselt mõistetav, eemaldame sellelt joonmõõtkava ning lisame juurde täiendava selgituse teatud leppemärkide suuruse võimendamise osas.
			Palume lisas 1 eemaldada Kutsala liivamaardla alalt tootmise maa-ala juhtotstarve. Kutsala liivamaardla alale tootmise maa-ala juhtotstarbe määramise suhtes jääb Maa-amet oma 26.11.2021 kirjas nr 6-3/21/17578-2 toodud seisukoha juurde, et maardlatega kattuvatele aladele juhtotstarbe määramine, mis võimaldab ehitustegevust ega ole seotud kaevandamisega, halvendab olemasolevat olukorda maa-varale juurdepääsu osas ning on vastuolus MaaPS §-ga 14. Arvestades, et Kutsala maardla alal on menetluses Kutsala liivakarjääri kaevandamisloa taotlus (Keskkonnaameti teade 25.01.2022 nr DM-117788-7), palume planeeringus läbivalt kujutada Kutsala liivakarjääri teenindusmaa piires mäetööstuse maa-ala juhtotstarvet, sh lisas 1.	Selgitame, et üldplaneering kajastab Kutsala liivakarjääri teenindusmaa piires mäetööstuse maa-ala juhtotstarvet. Lisas 1 ei ole antud mäetööstuse maa-alale tootmismaa juhtotstarvet näidatud. Skeemil kajastatud tootmise juhtotstarbega maa-alad jäävad Mahu tee äärde Unukse ja Koila külades.
			2. Maa-ameti hinnangul on lisas <i>Lisa 1. Strateegilised ruumieesmärgid</i> rannikuäärse puhkeala kujutamine suurema alana kui ülejäänud planeeringu joonistel eksitav. Palume ka lisas 1 rannikuäärse puhkeala kujutada sama suurusega nagu ülejäänud planeeringu joonistel. Alternatiivselt palume lisada lisa 1 juurde selgitus, mis selgitaks, et alade suurused on võimendatud ehk need ei vasta ülejäänud planeeringu joonistel kujutatud juhtotstarvete alade suurustele ja korrektsed on teistel joonistel kujutatud alad. Maa-amet nõustub joonisel <i>Maakasutus</i> Kunda savimaardla (registrikaart nr 21) põhjaosale määratud P2 ala juhtotstarbe suurusega, kuid mitte lisas 1 kujutatud suurema	Vt selgitus esimeses punktis skeemi täiendamise osas.

			alaga, kuna maardlaga kattuvale alale kaevandamist mitte võimaldava juhtotstarbe määramine ulatuslikumalt halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning on vastuolus MaaPS §-ga 14. Palume planeeringu materjale täpsustada.	
			3. Selgitame, et seletuskirja peatükis 3.3. <i>Detailplaneeringu koostamise kohustus</i> olevad laused viitavad igakordsele detailplaneeringu koostamise kohustusele aladel, kus plaanitakse maavara kaevandamist, seega jääb Maa-amet oma kirjas 26.11.2021 nr 6-3/21/17578-2 toodud seisukoha juurde, et detailplaneeringu igakordset koostamist kaevandamise alustamiseks ei nõua ükski õigusakt ja see oleks dubleeriv avalik menetlus. Palume jätkuvalt seletuskirjas täpsustada, et detailplaneeringu koostamise kohustus ei kehti maardlate aladel kaevandamise plaanimisel või, et detailplaneeringu koostamist nõutakse vaid vastavalt vajadusele kaalutletud otsuse tulemusel, mitte igakordselt. Alternatiivina on võimalus muuta peatükis 3.3 nimetatud lauseid nii, et need ei viitaks detailplaneeringu koostamise igakordsele kohustusele aladel, kus plaanitakse maavara kaevandamist.	Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitame, et üldplaneeringu peatükis 3.3 ei ole sätestatud igakordset DP koostamise kohustust maavara kaevandamisel. PlanS § 125 lg 3 annab kohalikele omavalitsusele õiguse olulise avaliku huvi olemasolu korral algselt algselt detailplaneeringu koostamise alal või juhul. Meie hinnangul pole antud juhul tegemist dubleeriva avaliku protsessiga. Kaevandamisuba ja detailplaneering on eraldiseisvad protsessid. DP koostamise vajadus tuleneb ennekõike piirkonna tervikliku ruumilahenduse loomise vajadusest.
			4. Selgitame, et Maa-ameti kirjas 26.11.2021 nr 6-3/21/17578-2 olid loetletud konkreetsed laused, mida võis mitmeti tõlgendada. Ebamäärasuste vältimiseks ning kaalutletud otsustuste võimaldamiseks igal konkreetsel juhtumil palume jätkuvalt seletuskirjas ja KSH aruandes kasutada allajoonitud väljendite asemel väljendeid „võimalusel vältida“, „tuleb võimalusel säilitada“, „tuleb avaldada võimalusel minimaalset mõju“ ning muu maakasutuse juhtotstarbega tegevuse kaevandamisel maardlatel väljendit „tuleb lähtuda“ maavara kaevandamisväärsena ja maavarale olemasoleva juurdepääsu säilitamise põhimõttest, millest viimane tuleneb MaaPS-st. Lausete muutmata jätmisel ei ole igakordselt tagatud, et juhtumipõhiselt langetatakse kaalutletud otsus ning maavarale juurdepääsu osas olemasolev olukord säilib.	Ettepanekuga mitte arvestatud. Meie hinnangul pole tegemist mitmeti tõlgendatavusega. Tegemist on kohaliku omavalitsuse soovi ja nägemusega sellest, kus ja kuidas oma valla territooriumil soovitakse näha kaevandamistegevust. Nt tingimus: „<u>Maardla kasutuselevõtul üldjuhul vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel või rohevõrgustikus. Juhul kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb enne tegevuse alustamist analüüsida kaasnevaid mõjusid ning kaaluda vajadust läbi viia keskkonnamõju hindamine. Ala väärtused tuleb säilitada maksimaalselt.</u>“

				Kasutades siin väljendeid „<i>võimalusel vältida</i>” ja „<i>tuleb võimalusel säilitada</i>” kaotaks tingimus oma esialgse mõtte. Üldplaneeringuga soovime anda indikatsiooni, et nendel aladel peaks maardlate kasutuselevõtt olema pigem erandlik tegevus, st üldjuhul tuleb vältida, kuid see ei ole välistatud. Kui aga muuta sõnastust, et „<i>võimalusel vältida</i>”, siis ei ole enam tegemist nõ erandliku olukorra lubamisega, vaid kaalutlust andva soovitusega.
			5. Selgitame, et ebamäärasuste vältimiseks ning kaalutletud otsuste võimaldamiseks igal konkreetsel juhtumil palume seletuskirjas ja KSH aruandes sõna „üldjuhul” mitte kasutada, kuna seda võib tõlgendada nii kindlas kui ka kaalutlevas vormis. Palume kasutada allajoonitud väljendite asemel väljendeid „<i>tuleb võimalusel eelistada</i>”, „<i>võimalusel vältida</i>”, „<i>tuleb võimalusel säilitada</i>”. Lausete muutmata jätmisel ei ole igakordselt tagatud, et juhtumipõhiselt langetatakse kaalutletud otsus ning maavarale juurdepääsu osas olemasolev olukord säiliks.	Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitame, et mõiste „<i>üldjuhul</i>” on kasutusel eesmärgipäraselt ning seda tuleb tõlgendada selliselt, et see annab ette reegli, kuidas valdavalt tuleb toimida, kuid teatud tingimustel on lubatud ka erandite tegemine. Väljendite „<i>tuleb võimalusel eelistada</i>”, „<i>võimalusel vältida</i>”, „<i>tuleb võimalusel säilitada</i>” kasutamisel ei ole tagatud reegli toimimine. Vt selgitus eelmises punktis.
			6. Maa-amet nõustub, et kaevandamislubade menetlemine toimub õigusaktide kohaselt ning milliseid mõjusid millisel juhul tuleb käsitleda ja millised tingimused keskkonnaloale kantakse, on juhtumipõhine kaalutlemine, kus otsuse teeb loa andjana Keskkonnaamet. Maa-amet ei nõustu, et üldplaneeringuga määratakse tingimusi, mis ei tulene seadusest. Viitasime oma 26.11.2021 kirjas nr 6-3/21/17578-2, et Keskkonnaamet ei käsitle kaevandamislubade andmise ja muutmise menetluses väljaspool mäeeraldist ja mäeeraldise teenindusmaad asuvate teede kandevõimet, liikluskoormust, avalikel teedel transpordiga kaasnevaid keskkonnahäiringuid. Transpordiga kaasneva avalike teede kandevõime tõstmise ning keskkonnahäiringute vähendamise meetmeid ei lisata maavara kaevandamise keskkonnaloa kõrvaltingimustesse. Teede valdajad (riik, KOV) peavad arvestama	Arvestame ettepanekuga osaliselt. Täiendame üldplaneeringu seletuskirja järgmiselt: <i>„Kaevandamisloa menetluse käigus tuleb tähelepanu pöörata kaevandamisega kaasnevale mõjule piirkonna teedele (kandevõime, liikluskoormus) ning määratleda avalikel teedel transpordiga kaasnevad keskkonnahäiringud. Teedele avalduvate mõjude leevendamiseks tuleb kaevandamisloa taotlejal sõlmida kokkulepped tee omanikuga.”</i> Täiendame ka KSH aruannet kokkuleppe sõlmimise osas.

			teede remondil karjääridest materjali veol kaasneva liikluskoormusega ning vajadusel sõlmima kaevandajaga eraldi kokkulepped teede kasutamise kohta. Seejuures tuleb kõiki raskevedudega seotud liiklejaid käsitleda võrdselt. Väljaspool keskkonnaloaga reguleeritavat ala saab seega tingimusi seada vaid vastavalt teede valdajatega sõlmitud kokkulepetele ning üldplaneeringus on võimalus sellisele võimalusele viidata. Palume jätkuvalt seletuskirja ja KSH aruande eel nõud lähtuvalt eeltoodust täpsustada.	
			7. Selgitame, et aladel, kuhu on antud maavara kaevandamiseks keskkonnaluba, on maavara kaevandamise alustamiseks vaja maa sihtotstarve muuta mäetööstusmaaks ning maavarale juurdepääsuks on vajalik maavara katvate pinnasekihtide ja taimestiku eemaldamine, mille järel on võimalik maavara maapõuest väljata. Taimestiku ning veekogude kallaste säilitamise nõude korral ei ole võimalik maavara kaevandada ning ükski õigusakt ei kohusta igakordselt maakasutuse muutmise korral eksperti kaasama (tegu oleks ebaproportsionaalse kuluga, kuna mõju rohevõrgustikule hinnatakse keskkonnaloa menetluse raames ja otsuse eksperdi kaasamiseks teeb loa andja) ehk võrreldes olemasoleva olukorraga maavarale juurdepääs halveneb ja planeering on seega vastuolus MaaPS §-ga 14. Palume seletuskirjas täpsustada, et maardlatel, kus on antud luba maavara kaevandamiseks on taimestiku eemaldamine ja veekogude kallaste muutmine lubatud ning eksperti kaasatakse vaid vastavalt vajadusele. Alternatiivselt palume allajoonitud väljendite puhul kasutada väljendeid „võimalusel säilitada“, „tuleb vajadusel kaasata“ ja „võimalusel hoitakse“.	Ettepanekuga mitte arvestatud. Meie hinnangul on põhjendatud, et rohevõrgustiku tugevdamiseks säilitatakse põllumaade vahel paiknevad haljasribad ja puittaimestikuga kaetud alad. Samuti see, et ojade, jõgede ja järvede kaldad tuleb säilitada rohevõrgustiku alal võimalikult looduslikuna. Kaasatav ekspert võib olla ka kohaliku omavalitsuse töötaja, kes annab ekspertarvamuse rohevõrgustiku tugialal asustuse laienemise või maakasutuse muutmise osas.
			8. Nõustume, et väärtuslikke maastikke tuleb kaitsta, kuid selgitame, et lisaks väärtuslikele maastikele tuleb kaitsta ka maavarasid ning mõlema väärtuse kattumisel tuleb langetada kaalutletud otsus. Selgitame, et KSH aruande peatükis 9.8. <i>Meetmed maardlate ja maavarade kaitseks</i> on arvestatud ka maavarade kaitsega ning väärtuslikel maastikel on seatud tingimus (tsiteerin): „Maardla kasutuselevõtul on	Ettepanekuga osaliselt arvestatud. Kohalik omavalitsus soovib, et üldjuhul maardlaid, mis kattuvad väärtuslike maastikega, kasutusele ei võetaks. Erandlikel juhtudel on see siiski lubatud. Muudame sõnastust järgmiselt, lisades mõiste „üldjuhul“: „<i>Maardlate kasutuselevõtul üldjuhul</i>

			soovitav vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ja rohevõrgustikus. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt hinnata kaasnevaid mõjusid". Maa-amet nõustub KSH aruandes toodud tingimusega ning palume soovituslik tingimus märkida ka üldplaneeringu seletuskirja.	<i>vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel maastikel. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele ja kavandada negatiivseid mõjusid leevendavad meetmed."</i>
			9. Palume seletuskirjas täpsemalt sel juhul selgitada, mis ehitisi on matka- ja terviseradade puhul mõeldud, seejuures palume arvestada, et ehitusseadustiku mõistes püsiva iseloomuga ehitiste rajamine maardlatega kattuvatele aladele on võimalik vaid peale maavara amendumist, kui ei ole saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastust või luba. Käesoleval hetkel puudub seletuskirjas info, kas tegu on ehitusseadustiku mõistes püsivate või ajutiste (ajutine ehitis on lühemaks kui viieaastaseks kasutamiseks mõeldud ehitis, mis lammutatakse selle ajavahemiku möödumisel) ehitistega. Lisaks märgime, et kehtiva keskkonnaloaga mäeeraldisel ja selle teenindusmaal on kaevandamisloa omaja puudutatud isik, kelle õiguste ja kohustustega tuleb tee planeerimisel arvestada ja saavutada asjakohased kokkulepped ja seda olenemata, kas tegu on püsiva või ajutise ehitisega. Palume loa omaja Bauroc AS kaasata tee planeerimise protsessi. Selgitame, et matkaradu ei ole ilma kaevandamisloa omaja nõusolekuta mäeeraldistele ja nende teenindusmaadele lubatud rajada, kuna nende rajamine takistab maavara väljamist ja on seega vastuolus MaaPS § 14. Kaevandamisel tuleb tagada vastavalt MaaPS § 78 ohutusnõuded, mida nt matkaja puhul ei ole võimalik tagada, kui matkaja satub mäetööde alale või korrastamata maastikule. Tulenevalt MaaPS sätestatud vajadusest tagada juurdepääs maavarale palume matkaradu mäeeraldisele ja selle teenindusmaale mitte planeerida, kui selleks ei ole saadud loa omaja Bauroc AS nõusolekut. Nõusoleku saamisel palume see esitada Maa-ametile.	Ettepanekuga osaliselt arvestatud. Kuna matkaraja puhul on tegemist loodusliku pinnakattega jalgrajaga, siis meie hinnangul ei takista see maavara väljamist. Täiendame üldplaneeringu seletuskirja tingimusega, et antud matkarada on kasutatav seni, kuni ala ei ole aktiivselt kasutusse võetud kaevandamiseks.
			10. Selgitame, et joonisele märgitud ühendustee märkimine joonisele tekitab segadust, kui ei ole teada, kuhu ja mis kujul see täpsemalt	Ettepanekuga arvestatud. Selgitame, et tegemist on strateegilise ühendustee Kronskaalaga

			tuleb. Seletuskirjast ei ole võimalik välja lugeda, et tegu on ehituseadustiku mõistes ajutise iseloomuga ehitisega (ajutine ehitis on lühemaks kui viieaastaseks kasutamiseks mõeldud ehitis, mis lammutatakse selle ajavahemiku möödumisel). Maa-amet jääb oma kirjas 26.11.2021 nr 6-3/21/17578-2 toodud seisukoha juurde et maardlatele uute objektide, sh ühendustee rajamine saab toimuda alles peale maavara ammendumist või kui selleks on saadud MaaPS alusel kooskõlastus või luba. Palume üleliigsed jooned, mida planeeringuga ei planeerita, joonistelt eemaldada ning seletuskirjas täpsustada, et ühendustee rajamiseks on tulevikus vaja saada MaaPS alusel kooskõlastus või luba, üldplaneeringuga vastavat kooskõlastust antud ei ole.	ja Kunda ranna vahel. Kuna selle täpne lahendus ei ole hetkel teada, siis eemaldame ühendusjoone ÜP joonistelt ning kajastame vaid seletuskirjas põhimõttelist vajadust sellise ühenduse loomiseks.
			11. Avaliku väljapaneku jooksul laekunud ettepanekute koondtabelis on Maa-ameti vastava märkuse juurde märgitud (tsiteerin): „Täpsustame Lisa 5“. Uuesti kooskõlastamiseks esitatud materjalides seda tehtud ei ole. Palume jätkuvalt lisa 5 täpsustada.	Arvestame ettepanekuga ja korrigeerime Lisa 5.
			12. Selgitame, et Maa-ameti kirjas 26.11.2021 nr 6-3/21/17578-2 toodud märkused ei ole seotud info uueningisega üldplaneeringu koostamise jooksul, vaid tegu on ebatäpsete andmetega, mida tuleks parandada. Maa-amet nõustub, et sisendinfona kasutatakse teatud kuupäeva seisuga andmeid ja jooksvalt sisendinfo andmeid enam planeeringu koostamise protsessis uuendama ei hakata. Tegu on valede andmetega, seega palume neid siiski täpsustada.	Arvestame ettepanekuga ja korrigeerime Lisa 5.
			Maa-amet nõustub 07.03.2022 kirjaga nr 7-7/1063-18 edastatud Viru-Nigula valla üldplaneeringu lahendusega tingimusel, et täiendatakse ja täpsustatakse planeeringu materjale vastavalt eelpool toodud märkustele. Märkustega arvestamata jätmisel halveneb maavarale juurdepääsu osas olemasolev olukord ja planeering on vastuolus MaaPS § 14. Maavarale juurdepääs halveneb, kui üldplaneeringuga seatakse maardlate aladele kaevandamist piiravaid tingimusi, mille järgi toimides pole võimalik maavara kaevandada, näiteks kui kaevandamisloa	

			omaja ei saa realiseerida kaevandamisloaga antud õigusi võikui kaevandamine muutub piiravate tingimuste tõttu märkimisväärselt keerulisemaks võrreldes olemasoleva olukorraga. Palume esitada üldplaneering pärast täpsustuste ja täienduste tegemist kooskõlastamiseks Maa-ametile.	
		Kooskõlastamine 26.11.2021nr 6-3/21/17578-2	1. Lisas <i>Lisa 9. Maardlad ja mäeeraldised</i> on Varudi II turbatootmisala mäeeraldis ja selle teenindusmaa alale märgitud „Mäeeraldis taotle-tav“ ja „Mäeeraldis teenindusmaa taotle-tav“ ning infoallikaks on märgitud Maa-amet 2021. Lisa koostamise kuupäevaks on märgitud 10.09.2021. Selgitame, et Keskkonnaameti 06.09.2021 korraldusega nr DM-112333-19 on Varudi II turbatootmisala laiendatud alale antud kehtiv kaevandamise keskkonnaluba. Palume üldplaneeringu lõppver-siooni moodustamisel lisa 9 joonist täpsustada ning andmete seisu kuupäeva osas palume olla täpsem, kui aasta, kuna andmed võivad aasta jooksul muutuda korduvalt.	1. Uuendame üldplaneeringu ruumiandmeid planeeringu esitamisel vastuvõtmiseks. And-mete seisu kuupäev on fikseeritud planeeringu etapiga.
			2. Maavara kaevandamiseks antava keskkonnavalua taotluse menet-luses kaalutakse loa andja poolt kaevandamisega kaasnevaid mõjusid, taotluse menetlus on avalik ja menetluse käigus küsitakse ka kohaliku omavalitsuse arvamust. Detailplaneeringu igakordset koostamist kae-vandamise alustamiseks ei nõua ükski õigusakt ja see oleks dubleeriv avalik menetlus. Igakordne ilma kaalutlemisotsuseta detailplanee-ringu koostamise kohustus aladel, kus plaanitakse maavara kaevan-damist on ebaproportsionaalne lisakulu, kuna nimetatud juhtude pu-hul mõjude esinemist ja võimalikke leevendusmeetmeid hinnatakse kaevandamisloa taotluse menetluses. Palume seletuskirjas selgitada, et detailplaneeringu koostamise kohustus ei kehti maardlate aladel kaevandamise plaanimisel või, et detailplaneeringu koostamist nõu-takse vaid vastavalt vajadusele kaalutletud otsuse tulemusel, mitte igakordselt. Seletuskirjas olev sõnastus viitab kaevandamiseks iga-kordse detailplaneeringu koostamise kohustusele, mis halvendab lisa-kulude tõttu maavarale juurdepääsu ja on vastuolus MaaPS §-ga 14.	2. Selgitame, et üldplaneeringuga ei ole seatud lausalist kohustust DP koostamise kohustuseks kaevanduste ja karjäärade avamisele ja laienda-misele. Tulenevalt PlanS § 125 lg 3 on avaliku huvi olemasolul kohaliku omavalitsuse volikogul õigus põhjendatud juhul algatada DP. Detailplaneeringu koostamine ei halvenda juur-depääsu maavarale.

		3. Seletuskirja tabelis 2 on toodud juhtotstarvete ja katastriüksuse sihtotstarvete omavahelised seosed, kus mäetööstuse maa-alale on lubatud kavandada tootmismaa, veekogude maa, transpordimaa, jäätmeoidla maa, kaitsealuse maa, mäetööstusmaa, turbatööstusmaa, üldkasutatava maa ja maatulundusmaa sihtotstarvet ning üldkasutatava maa juurde on lisatud, et seda võib kavandada, kui kaevandamine on lõppenud. Seletuskirja peatükis 3.5. <i>Maakasutus</i> on kirjeldatud, et kõrvalotstarbed on lubatud juhul, kui need ei kahjusta juhtotstarbe rakendamist. Selgitame, et mäetööstusmaa juhtotstarve on seotud kehtiva maavara kaevandamise loaga, määratakse mäeeraldise ja selle teenindusmaa alale, mistõttu nendel aladel toimub maavara kaevandamine. Mäetööde ohutuse ja maavarale juurdepääsu tagamiseks samaaegselt teisi tegevusi kaevandamisega samale alale ei ole võimalik lubada. Kehtiva kaevandamisloa omajal on õiguspärane ootus, et mäeeraldise ja selle teenindusmaa alal on katastriüksustele määratud mäetööstusmaa sihtotstarve. Maakasutuse muutust ja sihtotstarbe muutmist saab kavandada alles kaevandamise lõpu perioodil seoses korrastamisega ning see eeldab puudutatud isiku kaevandamisloa omaja nõusolekut, kuni kaevandamisluba kehtib. Kui korrastamisega veel alustatud ei ole, kuna toimub veel aktiivne maavara väljamine, siis mäetööstusmaa ja turbatööstusmaa kõrval teiste tabelis 2 märgitud sihtotstarvete mäetööstusmaale määramine takistab kaevandamist. Palume tabelist 2 eemaldada tootmismaa, transpordimaa, jäätmeoidla maa sihtotstarbed mäetööstusmaa alal lubatud sihtotstarvete loetelust või alternatiivselt palume üldplaneeringusse lisada, et tootmismaa, transpordimaa, jäätmeoidla maa sihtotstarbe määramine mäetööstusmaa-alale on võimalik vaid peale maavara ammendumist või kui selleks on saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastus või luba. Käesoleva üldplaneeringuga sellist luba ei ole antud. Üldkasutatava maa puhul palume tabelisse 2 lisada selgitus, et lisaks kaevandamise lõppemisele peab antud alal olema ka maavara ammendunud. Kaevandamise lõppemisel võib kaevandatud alal veel maavara alles olla ja võimalik on nimetatud alal taotleda maavara kaevandamise loa pikendamist või taotleda uut luba. Palume	3. Arvestame ettepanekuga ning täiendame üldplaneeringu seletuskirja, sh mäetööstuse maa-alale määratud tingimusi.
--	--	---	---

			maavarale juurdepääsu osas olemasoleva olukorra halvenemise vältimiseks ja seletuskirja üheselt mõistetavuse eesmärgil seletuskirja täpsustada.	
			4. Seletuskirja joonisel 1 ning lisas <i>Lisa 1. Strateegilised ruumieesmärgid</i> on kujutatud tootmisalasid, mis ei vasta ülejäänud planeeringus kujutatud tootmisalade juhtotstarbega aladele. Veebikaardil ning joonisel <i>Maakasutus</i> on Kutsala liivamaardla (regsitrikaart nr 989) alale märgitud tootmise maa-ala. Seletuskirja peatükis 3.5.3. <i>Tootmise maa-ala</i> on maavarade kaevandamise ja töötlemisega seotud hoonete kõrval lubatud ka muud hooned ja rajatised. Selgitame, et maavarale juurdepääsuks on vajalik maavara katvate pinnasekihtide eemaldamine, mille järel on võimalik maavara maapõuest väljata. Samamoodi ei ole võimalik ehitada hooneid ja rajatisi ning tagada maavarale juurdepääs. Hoonete alt ja hooneid ümbritsevalt alalt maavara kaevandamine võimalik ei ole. Maardla alale ehitatud ehitist kasutab maapõue tuge, mida võimaldab maapõue osa, mis on maavarana arvel maardlas. Maavara ja seda katva pinnase maapõuest väljamise korral kaoks ehitisel ehituslik maapõuetugi. Seega piirkonnas, kuhu on ehitist ehitatud, ei ole võimalik maavara kaevandada ehk olemasoleva olukorraga võrreldes maavarale juurdepääs halveneb. Ehituseadustiku mõistes püsiva iseloomuga hoonete ja rajatiste rajamine maardlatega kattuvatele aladele on võimalik vaid peale maavara ammendumist, kui ei ole saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastust või luba. Palume maardlatega kattuvatele aladele mitte määrata juhtotstarbeid, mis võimaldavad ehitustegevust ega ole seotud kaevandamisega, kuna see halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning on vastuolus MaaPS §-ga 14. Segaduste vältimiseks palume tootmisalasid kujutada kogu planeeringus ühtmoodi.	4. Selgitame, et strateegiliste ruumieesmärkide joonise puhul on tegemist skeemiga, kus on erinevate strateegiliste eesmärkide (sh erinevad maakasutuse juhtotstarbed) paremaks esile tõstmiseks kasutatud paksemat servajoont. Alade asukohad vastavad veebikaardil ja Joonisel 1 „Maakasutus“ märgitud tootmise juhtotstarbega maa-aladele. Maardlatega kattuvatele aladele tootmise maakasutuse juhtotstarbe määramine, mis võimaldab ehitustegevust ega ole seotud kaevandamisega, on vajalik seotud ruumiliste arengueesmärkide täitmiseks. Kavandatud maakasutuse juhtotstarbed on enamjaolt olemasolevad tootmisalad koos vajalike laiendustega.
			5. Veebikaardil ning joonisel <i>Maakasutus</i> on Kunda savimaardla (regsitrikaart nr 21) põhjaosale märgitud puhke ja looduslik maa-ala (täpsemalt P2 ala). Lisas <i>Lisa 1. Strateegilised ruumieesmärgid</i> on kujutatud antud alal rannikuäärne puhkeala. Seletuskirja peatükis 3.5.6. <i>Puhke ja looduslik maa-ala</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „P2 alad on ette	5. Selgitame, et strateegiliste ruumieesmärkide joonise puhul on tegemist skeemiga, kus on erinevate strateegiliste eesmärkide (sh erinevad

		nähtud puhkamiseks ja virgestuseks. Seal on lubatud: Piirkonda sobivad puhkamise ja virgestuse otstarvet teenindavad avalikud puhke-, spordi- ja kultuurirajatised, sh tervise- ja matkarajad, külaplatsid, mänguväljak, laululava, seikluspark, teemapark, väliujula, vabaõhu tenniseväljak, golfiväljak, discgolfirada, liuväli, suusarada, puhkeotstarbeline ehitis, staadion, spordi-või puhkeotstarbeline sildumisala, parklad, supluskoht, supelrand jms.". Samas peatükis on puhke ja loodusliku maa-ala tingimuste seas toodud (tsiteerin): „Tagada kõrghaljastuse või metsa säilimine võimalikult suures mahu. Raiete kavandamisel tagada ala puhkeväärtuse säilimine;” ning „Puhkealadel paiknevad suure puhkeväärtusega (eelkõige tiheasustusaladel ja nendega külgnevatel aladel) metsad jätta avalikuks kasutamiseks, vajadusel arendada välja vajalik taristu“. Selgitame, et maavarale juurdepääsuks on vajalik maavara katvate pinnasekihtide ja taimestiku eemaldamine, mille järel on võimalik maavara maapõuest väljata. Samaaegselt ei ole võimalik ehitada ehitisi, jätta metsad avalikuks kasutamiseks ning tagada maavarale juurdepääs. Ehitiste ja puude alt ja ümbritsevalt alalt maavara kaevandamine võimalik ei ole. Maardla alale ehitatud ehitised ja puud kasutavad maapõue tuge, mida võimaldab maapõue osa, mis on maavarana arvel maardlas. Maavara ja seda katva pinnase maapõuest väljamise korral kaoks ehitised ja puudel ehituslik maapõuetugi. Seega piirkonnas, kuhu on ehitised ehitatud ja kasvavad avalikult kasutatavad metsad ei ole võimalik maavara kaevandada ehk olemasoleva olukorraga võrreldes maavarale juurdepääs halveneb. Ehitusseadustiku mõistes püsiva iseloomuga ehitiste rajamine maardlatega kattuvatele aladele on võimalik vaid peale maavara ammendumist, kui ei ole saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastust või luba. Palume maardlatega kattuvatele aladele mitte määrata juhtotstarbeid, mis ei võimalda kaevandamist, kuna see halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning on vastuolus MaaPS §-ga 14.	maakasutuse juhtotstarbed) paremaks esile tõstmiseks kasutatud paksemat servajoont. Kunda rannaäärse puhkeala näol on tegemist ühe osana Viru-Nigula valla strateegilistest arengueesmärkidest, milleks on tagada kvaliteetne rannikuäärne puhkepiirkond Soome lahe äärsel kõrge rekreatiivse väärtusega aladel. Samuti on see oluline piirkonna puhke- ja turismipotentsiaali ärakasutamiseks ning sise- ja välituristi piirkonda meelitamiseks. Ala arendamisel tuleb samaaegselt arvestada ka teiste ruumide toimivate tegevustega (sh maardlate võimaliku kasutuselevõttuga).
--	--	--	---

			6. Palume seletuskirjas ja KSH aruande eelnõus kasutada „üldjuhul vältida“ ja „tuleb üldjuhul säilitada“ asemel sõnastusi „võimalusel vältida“ ja „võimalusel säilitada“.	6. Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitame, et „üldjuhul“ on kasutusel nendes kohtades, kus sõna „võimalusel“ kasutamisel muutuks tingimuse mõte kas vastupidiseks või oluliselt. Nt maardlate osas on KSH-s „üldjuhul“ kasutatud vaid ühes meetmes, kus selle asendamine ei tundu vajalik: <i>Muu tegevuse kui kaevandamise kavandamisel mäeeraldise või maardla alale tuleb silmas pidada põhimõtet, et igasugune muu tegevus mäeeraldise ja maardlaga kattuv alal on võimalik siis, kui kaevandamine on lõppenud ning üldjuhul peab ka maavara olema ammendunud.</i> Samuti nt ÜP väärtuslike põllumajandusmaade puhul muutuks antud asenduse tegemisel mõte teistsuguseks: <i>Väärtuslikku põllumajandusmaad kasutatakse üldjuhul põllumajanduslikuks tegevuseks ning nende väärtus ei tohi ajas kahaneda.</i>
			Palume lausest „Püsiva iseloomuga tegevus on põhimõtteliselt lubatav, kui ...“ eemaldada sõna „põhimõtteliselt“, kuna selle sõna alles jätmise korral jääb mulje, et tegu on valdava üldjuhtumiga (põhimõtteliselt lubatav). Tegelikult on tegu erandjuhtumiga, kui on saadud igakordse kaalutusotsuse tulemusena MaaPS alusel kooskõlastus või luba. Selgitame, et muu maakasutuse ja püsiva iseloomuga tegevuse lubamine maardlate aladele on pigem erand kui reegel, seega palume seletuskirjas täpsustada, et muu maakasutuse juhtotstarbega tegevused ja püsiva iseloomuga tegevused on maardlate aladel võimalikud vaid juhul, kui maavara on antud aladel ammendunud või kui selleks on saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastus või luba. Maardlate	Korrigeerime ÜP seletuskirja sõnastust.

			aladel tuleb tagada, et olemasolev olukord maavarale juurdepääsu osas ei halvene. Hetkel seletuskirja sõnastus sellele ei viita.	
			7. Seletuskirja peatükis 3.5.11. <i>Mäetööstuse maa-ala</i> on mäetööstuse maa-ala tingimuste seas toodud (tsiteerin): „Kaevandamise planeerimisel tuleb hinnata juurdepääsuteede kandevõime vastavust kavandatavale liikluskoormusele ja vajadusel plaanida meetmed avalikult kasutatavate teede kandevõime tõstmiseks;” (sarnase mõtte leiab ka KSH aruande eelnõu peatükist 9.8. <i>Meetmed maardlate ja maavarade kaitseks</i>) ning „Kaevandamise kavandamisel tuleb tähelepanu pöörata kaevandamisega seotud transpordi ning masinate ja seadmete tööga kaasnevatele keskkonnanähtingutele (õhusaaste, müra, vibratsioon) ja inimeste elukeskkonnale ning tagada, et tegevusega ei põhjustata olulisi keskkonnanähtinguid;” (sarnase mõtte leiab ka KSH aruande peatükkidest 7.8. <i>Mõju maavaradele ja maardlatele</i> ja 9.8. <i>Meetmed maardlate ja maavarade kaitseks</i>). Selgitame, et Keskkonnaamet ei käsitle kaevandamislubade andmise ja muutmise menetluses väljaspool mäeeraldist ja mäeeraldise teenindusmaad asuvate teede kandevõimet, liikluskoormust, avalikel teedel transpordiga kaasnevaid keskkonnanähtinguid. Transpordiga kaasneva avalike teede kandevõime tõstmise ning keskkonnanähtingute vähendamise meetmeid ei lisata maavara kaevandamise keskkonnaloa kõrvaltingimustesse. Teede valdajad (riik, KOV) peavad arvestama teede remondil karjääridest materjali veol kaasneva liikluskoormusega ning vajadusel sõlmima kaevandajaga eraldi kokkulepped teede kasutamise kohta. Seejuures tuleb kõiki raskevedudega seotud liiklejaid käsitleda võrdselt. Palume seletuskirja ja KSH aruande eelnõud lähtuvalt eeltoodust täpsustada.	Ettepanekuga mitte arvestatud. Kuigi hetkel kaevandamisloa väljastamisel antud tingimusi ei väljastata, ei ole muude kaevandamisloa kõrvaltingimuste andmine välistatud. Leiame, et kui tegemist on üldplaneeringus toodud tingimusega, siis tuleb kaevandamisloa andmise ja muutmise menetluses loa andjal tingimusega arvestada. Elukeskkonna säilimine kaevandamise lubamisel peab olema alati eeltingimuseks. Kaevandamisega kaasnevad mõjud ei pruugi piirduda vaid mäeeraldise ja selle teenindusmaaga, vaid võivad ulatuda ka väljapoole. Vajadusel tuleb mõju hindamises käsitleda ka selliseid mõjusid. Üheks selliseks võimalikuks mõjuks on maavara transpordiga (rasketransport) kaasnev mõju juurdepääsuteedele ja seeläbi nende ääres elavatele inimestele, mistõttu on ka asjakohane sellele tähelepanu juhtida. Kuna kaevandamislubade menetlemine toimub õigusaktidest tulenevas korras, siis milliseid mõjusid millisel juhul tuleb käsitleda, on juhtumipõhine kaalutlemine, kus otsuse teeb otsustaja (KeA). Millised tingimused keskkonnaloale kantakse, on samuti otsustaja otsustada.
			8. Seletuskirja peatükis 4.1. <i>Kultuuriväärtused</i> on kultuuri-ja ehituspärandi säilitamiseks ja kasutamiseks seatudtingimusena toodud (tsiteerin): „Ajalooliselt kujunenud asustusalasid tuleb säilitada koos nende juurde kuuluvate elementide ja ümbritsevate aladega;”. Palume seletuskirjas täpsustada, asustusaladest kui kaugele ulatuvaid	Arvestame ettepanekuga, võtame tingimuse seletuskirjast välja.

			ümbritsevaid alasid säilitada tuleb ja kas asustusaladel koos ümbritsevate aladega kehtib igasuguse ehitise lammutamise keeld, sh nt ebaseaduslike ja kasutusest välja langenute. Hetkel viitab sõnastus kogu valla territooriumile, kuhu jäävad ka maardlad. Maardlate kasutusele võtmisel maastik muutub ning seega maastikuelementide säilitamise nõue kogu vallas, sh maardlate aladel halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning planeering on vastuolus MaaPS §-ga 14. Palume seletuskirja sõnastust muuta nii, et kaevandamisele ei seata seadustest mittetulenevaid piiranguid.	
			9. Veebikaardi ja joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> kohaselt jäävad maardlad rohevõrgustikule. Seletuskirja peatükis 4.2.3. <i>Rohevõrgustik</i> on tugialadele seatud tingimuste seas toodud (tsiteerin): „Olemasolevate karjäärade kasutamine jätkub kavandatud ulatuses nende ammen-dumiseni. Kaevandamistegevuse lõpetamise järel tuleb alad korrastada ja kujundada rohealadeks“. Seletuskirja sõnastuses viidatakse, et karjääri ulatust ei ole võimalik muuta, kuid see läheb vastuollu MaaPS-ga. MaaPS § 16 lõike 4 kohaselt tuleb maavara kaevandada ning muul alusel looduslikust seisundist eemaldada ja kasutada majanduslikult võimalikult otstarbekalt ja säästlikult. MaaPS § 14 lõike 1 punkti 3 kohaselt tuleb haldusorganil maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tagada maavara majanduslikult otstarbekas ja säästlik kasutamine. Selgitame, et mäeeraldise laiendamine on vajalik näiteks sellise maavara kaevandamiseks, mille hilisem iseseisev kasutamine ei ole majanduslikult põhjendatud. Kaevandamisloa omajal on õigus taotleda laiendamist mäeeraldisega piirnevale või lahusolevale mäeeraldisele, kui olemasoleva loaga antud kaevandatavat maavara jätkub kuni viieks aastaks. Lisaks märgime, et kaevandatud alade korrastamine toimub vastavalt korrastamistingimustele koostatud korrastamisprojektile, korrastamise suund määratakse keskkonnaloas. Võimalikud on ka muud kaevandatud maa edasise kasutamise otstarbed peale rohealade. Kohalik omavalitsus saab anda arvamuse kaevandatud ala	Korrigeerime ÜP seletuskirja järgmiselt: <i>„Olemasolevate karjäärade kasutamine jätkub valdavalt kavandatud ulatuses nende ammen-dumiseni. Kaevandamistegevuse lõpetamise järel tuleb alad korrastada ja kujundada rohealadeks või leida karjääridest mõjutatud aladele uus kasutusfunktsioon.“</i>

			korrastamise suuna suhtes kaevandamisloa andmisele arvamuse esitamise osana. Ka korrastamistingimuste kohta küsib loa andja kohaliku omavalitsuse arvamust. Palume seletuskirja vastavalt eelpool toodud selgitustele täpsustada selliselt, et juurdepääs maavarale ei halvene.	
			10. Joonis <i>Väärtused ja piirangud</i> järgi jäävad maardlatele kauni vaatega kohad. Seletuskirja peatükis 4.2.4. <i>Väärtuslik maastik</i> on väärtuslike maastike säilitamiseks ja kasutamiseks seatud tingimuste seas kirjeldatud (tsiteerin): „Väärtuslikele objektidele vaadete säilitamine, eriti üldkasutatavate teede ääres: Ilusate vaatekohtade säilitamine avaliku kasutusega aladeks;” ning „Tuulegeneraatorite, mobiilsidemastide, vesiehitiste ja teiste maastikul domineerima jäävate objektide ehitamine rajamisel tuleb väärtuslike maastike ja vaadete osas maastikele koostada maastikuanalüüs ja visuaalne analüüs, et hinnata nende sobivust maastikku;” ja „Maastikuliste väikevormide (sh kivaiad, tarad, üksikud puud ja silmapaistvad puudegrupid, alleed, kivihunnikud), endiste talukohtade jms maastikku kujundavate elementide säilitamine;” ja „Maardlate kasutuselevõtul vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel maastikel. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele ja kavandada negatiivseid mõjusid leevendavad meetmed. Väärtusliku maastiku väärtuste säilimise vajadusega arvestada kaevandamisloale tingimuste seadmisel, korrastamistingimuste andmisel ja nende alusel korrastamisprojekti koostamisel.”. Selgitame, et maavarade kaevandamisel maastik (sh maastikulised väikevormid ja maastikku kujundavad elemendid) ning vaated sellele paratamatult muutuvad ja seetõttu ei ole vaadete ning nende avaliku kasutusega aladena säilitamine võimalik. Maastikul domineerivaks objektiks võib pidada ka karjääre, mille avamiseks ei nõua maastikuanalüüsi ja visuaalset analüüsi ükski õigusakt. Leevendavaid meetmeid tuleb kavandada vaid vastavalt vajadusele, kui esineb oluline mõju,	KMH aruande sisule esitatud nõuded on toodud KKM 01.09.2017 määruses nr 34. Selle kohaselt tuleb mõju hindamises käsitleda ka mõju <u>maastikele</u> ja <u>kultuuripärandile</u>. Arusaadavalt määratakse mõju hindamise ulatus vastava loa menetlemise käigus, kuid kuna väärtuslikud maastikud on suuresti just ÜP teema, siis on asjakohane ka ÜP-ga sellele tähelepanu juhtida. ÜP-ga ei muudeta tingimusi olemasoleva kaevandusloaga aladel. Vajadus väärtuslikke maastikuid kaitsta tuleneb mh kehtivast Lääne-Viru maakonnaplaneeringust.

			mida tuleb leevendada. Tagamaks maavaradele juurdepääsu osas ole-masoleva olukorra säilimist palume seletuskirjas täpsustada, et ala-del, kuhu on antud või taotletakse maavara kaevandamiseks keskkon-naluba on maastiku muutmine lubatud ning maastikuanalüüsi ja vi-suaalse analüüsi koostamine ning leevendavate meetmete kavanda-mine ei ole taotluse menetluses igakordselt kohustuslik, vaid ainult juhul, kui loa andja seda nõuab. Kohalik omavalitsus saab anda arva-muse analüüside vajalikkuse suhtes kaevandamisloa andmisele arva-muse esitamise osana. Palume seletuskirjas täpsustada, et maardlate kasutuselevõtul võimalusel vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel maastikel.	
			11. Seletuskirja peatükis 4.2.5.3 <i>Avalikud juurdepääsud</i> on avalike juurdepääsude tagamise tingimusena toodud (tsiteerin): „Karjäärade rekonstrueerimisel uute tehisveekogude tekkimisel eelistada veeko-gude määramist avalikult kasutatavaks, et kohalikel elanikel oleks ta-kistusteta võimalik neid puhkeotstarbel kasutada“. KSH aruande eel-nõu peatükis 9.7. <i>Meetmed pinnaveekogude ja maaparandussüsteemide kaitseks</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Karjäärade rekonstrueerimi-sel uute tehisveekogude tekkimisel tuleb eelistada veekogude määra-mist avalikult kasutatavaks, et kohalikel elanikel oleks takistusteta võimalik neid puhkeotstarbel kasutada“. Selgitame, et MaaPS mõistes on õigem kasutada „karjäärade rekonst-rueerimine“ asemel mõistet „kaevandatud maa korrastamine“. Pa-lume mõistet täpsustada. Korrastamise nõuetega kooskõlas on, et kaevandatud ala tehisveekogu nõlv kujundatakse laugeks ja veekogu kallas kujundatakse juurde- ja väljapääsuga, kuid selgitame, et riigi-maal kaevandamise tulemusena tekkinud veekogu äärde avaliku puh-keala määramine on võimalik juhul, kui kohalik omavalitsus on valmis enda kanda võtma heakorra tagamise. Samuti märgime, et eramaal kaevandamise tulemusena tekkinud veekogu edasiseks kasutamiseks võivad maaomanikul olla ka muud kavatsused kui avalik puhkeala, näiteks kalakasvatuse rajamine. Eeltoodust tulenevalt palume väljendi „tuleb eelistada“ asemel kasutada väljendit „võimalusel eelistada“.	11. Korrigeerime ÜP seletuskirja ja KSH aruande eelnõud. Asendame mõiste „karjäärade rekonstrueerimine“ mõistega „kaevandatud maa korrastamine“ ning tehisveekogude osas „tuleb eelistada“ sõnaga „ võimalusel eelistada“. Tingimust kaevandatud maa korrastamise osas on täiendatud järgmiselt: „...tuleb alad korras-tada ja kujundada rohealadeks või leida karjää-ridest mõjutatud aladele uus kasutusfunk-t-sioon.“

		12. Joonise <i>Taristu</i> kohaselt kulgeb matka- ja terviserada üle maardlate ja Metsaniidu II liivakarjääri (loa nr L.MK/321856; loa omaja Bau-roc AS) mäeeraldise ning selle teenindusmaa. Seletuskirja peatükis 4.5. <i>Matka- ja terviserada</i> on matkaradade kavandamise ja kasutamise tingimusena toodud (tsiteerin): „Matkaraja ehitised peavad sobituma ümbritsevasse keskkonda;”. Selgitame, et ehitusseadustiku mõistes püsiva iseloomuga ehitiste rajamine maardlatega kattuvatele aladele on võimalik vaid peale maa-vara ammendumist, kui ei ole saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastust või luba. Palume maardlatega kattuvatele aladele mitte planeerida ehitisi ja rajatisi, mis ei võimalda kaevandamistegevust, kuna see halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning on vastuolus MaaPS §-ga 14. Palume seletuskirja täpsustada. Metsaniidu II liivakarjääri mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga kattuvale alale tegevuste planeerimisel on vaja saada loa omaja Bauroc AS nõusolek. Palume loa omaja nõusoleku saamisel see lisada planeeringu dokumentide hulka. Palume matka- ja terviserada Metsaniidu II liivakarjääri mäeeraldise ja teenindusmaa alale planeerida ainult juhul kui sellega nõustub kaevandamisloa omaja.	Meie hinnangul ei ole matka- ja terviseraja puhul tegemist püsiva iseloomuga ehitisega. Pigem on tegemist loodusliku pinnakattega rajaga. Püsiva iseloomuga ehitiste rajamist maardlate maa-alal reguleerib maapõueseadus ning üldplaneeringuga seda ei muudeta ega dubleerita.
		13. Veebikaardil ning joonisel <i>Taristu</i> on kujutatud üle Kunda savi- maardla (registrikaart nr 21) planeeritav ühendustee. Seletuskirja peatükis 5.1.5. <i>Jalg-ja jalgrattateed</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Lisaks on üldplaneeringuga kavandatud ühendustee Kronkskaldalt Kunda rannani (kõisraudtee vms). Käesoleval ajal on ühendustee kajastatud põhimõttelise sirgjoonena ning selle trass pole täpselt paigas”. Veebikaardil on üle Kunda lubjakivimaardla (registrikaart nr 18) ning Kunda II lubjakivikarjääri (loa nr KMIN-113; loa omaja Osaühing Piira Talu) mäeeraldise ja selle teenindusmaa märgitud ettepanek (joon), mis on sisustamata mõttenoppe ettepanek.	Meie hinnangul ei ole matka- ja terviseraja puhul tegemist püsiva iseloomuga ehitisega. Pigem on tegemist loodusliku pinnakattega rajaga. Püsiva iseloomuga ehitiste rajamist maardlate maa-alal reguleerib maapõueseadus ning üldplaneeringuga seda ei muudeta ega dubleerita.

			Selgitame, et maardlatele uute objektide, sh ühendustee rajamine saab toimuda alles peale maavara ammendumist või kui selleks on saadud MaaPS alusel kooskõlastus või luba. Palume üleliigsed jooned, mida planeeringuga ei planeerita, veebikaardilt eemaldada ning seletuskirjas täpsustada, et ühendustee rajamiseks on tulevikus vaja saada MaaPS alusel kooskõlastus või luba, üldplaneeringuga vastavat kooskõlastust antud ei ole. Kui siiski planeeritakse Kunda II lubjakivikarjääri mäeeraldisele ja selle teenindusmaale mingi objekt, siis on vaja saada loa omaja Osaühing Piira Talu nõusolek ja lisada see planeeringu dokumentide hulka. Palume Kunda II lubjakivikarjääri mäeeraldise ja teenindusmaa alale planeerida objekte ainult juhul kui sellega nõustub kaevandamisloa omaja.	
			14. Veebikaardil ja joonisel <i>Taristu</i> on maardlatele ning Varudi turbatootmisala (loa nr LVIM-018; loa omaja OÜ Rakvere Põllumajandustehnika; luba kehtib kuni 16.08.2038) ja Varudi II turbatootmisala (loa nr L.MK/323045; loa omaja Osaühing Rakvere Põllumajandustehnika; luba kehtib kuni 27.03.2038) mäeeraldistele ning nende teenindusmaadele märgitud planeeritav tuuleenergeetika ala. Seletuskirja peatükis 5.2.8.1 <i>Tuuleenergeetika</i> on tuuleenergia tootmise kavandamisel märgitud, et kaalutlusotsuse langetamisel tuleb teiste tingimuste seas lähtuda ka maardlatest ning viitena märgitud (tsiteerin): „Üldplaneeringuga kavandatud põhimõttelised alad tuuleparkide kavandamiseks maardlate alal ei tähenda MaaPS kohast kooskõlastust. Tuuleparkide arendamisel maardlatele tuleb igakordselt teha koostööd Maa-ametiga tuuleparkide võimaluse väljaselgitamiseks.“. Samas peatükis on tuuleenergia tootmise tingimusena märgitud (tsiteerin): „Tuuleparkide kavandamine maardlatel, kus on moodustatud mäeeraldis, on võimalik pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning üldjuhul pärast maavara ammendumist. Kooskõlastuse tuuleparkide kavandamiseks maardlate maa-alal annab Maa-amet;“ KSH aruande eelnõu peatükist <i>Kokkuvõtte</i> leiab sarnase mõtte, kuid lisatud on, et kui maavara ei ole ammendumine, on tegevus võimalik vaid juhul, kui	Üldplaneeringu seletuskiri ei ole vastuolus maa-põuaseadusega ning selle täiendamine ei ole vajalik.

			selleks on saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastus või luba. Palume sarnaselt KSH aruande eelnõus toodule täpsustada ka seletuskirja, et kui maavara ei ole ammendunud, on tegevus võimalik vaid juhul, kui selleks on saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastus või luba.	
			15. Veebikaardi ja joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> järgi jäävad maardlad väärtuslikule põllumajandusmaale. KSH aruande peatükis 7.9. <i>Mõju väärtuslikule põllumajandusmaale</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „VPM-idel peab üldjuhul jätkuma põllumajanduslik maakasutus ning nende väärtus ei tohi ajas kahaneda. Muude tegevuste kavandamine VPM-idele ei ole edaspidi välistatud, kuid see peab olema põhjendatud ja hoolikalt läbi kaalutud, vajadusel tuleb hinnata kaasnevaid mõjusid. Muu maakasutuse osas tuleb eelistada tegevusi, mis ei põhjusta väärtuslike põllumajandusmaade olulist vähenemist, massiivide killustamist ega kahjusta nende sihtotstarbelist kasutamist tulevikus“ (sarnase mõtte leiab ka KSH aruande eelnõu peatükist 9.9. <i>Meetmed väärtusliku põllumajandusmaa kaitseks</i>) ning „VPM-id tuleks säilitada avatud maastikena ning suurtes põllumajanduspiirkondades säilitada põldude läheduses olev looduslik taimkate, samuti üksikud puud ja puude grupid põldudel, hekid, metsaribad“ (sarnase mõtte leiab ka KSH aruande eelnõu peatükist 9.9. <i>Meetmed väärtusliku põllumajandusmaa kaitseks</i>). Palume seletuskirjas ja KSH aruande eelnõus kasutada väljendite „peab üldjuhul“, „tuleb eelistada“, „tuleb säilitada“ ja „säilitada“ asemel väljendeid „võimalusel eelistada“ ja „võimalusel säilitada“. Selgitame, et maavarale juurdepääsuks on vajalik maavara katvate pinnasekihtide ja taimestiku eemaldamine, mille järel on võimalik maavara maapõuest väljata. Samaaegselt ei ole võimalik väärtuslikku põllumajandusmaad ja taimestikku säilitada ning tagada maavarale juurdepääs. Palume maardlatega kattuvatele aladele mitte määrata tingimusi, mis ei võimalda kaevandamist, kuna see halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning on vastuolus MaaPS §-ga 14.	Märkusega ei arvestata. Kohalik omavalitsus on teadlik, et kaevandamist reguleerib maapõueseadus ning seda ei saa üldplaneeringuga muuta. Üldplaneeringus (ja KSH-s) toodud tingimused arvestavad omavalitsuse ruumilise arengu vajadustega, kuid ei ole mõeldud maapõueseaduses toodud tingimuste muutmiseks. Selgitame, et kui VPM puhul asendada „üldjuhul säilitada“ sõnaga „võimalusel säilitada“, siis tähendab see hoopis seda, et VPM-ile võib kavandada muid tegevusi ja sihtotstarbelises kasutuses tuleb seda hoida vaid võimalusel. See on hoopis vastupidine mõte, mis ei ole ka kooskõlas VPM kaitse eesmärkidega.

			16. Lisas <i>Lisa 5 – Ülevaade Viru-Nigula vallast</i> on peatükis 19. <i>Maa-varad ja maardlad</i> märgitud (tsiteerin): „Maardlad ja mäeeraldised kajastuvad ÜP väärtuste ja piirangute joonisel“. Joonisel <i>Väärtused ja piirangud</i> ei ole maardlaid ja mäeeraldisi kujutatud, vaid viidatud märkustes lisale 9, kust vastavad andmed võib leida. Palume lisa 5 täpsustada.	Täpsustame Lisa 5.
			17. Lisas <i>Lisa 5 –Ülevaade Viru-Nigula vallast</i> on tabelis 8 toodud Viru-Nigula valla territooriumil asuvad mäeeraldised ja nende varud seisuga 21.11.2019. Täpsustame, et Aru-Lõuna II lubjakivikarjäär, Toolse-Lääne lubjakivikarjäär, Aru-Lõuna lubjakivikarjäär asuvad Rakvere vallas, mitte Viru-Nigula vallas. Tabelis on märgitud mäeeraldise nimeks lihtsalt Varudi, kuid Varudi turbamaardlal asuvate mäeeraldise nimed on Varudi turbatootmisala (loa nr LVIM-018; loa omaja OÜ Rakvere Põllumajandustehnika; luba kehtib kuni 16.08.2038) ja Varudi II turbatootmisala (loa nr L.MK/323045; loa omaja OÜ Rakvere Põllumajandustehnika; luba kehtib kuni 27.03.2038). Suurkõrtsi lubjakivikarjäär (loa nr .MK/317612) asub Lüganeuse vallas, Viru-Nigula vallas asub Suurkõrtsi II lubjakivikarjäär (loa nr KL-508031; loa omaja AS Kiviluks). Soovitame mäeeraldise ja nende teenindusmaade pindalasid mitte märkida, kuna need võivad ajas muutuda ning varude kogused muutuvad pidevalt. Palume lisa 5 tabelit 8 vastavalt eeltoodule täpsustada.	Täpsustame, et Lisa 5 toodud sisu ÜP käigus jooksvalt ei uuendata. Olulise sisendinfo muutumisel arvestatakse sellega ÜP koostamise käigus.
			Maa-amet nõustub 05.11.2021 kirjaga nr 7-7/1063 edastatud Viru-Nigula valla üldplaneeringu lahendusega tingimusel, et täiendatakse ja täpsustatakse planeeringu materjale vastavalt eelpool toodud märkustele. Märkustega arvestamata jätmisel halveneb maavarale juurdepääsu osas olemasolev olukord ja planeering on vastuolus MaaPS § 14. Maavarale juurdepääs halveneb, kui üldplaneeringuga seatakse maardlate aladele kaevandamist piiravaid tingimusi, mille järgi toimides pole võimalik maavara kaevandada, näiteks kui kaevandamisloa	Kohalik omavalitsus on teadlik, et kaevandamist reguleerib maapõueseadus ning seda ei saa üldplaneeringuga muuta. Üldplaneeringus ja KSH-s toodud tingimused arvestavad omavalitsuse ruumilise arengu vajadustega, kuid ei ole mõeldud maapõueseaduses toodud tingimuste muutmiseks.

			omaja ei saa realiseerida kaevandamisloaga antud õigusi või kui kaevandamine muutub piiravate tingimuste tõttu märkimisväärselt keetlusemaks võrreldes olemasoleva olukorraga. Palume esitada üldplaneering pärast täpsustuste ja täienduste tegemist kooskõlastamiseks Maa-ametile.	
		Eelnõu 17.12.2020 nr 6-3/20/17244-2	1. Joonisel <i>Maakasutus</i> ei ole Aseri II savikarjääri (kaevandamisloa nr KMIN-049; loa omaja Wienerberger AS) mäeeraldisele ja selle teenindusmaale märgitud mäetööstusmaad, vaid puhke ja looduslik maa-ala. Seletuskirja peatükis 3.5.11. <i>Mäetööstuse maa-ala</i> on märgitud (tsiteerin): „Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatav ala, kuhu on lubatud rajada maavara kaevandamiseks ja selle teenindamiseks vajalikke hooneid ja rajatise. Mäetööstuse maa-ala hõlmab olemasolevaid ja perspektiivseid mäeeraldisi koos teenindusmaaga“. Lisaks on viidatud, et teenindusmaa on kaevandamiseks mõeldud maa-ala mäeeraldisel kohal ja/või ümber. Karjääril on teenindusmaa vähemalt sama suur kui mäeeraldis, enamasti suurem. KSH aruande eelnõu peatüki <i>Kokkuvõtte</i> alapeatükis <i>Mõju maavaradele ja maardlatele</i> on märgitud, et üldplaneeringuga antakse mäetööstusmaa juhtotstarve nendele mäeeraldistele ja nende teenindusmaadele, kuhu on antud maavara kaevandamisluba ja kus luba on menetluses. Lisaks on KSH aruande eelnõu samas peatükis märgitud (tsiteerin): „Aseri II savikarjäärile antakse ÜP-ga puhke ja loodusliku maa-ala juhtotstarve. Kuna karjääril on kehtiv maavara kaevandamise luba, siis saab see realiseeruda pärast kaevandamisloa kehtivuse lõppu. KSH annab siinkohal soovitusel kaaluda võimaluse jätmist savi edasiseks kaevandamiseks, mille otstarbekus võib taastuda turuolukorra muutumisel“. Sarnast mõtet on korratud ka KSH aruande eelnõu peatükis 7.8. <i>Mõju maavaradele ja maardlatele</i>. Palume kehtivate kaevandamislubadega mäeeraldistele ja nende teenindusmaadele määrata mäetööstusmaa juhtotstarve ning lähtuvalt seletuskirja ja KSH aruande eelnõu sisust määrata perspektiivse mäetööstusmaa juhtotstarve nendele aladele, kus Keskkonnaametis on menetluses maavara kaevandamise taotlus. Märkime, et Aseri II savikarjääri mäeeraldisel	1. Ettepanekuga on arvestatud, ÜP-d on korrigeeritud ja märgitud mäetööstusmaa juhtotstarve, kuigi ka puhke ja loodusliku maa-ala juhtotstarve ei takistaks kuni kaevandusloa kehtivuse lõppemiseni maavara kaevandamisega seotud tegevusi. Antud maa-ala puhul on valla huvi see tulevikus kasutusse võtta puhke- ja loodusliku maa-ala, mingeid piiranguid see kuni kaevandamisloa kehtimiseni mäeeraldisel kaasa ei tooks.

			ja selle teenindusmaal on võimalik puhke ja loodusliku maa-ala juhtotstarbe määramine peale karjääri korrastamist ja kaevandamisloa lõppemist. Praegune kaevandamisluba kehtib kuni 2029. aastani, võimalik on ka loa pikendamine. Püsiva iseloomuga ehitiste rajamise võimalusega maakasutust saab planeerida peale maavara ammendumist.	
			2. Joonise <i>Maakasutus</i> kohaselt on Rannu lubjakivimaardlal asuval Viru katastriüksusel (tunnus 15401:002:0199) määratud tootmise maa-ala juhtotstarve. Kehtiva üldplaneeringu (endine Aseri valla territoorium, Aseri valla üldplaneeringu osavallplaneering on kehtestatud Aseri Vallavolikogu 28.09.2004 otsusega nr 138) kohaselt jääb antud ala põllumajandusmaale. Kuigi seletuskirja tabeli <i>Tabel 2. Maa-ala juhtotstarvete ja katastriüksuse sihtotstarvete omavahelised seosed</i> järgi on tootmise maa-alale mäetööstusmaa ja turbatööstusmaa sihtotstarvete määramine lubatud, palume Viru katastriüksusel tootmise maa-ala määrata vaid Rannu lubjakivimaardlaga mitte kattuvale alale, kuna püsiva iseloomuga ehitusõigust lubava juhtotstarbe määramine lubjakivimaardla alale halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise ning maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda ja on seega vastuolus MaaPS §-ga 14. Tagamaks maavara kaevandamisväärsuse ja maavarale juurdepääsu säilimist palume Viru katastriüksusel Rannu lubjakivimaardlaga kattuvale alale tootmise maa-ala juhtotstarvet mitte määrata.	2. Korrigeerime maakasutust, eemaldame tootmismaa.
			3. Tabeli <i>Tabel 2. Maa-ala juhtotstarvete ja katastriüksuse sihtotstarvete omavahelised seosed</i> kohaselt on mäetööstuse maa-alale lubatud teiste seas nii tootmismaa, transpordimaa kui ka jäätmeoidla maa. Palume tabelit täpsustada, et transpordimaa ja jäätmeoidla maa kavandamine on mäetööstuse maa-alale lubatud siis, kui mäetööstuslikud tegevused on lõppenud ja maavara on ammendunud või on saadud MaaPS alusel maardla suhtes muu kooskõlastus.	3. Selgitame, et ala kaevandamisväärsena püsimine on meie hinnangul tagatud. ÜP seletuskirjas ptk-s 3.5 on kirjas, et „ <i>Kõrvalotstarbed on lubatud juhul kui need ei kahjusta juhtotstarbe rakendamist.</i> ”

		4. Seletuskirja peatükis 3. <i>Maakasutus-ja ehitustingimused</i> on üldiste ehitustingimuste all märgitud, et edasisel tegevuste arendamisel tuleb üldjuhul vältida ulatuslikke raadamisi nõudvaid arendusi niitudel, metsades ja soodes. Seletuskirja peatükis 3.5.11. <i>Mäetööstuse maa-ala</i> on mäetööstuse maa-ala tingimuste seas toodud (tsiteerin): „Maavarade kaevandamise planeerimisel tuleb avaldada minimaalselt mõju maastiku ilmele, mullastikule ning puhkeotstarbelisele ja metsanduslikule kasutusele“. Peatükis 4.2.3. <i>Rohevõrgustik</i> on rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste all märgitud (tsiteerin): „Metsamaa raadamine rohevõrgustiku aladel ei ole lubatud. Raadamise vajaduse kaalumisel tuleb täiendavalt koostada eksperthinnang koos leevendavate tingimuste määramisega, tagamaks rohevõrgustiku sidususe säilimine“ ning „Rohevõrgustiku tugevdamiseks säilitada põllumaade vahel paiknevad metsaga kaetud alad, kuna metsaalad on olulise tähtsusega ökoloogilistes protsessides ja inimese kultuurilises taustas ning elulaadis“. Peatükis 4.2.4. <i>Väärtuslik maastik</i> on väärtuslike maastike säilitamiseks ja kasutamiseks toodud tingimuste all märgitud (tsiteerin): „Maastikuliste väikevormide (sh kiviaiad, tarad, üksikud puud ja silmapaistvad puudegrupid, alleed, kivihunnikud), endiste talukohtade jms maastikku kujundavate elementide säilitamine“. Seejuures asuvad maardlad joonise <i>Maakasutus</i> kohaselt rohevõrgustikul ning joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> kohaselt väärtuslikul maastikul. Tagamaks maavara kaevandamisväärsuse ja maavarale juurdepääsu säilimist palume seletuskirjas täpsustada, et maardlatel, kus on antud luba maavara kaevandamiseks, on nii üksikute puude raiumine kui ka metsa raadamine lubatud ning eksperthinnangut nõutakse vaid kaevandamisloa andja kaalutlusotsuse tulemusel, mitte igakordselt.	4. Arvestame ettepanekuga, täiendame seletuskirja. „<i>Maardlatel, kus on antud luba maavara kaevandamiseks, on nii üksikute puude raiumine kui ka metsa raadamine lubatud ning eksperthinnangut nõutakse vaid kaevandamisloa andja kaalutlusotsuse tulemusel</i>“
		5. Joonise <i>Piirkondlikud ehitustingimused</i> kohaselt jäävad maardlad detailplaneeringu kohustusega aladele. Seletuskirja peatükis 3.3. <i>Detailplaneeringu koostamise kohustus</i> on märgitud, et detailplaneeringu koostamine on nõutav seaduses toodud aladel ja juhtudel ning täiendavalt üldplaneeringuga määratud detailplaneeringu koostamise kohustusega aladel ja juhtudel. Samas peatükis on detailplaneeringu	5. Üldplaneeringuga ei ole seatud lausalist kohustust DP koostamise kohustuseks kaevanduste ja karjäärade avamisele ja laiendamisele. Tulenevalt PlanS § 125 lg 3 on avaliku huvi olemasolul kohaliku omavalitsuse volikogul õigus põhjendatud juhul algatada DP.

		koostamise kohustusega juhtudena toodud (tsiteerin): „Olulise avaliku huvi korral, mis väljendub ruumilises mõjus naaberkiinnistutele või ehitise kavandatud piirkonnale laiemalt ning tegevuse mõju väljendub eelkõige piirkonna tavapärase ehitismahu olulises suurenemises või transpordivoogude või külastajate hulga suurenemises või visuaalse mõju, müra, tooraine või tööjõu vajaduse suurenemises ehitise kavandatavas asukohas võrreldes senisega“ ja „Väärtuslikel maastikel (vt jaotis 4.2.4) võimalike konfliktalade (sh uute hoonestusalade, maakasutuse muutmise kavade, tuulegeneraatorite, mobiilsidemastide, vesiehitiste jt maastikul domineerima jäävate objektide) arendamise suunamisel“ ning „Väärtuslikel põllumajandusmaadel (vt jaotis 4.5) massiivide killustamist, vähenemist või sihtotstarbelist kasutamist mõjutava arendamise suunamisel“. KSH aruande eelnõu peatükis 7.9. <i>Mõju väärtuslikele põllumajandusmaadele</i> on samuti viidatud väärtuslikel põllumajandusmaadel detailplaneeringu koostamise kohustusele. Seejuures jäävad joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> kohaselt maardlatele nii väärtuslik maastik kui ka väärtuslik põllumajandusmaa. Nimetatud detailplaneeringu koostamise juhud vastavad ka kaevandamistegevusega alustamisega seonduvale. Maa-amet on seisukohal, et kaevanduste ja karjääride avamisele ja laiendamisele detailplaneeringu koostamise kohustuse määramine lausalisena, iga maavarakaevandamise loa taotluse korral, ei ole põhjendatud ning on vastuolus MaaPS §-ga 14, kuna kaevandamisluba antakse õigusaktidega sätestatud korras ja tingimustel ning maavara kaevandamine kui tegevus ei nõua ühegi õigusakti järgi detailplaneeringu koostamist. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse avatud menetluse sätteid. Maavara kaevandamise loa taotluse menetlus on avalik protsess ning loa taotluse menetlusele kaasatakse nii kohalikomavalitsus kui ka kohalik elanikkond. Loa andja saadab kaevandamisloa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohalikule omavalitsusele. Kohalik omavalit-	
--	--	---	--

			sus saab hinnata kaevandamisloa taotlusega tutvumisel detailplaneeringu algatamise otstarbekust ja teha vajadusel põhjendatud kaalutusotsuse detailplaneeringu algatamiseks. Palume üldplaneeringu seletuskirjas ja KSH aruande eelnõus täpsustada, et mäetööstusmaade määramisel, uute kaevandamiskohtade avamisel ja olemasolevate karjäärade laiendamisel tuleb kohaliku omavalitsuse põhjendatud kaalutusotsuse korral koostada detailplaneering.	
			6. Joonise <i>Maakasutus</i> järgi jäävad maardlad rohevõrgustikule ja joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> järgi väärtuslikule maastikule ning väärtuslikule põllumajandusmaale. Seletuskirja peatükis 3.5.11. <i>Mäetööstuse maa-ala</i> on mäetööstuse maa-ala tingimuste seas toodud (tsiteerin): „Maardla kasutuselevõtul üldjuhul vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ning rohevõrgustikus. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb enne tegevuse alustamist analüüsida kaasnevaid mõjusid ning kaaluda vajadust läbi viia keskkonnamõju hindamine. Ala väärtused tuleb säilitada maksimaalselt“. Peatükis 4.2.4. <i>Väärtuslik maastik</i> on väärtuslike maastike säilitamiseks ja kasutamiseks toodud tingimuste all märgitud (tsiteerin): „Maardlate kasutuselevõtul vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel maastikel. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele ja kavandada negatiivseid mõjusid leevendavad meetmed. Väärtusliku maastiku väärtuste säilimise vajadusega arvestada kaevandamisloale tingimuste seadmisel, korrastamistingimuste andmisel ja nende alusel korrastamisprojekti koostamisel“. Peatükis 4.5. <i>Väärtuslik põllumajandusmaa</i> on väärtuslike põllumajandusmaade säilitamise tingimuste all märgitud (tsiteerin): „Põldude läheduses olev looduslik taimkate, samuti üksikud puud ja puude grupid põldudel, hekid, metsaribad tuleb üldjuhul säilitada. Sellised loodusliku taimestikuga kaetud alad võimaldavad suurendada põllumajanduspiirkondade bio-	6. Selgitame, et mõistet „<i>üldjuhul</i>“ kasutame ÜP-s vastena sõnadele „<i>enamasti</i>“ ja „<i>valdavalt</i>“, mis annab üldreegli, kuid lubatud on ka erandid.

			loogilist mitmekesisust ja moodustavad kohaliku tasandi rohevõrgustiku. Nende alade metsastamine vms maastiku avatust kaotav tegevus peab olema põhjendatud ja läbi kaalutud". Eeltoodud vormingute kasutamise korral halvendab üldplaneering maavara kaevandamisväärsena säilimise ning maavarale juurdepääsuosas olemasolevat olukorda ja on seega vastuolus MaaPS §-ga 14. Kuna sõna „üldjuhul“ võidakse tõlgendada „kindlasti/alati“ tähenduses ning seletuskirjas ei ole sõna tähendust defineeritud, siis palume maavarale juurdepääsu tagamiseks asendada üldplaneeringu seletuskirjas eelmises lõigus tsiteeritud lausetes sõna „üldjuhul“ sõnaga „võimalusel“. Samuti palume seletuskirja peatükki 4.2.4. <i>Väärtuslik maastik</i> täiendada, et maardlate kasutuselevõtul võimalusel vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel maastikel ning peatükis 3.5.11. <i>Mäetööstuse maa-ala</i> mäetööstuse maa-ala tingimustes täiendada, et väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ning rohevõrgustikus tuleb alade väärtused võimalusel säilitada maksimaalselt.	
			7. Joonise <i>Maakasutus</i> järgi asuvad maardlad rohevõrgustikul. Seletuskirja peatükis 4.2.3. <i>Rohevõrgustik</i> on tugiala tingimuste all märgitud (tsiteerin): „Tugialadel asustuse laienemisel või maakasutuse muutmisel tuleb kaasata vastava ala ekspert, et hinnata selle mõju keskkonnale ja rohevõrgustiku toimimisele (uuring, eksperthinnang või -arvamus)“ ning „Metsamaa kõlviku muutmine on keelatud“. Selgitame, et kaevandamise alustamise eelduseks on sihtotstarbe muutmine mäetööstusmaaks ning metsa olemasolul ka selle täielik raadamine. Igakordse eksperthinnangu, uuringu või arvamuse nõude seadmise ning metsamaa kõlviku muutmise keelu korral on planeering vastuolus MaaPS §-ga 14, kuna halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise ning maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda. Palume üldplaneeringu seletuskirja täiendada, et maardlatega kattuvatel aladel nõutakse eksperthinnangut, uuringut või arvamust vaid loa andja kaalutusotsuse tulemusena, mitte igakordselt ning maardlatel on metsamaa kõlviku muutmine lubatud, kui vastavatel aladel on saadud MaaPS alusel kaevandamisluba.	7. Täiendame sõnastust. „<i>Metsamaa kõlviku muutmine on lubatud vaid juhul kui on antud kaevandusluba.</i>“

			8. Joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> järgi asuvad maardlatel väärtuslikud põllumajandusmaad. Seletuskirja peatükis 4.5. <i>Väärtuslik põllumajandusmaa</i> on märgitud, et väärtusliku põllumajandusmaa määratlemise ja kasutustingimuste seadmise üldine eesmärk on tagada nende säilimine võimalikult suures ulatuses ja kasutada neid sihipäraselt põllumajanduslikuks tegevuseks. Keskmisest kõrgema boniteediga põllumajandusmaa kui piiratud ja taastumatu ressurss on väärtus, mida tuleb kasutada eelkõige toidu tootmise eesmärgil. Samas peatükis on väärtuslike põllumajandusmaade säilitamise tingimuste all toodud (tsiteerin): „Väärtuslikku põllumajandusmaad kasutatakse üldjuhul põllumajanduslikuks tegevuseks ning nende väärtus ei tohi ajas kaheneda. Muude tegevuste kavandamine väärtuslikele põllumajandusmaadele ei ole välistatud, kuid see peab olema põhjendatud ja hoolikalt läbi kaalutud, vajadusel tuleb hinnata kaasnevaid mõjusid põllumajandusmaadele. Muu maakasutuse osas tuleb eelistada tegevusi, mis ei põhjusta väärtuslike põllumajandusmaade olulist vähenemist, massiivide killustamist ega kahjusta nende sihtotstarbelist kasutamist tulevikus”. Maa-amet nõustub väitega, et väärtuslikel põllumajandusmaadel on võimalikud ka muud tegevused peale põllumajandusliku tegevuse.	8. Võtame teadmiseks.
			9. Joonise <i>Taristu</i> kohaselt kulgeb perspektiivne ühendustee üle Kunda savimaardla (registrikaart nr 21) ning mäeeraldise Mereäärne savikarjäär (kaevandamisloa nr KMIN-065, loa omaja AS Kunda Nordic Tsement, kehtiv kuni 30.03.2048) ja selle teenindusmaa. Seletuskirja peatükis 5.1.2. <i>Sõiduteed</i> on märgitud sõidutee ehitamise tingimusest (tsiteerin): „Uute teede rajamise kavandamisel tuleb arvestada olemasoleva keskkonna väärtuste ja piirangutega (kaitstavad loodusobjektid, rohevõrgustik, väärtuslik põllumajandusmaa vms), kõikide õigusaktidest tulenevate tingimuste ning vajalike kooskõlastustega”. Maa-amet nõustub, et uute teede rajamise kavandamisel tuleb arvestada seletuskirjas nimetatud piirangutega, kuid rõhutame, et maardlatele uute taristuobjektide rajamine saab toimuda alles peale maavara ammendumist või kui selleks on saadud MaaPS alusel	9. Selgitame, et tegemist on perspektiivse ühendusteedega (nt kõisraudtee vms) Kronkskalda ja Kunda supelranna vahel. Ühendustee on kajastatud põhimõttelise sirgjoonena ning selle trass ei ole täpselt paigas.

			kooskõlastus või luba. Üldplaneeringu dokumentidest ei selgu, millistel täpsematel asjaoludel on AS-ile Kunda Nordic Tsement antud kaevandamisloaga alale planeeritud perspektiivne ühendustee. Palume perspektiivne ühendustee Mereäärse savikarjääri mäeeraldisel ja teenindusmaa alale planeerida ainult juhul, kui sellega nõustub kaevandamisloa omaja. Palume esitada üldplaneering AS-ile Kunda Nordic Tsement arvamus andmiseks ja AS-i Kunda Nordic Tsement arvamus edastada teadmiseks Maa-ametile või lisada üldplaneeringu dokumentide hulka. Palume üldplaneeringu seletuskirjas täpsemalt selgitada perspektiivse ühendustee üle Kunda savimaardla planeerimise vajadust ja ajalist ning tehnilist võimalikkust.	
			10. Joonise <i>Taristu</i> kohaselt asuvad perspektiivsed tuuleenergeetika alad nii maardlatel kui ka kehtivatel ning taotletavatel mäeeraldistel ja nende teenindusmaadel. Seletuskirja peatükis 5.2.8.1 <i>Tuuleenergia</i> on toodud, et maardlatel tuleb lähtuda tuuleenergia tootmisel kaalutusotsusest (sh mõju hindamisest) ning tuuleenergia tootmiseks seatud tingimuste all on toodud (tsiteerin): „Tuuleparkide kavandamine maardlatel, kus on moodustatud mäeeraldis, on võimalik pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning üldjuhul pärast maavara ammendumist“ ning „Tuulepargi kavandamisel asukohta, kus see võib mõjutada maapõue seisundit ja kasutamist, tuleb hinnata kaasnevaid mõjusid ja mõjude olulisust“. KSH aruande eelnõu peatüki <i>Kokkuvõtte</i> alapeatükis <i>Mõju maavaradele ja maardlatele</i> on märgitud, et arvele võetud maardlate ja mäeeraldistega kattuvad osaliselt ka tuuleparkide arendamiseks põhimõtteliselt sobivad alad. Tuuleparkide kavandamine nendel aladel on võimalik pärast kaevandamise lõppemist ning üldjuhul pärast maavara ammendumist. Sarnast mõtet on korratud ka KSH aruande eelnõu peatükkides 7.8. <i>Mõju maavaradele ja maardlatele</i> ja 9.8. <i>Meetmed maardlate ja maavarade kaitseks</i>. Palume seletuskirjas ja KSH aruande eelnõus täpsustada, et maardlatel on tuuleparkide rajamine võimalik vaid peale maavara ammendumist või kui selleks on saadud MaaPS alusel kooskõlastus või luba ja seda hoolimata asjaolust, kas maardlal on juba olemasolev mäeeraldis või seda	10. Ettepanekuga on juba varasemalt arvestatud. Selgitame, et ÜP kohaselt on tuuleenergeetika aladel DP kohustus. PlanS alusel kehtestatud määruse „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ kohaselt tuleb teha koostööd ja kooskõlastada planeering Maa-ametiga kui planeeringualal asub Keskkonnaregistri maardlate nimistus olev maardla või selle osa.

			alles hakatakse tulevikus taotlema. Palume üldplaneeringu seletuskirjas tuua välja põhimõte, et üldplaneeringus maardla alale perspektiivse tuuleenergeetika ala märkimine ei tähenda MaaPS alusel maardla alale tuuleparkide rajamiseks antava kooskõlastuse olemasolu. Maardla alale tuulepargi rajamiseks detailplaneeringu koostamine, projekteerimistingimuste või ehitusloa vm sarnase dokumendi taotlemine vajab igakordselt MaaPS alusel kooskõlastuse või loa saamist.	
			11. KSH aruande eelnõu peatükis 7.8. <i>Mõju maavaradele ja maardlatele</i> on märgitud (tsiteerin): „Ülevaate maardlate ja mäeeraldiste paiknemisest Viru-Nigula valla territooriumil annab Joonis 3, maardlate ja nende maavaravarude ning mäeeraldiste kohta vt täpsemalt Viru-Nigula valla ÜP Lisa 5“. Märkime, et lisa 5 esitatud materjalide hulgas ei olnud.	11. Lisad ja nende nr-d vaatame üle ning sellest lähtuvalt korrigeerime viiteid KSH aruandes. Maardlad ja mäeeraldised on kajastatud ÜP Lisas 9.
			12. KSH aruande eelnõu peatükis 7.8. <i>Mõju maavaradele ja maardlatele</i> on märgitud (tsiteerin): „Vallas toimuva kaevandamise kõrval on oluline arvestada ka naabervaldades toimuva kaevandamisega, mis on funktsionaalselt seotud või mõjutab Viru-Nigula valda (nt Rakvere vallas Kunda lubjakivimaardlas asuv AS Kunda Nordic Tsement lubjakivikarjäär ulatub kuni 1 km ulatuses Viru-Nigula valla alale ning võimalik on karjääri perspektiivne laienemine)“. Täpsustame, et Kunda lubjakivimaardlas (keskkonnaregistri maardlate nimistu registrikaart nr 18) AS-le Kunda Nordic Tsement kuuluvad Toolse-Lääne lubjakivikarjääri (loa nr KMIN-124), Aru-Lõuna lubjakivikarjääri (loa nr KMIN-050) ja Aru-Lõuna II lubjakivikarjääri (loa nr L.MK/329568) mäeeraldised ega nende teenindusmaad ei ulatu Viru-Nigula valla territooriumile. Palume KSH aruande eelnõud täpsustada. Maa-amet nõustub 24.11.2020 kirjaga nr 7-7/1337 edastatud Viru-Nigula valla üldplaneeringu lahendusega tingimusel, et täiendatakse ja täpsustatakse planeeringu materjale vastavalt eelpool toodud märkustele. Märkustega arvestamata jätmise korral on planeering vas-	12. Korrigeerime KSH aruannet.

			tuolus MaaPS § 14 lõikega 2. Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega. Palume esitada üldplaneering enne selle vastuvõtmist kooskõlastamiseks Maa-ametile.	
		Lähteseisukohad <i>18.02.2019 nr 6-3/19/2197-2</i>	1. Edastatud Viru-Nigula valla üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsuse dokumendi peatükis <i>6.1. Geoloogia ja maavarad</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Maavara kaevandamisload on väljastatud Kunda ja Suurkõrtsi lubjakivimaardlas, Kunda ja Aseri savimaardlas, Varudi turbamaardlas ning Toolse liivamaardlas” ning (tsiteerin): „Täiendavad kaevandamisloa taotlused on esitatud kaevandamiseks Kunda ja Suurkõrtsi lubjakivimaardlas, Letipea liivamaardlas ning Varudi turbamaardlas”. Täpsustame, et seisuga 14.02.2019 on keskkonnaregistri andmetel Viru-Nigula vallas kaevandamisload antud Kunda lubjakivimaardla, Kunda ja Aseri savimaardlate, Varudi turbamaardla ning Toolse liivamaardla mäeeraldistel. Kaevandamise loa taotlused on menetluses Suurkõrtsi lubjakivimaardlas, Letipea liivamaardlas ja Varudi turbamaardlas. Viru-Nigula vallas Suurkõrtsi lubjakivimaardlas kehtivat kaevandamise luba ei ole ning Kunda lubjakivimaardlas kaevandamise loa taotlust menetluses ei ole. 2. Lisaks on KSH väljatöötamise kavatsuses märgitud maardlate loetelus Eesti põlevkivimaardla Uljaste uuringuvälja maardlaosa (keskkonnaregistri maardlate nimistu registrikaart kaart nr 31) pindalana 133,16 ha. Täpsustame, et Uljaste uuringuvälja pindala on maardlate nimistu andmetel 2560,41 ha. Palume KSH väljatöötamise kavatsuses Uljaste uuringuvälja pindala täpsustada.	1.-2. KSH VTK täpsustatakse vastavalt ettepanekule. <i>KSH VTK täpsustatakse.</i>
			3. Selleks, et edaspidises planeerimisprotsessis oleks võimalik arvestada keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevate maardlatega, palume üldplaneeringu jooniste koostamisel kasutada keskkonnaregistris arvel olevate maardlate piire. Keskkonnaregistri seaduse § 6 kohaselt peab planeeringute koostamisel kasutama üksnes keskkonnaregistrisse kantud keskkonnaandmeid. Üldplaneeringu ja KSH aruande koostamise lihtsustamiseks soovime küsida keskkonnaregistri maardlate nimistust ajakohane väljavõte. Palume planeeringu koostamisel maardlate aladel arvestada MaaPS-s sätestatuga.	3.-4. Suunistega planeeringulahenduse koostamiseks arvestatakse planeeringu järgmistes etappides. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

			4. Palume planeeringus anda mäetööstusmaa juhtotstarve olemasolevate mäeeraldiste ja nende teenindusmaade aladele ja reserveeritava mäetööstusmaa juhtotstarve nendele aladele, kus on menetluses maavara kaevandamise loa taotlus. Vajadusel võib mäetööstusmaade juhtotstarbest eraldada turbatööstusmaa juhtotstarbe.	
	Politsei- ja Piirivalveamet	Eelnõu 28.12.2021 nr 1.11-11/641-2	Politseil puuduvad ettepanekud Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu väljatöötamise osas.	Võtame teadmiseks.
		Lähteseisukohad 20.02.2019 nr 1.11-11/98-2	Ettepanekud puuduvad.	
	Terviseamet	Kooskõlastamine 05.11.2021 nr 7-7/1063	Amet on tutvunud esitatud üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu materjalidega aadressil https://viru-nigula.ee/uldplaneering-viru-nigulas ning kooskõlastab Viru-Nigula valla üldplaneeringu ning KSH aruande eelnõu.	Võtame teadmiseks.
		Eelnõu 22.12.2020 nr 9.3-4/20/10543-2	KSH aruandes lk 110 märgitakse, et „Karjäärade rekonstrueerimisel uute tehisveekogude tekkimisel tuleb eelistada veekogude määramist avalikult kasutatavaks, et kohalikel elanikel oleks takistusteta võimalik neid puhkeotstarbel kasutada.“ Oluline on märkida, et kuna need rekonstrueerimisel tekivad veekogud on avalikul kasutusel olevad supluskohad, siis need peavad ka vastama määruse nr 63 nõuetele.	Tähelepanekuga on juba varasemalt arvestatud. Meetmed supluskohtade ohutuse ja veekvaliteedi tagamiseks on toodud KSH aruande peatükis 9.12.2 ning ÜP seletuskirja peatükis 4.2.5.2.
		Lähteseisukohad 26.02.2019 nr 9.3-4/19/791-2	1. Joogivee kvaliteet	1.-7. Planeeringu väljatöötamisel arvestatakse hea elukeskkonna tagamiseks ja teemade lahendamiseks antud suunistega vastavalt üldplaneeringu täpsusastmele, kavandatavale

		Olemasolevate kui ka uute asustuspiirkondade planeerimisel tuleks arvestada joogivee ressursi olemasolu ja joogivee kvaliteedi nõuetega. Salvkaevude reostustundlikkuse tõttu ei soovita amet planeerimisel uute salvkaevude rajamist joogiveeallikadena. Lähtuvalt veeseaduse § 28 lg 1 on veehaarde sanitaarkaitseala joogivee võtmise kohta ümbritsev maa- ja veeala, kus veeomaduste halvenemise vältimiseks ning veehaarderajatiste kaitsmiseks kitsendatakse tegevust ja piiratakse liikumist. Sellest tulenevalt tuleks vältida ehitiste planeerimist veehaarde sanitaarkaitsealadele. 2. Supluskohad Supluskohad peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.04.2008 määruse nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Nimetatud nõue kehtib nii ametlikele kui mitteametlikele supluskohadele. Vastavalt Euroopa Direktiivi nõuetele ja eeltoodud määruse § 5 korraldab supluskoha omanik või valdaja suplusvee seire vastavalt seirekalendrile ning andmed veekvaliteedi kohta kuuluvad avalikustamisele. Kui supluskohas ei teostata suplusvee uuringuid, siis tuleks suplejaid teavitada, et kasutatav veekogu ei ole supluskoht ning suplusvee kvaliteeti ei kontrollita. 3. Müra Planeeringus tuleb arvestada olemasolevate ja planeeritavate maanteedega, paigutades elamualad neist piisavalt kaugemale, tagamaks keskkonnaministri 16.12.2016. a määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ toodud normtasemete vastavus. Amet ei soovita müra- ja saastetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede (maantee, raudtee, tänav) lähedusse. Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning sellega, et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid.	tegevusele ja vajadustele.
--	--	---	-----------------------------------

			4. Radoon Elamutes ja ühiskasutusega hoonetes võib radoon põhjustada olulist riski tervisele. Aladel, kus on teada, et radoonisisaldus pinnaseõhus ületab lubatud piirväärtuse (50 kBq/m³), tuleb elamute, olme- ja teiste samaotstarbeliste hoonete projekteerimisel eelnevalt teha detailsemaid radoonialaseid uuringuid. Vajadusel tuleb ehitamisel rakendada radoonikaitse meetmeid (EVS 840:2017 „Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes“). Sellega välditakse majade sisesõhu rikastumist radooniga üle lubatud piiri (200 Bq/m³). 5. Mitteioniseeriv kiirgus Planeeringus tuleb arvestada sotsiaalministri 21.02.2002 määrusega nr 38 „Mitteioniseeriva kiirguse piirväärtused elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes, õpperuumides ja mitteioniseeriva kiirguse tasemete mõõtmine“. 6. Valgusreostus Planeeringus tuleb arvestada ka võimaliku valgusreostusega (nt uute kergliiklusteede rajamisel) ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid. 7. Kaitsevööndid Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovitame lähtuda põhimõttest, etkaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte. Tähelepanu tuleb pöörata ka võimalikele perspektiivsetele teedele ning kaitsevöönditele.	
Tarbijakaitse ja Tehnilise	Lähteseisukohad 27.02.2019 nr 16-6/19-0432-002	Edastame ettepanekud, mis puudutavad raudteeohutuse valdkonda seoses üldplaneeringu ruumilise arenguga (näiteks planeeritav rööbas-transpordi ühendus Kunda sadamaga) ning	1.-5. Ettepanekutega arvestatakse planeeringulahenduse väljatöötamise käigus vastavalt kavandatavale tegevusele. Tähelepanu pööratakse ohutuse tagamisele. LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.	

	Järelevalve Amet	võivad olla kitsendavateks tingimusteks ja/või mõjutada inimeste tervist ja heaolu: 1) Maa sihtotstarvete määramisel, samuti näiteks elamupiirkondade planeerimisel ja rajamisel tuleb analüüsida inimeste võimalikud liikumisteed (sh pendelliikumine üle raudtee), et olemasolevad ülesõidu- ja käigukohad oleksid võimalikult palju kasutatavad (poleks vaja näiteks eraldi ületuskohti, piisab platvormide juures kõiki rööpapaare ületavaid ülekäikudest). Reeglina pole uute samatasandiliste ületuskohtade rajamine kuigi otstarbekas. 2) Juhul kui planeeritakse uusi raudteeülekäigukohti (sh kergliiklusteede rajamise käigus), tuleb need lahendada selliselt, et liikumisteed oleksid üheaegselt nii ohutud kui ka optimaalsed – arvestatakse väljakujunenud liikumisteid, vajadusel eraldatakse raudtee ümbritsevast keskkonnast vajalikus ulatuses aiaga, likvideeritakse omavoliliselt tekkinud ületuskohad. Nõutav turvavarustus ületuskohtadel peab olema toimiv ja lahendatud nii, et seda kasutataks õigesti (märgistus nähtav, puudub möödapõike võimalus). 3) Võimalusel tuleb vältida raudteeni ulatavate tupiktänavate projekteerimist, sest see loob soodsa võimaluse ebaseaduslike raudteeületuskohtade tekkeks. Ebaseadusliku (illegaalse) ületuskoha all mõistetakse nn isetekkelist raudteeületuskohta, millel puudub hooldaja ja mis ei ole ette nähtud raudtee ületamiseks. Isetekkelised raudteeületuskohad kujutavad endast ohtu selle ületajale ega vasta ületuskoha nõuetele. 4) Palume juba planeeringu tasandil võimalusel nõuet raudtee ääres asuvate lasteasutuste, välispordirajatiste (staadion) ja elamute kruntide raudteepoolse külje piiramiseks aia või läbipääsmatu taimestikuga, et vältida laste ja elamupiirkonnas ka loomade ootamatut sattumist raudteemaale. 5) Raudteeni ulatuda võivate haljasalade osas (näiteks pargid, puhkealad) soovitame mitte planeerida kõrghaljastust (puid sh viljapuid)	
--	-----------------------------	---	--

			rööbastele lähemale kui 10 m äärmisest rööpast, põhjusteks on nii tuleohutuse kui ka nähtavuse tagamise vajadus raudteel.									
	Keskkonnaamet	Kooskõlastamine 20.12.2022 nr 6 5/22/6574 10	Keskkonnaamet kooskõlastas 23.09.2022 kirjaga nr 6 5/22/6574 7 Viru Nigula valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu. Esitasite 28.11.202228.11.20221 Keskkonnaametile kooskõlastamiseks Viru Nigula valla üldplaneeringu seletuskirja ja 05.12.202205.12.2022 keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu sõnastuse muudatused. Sõnastuse muudatused puudutavad Kunda vesiveski kompleks i. Üldplaneeringu seletuskirjas soovite muuta lk 41 tabeli 3 „Miljöövärtuslikud alad/objektid Viru Nigula vallas “ punkti 12 sõnastust. Keskkonnaameti poolt 23.09.2022 kooskõlastatud sõnastus on järgnev: <table><tr><th></th><th>Miljöövärtuslik ala/objekt</th><th>Kaitstav väärtus</th><th>Tingimused</th></tr><tr><td>12</td><td>Kunda vesiveski kompleks</td><td>Miljöövärtusliku ala moodustavad Kunda mõisa endised tootmishooned (sh veskihoone), unikaalne pargiarhitektuur ning kanalite ja tiikide süsteem.</td><td> Säilitada ja konserveerida veskihoone, taastada pargiarhitektuur. Korras hoida kanalid ja tiigid. Kaldasammaste säilitamise/konserveerimise ning kanalite ja tiikide edasine väärtustamise viis sõltub kompleksi alal asuva paisutuse likvideerimisest*. Edasiste tegevuste kavandamisel ja teostamisel tuleb tagada, et ala väärtused säilivad ning neid on võimalik konserveerida maksimaalses võimalikus ulatuses. Seda kuidas on võimalik väärtustada miljöövärtusliku ala kanaleid ja tiike ning säilitada/konserveerida kaldasambaid, sõltub paisutuse likvideerimise tehnilisest lahendusest ja sellega kaasnevatest mõjudest ning seda saab kaaluda koos paisu lammutusprojekti koostamisega. Kunda jõega seotud tegevuste kavandamisel tuleb arvestada jõe kuulumisega Kunda jõe hoiuala ja Sirtsiloodusala koosseisu ning tagada ala kaitseesmärgid. Hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu </td></tr></table>		Miljöövärtuslik ala/objekt	Kaitstav väärtus	Tingimused	12	Kunda vesiveski kompleks	Miljöövärtusliku ala moodustavad Kunda mõisa endised tootmishooned (sh veskihoone), unikaalne pargiarhitektuur ning kanalite ja tiikide süsteem.	Säilitada ja konserveerida veskihoone, taastada pargiarhitektuur. Korras hoida kanalid ja tiigid. Kaldasammaste säilitamise/konserveerimise ning kanalite ja tiikide edasine väärtustamise viis sõltub kompleksi alal asuva paisutuse likvideerimisest*. Edasiste tegevuste kavandamisel ja teostamisel tuleb tagada, et ala väärtused säilivad ning neid on võimalik konserveerida maksimaalses võimalikus ulatuses. Seda kuidas on võimalik väärtustada miljöövärtusliku ala kanaleid ja tiike ning säilitada/konserveerida kaldasambaid, sõltub paisutuse likvideerimise tehnilisest lahendusest ja sellega kaasnevatest mõjudest ning seda saab kaaluda koos paisu lammutusprojekti koostamisega. Kunda jõega seotud tegevuste kavandamisel tuleb arvestada jõe kuulumisega Kunda jõe hoiuala ja Sirtsiloodusala koosseisu ning tagada ala kaitseesmärgid. Hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu	Võtame teadmiseks.
	Miljöövärtuslik ala/objekt	Kaitstav väärtus	Tingimused									
12	Kunda vesiveski kompleks	Miljöövärtusliku ala moodustavad Kunda mõisa endised tootmishooned (sh veskihoone), unikaalne pargiarhitektuur ning kanalite ja tiikide süsteem.	Säilitada ja konserveerida veskihoone, taastada pargiarhitektuur. Korras hoida kanalid ja tiigid. Kaldasammaste säilitamise/konserveerimise ning kanalite ja tiikide edasine väärtustamise viis sõltub kompleksi alal asuva paisutuse likvideerimisest*. Edasiste tegevuste kavandamisel ja teostamisel tuleb tagada, et ala väärtused säilivad ning neid on võimalik konserveerida maksimaalses võimalikus ulatuses. Seda kuidas on võimalik väärtustada miljöövärtusliku ala kanaleid ja tiike ning säilitada/konserveerida kaldasambaid, sõltub paisutuse likvideerimise tehnilisest lahendusest ja sellega kaasnevatest mõjudest ning seda saab kaaluda koos paisu lammutusprojekti koostamisega. Kunda jõega seotud tegevuste kavandamisel tuleb arvestada jõe kuulumisega Kunda jõe hoiuala ja Sirtsiloodusala koosseisu ning tagada ala kaitseesmärgid. Hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu									

			elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi. *Keskkonnaamet on keeldunud 15.10.2020 korraldusega nr DM-108734-19 ning 15.10.2020 vaideotsusega OÜ Lammasmäe Puhkekeskusele veeloa andmisest Kunda jõe paisutamiseks ja hüdroenergia kasutamiseks Kunda IV paisul. Tallinna Halduskohtu 06.09.2021 otsusega jäeti rahuldamata OÜ Lammasmäe Puhkekeskuse kaebuse Keskkonnaameti 15.10.2020 korralduse nr DM-108734-19 ja 26.11.2020 vaideotsuse tühistamiseks ja taotluse uuesti läbivaatamiseks kohustamiseks. Riigikohtu 12.04.2022 kohtumäärusega nr 3-20-2608 jõustus Halduskohtu kohtuotsus. Keskkonnaameti 15.10.2020 korraldusest nr DM-108734-19 „Keskkonnaloa andmisest keeldumine“ tulenevalt peab paisu omanik või valdaja paisutuse likvideerima, kui veeloa andja keeldub loa andmisest (veeseadus § 175 lg 4). Paisutuse likvideerimisega seotud edasised tegevused lahendatakse üldplaneeringust eraldiseisvalt. Teie poolt välja pakutud uus sõnastus oleks järgnev: <table> <tr> <th></th><th>Miljööväärtslik ala/objekt</th><th>Kaitstav väärtus</th><th>Tingimused</th></tr> <tr> <td>12</td><td>Kunda vesiveski kompleks</td><td>Miljööväärtsliku ala moodustavad Kunda mõisa endised tootmishooned (sh veskihoone, veskivare), unikaalne pargiarhitektuur ning kanalite ja tiikide süsteem.</td><td>Säilitada kompleks maksimaalses võimalikus ulatuses*.</td></tr> </table> *Keskkonnaamet on keeldunud 15.10.2020 korraldusega nr DM-108734-19 ning 15.10.2020 vaideotsusega OÜ Lammasmäe Puhkekeskusele veeloa andmisest Kunda jõe paisutamiseks ja hüdroenergia kasutamiseks Kunda IV paisul. Tallinna Halduskohtu 06.09.2021 otsusega jäeti rahuldamata OÜ Lammasmäe Puhkekeskuse kaebuse Keskkonnaameti 15.10.2020 korralduse nr DM-108734-19 ja 26.11.2020 vaideotsuse tühistamiseks ja taotluse uuesti läbivaatamiseks kohustamiseks. Riigikohtu 12.04.2022 kohtumäärusega nr 3-20-2608 jõustus Halduskohtu kohtuotsus. Keskkonnaameti 15.10.2020 korraldusest nr DM-108734-19 „Keskkonnaloa andmisest keeldumine“ tulenevalt peab paisu omanik või valdaja paisutuse likvideerima, kui veeloa andja keeldub loa andmisest (veeseadus § 175 lg 4). Paisu staatus ja paisuga seotud edasised tegevused lahendatakse üldplaneeringust eraldiseisvalt. KSH aruande eelnõus on muudetud peatükke 6.2.5.“Võimalik mõju Sirtsu loodusaleale”, 8.1.2. „Mõju hoiualadele /Mõju Kunda jõe hoiualale“, 8.10.5. „Mõju miljööväärtslikele aladele“, 10.1. „Natura 2000 võrgustiku aladega arvestamine“, 10.2 „Meetmed kaitstavate loodusobjektide kaitse tagamiseks“ ja 10.10. Meetmed kultuuripärandi kaitseks“. Ka seal tehtud muudatused on seotud Kunda vesiveski kompleksiga ning seletuskirjas tehtud muudatustega. Sõnastust on korrigeeritud ning mh on sõna d „ või „lammutamine/lammutusprojekt“ asendatud paljudel juhtudel üldisema sõnastusega nagu paistusega seoses tehtavad tegevused“. Samas asjaolu, et paisutus vajab likvideerimist, on tekstis siiski välja toodud ning viidatud on otsusele, milles Keskkonnaamet keeldus veeloa andmisest ning veeseaduse § 175 lg 4, mille kohaselt paisu omanik või valda ja peab paisutuse sel juhul likvideerima. Samuti tuuakse välja, et paisutuse küsimus ei ole üldplaneeringu täpsusastme teema ja see lahendatakse üldplaneeringust eraldiseisvalt. Keskkonnaamet, tutvudes muudatusettepanekutega, peab neid sobivateks ja Keskkonnaameti 23.09.2022 kirjaga nr 6 5/22/6574 7 kooskõlas olevateks.		Miljööväärtslik ala/objekt	Kaitstav väärtus	Tingimused	12	Kunda vesiveski kompleks	Miljööväärtsliku ala moodustavad Kunda mõisa endised tootmishooned (sh veskihoone, veskivare), unikaalne pargiarhitektuur ning kanalite ja tiikide süsteem.	Säilitada kompleks maksimaalses võimalikus ulatuses*.
	Miljööväärtslik ala/objekt	Kaitstav väärtus	Tingimused								
12	Kunda vesiveski kompleks	Miljööväärtsliku ala moodustavad Kunda mõisa endised tootmishooned (sh veskihoone, veskivare), unikaalne pargiarhitektuur ning kanalite ja tiikide süsteem.	Säilitada kompleks maksimaalses võimalikus ulatuses*.								

		Kooskõlastamine 23.09.2022nr 6-5/22/6574-7	Esitasite Keskkonnaametile kooskõlastamiseks Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu. Üldplaneeringut ja KSH aruannet on Keskkonnaameti 01.12.2021 kirjas nr 6-5/21/23467-2, 05.04.2022 kirjas nr 6-5/22/6574 ja 22.08.2022 kirjas nr 6-5/22/6574-5 toodud märkuste alusel täiendatud ja parandatud. Keskkonnaamet ei tuvastanud üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõus vastuolu õigusaktidele ning peab KSH aruandes esitatud hinnanguid piisavateks ja objektiivseteks. Arvestades eeltoodut ning tuginedes planeerimisseaduse § 2 lg-le 3, § 4 lg-le 4, § 85 lg-le 1 ja 3, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §-le 40, Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 p-le 2 ning Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ p-de 2.4.2 ja 2.4.3 alusel kooskõlastab Keskkonnaamet Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja selle KSH aruande eelnõu ning annab nõusoleku looduskaitseseaduse § 14 lõike 1 punkti 5 alusel üldplaneeringu kehtestamiseks. Planeerimisseaduse § 85 lg 3 kohaselt hinnatakse üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamisel eelnõu õigusaktidele vastavust ning lisaks KSH aruande eelnõus sisalduvate hinnangute piisavust ja objektiivsust. Keskkonnaameti kooskõlastus on antud vaid Keskkonnaameti pädevuse ulatuses.	Võtame teadmiseks.
			Juhime tähelepanu, et üldplaneeringu seletuskirja ptk-s 4.1. „Kultuuriväärtused“ on seoses Kunda vesiveski võimaliku taastamisega jäetud märkimata, et Kunda IV paisul puudub veeluba, seega tuleb paisutus likvideerida, sh tagada Natura ala kaitse-eesmärgid. Palume antud asjaoluga arvestada ja lisada seletuskirja ptk-i 4.1.	Arvestame ettepanekuga ja täiendame seletuskirja.

		Kooskõlastamine 22.08.2022 nr 6 5/22/6574 5	Keskkonnaamet jätab Viru-Nigula valla ÜP ja KSH eelnõu kooskõlastamata, tuginedes PlanS § 4 lg-le 4, § 85 lg-le 1 ja 3, looduskaitseseaduse (LKS) §14 lg 1 p-le 5, § 14 lg-le 2, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) §-le 40,42ja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 p-le 2, kuna see on vastuolus seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega. Keskkonnaamet on varasemalt1 toonud välja korrigeerimist vajavad asjaolud, kuid nendega pole endiselt täielikult arvestatud (vt p 1 ja 2). Esitame üldplaneeringule järgmised märkused, millega tuleb arvestada:	
			1. ÜP KSH-s on endiselt mitmel korral välja toodud lause: „<i>Keskkonnaameti hinnangul on aktsepteeritav, kui ÜP-s sätestatakse hoiuala kaitse-eesmärkide täitmise vajadus, kui pärast üldplaneeringu kehtestamist otsustakse paisu staatus (võimalik lammutamine või rekonstrueerimine). Seega võib järeldada, et Kunda vesiveski kompleksi miljööväärtuslikuks alaks määramine hoiualale ega selle eesmärkidele negatiivseid mõjusid ei avalda</i>“. Endiselt jääb selgusetuks, kuidas on jõutud sellisele järeldusele, et Kunda vesiveski kompleksi miljööväärtuslikuks alaks määramine hoiualale ega selle eesmärkidele negatiivseid mõjusid ei avalda. KSH-s ei leia analüüsi kuidas on ÜP rakendamine võimalik ehk mis kohustused miljööväärtusliku alaga seoses tekivad, arvestades jõustunud kohtuotsusega. Siinkohal on oluline taaskord tähelepanu juhtida sellele, et Keskkonnaamet on keeldunud Kunda IV (Kunda mõisa) paisul paisutamiseks keskkonnaloa andmisest, kuna tegevus on muuhulgas vastuolus Natura 2000 võrgustikku kuuluva Sirtsiloodusala kaitse-eesmärkidega. Tuginedes Sirtsilooduskaitseala ja Kunda jõe hoiuala (Sirtsiloodusala) kaitsekorralduskava2 aluseks olevatele töödele, on kaitse eesmärkide saavutamisel parimaks meetmeks peetud hüdroenergia tootmise lõpetamist, paisude likvideerimist, kalade rändeteede avamist ja paisjärvede all olevate jõeosade taastamist looduslähedasel kujul. Hüdrobioloogi eksperthinnangu3 kohaselt puuduvad Kunda	Arvestame ettepanekuga. ÜP seletuskirja on korrigeeritud tulenevalt kohtuotsusest (paisutus tuleb likvideerida) ning KSH aruandes on sellest lähtuvalt üle vaadatud mõju hinnang Sirtsiloodusala ja Kunda jõe hoiualale. Samas oleme jätkuvalt seisukohal, et Kunda vesiveski kompleksi miljööväärtuslikuks alaks määramine ei avalda negatiivseid mõjusid Sirtsiloodusala ja Kunda jõe hoiualale kui tegevuste edasise kavandamise arvestatakse loodusala/hoiuala kaitse-eesmärkidega. Kas ja millisel viisil on alale jäävate miljööväärtuslike objektide väärtustamine/säilitamine/konserveerimine võimalik, sõltub paisutuse likvideerimise tehnilisest lahendusest ja kaasnevatest mõjustest. Selliselt on see toodud ka ÜP seletuskirjas. Ala väärtuste säilitamist/konserveerimist (kas on võimalik ja millisel viisil) saab kaaluda alles koos paisu lammutusprojekti koostamisega. Vastavate põhjendustega on täiendatud ka KSH aruande eelnõud.

		IV paisu juures kaitse eesmärkide saavutamisel lahendusvariandid, mis võimaldaks paisu ja paisutuse säilitamist. Riigikohtu Halduskolleegiumi poolt on kehtestatud kohtumäärus 12.04.2022, millega jäeti Osaühing Lammasmäe Puhkekeskus kassatsioonkaebus halduskohtumenetluse seadustiku § 219 lg 6 alusel menetlusse võtmata. Seoses sellega jõustus haldusasjas nr 3-20-2608 Tallinna ringkonnakohtuotsus, millega jäeti OÜ Lammasmäe Puhkekeskuse apellatsioonikaebus rahuldamata ja Tallinna Halduskohtu 06.09.2021 otsus muutmata. Keskkonnaametil ei ole kohustust keskkonnaloa menetlemisega jätkata ning seoses Keskkonnaameti 15.10.2020 korraldusega nr DM-108734-19 „Keskkonnaloa andmisest keeldumine“ peab paisu omanik või valdaja paisutuse likvideerima, kui veeloa andja keeldub loa andmisest (veeseadus § 175 lg 4). ÜP KSH-s on mitmel korral välja toodud, et pärast üldplaneeringu kehtestamist otsustatakse paisu staatus. Kuna õiguslik küsimus on juba lõplikult lahenenud, palume kohtuotsusega arvestada ning sellest lähtuvalt teha vajalikud muudatused Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja KSH aruande osades, mis puudutavad Kunda vesiveski kompleksi miljöövärtuslikuks alaks määramist. Seega ei saa nõustuda järeldusega, et Kunda vesiveski kompleksi miljöövärtuslikuks alaks määramine hoiualale ega selle eesmärkidele negatiivseid mõjusid ei avalda, kuna paisu rekonstrueerimisega ei ole võimalik saavutada veekaitse eesmärke ega Kunda jõe hoiuala ja Natura 2000 võrgustikku kuu- luv Sirtsu loodusala kaitse-eesmärke.	
		2. KSH aruande tabelis 6 (lk 39) on kirjas, et ÜP-ga määratakse loodusalale jääv Kunda vesiveski kompleks miljöövärtuslikuks alaks ja tehakse ettepanek Kunda mõisa paisu lisamiseks pärandkultuuriobjektide nimekirja (vt ptk 8.10.5). Viru Nigula valla üldplaneeringule ja keskkonnamõju strateegilisele hindamisele laekunud ettepanekute ja nende vastuste tabelis (lk 58) on omavalit- suse seisukohana välja toodud järgnev: „eemaldame seletuskirjast	Arvestame ettepanekuga. KSH aruande eel- nõu tabelit 6 on korrigeeritud vastavalt märku- sele.

			Kunda mõisa paisu pärandkultuuriobjekti ettepaneku". ÜP seletuskirjast on ettepanek eemaldatud, kuid palume eemaldada see ka KSH aruande tabelist 6.	
			3. ÜP ptk-s 4.2.3. „Rohevõrgustik“ on kirjas: „Jõgede ja ojade kaldaid on soovitatav niita peale jaanipäeva, kui enamus linde on pesitsenud.“ Jääb arusaamatuks, kas ÜP soovitab kõigi jõgede ja ojade kaldaid niita? Miks peetakse oluliseks kaitsta jõgede ja ojade kaldal pesitsevaid linde, aga mujal (metsas, rohumaadel, põllumaadel, asulates, jm) pesitsevate lindude kaitseks pole soovitusi antud? Juhime tähelepanu, et looduskaitseseaduse § 55 lg 61 kohane looduslikult esinevate lindude pesade kahjustamise ja lindude pesitsusaegne häirimise keeld kehtib kõigi looduslikult esinevate lindude kohta, mitte ainult jõgede ja ojade kallastel. Keskkonnaameti hinnangul peaksid jõgede ja ojade kaldad eelistatult säilima looduslikuna (inimtegevusest puutumatusena). ÜP ei peaks andma soovitusi kõiki jõgede ja ojade kaldaid niita. Niitmisele antav ajaline soovitus peaks kehtima vaid juhul, kui kalda niitmine peaks erandkorras üldse vajalik olema.	Arvestame ettepanekuga. Tingimus eemaldatud seletuskirjast.
			4. ÜP ptk-s 4.1. „Kultuuriväärtused“ on seoses Kunda vesiveski kompleksi võimaliku taastamise kavandamisega kirjas tingimused seoses asjaoluga, et tegemist on lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigana kinnitatud veekoguga. Tuleb lisada, et lisaks on Kunda jõgi kaitse all Kunda jõe hoiualana (EELISE kood KLO2000063), mis kuulub Sirtsu loodusala (EELISE kood RAH0000540) koosseisus üleeuroopalisse Natura 2000 võrgustikku. Vastavalt LKS § 32 lg 2 on hoiualal keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi.	Arvestame ettepanekuga ning täiendame seletuskirja vastavalt tehtud ettepanekule.
			5. ÜP tabelis 3. „Miljööväärtuslikud alad/objektid Viru-Nigula vallas“ punktis 12 on muuhulgas kirjas: „...Kunda jõega seotud tegevuste kavandamisel tuleb arvestada jõe kuulumisega Kunda jõe hoiuala ja Sirtsu jõe loodusala koosseisu.“ Juhime tähelepanu, et Kunda jõgi jääb	Arvestame ettepanekuga ning korrigeerime seletuskirja, et tegemist on „Sirtsu loodusalaga“.

			siiski Sirtsu loodusalale (EELISE kood RAH0000540). Palume ÜP-s viga parandada.	
		Kooskõlastamine 05.04.2022 nr 6-5/22/6574	Keskkonnaamet jätab Viru-Nigula valla ÜP ja KSH eelnõu kooskõlastamata, tuginedes PlanS § 4 lg-le 4, § 85 lg-le 1 ja 3, looduskaitseaduse (LKS) §14 lg 1 p-le 5, § 14 lg-le 2, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) §-le 40, 42, 45 lg-le 2 ja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 p-le 2, kuna see on vastuolus seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega (vastuolu esineb p 1.1, 1.2, 1.3 määratud õigusaktide osas). Keskkonnaamet on varasemalt toonud välja mitmed täpsustamist ja korrigeerimist vajavad asjaolud, paljud neist on jätkuvalt täiendamata, toome need välja allpool valdkondade kaupa:	
			1. Kunda vesiveski kompleks ja Kunda mõisa pais 1.1 Viru-Nigula valla ÜP-le ja KSH-le laekunud ettepanekute tabelis on Keskkonnaameti ettepanekule 1.2 vastuseks märgitud „Märkusega ei arvestata“ ning ettepanekule 1.3 „Võetud teadmiseks, vajadus ÜP ja selle KSH aruande eelnõu muutmiseks puudub. ÜP ülesanne ei ole tegeleda keskkonnalubade ega konkreetsete tegevuste õigusaktide nõuetele vastavuse küsimusega.“ Siinkohal märgime, etjust seetõttu, et ÜP ei tegele keskkonnalubade andmisega, ei saa ÜP seada eesmärgiks säilitada olukorda, mis vajab keskkonnaluba, kuid millel seda pole. ÜP ei saa seada eesmärgiks ebaseadusliku tegevuse jätkamist, veel vähem seda väärtustada. Keskkonnaamet ei kooskõlasta ÜPd, millega väärtustatakse ebaseaduslikku tegevust või mis on aluseks tegevusele, millel puudub keskkonnaluba. ÜPga ei saa planeerida kanalite süsteemi taastamist ja teisi jõe veetaset reguleerivaid tegevusi, kui selleks puudub keskkonnaluba. Seda eriti olukorras, kus Keskkonnaamet on keeldunud keskkonnavalua andmisest ja selgitanud, et loa saamisel ei ole pers-	Selgitame, et Viru-Nigula valla jaoks on Kunda vesiveski kompleks, Kunda mõisa pais ja sellega seonduvad objektid kultuurilooliselt olulised objektid. Samas soovime väärtustada looduskonkonna säilimist ning hoiuala ja Natura ala kaitse-eesmärkide täitmist. Täiendame planeeringulahendust järgmiselt: 1) Eemaldame seletuskirjast Kunda mõisa paisu pärandkultuuriobjekti ettepaneku. 2) Täpsustame, et Kunda vesiveski kompleksi miljööväärtusliku ala moodustavad Kunda mõisa endised tootmishooned (veskihoone, veskivare), unikaalne pargiarhitektuur ning kanalite ja tiikide süsteem. Lisame miljööväärtusliku ala tingimusena, et: „Säilitada ja konserveerida veskihoone, taastada pargiarhitektuur. Korras hoida kanalid ja

		pektiivi, kuna tegevus on vastuolus Natura ala kaitse-eesmärkidega. Kavandatava tegevusega ei ole võimalik saavutada veekaitse eesmärgi ega Kunda jõe hoiuala ja Natura 2000 võrgustikku kuuluva Sirtsiloodusala kaitse-eesmärgi. Lähtudes LKS § 14 lg 1 p 5 ei või hoiualal ilma kaitseala valitseja nõusolekuta kehtestada üldplaneeringut, LKS § 14 lg 2 kohaselt kaitstava loodusobjekti valitseja ei kooskõlasta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevust ja muud tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse eesmärgi saavutamist või kaitstava loodusobjekti seisundit.	<i>tiigid. Vesikivare ja kaldasammaste säilitamise/konserveerimise ning kanalite ja tiikide edasine väärtustamise viis sõltub kompleksi alal asuva Kunda IV paisu staatusest². Edasiste tegevuste kavandamisel ja teostamisel tuleb tagada, et ala väärtused säilivad ning neid on võimalik konserveerida maksimaalses võimalikus ulatuses. Kunda jõega seotud tegevuste kavandamisel tuleb arvestada jõe kuulumisega Kunda jõe hoiuala ja Sirtsiloodusala koosseisu."</i> Joonealuses märkuses viitame Riigikohtu 12.04.2022 otsusele ning selgitame, et paisu staatus ja paisuga seotud edasised tegevused lahendatakse üldplaneeringust eraldiseisvalt.
		1.2 ÜP KSH-s on mitmel korral välja toodud lause: „Keskkonnaameti hinnangul on aktsepteeritav, kui ÜP-s sätestatakse Natura kaitse-eesmärkide täitmise vajadus, kui pärast ÜP kehtestamist otsustakse paisu rekonstrueerimine." Antud hinnangut on valesti tõlgendatud ning selgitame, et kui Kunda vesiveski kompleks määratakse ÜP-ga miljöövärtuslikuks alaks ja Kunda mõisa pais kavandatakse pärandkultuuriobjektiks, siis tuleb analüüsida ÜP rakendamise võimalikkust ehk mis kohustused miljöövärtusliku ala ja pärandkultuuriobjektiga seoses tekivad (nt kas on võimalik pais ja paisutus säilitada?) ja selle kooskõla teiste kohustustega ning selle kaudu realiseeritavust. Selleks, et oleks veendumus, et need tegevused pole vastuolus LKS-ga ja ei kahjusta Sirtsiloodusala, Kunda jõe hoiuala kaitse-eesmärgi tuleb ÜP-s läbi viia	Selgitame, et käesoleva üldplaneeringuga ei kavandata paisu säilitamist. Tegemist on strateegilise arengusuunaga, vt täpsemalt eelmisest punktist. Üldplaneeringu kehtestamisega ei tehta otsust paisu säilitamise kohta.

² Keskkonnaameti on keeldunud 15.10.2020 korraldusega nr DM-108734-19 ning 15.10.2020 vaideotsusega OÜ Lammasmäe Puhkekeskusele veeloa andmisest Kunda jõe paisutamiseks ja hüdroenergia kasutamiseks Kunda IV paisul. Tallinna Halduskohtu 06.09.2021 otsusega jäeti rahuldumata OÜ Lammasmäe Puhkekeskuse kaebuse Keskkonnaameti 15.10.2020 korralduse nr DM-108734-19 ja 26.11.2020 vaideotsuse tühistamiseks ja taotluse uuesti läbivaatamiseks kohustamiseks. Riigikohtu 12.04.2022 kohtumäärusega nr 3-20-2608 jõustus Halduskohtu kohtuotsus. Keskkonnaameti 15.10.2020 korraldusest nr DM-108734-19 „Keskkonnamõju andmisest keeldumine“ tulenevalt peab paisu omanik või valdaja paisutuse likvideerima, kui veeloa andja keeldub loa andmisest (veeseadus § 175 lg 4). Paisu staatus ja paisuga seotud edasised tegevused lahendatakse üldplaneeringust eraldiseisvalt.

		Natura hindamine. Siinkohal on oluline taaskord tähelepanu juhtida sellele, et Keskkonnaamet on keeldunud Kunda IV (Kunda mõisa) paisu paisutamiseks keskkonnamõju andmisest, kuna tegevus on muuhulgas vastuolus Natura 2000 võrgustikku kuuluva Sirtsu loodusala kaitse-eesmärkidega. Tuginedes Sirtsu looduskaitseala ja Kunda jõe hoiuala (Sirtsu loodusala) kaitsekorralduskava³ aluseks olevatele töödele, on kaitse-eesmärkide saavutamisel parimaks meetmeks peetud hüdroenergia tootmise lõpetamist, paisude likvideerimist, kalade rändeteede avamist ja paisjärvede all olevate jõeosade taastamist looduslähedasel kujul. Hüdrobioloogi eksperthinnangu⁴ kohaselt puuduvad Kunda IV paisu juures kaitse-eesmärkide saavutamisel lahendusvariandid, mis võimaldaks paisu ja paisutuse säilitamist. KeHJS § 45 lg 2 kohaselt, strateegilise planeerimisdokumendi võib kehtestada juhul, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ning strateegilise planeerimisdokumendi kehtestaja on veendunud, et kavandatav tegevus ei mõjuta ebasoodsalt selle Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkust ega kaitse eesmärki.	
		1.3 Veeseadusega (VeeS) on sätestatud, et vee paisutamine on vee erikasutus, mille jaoks on vaja taotleda veeluba vastavalt VeeS-le (187 p 7). VeeS § 175 lg 4 kohaselt, kui paisu omanik või valdaja ei ole taotlenud õigusaktiga nõutavat veeluba või ka veeloa andja keeldub loa andmisest, peab paisu omanik või valdaja paisutuse likvideerima. Keskkonnaamet on pädev asutus, kes otsustab veeloa andmise või sellest keeldumise üle (VeeS § 191 lg 1). Seega, kuna paisutamiseks on vajalik keskkonnamõju, mille osas on otsustajaks Keskkonnaamet, ei saa üldplaneeringuga otsustada olemasolevate paisutuste säilitamist –see on vastuolus kehtiva õigusaktiga (VeeS).	Vt eelmine punkt.

		2. Looduskaitse 2.1 Keskkonnaamet palus enda 01.12.2021 saadetud kirjas nr 6-5/21/23467-2 täiendada KSH aruannet analüüsiga, kas ja millist mõju avaldab veemotosõidukite ala Toolse linnualale. Laekunud ettepanekute tabelis vastate, et täiendasite KSH aruande eelnõud hinnanguga võimaliku mõju kohta Toolse linnualale. KSH ptk-s 6.2.7 on kirjas, et tegemist on olemasoleva veemotosõidukite kasutamise kohaga, mis ÜPga kantakse kaardile ning olemasoleva tegevuse mõjusid ÜPga ei hinnata. Sisulist analüüsi võimaliku mõju kohta Natura alale ei ole KSHs tehtud ning ÜP ptk-s 4.2.5.2 on kirjutatud, et kui muutub veesõidukite kasutamise koht, sõidukite olemus ja kasutusintensiivsus, tuleb läbi viia Natura eelhindamine. Kui alal on harjutud sõitma, ei tähenda see, et mõju linnu-ja loodusale puudub. Enne isetekkelise (harjumuspärase) veemotosõidukite koha kinnitamist ÜPga, peab olema veendumus, et ka juba see tegevus, mida seal ilma edasiarenduseta tehakse, ei mõjuta negatiivselt Natura ala kaitse-eesmärke. Seega tuleb ÜP KSHs teha analüüs, kas ja kuidas veemotosõidukite ala mõjutab Natura ala seisundit ja kaitse-eesmärke. Analüüsi on vaja kaasata linnustikuekspert. Lisaks tuleb välja tuua (arvuliselt) kui intensiivselt olemasolevat veemotosõidukite kohta kasutatakse, samuti kus on piir (sõidukite olemus, kasutamise intensiivsus), millest alates viiakse läbi Natura hindamine, kes seda otsustab ja läbi viib. Kui ÜPga mõjusid Natura alale ei hinnata, siis ei saa tekkida õigustatud ootust, et sõitmist saab sarnaselt jätkata või arendada. Kuna ka olemasoleva olukorra mõju pole analüüsitud, kuid ÜPga plaanitakse veemotosõidukite koht muuta ametlikuks, siis ei ole õige KSH ptk-s6.2.7 lõpus toodud väide: „<i>Kokkuvõttes puudub ÜP rakendamisel tõenäoliselt negatiivne mõju loodusale ja selle terviklikkusele.</i>”	Arvestame ettepanekuga. KSH raames teostati Toolse linnuala osas Natura hindamine (eelhindamine ja asjakohane hindamine) ning aruanne on täiendatud selle tulemustega. Natura asjakohane hindamine tuvastas, et kavandataval tegevusel puuduvad ebasoodsad mõjud Toolse linnuala terviklikkusele. Piisava vahemaa tõttu ei kaasne olulisi häiringuid ega muid mõjusid ka ala kaitse-eesmärgiks olevatele linnuliikidele. Seega on veemotosõidukite ala kandmine ÜP-sse kavandatud piirides ning olemasoleva tegevuse jätkumine lubatud. Leevendusmeetmete rakendamine ei ole vajalik.
		2.2 KSH ptk-s6.2.7 on kirjas: „<i>Kaitse-eeskirjast juhendumisel, kui loodusale ujuvvahendiga ei minda, siis ebasoodsaid mõjusid loodusale ka tegevuse edasiarendamise korral eeldada ei ole.</i>” Siinkohal	Arvestame ettepanekuga. Eemaldame KSH aruandest segadust tekitava lause kaitse-ees-

			on tegemist vale tõlgendusega. Kaitse-eeskirjaga saab tegevusi piirata ainult Toolse looduskaitseala piirides, kuid mõjusid loodusalale (Natura alale) tuleb vajadusel hinnata ka tegevustele, mida tehakse väljaspool Natura ala. Lubada saab selliseid tegevusi, mille kohta on kindel veendumus, et need ei mõjuta negatiivselt Natura ala kaitse-eesmärke ja ala terviklikkust.	kirjale ning täiendame aruannet Toolse loodusalale ja Toolse looduskaitsealale avalduvate mõjude osas.
			2.3 KSH ptk-s 6.2.3 on kirjas „<i>Lähim tundliku veerežiimiga ala kaitse-eesmärgiks olev elupaigatüüp soostuvad ja soolehtmetsad (*9080) paikneb tuuleenergeetika arendamiseks põhimõtteliselt sobivast alast (ca 6,2 ha suurune ala Unukse külas, kuhu saaks ilmselt rajada vaid ühe tuuliku) 0,4 km kaugusel. See on antud maastikus piisav vahemaa välistamaks mõjud elupaigatüübile veerežiimi muutuste kaudu juhul, kui tuulikute rajamisega kaasneb kuivendus.</i>” KSHst ei selgu, kuidas sellisele järeltulele jõuti. Palume täpsustada, mis on see „antud maastik”. Lisada analüüs ja tõendatud faktid, millele tuginetakse ja mille alusel saab väita, et antud maastikus on kuivenduse mõju elupaigatüübile välistatud.	Arvestame ettepanekuga. Täiendame KSH aruannet põhjenduse osas.
			3. Rohevõrgustik ÜP ptk-s 4.2.3. on kirjas „<i>Jõgede ja ojade kaldad hoitakse põllumajanduslikus kasutuses ning soovitatav on neid niita peale jaanipäeva, kui enamus linde on pesitsenud.</i>” Miks tuleb kaldaid hoida põllumajanduslikus kasutuses? Need maad on seotud vähemal või rohkemal määral intensiivse maakasutusega, mis ei toeta elurikkust, puhkefunktsiooni ega mõnd muud rohevõrgustiku olulist eesmärki. Lisaks on antud soovitus vastuolus samas peatükis oleva lõiguga, kus on kirjas: „<i>Ojade, jõgede ja järvede kaldad tuleb roheline võrgustiku alal säilitada võimalikult looduslikuna, et oleks tagatud bioloogiliselt mitmekesise ökotoni olemasolu ja säiliks seisu-ja vooluveekogude tähtsus ökoloogiliste koridoridena. Veekogude kallaste hooldamine ja kasutamine peab olema selline, et see muudaks võimalikult vähe veekogude looduslikku seisundit.</i>”	Korrigeerime üldplaneeringu sõnastust ja viime tingimused omavahel kooskõlla. Sõnastame tingimuse järgmiselt: „<i>Jõgede ja ojade kaldaid on soovitatav niita peale jaanipäeva, kui enamus linde on pesitsenud.</i>”

			4. Ehituskeeluvööndi vähendamine Lisas 6 „Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekud“ on välja toodud ettepanek: „Ehituskeeluvööndi vähendamine on vajalik maa-ala ehitusjoone määramiseks või ühtlustamiseks, elamute püstitamiseks (vastavuses ÜP seletuskirja tabelis 1 toodud hajaasustuse ehitustingimustega) ja teiste õue-ja avalike alade funktsionaalsemat kasutamist võimaldavate ehitiste rajamiseks (sh abihoone, väliköök, terrass, sillutatud tee, väikevormid jms).“Juhime tähelepanu, et hajaasustuses on ka praegustel elamu õuemaadel lubatud abihoone, terrassi, väliköögi jms püstitamine, kui see ei jää veekaitsevööndisse (§ 38 lg 4 p 1). Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et ehituskeeluvööndi vähendamine ei ole asjakohane aladel ja juhtudel, mis kuuluvad LKS § 38 lg-s 4 ja 5 sätestatud erandite alla.	Korrigeerime üldplaneeringu sõnastust järgmiselt: <i>„Ehituskeeluvööndi vähendamine on vajalik maa-ala ehitusjoone määramiseks või ühtlustamiseks, elamute ja teiste ehitiste (nt abihoone, väliköök, terrass, sillutatud tee, väikevormid jms) ehitamiseks. Ehitamisel tuleb järgida üldplaneeringu seletuskirja tabelis 1 toodud hajaasustuse ehitustingimusi.</i>
			5. Kõrgendatud avalikuga huviga (KAH) alad Joonisel 3 „Väärtused ja piirangud“ on märgitud Kunda linnast loodes asuv ala KAH alaks, mis kattub rohevõrgustikuga ja on märgitud ka väärtuslikuks maastikuks. Suures osas paikneb KAH ala ka Toolse looduskaitsealal, mis on ühtlasi Natura 2000 võrgustiku Toolse linnu-ja loodusala. Juhime tähelepanu, et Toolse looduskaitseala mandriossa jääb Toolse sihtkaitsevöönd, kus on keelatud igasugune raie (Toolse looduskaitseala kaitse-eeskiri § 8 p 2).	Võtame teadmiseks. Toolse looduskaitseala kaitse-eeskirjast tulenevad tingimused kehtivad ka KAH alal.
		Kooskõlastamine 01.12.2021 nr 6-5/21/23467-2	Keskkonnaamet jätab üldplaneeringu kooskõlastamata, tuginedes PlanS § 4 lg-le 4, § 85 lg-le 1 ja 3, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) §-le 40 ja 42 ja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3	

			p-le 2, kuna see on vastuolus seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega. Esitame üldplaneeringule järgmised märkused, millega tuleb arvestada:	
			1. Kunda vesiveskipais 1.1.ÜP-ga määratakse Kunda vesiveski kompleks (asub Sirtsiloodusala, Kunda jõe hoiualal, lõheliste kudejõel) miljööväärtuslikuks alaks ja tehakse ettepanek Kunda mõisa paisu lisamiseks pärandkultuuriobjektide nimekirja. Vastavalt ÜP seletuskirja tabelile 3 on eesmärk taastada Kunda vesiveski unikaalne kanalite süsteem ja pargiarhitektuur koos kunstkärestiku ja tiikidega, arvestades veskikompleksi paiknemisega Natura 2000 võrgustiku Sirtsiloodusala koosseisus (Kunda jõe hoiualal) ja loodusala kaitse-eesmärkide täitmise vajadusega. Juhime tähelepanu, et lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigana kinnitatud veekogul või selle lõigul on keelatud olema-solevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, uute paisude rajamine ning veekogu loodusliku sängi ja veerežiimi muutmine (looduskaitseseadus (LKS) § 51 lg 1). Märgime, et nimetatud veekogul või selle lõigul loodusliku sängi, veerežiimi ning veeta- seme muutmine paisude rekonstrueerimisel lubatud üksnes juhul, kui sellega parandatakse kalade kudemisvõimalusi (LKS § 51 lõike 11). 1.2.Sirtsilooduskaitseala ja Kunda jõe hoiuala (Sirtsiloodusala) kaitsekorralduskavas on kaitsekorraldusperioodi (2016-2025) kaitse-eesmärgiks elupaiga 3260 (jõed ja ojad) säilimine Sirtsiloodusala 34 hektaril B esinduslikkusega ning pikaajaline (30 aasta perspektiivis) kaitse-eesmärk on elupaigatüübi esinemine Sirtsiloodusala 34 hektaril A esinduslikkusega. Tuginedes kaitsekorralduskava aluseks olevatele töödele, on kaitse-eesmärkide saavutamisel parimaks meetmeks peetud hüdroenergia tootmise lõpetamist, paisude või paisude likvideerimist, kalade rändteede avamist ja paisjärvede all olevate jõeosade taastamist looduslähedasel kujul. Hüdrobioloogi eksperthinnangu kohaselt puuduvad	1.1. Täiendame KSH aruande eelnõud viitega looduskaitseseadusele seoses lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikadega. 1.2. Märkusega ei arvestata. Milles seisneb automaatselt vastuolu Kunda vesiveski kanalite ja pargiarhitektuuri taastamises loodusala kaitse-eesmärkidega, jääb arusaamatuks. Nii ÜP seletuskirjas kui ka KSH aruandes on toodud, et paisu rekonstrueerimisel tuleb arvestada loodusala kaitse-eesmärkidega. Seda arvestades vastuolu ei esine. Mis puudutab alade kaitse-eesmärkide saavutamist, siis juhime tähelepanu, et tegemist on olemasoleva loodusala ja hoiuala ning paisudega.

		Kunda IV paisu juures kaitse-eesmärkide saavutamisel lahendusvariandid, mis võimaldaks paisu ja paisutuse säilitamist. Eeltoodule tuginedes on Keskkonnaamet seisukohal, et eesmärk taastada Kunda vesiveski unikaalne kanalite süsteem ja pargiarhitektuur koos kunstkärstiku ja tiikidega, on vastuolus Sirtsu loodusala, Kunda jõe hoiuala kaitse-eesmärkidega ning LKS-ga. Vastuolu tuleb eemaldada, muidu ÜP-d kooskõlastada ei ole võimalik (KeHJS § 45 lg 2). 1.3.Keskkonnaamet toob välja, et Kunda jõe paisutamiseks Kunda IV paisul puudub keskkonnaluba ning Keskkonnaamet on 15.10.2020 keeldunud keskkonnaloa andmisest. Kavandatav tegevus läheb vastuollu veemajanduskava eesmärkidega. Märgime, et Keskkonnaamet on keeldunud loa andmisest ning seega peab paisu omanik või valdaja paisutuse likvideerima (veeseadus § 175 lg 4). 1.4.KSH ptk-s7.7.(lk 63), „Mõju pinnaveekogudele ja maaparandussüsteemidele“ ei ole välja toodud paisude mõju Kunda_2 ning Kunda_3 veekogumitele. Oluline asjaolu on see, et Kunda IV pais mõjutab Kunda_2 veekogumi hea seisundi saavutamist ning meetmeprogrammi alusel on meetmena ette nähtud täiendav järelevalve ja ettekirjutused ebaseadusliku tegevuse lõpetamiseks ja kalade läbipääsu tagamiseks Kunda IV paisul. Palume KSH peatükki täiendada. Lisaks märgib Keskkonnaamet, et ÜP-s on viidatud 2019. aasta veekogumite seisundiinfole, kuid olemas on ka veekogumite 2020. aasta koondseisundi hinnangud. Palume kasutada ajakohast veekogumite seisundiinfot. 1.5.Keskkonnaamet ei nõustu ÜP-s toodud ettepanekuga, mille alusel soovitakse Kunda IV pais lisada pärandkultuuriobjektide nimekirja.	Kui KeA leiab, et olemasolevas olukorras on vastuolu, siis tuleb see lahendada ÜP-st eraldiseisvalt. Nagu nii KSH aruandes kui ka ÜP seletuskirjas on toodud, siis kalade rändetingimuste muutmine tuleb lahendada juhtumipõhiselt ja see eeldab vastavaid uuringuid ning mõju igaükselt, tasakaalustatud ja objektiivset hindamist. ÜP ja selle KSH aruande ülesanne ei ole kujundada seisukoht küsimuses, millised lahendused on kalade rändetingimuste parandamiseks parimad. 1.3. Võetud teadmiseks, vajadus ÜP ja selle KSH aruande eelnõu muutmiseks puudub. ÜP ülesanne ei ole tegeleda keskkonnalubade ega konkreetsete tegevuste õigusaktide nõuetele vastavuse küsimustega. 1.4 Märkusega arvestatakse osaliselt. Täiendame KSH aruande eelnõud veemajanduskavast lähtuvalt paisudest tuleneva mõju osas. Kas tegevus on seaduslik või mitte, ei ole ÜP KSH aruande teema. Sellega tuleb tegeleda ÜP ja selle KSH aruandest eraldiseisvalt, vastavalt õigusaktidest tulenevale korrale.
--	--	---	--

				1.5 Selgitame, et ÜP teeb üksnes ettepaneku Kunda IV paisu lisamiseks pärandkultuuriobjektide nimekirja. Paisu lammutamise/rekonstrueerimise üle otsustamisel on vajalik uuringute läbiviimine, mis lahendaks vastuolud looduskonna ja kultuuriväärtuste vahel. Vastuolude likvideerimiseks tuleb teha koostööd valdkonna eest vastutavatel riigiasutustel.
			2. Looduskaitse 2.1. ÜP seletuskirja lk 48 ja joonis nr 4 „Taristu“ alusel on Kunda supelrannast läände jääv vee-alamõeldud kasutamiseks veemotosõidukitele. Antud ala läheduses u 800 m kaugusel paikneb Toolse linnuala. KSH aruandes ei ole analüüsitud tegevuse mõju Toolse linnualale. Palume KSH aruannet täiendada. 2.2.KSH aruande (lk 42) ja joonisel nr 4 on ÜP-ga kavandatud Letipea maastikukaitsealale uus matkarada –Letipea matkarada ja toodud, et kuna matkarada kulgeb kogu ulatuses piki olemasolevaid teid, siis negatiivsed mõjud kaitsealale ja selle kaitse-eesmärkidele puuduvad. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et matkaraja lõpuosas Letipea külatee ja mere vahel olemasolev tee puudub. Keskkonnaregistris on seal registreeritud III kaitsekategooria liigi rand-seahernes (<i>Lathyrus japonicus subsp. maritimus</i>) leiukoht. Palume ÜP-d täiendada, et kõik matkarajaga seonduvad tegevused tuleb kooskõlastada kaitseala valitsejaga.	2.1 Täiendame KSH aruande eelnõud hinnanguga võimaliku mõju kohta Toolse linnualale. 2.2 Täiendame nii ÜP seletuskirja kui ka KSH aruande eelnõud tingimusega, et matkarajaga seonduvad tegevused tuleb kooskõlastada KeA-ga. Ühtlasi vaatame üle matkaraja kulgemise ja vajadusel korrigeerime KSH aruandes toodud infot.
			3. Ehituskeeluvööndi vähendamine 3.1.Lisas 6 „Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekud“ on välja toodud ettepanek nr 7. Märkime, et selgitav osa ja joonis 7 on erinevad. Tekstis on öeldud, et ehituskeeluvööndi (EKV) vähendamist taotletakse Kunda jõe ääres Jahimaja katastriüksusel (katastritunnus	3.1 Täiendame Lisa 6.

		90202:001:0101), kuid kaardi järgi hõlmab vähendamine ka Lamasmäe katastriüksust (katastritunnus 90202:001:0571). Palume parandada. 3.2.Lisas 6 on toodud ettepanek nr 8, mille kohaselt on EKV vähendamine Linnuse külas Kunda jõe ääres (9 katastriüksust) elamute püstitamise eesmärgil kooskõlas seletuskirjas toodud hajaasustuse ehitustingimustega. ÜP-s esitatud tabeli 1 (lk 19) alusel lähtutakse hajaasustuses katastriüksuse suuruse ja hoonete vahelise kauguse määramisel piirkondlikust tavast. Keskkonnaameti hinnangul tuleb EKV vähendamise taotluses ehitustingimusi Kunda jõe ääres täpsustada, et oleks võimalik hinnata ehitustegevusega kaasnevat koormust kaldaalale. Ligikaudu 2 km pikkusel jõelõigul paikneb 9 suure pindalaga katastriüksust. ÜP seletuskirjas toodud üldised tingimused ei ole EKV vähendamise otsustamiseks piisavad. Palume eelneva põhjal täiendada. 3.3.Juhime tähelepanu, et Keskkonnaamet annab oma seisukoha EKV vähendamisele looduskaitseseaduse §-s 34 nimetatud eesmärgi kaaludes peale ÜP vastuvõtmist. ÜP kooskõlastamine Keskkonnaameti poolt ei anna õigustatud ootust EKV vähendamiseks. Nõusoleku EKV vähendamiseks saab anda vaid Keskkonnaameti peadirektor. Keskkonnaameti üldine seisukoht on, et EKV vähendamine on erand, mida võidakse rakendada ainult väga põhjendatud erandjuhtudel. 3.4.Kuna EKV vähendamine on erand üldnõudele (LKS § 38 lg 3), mille kohaselt on ranna või kalda EKV-s uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud, siis palume lähtuvalt heast haldustavast esitatavas taotluses võimalikult detailselt põhjendada, miks on sellise erandi tegemine vajalik.	3.2 Täiendame Lisa 6 EKV vähendamise ettepanekut nr 8 Linnuse küla piirkonnale iseloomuliku hoonestuslaadi ja hoonete iseloomu osas. 3.3 Võtame teadmiseks. 3.4 Üldplaneeringu koostamise käigus ei ole üldjuhul võimalik konkreetsemalt arendusplaan välja tuua. Tegemist on strateegiliste ruumieesmärkide täitmiseks vajalike eelduste loomisega.
		Keskkonnaamet palub eeltoodud märkuste alusel ÜP-d ja KSH aruannet täiendada ja parandada ja uuesti kooskõlastamiseks esitada.	Võtame teadmiseks.

		Eelnõu 11.01.2021 nr 6-5/20/19652-2	1. KSH aruande eelnõu punktis 7.17 on kirjutatud, et: „Veel on olemas Lääne-Virumaa valdade ühine jäätmejaam MTÜ Lääne-Viru Jäätme-keskus, mis asub Rakvere vallas“. MTÜ Lääne-Viru Jäätmekeskuse pu- hul on osalus ka Rakvere linnal, mitte üksnes valdadel. MTÜ Lääne- Viru Jäätmekeskus asub Vinni valla territooriumil, mitte Rakvere val- las.	1. Korrigeerime KSH aruannet.
			2. KSH aruande eelnõu punktist 9.15 „meetmed jäätmekäitluse aren- damiseks“ ei selgu, milliseid meetmeid plaanib vald veel (peale jäät- mejaama) rakendada jäätmete liigiti kogumiseks. Vastavalt keskkon- naministri 16.01.2007 määrusele nr 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“ tuleb tekkekohas liigiti ko- guda vähemalt järgmised jäätmeliigid: paber ja kartong (20 01 01); plastid (20 01 39); metallid (20 01 40); klaas (20 01 02); biolagune- vad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01); biolagunevad köögi- ja söök- lajäätmed (20 01 08); bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastu- jäätmed (20 02 02, 20 02 03); pakendid (15 01), sealhulgas paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02), puitpaken- did (15 01 03), metallpakendid (15 01 04), komposiitpakendid (15 01 05), klaaspakendid (15 01 07), tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad paken- did; puit (20 01 38); tekstiil (20 01 10, 20 01 11); suurjäätmed (20 03 07); probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36); käesolevas lõikes nimetatata ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*“ tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pa- kendid jäätmekoodiga 15 01 10*. Kuidas valla üldplaneering loetletud jäätmeliikide liigiti kogumisele ja tekkekohas sortimisele kaasa aitab? Näiteks satub endiselt segaolme- jäätmete hulka biolagunevaid jäätmeid, mis tuleks tegelikult eraldi kokku koguda. Mida valla üldplaneering selle probleemi lahendamise osas ette näeb? Kas on plaanis rajada juurde jäätmejaamasid?	2. Üldplaneeringu täpsusastmes kavandame te- gevusi, mis vajavad ruumilist planeerimist. ÜP- s on pööratud tähelepanu olemasoleva Kunda jäätmejaama ja hetkel rajatava Aseri jäätme- jaama toimimisele. Kunda linnas on määratud perspektiivne kompostimisväljaku asukoht. Aseri jäätmejaama ja perspektiivset Kunda kompostimisväljakut on käsitletud ka KSH aruandes. Täiendavate jäätmete kogumis- või käitluskohtade kavandamiseks üldplaneeringu koostamisel vajadus puudub. Kui edaspidi tekib vajadus, siis on see võimalik tootmismaal või juhtotstarbeta alal ÜP-s toodud maakasutus- ja ehitustingimuste alusel. Lisaks on seletuskirja ptk-s 5.2.10 välja toodud tingimused jäätme- majanduse arendamiseks. 11.02.2021 koosolekul lepiti kokku/arua- tati: Keskkonnaameti selgitus – eesmärk oli panna omavalitsus mõtlema jäätmemajanduse peale. Kui omavalitsus on seisukohal, et üldplaneerin- gus kavandatud jäätmekäitluskohtadest piisab, siis see on KOV-i otsus ja Keskkonnaamet sel- lele vastuväiteid ei esita.

			3. KSH aruandes kaevandamise käsitlemisel avaliku huvina võiks planeeringu koostamisel arvestada ka kaevandamise vajalikkusega, et tagada varustuskindlus. Märkida, et kaevandamistegevuse saaduseks on materjal, mida kasutatakse näiteks teedehhituseks ja –renoveerimiseks (liiv, kruus) või toormena energeetikatööstuses (küttematerjali saamiseks).	3. Kaevandamise vajalikkusega on ÜP KSH aruandes arvestatud läbi hindamise, et kas ÜP lahendus arvestab maavara kaevandamisväärsena säilimise ja maavarale juurdepääsu tagamise põhimõttega. Varustuskindluse käsitlemine ei ole ÜP KSH ülesanne. Kaevandussaaduseks oleva materjali kohta info lisamist ei pea me vajalikuks, kuna mõjuhindamise kontekstis see lisandväärtust ei anna.
			4. KSH aruande lk 64 on kirjas: Karjääri ammendumisel tuleb koostada korrastamisprojekt, see kooskõlastada kohaliku omavalitsuse ja Keskkonnaametiga ning projekt ette nähtud aja jooksul ellu viia. Selgitame selgitab, et korrastamisprojekti korraldab loa omaja korrastamistingimustest lähtuvalt (maapõueseadus; edaspidi MaaPS § 81 lg 2). See on kaevandatud maa korrastamisprotsessi esimene samm. Pöörame tähelepanu sellele, et MaaPS § 81 lõike 5 kohaselt küsib Keskkonnaamet korrastamistingimuste kohta maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvamust (ja juhul, kui kaevandatud maa asub riigikaitse ehitise maa-alal või selle piiranguvööndis, ka Kaitseministeeriumi arvamust). Seega ei ole tegelikult kehtiva MaaPS alusel kohustust korrastamisprojekti kinnitamise või mittekinnitamise menetlusse kohalikku omavalitsust kaasata. Vaatamata sellele, et Keskkonnaamet võib sellist praktikas kasutada, ei tohiks strateegilises dokumendis seda kajastada kui kohustust või tingimust korrastamisprojekti kooskõlastamiseks. Soovi korral võib kohalik omavalitsus korrastamistingimusi kooskõlastades paluda endale kooskõlastamiseks esitada ka korrastamisprojekt. Keskkonnaamet palub lk 64 eelviimast lõiku vastavalt eelnenule korrigeerida.	4. -5. Korrigeerime KSH aruannet.
			5. KSH aruande tekstis on mitmel korral „Keskkonnaamet“ kirjutatud ühe „a-ga“. Palume see dokumendis läbivalt üle kontrollida.	

			6. Viru-Nigula valla üldplaneeringu eskiislahenduses palume korrigeerida lk 31 viimases punktis sõna „Keskkonnametiga“.	6.-8. Täiendame ja korrigeerime ÜP seletuskirja sõnastust.
			7. Üldplaneeringu eskiislahenduses lk 31 on punkt: „Maardlate kasutuselevõtul lubja- ja dolokivikarjäärides arvestada olemasoleva probleemiga, et karjääris põhjavee välja pumpamisel jäävad lähedal asuvad kaevud kuivaks.“ Märkime, et isegi juhul, kui on olemasolevaid tõestatud juhtumeid, kus kaevandamistegevuse tagajärjel on karjääri mõjuraadiuses jäänud kaevud kuivaks, ei ole see reegel. Palume lisada juurde täpsustus, näiteks: „...võivad karjääri mõjuraadiuses asuvad kaevud jääda kuivaks“.	
			8. Pöörame tähelepanu ka terminite õigele kasutamisele. Näiteks „kaevandus“ on maapõueseadus § 75 lg 4 tähenduses maavara allmaakaevandamisega tegelev tootmisüksus. Pealmaa kaevandamise korral on õige kasutada sõna „karjäär“. Sellest tulenevalt peab vahet tegema ka terminitel „kaevandamistegevus“ ja „kaevandustegevus“. Samuti palume kasutada sõna „kaevandusala“ asemel „kaevandatud ala“. Vastavalt sellele palume korrigeerida lk 57 olevad ebakorrektssed terminid.	
			9. Puhke- ja looduslikul maa-alal on üldplaneeringu eskiislahenduses ühe tingimusena toodud (lk 29): „Tagada kõrghaljastuse või metsa säilimine võimalikult suures mahu. Raiete kavandamisel lähtuda ala puhkeväärtusest.“ Palume täpsustada, mida see sisuliselt tähendab (seletada põhimõtted ja tuua välja konkreetsed tingimused, mida on kohustuslik või soovituslik raietel järgida).	9. Täiendame sõnastust. „ <i>Raiete kavandamisel tuleb tagada ala puhkeväärtuse säilimine.</i> “ 11.02.2021 koosolekul lepiti kokku/arutati: Sõnastust täpsustatakse parema selguse huvides.
			10. Puhke- ja looduslikul maa-alal on üldplaneeringu eskiislahenduses ühe tingimusena toodud (lk 29): „Puhkealadel paiknevad suure puhkeväärtusega (eelkõige suure külastajate hulgaga) metsad jätta avalikuks kasutamiseks, vajadusel arendada välja vajalik taristu. Raiete kavandamisel lähtuda ala puhkeväärtusest.“ Need alad võiksid olla	10. Täiendame sõnastust. „ <i>Tiheasustusaladel ja nendega külgnevatel aladel.</i> “

			kaardile kantud. Sarnaselt eelnevale punktile, palume täpsustada ka raiete kavandamise põhimõtteid.	
			11. Pärandkultuuriobjektide peatükis on toodud (lk 38): „Pärandkultuuri objekti ümbritseval alal säilitada põlispuud.“ Soovitav on täpsustada kui kaugel objektist.	11. Põlispuude säilitamise kaugus sõltub konkreetsest objektist ning selle määramine ei kuulu ÜP täpsusastmesse.
			12. Rohevõrgustiku peatükis on toodud (lk 40): „Metsamaa raadamine rohevõrgustiku aladel ei ole lubatud. Raadamise vajaduse kaalumisel tuleb täiendavalt koostada eksperthinnang koos leevendavate tingimuste määramisega, tagamaks rohevõrgustiku sidususe säilimine.“ Metsaseaduse § 32 lg 1 kohaselt on raadamine raie, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks. Metsaseaduse § 3 lg 2 kohaselt loetakse metsaks juba maatükki pindalaga vähemalt 0,1 hektarit, millel kasvavad puittaimed kõrgusega vähemalt 1,3 meetrit ja puuvõrade liitusega vähemalt 30 protsenti. Raadamist võib olla vajalik teha mh nt maaparandussüsteemide ja teede hooldamisel või rekonstrueerimisel ning elektriliinide hooldamisel ja laiendamisel, rääkimata uute rajamisest. Raadamist on vaja teha ka ajutiselt kasutusest välja jäänud põllumaa taas põllumaana kasutusele võtmisel (kui põllumaa on ajutiselt kasutusest väljas ja vahepeal on alale kasvanud metsa tunnustele vastav puittaimestik, siis selle likvideerimiseks tuleb metsa raadata). Palume arvestada, et raadamise keelamisel on keelatud ka kõik eespool kirjeldatud tegevused. Soovitame kaaluda, kas eksperthinnang on raadamise lubamiseks igal juhul vajalik.	12. Korrigeerime sõnastust, et raadamine on üldjuhul keelatud. Raadamise lubamisel tuleb tagada rohevõrgustiku sidususe säilimine. Sidususe säilimiseks vajalike tingimuste määramiseks koostatakse eksperthinnang, va kaitsevööndiga ehitise korrashoiuks vajalike nõuete täitmiseks.
			13. Rohevõrgustiku tugialade ühe tingimusena on toodud (lk 41): „Looduslike ja/või pool-looduslike alade osatähtsus ei tohi langeda alla 90%.“ Palume täpsustada, mida peetakse silmas loodusliku ala all ning juhul, kui see tähendab ka raiepiiranguid, palume lisada sellekohased täpsustused.	13. Raietele rohevõrgustikus piiranguid seatud pole. Raietegevus ei muuda ala looduslikku või poollooduslikku olemust.

			14. Kui on alasid, kus Keskkonnaametil tuleb metsateatiste menetlemisel ja raiete osas otsuse tegemisel võtta arvesse mistahes üldplaneeringuga seatud konkreetseid piiranguid, siis palume need edastada uue üldplaneeringu jõustudes kaardikihina Keskkonnaametile, et need saaks kanda otse metsaregistrisse. Vastasel korral on meil piirangutega keeruline arvestada. Kaardikihtide olemasolu on eriti vajalik seetõttu, et metsateatiste menetlus toimub ka automaatkontrollina, st et kõik teatised ei jõua ametnike menetlusse.	14. Võtame teadmiseks.
			15. Üldplaneeringu eskiislahenduses ei kajasta ükski joonis kaitstavaid loodusobjekte sh Natura 2000 võrgustiku alasid, kuigi üldplaneeringu eskiislahenduse p 4.2.1 (lk 38) kohaselt on kaitstavate loodusobjektide hetkeseis kajastatud. Keskkonnaamet on seisukohal, et kaitstavate loodusobjektide ajakohane info tuleb kanda üldplaneeringu kaardile näiteks joonisele 3 (väärtused ja piirangud), liikide puhul tuleb arvestada looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 53.	15. Täiendame sõnastust ptk 4.2.1. Oleme üldplaneeringu koostamisel arvestanud kaitstavate loodusobjektidega. ÜP seletuskirjas lk 5 oleme märkinud põhimõtte, millega kavandame joonistel „Väärtused ja piirangud“ ja „Taristu“ vaid üldplaneeringuga kavandatavaid objekte ja alasid. Riiklikest registritest pärinevat infot üldplaneeringu joonistel ei kajastata, va taustainfona vajalikud taristuobjektid ja ehituskeeluvöönd.
			16. LKS § 35 lg 31 kohaselt määratakse korduva üleujutusega ala piir mererannal üldplaneeringuga. Kui korduva üleujutusega ala piiri ei ole määratud, loetakse korduvalt üleujutatud ala piiriks 1 meeter kaldajoone kõrgusväärtusest. Üldplaneeringus korduva üleujutusega ala piiri mererannal hinnatud ei ole (vastav käsitlus puudub üldplaneeringus). Üldplaneeringu eskiislahenduse p 4.2.55 (lk 46) ja KSH aruande p 7.19 (lk 102) üleujutusohu piirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kohta toodud info ei võrdu LKS § 35 lg 31 sätestatuga. Korduva üleujutusega ala piiri määramisel palume juhendada Keskkonnaministeeriumi kirjast (12.05.2020 nr 8-2/20/2084) kohalikele omavalitsustele ja selles viidatud Keskkonnaagentuuri koostatud analüüsist „Suurte üleujutusalaadega siseveekogude ja mererannikul korduva kõrgvee taseme poolt mõjutatud alade määramine“	16. Täiendame seletuskirja. Korduva üleujutusala piir mererannal on 1 meeter kaldajoone kõrgusväärtusest. Täiendame ka KSH aruannet korduva üleujutusala piiri osas.

			(https://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/aruanne.pdf).	
			17. Üldplaneeringu eskiislahenduse p 3.1 (lk 14) on toodud, et tiheasutusala võib oma piiridest välja kasvada ainult juhul, kui see on loogiline maastikuliselt, logistiliselt või kogukondlikult. Kunda linna (mere lähedus, linna läbib Kunda jõgi) ja Aseri aleviku (mere lähedus) puhul tuleb ka arvestada, et LKS § 41 lõike 2 kohaselt saab olemasolevat tiheasustustala laiendada rannale või kaldale (st ranna või kalda piiranguvööndi ulatuses) üksnes kehtestatud üldplaneeringu alusel.	17. Võtame teadmiseks.
			18. Üldplaneeringuga tehakse mitmes kohas ettepanek ranna ja kalda ehituskeeluvööndi (edaspidi EKV) vähendamiseks. Juhime tähelepanu, et Keskkonnaamet annab oma seisukoha EKV vähendamisele LKS § 34 nimetatud eesmärgi kaaludes LKS § 40 sätestatud korras peale üldplaneeringu vastuvõtmist. Samuti juhime tähelepanu, et EKV vähendamine on erand, mida võidakse rakendada ainult väga põhjendatud juhtudel. EKV vähendamise ettepanek peab sisaldama piisavalt infot ja põhjendusi kavandatava tegevuse kohta, st miks on tegevuse elluviimiseks EKV vähendamine hädavajalik. Hetkel menetluses olevates materjalides (KSH aruande avalikustamine) on EKV vähendamist puudutav käsitlus väga üldine ja sisustamata (põhjendamata).	18-19. Täpsustame ehituskeeluvööndit lähtuvalt punktist nr 16 ning lisame täpsemad põhjendused ehituskeeluvööndi vähendamiseks. 11.02.2021 koosolekul otsustati: - Põhjendada EKV vähendamise ettepanekuid põhjalikumalt - põhjendused on piisavad kui vald nii otsustab. Valla poolt on kindlasti vaja sotsiaalmajanduslikke põhjendusi, miks piirkondadele erisuse väljatoomine on vajalik. Põhjendused peaksid olema alapõhised, tuua välja, milline on ehitustegevus antud piirkonnas ja lubatud ehitised jms. Vastavad täiendused esitada seletuskirjas või selle lisas. - KeA ei anna vaheotsuseid kooskõlastamise etapis või muul ajal. - KSH-s tuleb käsitleda ranna ja kalda kaitse-eesmärgi. KSH peab hindama mõju loodusressursile – taimestikule, loomastikule jms. - Looduskaitseaduse erisused tuleks eraldi asukohapõhiselt kirjeldada.

				- Juurdepääsutee surfialale tuleks eraldi hinnata, kui sinna näidata avalik juurdepääs teele. Üldplaneeringus käsitleme seda kui rada, mis ei ole mootorsõidukitega läbitav.
			19. Üldplaneeringu eskiislahenduses (p 4.2.5.1) on märgitud, et EKV vähendamine olemasoleva hoonestusega aladel võimaldab õue- ja avalike alade funktsionaalsemat kasutust, vajalike ehitiste (abihoone, väliköök, terrass, sillutatud tee, väikevormid jms) rajamist kinnistule. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et EKV vähendamist ei saa taotleda aladel ja juhtudel, mis kuuluvad LKS § 38 lõigetes 4 ja 5 sätestatud erandite alla (abihooned hajaasustuses elamute juurde õuemaale, esmakordsed juurdeehitised mahus kuni 1/3 olemasolevast mahust, tehnovõrgud ja rajatised, avalikud teed jne). Eeltoodut arvestades on EKV vähendamise ettepanekud vajalik üle vaadata.	
			20. Juhime tähelepanu, et LKS § 38 lg 3 p 3 sätestatud erand, mille kohaselt ei laiene ehituskeeld supelranna teenindamiseks vajalikele rajatistele, kehtib üksnes rajatistele, mitte hoonetele ja LKS § 38 lg 5 p 2 sätestatud erand üksnes sadama sihtotstarbeliseks kasutamiseks ettenähtud ehitisele sadamaseaduse mõistes. Hoonete ehitamiseks supelranna alal ja sadama sihtotstarbeliseks kasutamiseks mitteette nähtud ehitiste rajamiseks on vajalik taotleda ehituskeeluvööndi vähendamist kas üldplaneeringu või detailplaneeringu menetluses.	20. Võtame teadmiseks.
			21. Kui üldplaneeringus on soov rakendada LKS § 38 lõiget 5, st kavandada rannale ja kaldale erandjuhtude alla kuulvaid ehitisi, siis peavad need üldplaneeringu lahenduses olema kajastatud vähemalt sellises täpsusastmes, et oleks võimalik nende ehitiste iseloomu ja ligilähedast asukohta tuvastada. Näiteks avalikud juurdepääsud rannal ja kaldal (supelrandade, supluskohtade, rannal asuvate puhkekohtade juurde), sadamate puhul on oluline, mis tüüpi või mastaapi sadamaehitistega on tegu. Kui üldplaneering erandjuhtumeid piisava täpsusega ei käsitle, on ehitiste püstitamiseks vajalik koostada detailplaneering. Näiteks on üldplaneeringuga kavandatud Kunda sadama	21. Täiendame KSH aruannet DP kohustuse osas.

			laiendamine ning kaubasadamale lisaks reisiterminali ja jahisadama rajamine, Aseri sadama, Kalvi ja Mahu väikesadamate väljaehitamine, kuid sadamaehitisi piisava täpsusega kajastatud ei ole. KSH aruande p 7.15.2 (lk 91) kohaselt toimub sadamate rajamine, laiendamine ja rekonstrueerimine vastavate tegevuslubade (keskkonnaluba vee erikasutuseks, ehitusluba) alusel. Kui üldplaneeringulahendust ei muudeta, tuleb loetelusse lisada ka detailplaneering.	
			22. Üldplaneeringus (joonis 1 Maakasutus) on rannal ja kaldal mitmes kohas kavandatud senise maakasutuse muutmisi võimaldades ka ehitustegevust, kuid ettepanekut EKV vähendamiseks tehtud ei ole. Näiteks Kunda sadamast idas alates veepiirist tootmismaa, puhke- ja virgestusalad (P1 ja P2) mere ääres Aseris, Kalvis, Mahus ja Kunda linnas jõe ääres. Maa-alade kasutustingimustesse tuleb lisada, et tegevused määratud aladel on võimalikud kooskõlas veeseaduses (§ 119) ja LKS (6. peatükk) sätestatud kitsendustega.	22. Juhtotstarve annab suunised ala kasutamiseks tulevikus ja alade kasutuselevõtmisel tuleb arvestada alal kehtivate piirangutega, sh ehituskeeluvööndi ulatusega. Üldjuhul me ei kajasta seadusest tulenevaid nõudeid/tingimusi ÜP seletuskirjas kuna need võivad olla ajas muutuvad. Käesoleval ajal ei ole ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekut tehtud, kuna selleks ei ole ÜP koostamisel vajadust.
			23. Üldplaneeringu eskiislahenduse p 4.1.5 on miljöövärtusliku alana muuhulgas määratud ka Kunda vesiveski kompleks ning seatud tingimuseks taastada vesiveski unikaalne kanalite süsteem ja pargi-arhitektuur koos kunstkärestiku ja tiikidega. Samuti on tehtud ettepanek Kunda mõisa paisu lisamiseks pärandkultuuriobjektide nimekirja. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et Kunda jõgi kuulub Kunda jõe hoiualana Sirtsiloodusala koosseisus Natura 2000 alade võrgustikku, kus kaitse-eesmärkideks on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi jõed ja ojad (3260) kaitse ning II lisas nimetatud liikide –völdase (<i>Cottus cobio</i>), hingu (<i>Cobitis taenia</i>), lõhe (<i>Salmo salar</i>), jõesilmu (<i>Lampetra fluviatilis</i>) ja paksukojalise jõekarbi (<i>Unio crassus</i>) elupaikade kaitse. LKS § 32 lg 2 kohaselt on hoiualal keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi. Sirtsilooduskaitseala ja Kunda jõe hoiuala (Sirtsiloodusala) kaitsekorralduskavas 2016-2025 on	23. Täiendame seletuskirja joonealuse märkusega. Kunda vesiveski kompleksi määramine miljöövärtuslikuks alaks ja Kunda mõisa paisu lisamine pärandkultuuriobjektide nimekirja ei ole põhimõtteliselt vastuolus Natura kaitse-eesmärkidega. ÜP-s tuleb arvestada kõikide väärtustega, sh piirkonna ajaloo- ja kultuuriväärtused. Kuna kõiki osapooli rahuldava lahenduse leidmine seoses Kunda mõisa paisuga ja ajaloolise miljöö taastamise võimaluste üle otsustamine nõuab ÜP üldistusastmest oluliselt täpsemat analüüsi ja lahendusi, siis saab ja tuleb selle teemaga edasi tegeleda juhtumipõhiselt järgmises etapis ning soovitatav on jõuda kompromisslahenduseni.

			kaitse-eesmärkide saavutamisel parimaks meetmeks (tuginedes eksperthinnangutele) peetud hüdroenergia tootmise lõpetamist, paisude või paisutuse likvideerimist, kalade rändeteede avamist ja paisjärvede all olevate jõeosade taastamist looduslähedasel kujul sh ka Kunda mõisa paisu juures. Üldplaneeringu seatud eesmärk Kunda vesiveski kanalite süsteemi taastamiseks ja paisu säilitamiseks on Sirtsiloodusala kaitse-eesmärkidega vastuolus. Kunda vesiveski kompleksi taastamise küsimust KSH aruandes käsitletud/hinnatud ei ole.	Täiendame vastavalt ka KSH aruannet. 11.02.2021 koosolekul otsustati: Keskkonnaameti hinnangul on aktsepteeritav, kui üldplaneeringus sätestatakse Natura kaitse-eesmärkide täitmise vajadus kui pärast üldplaneeringu kehtestamist otsustatakse paisu rekonstrueerimine.
			24. Üldplaneeringuga (eskiislahenduse p 4.2.5.2, joonis 3) on määratud kohalike kogukondade jaoks väärtuslikud puhkekohad rannal ja kaldal, kuhu tuleb tagada avalik juurdepääs. Üks puhkekoht ja kolm avalikku juurdepääsu on kavandatud Letipea maastikukaitsealale ning kaitsealaga piirnev veeala on ette nähtud surfamiseks. Juurdepääs antud alale puudub, uue tee rajamine võib mõjutada Letipea loodusala, mis jääb kohaliku tee ja mere vahele. Juurdepääs tuleb tõenäoliselt rajada läbi loodusala, samuti suureneb ala külastuskoormus. KSH aruandes ei ole neid tegevusi hinnatud. Puhkekohtade ja uute avalike juurdepääsude rajamisel ranna ja kalda ehituskeeluvööndisse tuleb arvestada ka LKS § 38 sätestatud kitsendustega sh lõigetes 4 ja 5 toodud eranditega, samuti eeltoodud p 7 toodud põhimõtetega.	24. Üldplaneeringu koostamise hetkel ei ole näha vajadust perspektiivse juurdepääsutee rajamiseks, vaid selleks kasutatakse olemasolevaid metsateid. Juurdepääsuvajaduse kajastamise eesmärgiks on säilitada juurdepääs surfialale.
			25. Tuuleparkide rajamiseks on üldplaneeringusmääratud selleks põhimõtteliselt sobivad alad, kus (eskiislahenduse p 5.2.8.1, lk 62) tuulepargi või üksiku tuuliku rajamine täpsustatakse/otsustatakse detailplaneeringu koostamise käigus ning mõju olulisust hinnatakse KeHJS sätestatud korras. Nimetatud on ka välistavad kriteeriumid, mida võeti arvesse põhimõtteliselt sobivate alade määramisel. Viru-Nigula valla ÜP on tuuleenergia tootmist välistavateks aladeks kaitse- ja hoiualad, Natura 2000 võrgustiku linnu- ja looduslad ja nende puhervööndid (500 m, Sirtsiloodusala 1000 m), I kaitsekategooria liigi merikotka püsielupaiga puhervöönd 2000 m ja väike-konnakotka püsielupaiga puhervöönd 500 m. Ülejäänud kaitstavad loodusobjektid (II ja III kaitsekategooria liigid, liikide püsielupaigad) ei ole välistavad,	25. Teeme Keskkonnaametiga täiendavat koostööd alade ja tingimuste täpsustamiseks. 11.02.2021 koosolekul lepitakse kokku: - Maardlate aladel tuuleparkide kavandamine on riigi tasemel hetkel lahtine. MaaPS ei luba hetkel maardlate maa-aladele tuuleenergeetika arendamist. Seletuskirjas tuleb sõnastada, et tuuleparkide kavandamine maardlate maa-alal ei tähenda MaaPS kohast kooskõlastust. Kooskõlastus antakse igal konkreetsel juhul konkreetse arenduse alusel. MaaPS muudatus ilmselt Viru-Nigula

		tuulepargi või tuulikute rajamist nende läheduses tuleb kaaluda. Näiteks on tuulepargi alaks sobiv ala määratud Lüganuse valda jääva Kuresoo metsise püsielupaiga piiri äärde, II kaitsekategooria liigi kanakulli piiritletud elupaiga (KLO9122562) ja tuulepargi ala vahel on u 160 m, Varudis on ala läheduses kanakulli elupaik (KLO9127209) ja ala peal kaitsealuste taimeliikide kasvukohad. Eesti Keskkonnaühenduste Koda (EKK) on oma kirjas 30.11.2020 nr 1-2/20/2924 „Tuulikuparkide rajamiseks sobilike alade eelvaliku metoodikast“ teinud ettepanekud tuulikuparkide rajamiseks sobilike alade eelvaliku tegemiseks ja metoodika ühtlustamiseks kohalike omavalitsuste üldplaneeringute koostamisel. EKK ettepaneku kohaselt on õigustatud kõikide kaitstavate loodusobjektide sh projekteeritavate välistamine ja nt kõikidel kotkastel sh ka väike-konnakotkal arvestada puhvriga 2000 m püsielupaigast. Metsise püsielupaiga puhul peaks kindlasti arvestama 1000 m puhvriga, mille puhul on kindel, et negatiivne mõju on suure tõenäosusega välistatud. Samuti tuleks jälgida, et elupaik ei jääks tuulikute tõttu isolatsiooni teistest elupaikadest st säiliks tuulikuvaba metsamaa koridor (koridori laius peaks olema 1-2 km). Juhul, kui on tegemist tõenäolise lindude rändekoridoriga (kindlasti on selleks kõik rannikualad), siis tuleks tuulepargi planeerimise käigus nõuda kevad- ja sügisrände perioodil 3D radaruuringut. Samuti on olulised erinevate liikide toitumisalad ja erinevate elupaikade vahelised liikumised (nt nahkhiired, merikotkas), seetõttu tuleks välistada ka rohevõrgustiku alad. Merikotka puhul on vajalik arvestada, et tuulepargi ala ei jääks pesitsus ja toitumisala vahele tagamaks toitumislendude ohutust. Lähtuvalt eeltoodud ettepanekutest palume üldplaneeringulahendus üle vaadata ja korrigeerida. Palume tutvuda ka varasemalt nelja maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringu raames tuuleenergeetika ja rohevõrgustiku teemalises eksperthinnangus (K. Sepp, M. Külvik ja J. Raet, 2011. Saare, Hiiu, Lääne ja Pärnu maakonna maismaa-alal maakonnaplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu koostamine: Analüüs rohevõrgustiku osas teemaplaneeringuga kavandatavate objektidega kaasnevatest võimalikest mõjudest ja neid leevendavate meetmetest. Eesti Maaülikool).	üldplaneeringu kehtestamise ajaks ei jõustu. - Lähtuda EKO seisukohtadest tuuleenergeetika arendusalade määratlemisel. - KeA ja vald arutavad eraldi kaitsealustest liikidest tulenevaid puhvervööndeid. - KeA hinnangul tuleb lisada ka Viru-Nigulas lindude rändeteede uuringu kohustuslikkus. - Uuringud peaksid jääma üldplaneeringu kehtestamise järgsesse etappi. - Rohevõrgustiku toimimine on kohaliku omavalitsuse roll – seega kui neid alasid hetkel ei välistata, siis on omavalitsusel kohustus (tuuleenergeetika) detailplaneeringu raames selle eest hea seista.
--	--	---	--

			26. Üldplaneeringu eskiislahendus ja KSH aruanne ei käsitle Viru-Nigula valda jääva rohevõrgustiku hierarhilisust. Näiteks rohevõrgustiku planeerimisjuhend (R. Kutsar, P. Metspalu, K. Eschbaum, S. Vahtrus, K. Sepp, 2018. Rohevõrgustiku planeerimisjuhend) on lk 18 märkinud: „Lisaks RV ruumielementide määratlemisele (tugiala, rohekoridor) tuleb üldplaneeringus välja tuua RV vastavus hierarhilisele tasemele ehk väärtusklassile: riiklik, maakondlik, kohalik tugiala.... Hierarhilised tasemed annavad olulist infot otsustajale hilisemal RV tingimuste rakendamisel. Näiteks uushoonestuse lubamine riikliku tähtsusega tugialale vajab veelgi põhjalikumalt kaalumist kui ehitustegevuse kohaliku tähtsusega tugialale.“ Eeltoodust lähtuvalt palume üldplaneeringulahendus üle vaadata ja korrigeerida.	26. Selgitame, et senine valdav praktika üldplaneeringute koostamisel ei erista kohaliku tähtsusega tugialasid maakondlikest ega riiklikest. Ehitustegevuse kavandamist rohevõrgustiku alale tuleb igal juhul põhjalikult kaalutleda ning sealjuures lähtuda kohalikust kontekstist.
			27. KSH aruanne p 6.1 (lk 31) on toodud, et valda jääv Kunda jõega kattuv Sirtsu loodusala paikneb Linnuse ja Siberi külade alal. Info pole täpne, Sirtsu looduslal asuv Kunda jõe alamjooks jääb Kunda linna territooriumile. Palume parandada.	27. Korrigeerime KSH aruannet.
			28. Üldplaneeringu eskiislahenduses on punktis 4.2.5.3 Puhkekohad öeldud, et: „Üldplaneeringuga on määratletud kohalike kogukondade jaoks väärtuslikud puhkekohad rannal ja kaldal.“ Puhkekohad on leitavad jooniselt 3, mis on eraldi fail üldplaneeringu eskiislahendusest ja KSH aruandest. Samuti on võimalik visuaalset infot rohevõrgustikust, väärtuslikest põllumaadest, miljööväärtuslikest aladest jm objektidest näha joonistelt 1-4, mis on eraldi failid. Teeme ettepaneku lisada jooksvalt peatükkide juurde kaardipildid vastava teema visuaalse kujutamiseks, mis aitaks teemasse süveneda ja kaasa mõelda.	28. Üldplaneeringu seletuskirja mitteliigseks koormamiseks ei ole teksti täiendavaid jooniseid lisatud. ÜP seletuskiri ja selle Joonised 1-4 on selle lahutamatuks osaks.
			29. Arusaamatuks jääb üldplaneeringu lisade süsteem. KSH aruande peatükis 4 oli öeldud, et: „Eeldatavalt oluliselt mõjutatava keskkonna kirjeldus on toodud Viru-Nigula valla ÜP Lisas 5 –ülevaade Viru-Nigula vallast“. Lisa 5 polnud avalikult üleval kodulehel ega lisatud teistele dokumentidele ning avaldati telefonitsi küsimise peale. Lisa 4 on Viru-	29. Täname ettepanekute eest, täpsustame lisade numeratsiooni ja nende viitamist.

			Nigula valla üldplaneeringu KSH VTK dokument ja lisa 1 joonis „Strateegilised ruumieesmärgid“. KSH aruande peatükis 7.1.5.4 on toodud lause: „Ülevaade Viru-Nigula vallas olevatest sademeveesüsteemidest on toodud ÜP lisas 2.“ Tekib küsimus mis ja kus on lisad 2 ja 3? Teeme ettepaneku nummerdada kõik lisadokumendid ning lisada KSH aruande lõppu leheküljed lisade nimetustega ning avaldada lisad koos üldplaneeringu eskiislahenduse ja KSH aruandega.	
			30. KSH aruandes on läbivalt kasutatud lühendit KeMiN. Kui antud lühendiga on silmas peetud Keskkonnaministeeriumit, siis juhime tähelepanu, et korrektne lühend on KeM.	30. Korrigeerime KSH aruannet.
			31. Lisas 5 on lk 19 mainitud, et: „Tegeleda tuleb Kunda suletud prügilast väljuvate nõrgvetega.“ KSH aruandes ega üldplaneeringu eskiislahenduses pole mainitud Kunda suletud prügilat ega sellest väljuvat nõrgvett.	31. Lisa 5 on valla arengukava koostamise käigus valminud dokument ning ÜP lähteseisukohates ei ole vastava teema käsitlemist vajalikuks peetud.
			32. Teeme ettepaneku lisas 5 välja tuua kõik ettevõtted Viru-Nigula vallas, kes omavad keskkonnaluba.	32.-34. Lisa 5-s on koondatud info olemasoleva olukorra kohta asjakohastes aspektides seisuga märts-detsember 2019 ning seda ÜP koostamise käigus jooksvalt ei täiendata. Teie poolt viidatud teemasid on arvesse võetud ÜP koostamisel ja KSH läbiviimisel sellises ulatuses ja mahus, mis ÜP ja selle KSH täpsusastet ja ülesandeid silmas pidades vajalik.
			33. Teeme ettepaneku lisa 5 tabelit 6 täiendada keskkonnaregistrikoodidega ning EELISest väljavõtte ajaga ning kujutada neid ülevaetlikult kaardipildil, mida täiendada ka kaitsealuste liikide kujutamise juhend LKS § 53. Samuti tuleb üldplaneeringus käsitleda kaitstavate loodusobjektide kattuvust puhke- ja virgestusaladega, külastustaristuga. Arvestada tuleb ka projekteeritavate objektidega.	

			34. Lisas 5 on käsitletud sadevett ning vee- ja kanalisatsioonisüsteemi, kuid täielikult puudub käsitus põhjaveest. Palume olemasoleva olukorra ülevaadet täiendada.	
			35. KSH aruande peatükis 7.5 on mainitud järgmist: „Rohevõrgustiku konfiguratsioonis tehtud olulisemad muutused on esitatud Viru-Nigula valla rohevõrgustiku analüüsis (vt ÜP seletuskirja lisadest).“ Kust on leitav vastav lisa?	35.-36. Korrigeerime viiteid.
			36. KSH aruande alapeatükis „Jalg- ja jalgrattateed“ on korduvalt viidatud üldplaneeringu seletuskirja ptk 5.1.4-le, kuid vastav peatükk asub seletuskirja peatükk 5.1.5-s.	
			37. KSH aruande peatükis 9.12.3. „Nõuetekohase välisõhu kvaliteedi tagamine“ võiks kaaluda tootmistegevusest lähtuvate negatiivsete mõjude leevendamiseksmeetmete hulka lisada ka punkti mitte planeerida elamualade lähedale tootmishooneid-ja maid.	37. Seletuskirja ptk-s 3.5.3 on tootmise maa-ala ning ptk-s 6.5 nõuetekohase välisõhu kvaliteedi tagamise tingimused välja toodud. Tootmistegevused, sh kasutatavad tehnoloogiad, tegevuste läbiviimise aeg, töökorraldus vms on väga erinevad, mistõttu on erinevate tegevuste mõju välisõhu kvaliteedile erinev. Seega ei ole me automaatselt välistanud ka tootmisalade ja elamualade lähestikku paiknemist. Seda, milline tootmistegevus millisesse asukohta sobib, on juhtumipõhine kaalumise konkreetse tegevuse kavandamisel.
			38. Üldplaneeringus on käsitletud ohtlikke ettevõtteid ja keskkon-naohtlikke objekte, kuid võiks lisada ka käsitluse olulise ruumilise mõjuga objektidest. Planeerimisseaduse § 75 lg 1 p 4 kohaselt on üldplaneeringu ülesanne olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valimine. Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri on kehtestatud Vabariigi Va-	38. Kasutame ORME nimekirjas oleva tuulepargi mõistet, kuid ei kavanda konkreetseid tuuleparke. Üldplaneeringuga on määratud tuuleparkide arendamiseks põhimõtteliselt sobivad alad, kus tuleb läbi viia täiendavad planeeringud ja mõjuhindamised, mille tulemusel selgub alale tuuleparkide rajamise võimalikkus.

			litsuse 01.10.2015 määrusega nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“. Üldplaneeringuga tuleb valida oluliste ruumiliste mõjuga ehitiste asukohad, juhul kui neid planeeritakse.	
			39. Üldplaneeringus võiks käsitleda ka küsimusi millised on piirkondade praegused müratasemed ning kas on hetkel probleeme; kas kavandatavad müra normtasemed (keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ Lisa 1) on saavutatavad ja kui pole, kas on vaja maad reserveerida (nt müratõkkeks, müravalliks) eesmärkide saavutamiseks; kas ja kuhu on otstarbekas määratleda vaiksaid alasid.	39. Teadaolevat hetke müraolukorda on käsitletud ning võimalikke probleemkohti analüüsitud KSH aruandes (ptk 7.14.3). Selle tulemusi on mh arvesse võetud maakasutuse planeerimisel ja maa-aladele kasutustingimuste määramisel.
			40. Üldplaneeringu koostamisel tuleb arvestada kohaliku tähendusega ülejutusosaladega, mis on tingitud näiteks ühisvoolse kanalisatsiooni või lahkvoolse sademeveekanalisatsiooni vooluhulga vastuvõtuvõime puudustest või elamupiirkondades lahendamata liigvee probleemidest. Üldplaneeringus tuleb kaardistada kohaliku tähendusega ülejutusriskiga alad, kuhu on vajalik kavandada kombineeritud sademeveelahendused. Täpsemad juhised üldplaneeringute koostamiseks on toodud kombineeritud sademevee strateegias: https://www.envir.ee/sites/default/files/1_sk_7.11.2018_0.pdf Palume üldplaneeringut täiendada.	40. Teadaolevalt sellised kohad vallas puuduvad, kus ühiskanalisatsiooni või liigvee ärajuhtimise puudustest on tingitud ülejutused.
			41. Üldplaneeringus tuleb käsitleda nitraaditundlikke alasid, mis on inimtegevuse suhtes tundlikumad ning seetõttu vajavad suured tähelepanu. Palume üldplaneeringut täiendada.	41. Nitraaditundlik ala ei ulatu Viru-Nigula valda. 11.02.2021 koosolekul lepiti kokku: Täiendada KSH aruannet ning kirjutada selgelt välja, et ei ole Viru-Nigula vallas asjakohane.
			42. Vabariigi Valitsuse 07.01.2016 protokollilise otsusega kinnitati Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava. Üldplaneeringus palume vastata järgmistele küsimustele: Millised on alasse jäävad veekogumid?	42. Täiendame KSH aruannet.

			Mis on nende eesmärgid, sh keskkonnaeesmärgid ja meetmeprogrammis ettenähtud meetmed? Kas veekogumite kasutus tagab eesmärkide täitmise ja nende säilimise? Palume üldplaneeringut täiendada.	
			43. KSH aruandes lk 13 on öeldud, et: „Pinnase radooni sisaldus Viru-Nigula vallas ulatub normaalsest kõrgeini. Madala radoonisaldusega on üksnes Malla, Mahu ja Letipea piirkond, iseäranis kõrge radooni sisaldusega endine Aseri valla piirkond. Aladel, kus radooni (Rn) sisaldus pinnaseõhus ületab lubatud piirväärtuse (50 kBq/m³) ning nendega piirnevatel normaalse radoonisaldusega (30-50 kBq/m³) aladel tuleb teha detailsemad radooniriski uuringud enne elamute, olme-ja teiste samaotstarbeliste hoonete projekteerimist ning vajadusel rakendada radoonikaitse meetmeid“ ning radooni on käsitletud KSH aruande peatükkides 7.14.5 ning 9.12.5. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et õigusakti tasemel on nõue mõõtetulemuste jälgitavusele (millest omakorda tuleneb mõõtja pädevuse nõue) kehtestatud ainult tööruumide õhu radoonisalduse mõõtmiseks (Keskkonnaministri määrus 30.07.2018 nr 28 „Tööruumide õhu radoonisalduse viitetase, õhu radoonisalduse mõõtmise kord ja tööandja kohustused kõrgendatud radooniriskiga töökohtadel“). Radooni mõõtmist pinnaseõhus ei reguleeri ükski õigusakt ja seega on vastava pädevuse tõestamise ainus viis akrediteering, mida hetkel Eestis keegi ei oma. Teeme ettepaneku kaaluda planeerimise ja projekteerimise faasis pinnaseõhu radoonimõõtmise nõude seadmisest loobumist ja selle võimalikku asendamist radooniprobleemi ennetavate meetmete planeerimisega mitte nõuda pinnaseõhus radooni mõõtmist, vaid ennetavalt, lähtudes juba olemasolevast informatsioonist, radoonivastaste meetmete kasutamist, mis võib kokkuvõttes pigem perspektiivis osutada kindlamaks ja odavamaks viisiks.	43. Täiendame KSH aruannet ja ÜP seletuskirja ennetavalt radoonikaitsemeetmete rakendamise kui alternatiivse võimalusega uuringule. Automaatselt ennetavate meetmete rakendamise kohustuse seadmist ei pea me põhjendatuks, kuna olenevalt kavandatavast tegevuse olemusest ja ulatusest, võib hoopis mõõtmiste teostamine osutuda majanduslikult otstarbekamaks. Meile teadaolevalt on Eestis ka vähemalt üks ettevõtte, kes omab akrediteeringut radoonisalduse mõõtmiseks pinnases ja siseruumides: Tulelaev OÜ, akrediteerimistunnistus nr L295 (kehtiv 01.10.2020 – 30.09.2025).
		Lähteseisukohad 01.03.2019 nr 6-5/19/27-2	Kaitstavate loodusobjektide sh Natura alade ja liikide leiukohtade käsitlus 1. Objektid kajastada üldplaneeringus, sh joonisel, liikide leiukohtade puhul arvestada looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 53.	1.-4. Antud suunised on üldplaneeringu lahenduse väljatöötamiseks ning nendega arvestatakse planeeringulahenduse koostamise etapis.

		2. Arvestada Keskkonnaregistri ajakohaste andmetega. ÜP-s kajastada kaitstavate loodusobjektide ajaline seis (EELIS-e väljavõtte aeg) ning märkida, et andmed võivad olla ajas-ruumis muutuvad. 3. Arvestada konkreetsete objektide kaitse-eeskirjadega ja neis seatud tingimustega, samuti aladele koostatud kaitsekorralduskavadega ning vajadusel ka liigi ja elupaiga kaitse-tegevuskavadega. 4. I ja II kaitsekategooria liikide info kajastada kooskõlas LKS § 53. Keskkonnaameti hinnangul võib kõiki kaitsealuste liikide leiukohti ja liikide püsielupaiku kujutada ühe tingmärgiga v.a I kaitsekategooria liigi ringikujulised püsielupaigad. Vastav märkus lisada üldplaneeringu teksti ja/või legendi. 5. ÜP lähteseisukohtade punktis 31 on planeeringu ühe eesmärgina nimetatud „Kunda jõe esimese ajaloolise hüdroelektrijaama paisutuse ja paisu säilitamine ning töösse rakendamine hüdroenergia tootmiseks ja kalalahenduse rajamiseks“. Keskkonnaamet on seisukohal, et tegemist ei ole ÜP-ga lahendatava küsimusega. Kunda jõe I paisu osas tuleb lähtuda Riigikohtu halduskolleegiumi 08.10.2018 kohtuotsusest nr 3-16-478.	<i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i> 5. ÜP koostamise käigus kaalutakse lahendusi Kunda jõe esimese ajaloolise paisu säilitamiseks ja kalalahenduse rajamiseks. <i>LS p 2.2. p 31 sõnastatakse ümber.</i>
		Veekogude kaitsevööndite (piiranguvöönd, ehituskeeluvöönd, veekaitsevöönd) käsitus 1. Arvestada erisustega kaitsevööndite lähtejoone määramisel (LKS § 35 lõiked 4 ja 5). Keskkonnaamet on seisukohal, et vastavalt LKS § 35 lõige 31 tuleks korduvalt üleujutatava ala piiri st ka ehituskeeluvööndi (edaspidi EKV) lähtejoone määramisel rannikul võtta aluseks üleujutatavale alale iseloomulik taimkate (sh roostik, rannaniidud) ja mullastik (sooldunud rannikumullad). Kui rakendatakse teisi põhimõtteid, tuleb see üldplaneeringus lahti kirjutada ning selgitada, kuidas on see kooskõlas LKS ranna ja kaldakaitse eesmärkidega. Samuti tuleb arvestada täiendavaid kohapõhiseid asjakohaseid andmeid (nt veetasemete andmed).	1.-5. Kaalutakse ÜP koostamise käigus ja EKV vähendamise analüüsimisel (sh vormistamise võimalusi). <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

		2. EKV ulatuses võtta arvesse ka erandeid tekitavad olukorrad, milleks on metsamaa erisus LKS § 38 lõikes 2 ja tiheasustusala erisus LKS § 38 lõige 1 punktis 3. Metsamaa erisust käsitleda seletuskirjas, mitte planeeringu joonisel, kuna olukord on ajaliselt muutuv. 3. ÜP seletuskirjas ja joonistel määratleda üheselt olemasolevad, laiendatavad ja moodustatavad tiheasustusalad, juhindudes ka LKS §-st 41. 4. Tuua välja olulisemad LKS § 38 lõigetes 4 ja 5 erisuste alla kuuluvad objektid, nt tiheasustusalal olemasolev ehitusjoon, supelrannad, planeeritavad avalikult kasutatavad teed (sh kergliiklusteed), planeeritavad tehovõrgud ja rajatised, sadamad, sildumis- ja randumiskohad ning nende juurdepääsud. 5. EKV korrigeerimine ja vähendamine ning suurendamine (LKS § 40). ÜP lähteseisukoha kohaselt taotletakse ÜP ka EKV vähendamist. Keskkonna-amet juhhib tähelepanu, et EKV vähendamine on LKS kohaselt erand ning lubatud vaid põhjendatud vajaduse korral. ÜP peab seega sisaldama sisulisi põhjendusi EKV vähendamiseks. Samuti juhime tähelepanu, et uue ÜP kehtestamisega kaotavad kehtivuse ka varasemad EKV vähendamised. Kohalikud omavalitsused võivad viia uue ÜP koostamise raames läbi varasemate ÜP-ga antud EKV vähendamise kaardistamise, millega kehtestuksid varasemate EKV vähendamiste nõusolekud ja need kanduksid uude planeeringusse. Seega tuleb EKV vähendamise kaardistamisel (joonisel) ning seletuskirjas või lisa kujutada/loetleda varasemad EKV vähendamised. ÜP tööprotsessi ja/või kooskõlastamise käigus annab Keskkonnaamet seisukoha, kas varasemad EKV vähendamised jäävad kehtima ja nendega võib uue ÜP puhul arvestada (kui olud on muutunud, siis võib erandjuhul olla vajalik uus EKV vähendamise kaalumine). Juhul kui koostatava ÜP raames ei viida läbi EKV kaardistamist ja/või ei tooda välja veekogusid, kus eelmiste ÜP-ga on EKV-d vähendatud, siis automaatselt varasemad nõusolekud EKV vähendamiseks uude planeeringusse üle ei kandu.	
--	--	--	--

		Natura hindamine (eelhindamine ja asjakohane hindamine) 1. Arvestada lisaks otsestele mõjudele ka kaudseid ja kumuleeruvaid mõjusid. Hindamise üheks väljundiks võiks olla teadaolevate objektide-juhtude määratlemine, mille puhul on edaspidistes etappides vajalik asjakohase hindamise läbiviimine.	1. Arutatakse ÜP ja KSH koostamisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
		Välisõhu temaatika käsitlemine 1. Palume ÜP ja KSH väljatöötamise kavatsuses kasutatud mõisted viia vastavusse atmosfääriõhu kaitse seaduses (edaspidi <i>AÕKS</i>) ja tööstusheite seaduses (edaspidi <i>THS</i>) kehtestatud mõistetega (saasteallika asemel heiteallikas, kompleksloa asemele keskkonnakompleksluba jne). 2. Keskkonnaametil tekkisid KSH väljatöötamise kavatsuse alapeatükis 7.1. „Heited õhku, välisõhu kvaliteet“ toodud andmete kohta järgmised tähelepanekud: 2.1. Alapeatükis on toodud tsitaat AS Kunda Nordic Tsement käitise kontrolli aruandest (15.03.2018 nr 1078583): „2016. aastal tehtud Kunda linna ümbruse tolmuiseirest selgub, et võrreldes varasemaga on aasta keskmine tolmusisaldus õhus vähenenud ja piirväärtuse ületamisi ei ole registreeritud.“ Keskkonnaamet juhib Teie tähelepanu, et 2018. aastal on valminud „Kunda linna ja ümbruse tolmuiseire 2017. a“ aruanne, mille kohaselt 2017. aastal ületati PM10 kehtestatud 24 tunni piirväärtust kokku 7 korral. Keskkonnaamet on seisukohal, et ÜP ja KSH väljatöötamise kavatsuses tuleb lähtuda uuematest andmetest või kajastada rohkem andmeid, sh ka kõige viimased. 2.2 AS Kunda Nordic Tsement keskkonnakompleksloa õige number on 18399, mitte KKL/18399. 2.3 Keskkonnaamet on seisukohal, et käitise kirjeldamisel ei ole korrektne viidata ühele/kahele heiteallikale, kui tootmisterritooriumil on	1. Nõustume ettepanekuga: tekstis kasutatakse viidatud mõisteid. <i>KSH VTK täpsustatakse.</i> 2. 2.1. Teksti täiendatakse 2017. a seireandmetega. <i>KSH VTK täpsustatakse.</i> 2.2, 2.4, 2.5, 2.6, 2,7 ja 2.8. Nõustume ettepanekuga. <i>KSH VTK täpsustatakse.</i> 2.3 ja 2.9 selgitame, et üldplaneeringu tasandil ei ole põhjendatud keskkonnaloa ümberkirjutamine. KSH VTK raames koostatud ülevaate eesmärk on anda üle-vaade ettevõtetest/tegevustest, millest võib tekkida oluline heide ning koondteave nende tegevuste kohta, tuues välja olulisema. Komplekslubade puhul on juba luba ise viiteks olulise heite/mõju võimalikkuse kohta. Katlamajade puhul kasutatava kütuse liik, lisateabeks on katelde võimsus või kütusekulu aastas; väiksemate seadmete puhul ei

		neid üle kümne. Samuti pole korrektne käitise kirjeldamiseks kasutada erinevat tüüpi andmeid (kütuse kulu tunnis/aastas/pole üldse toodud kogus). 2.4 Vastavalt Keskkonnaameti andmetele tegutseb Viru-Nigula vallas lisaks veel Aktsiaselts Baltic Tank (õhusaasteluba nr L.ÕV.LV-184260). 2.5 AS Estonian Cell käitise kontrolli aruanne nr 1074793 õige kuupäev on 07.09.2017, mitte 07.09.2018. 2.6 Adven Eesti AS katlamaja (mis asub aadressil Võidu tn 10) õige õhusaasteloa number on L.ÕV/329091 mitte L.ÕV/300656. 2.7 Õhusaasteluba nr L.ÕV/300656 on väljastatud katlamajale, mis asub aadressil Maarja tn 7, Viru-Nigula alevik, Viru-Nigula vald, Lääne-Viru maakond. 2.8 Õhusaasteloa nr L.ÕV.IV-199914 raames tegutseb katlamaja vaid aadressil Rahva tn 9 Aseri alevik Viru-Nigula vald Lääne-Viru maakond. Kooli tn 2 Aseri alevik Viru-Nigula vald Lääne-Viru maakond asuvale katlamajale on väljastatud paikse heiteallika käitaja registreeringu tõend (käitaja on OÜ Aseri Kommunaal, tõendi nr PHRR/332308). 2.9 Käitiste õiged tegevusalad, mille load antud on toodud vastavate lubade peal. Palume andmed üle kontrollida ning vajadusel korrigeerida. 3. ÜP ja KSH väljatöötamise kavatsuse peatükis 7.3. „Müra ja vibratsioon“ on toodud, et 2018. aastal Kunda linna kohta on koostatud mürakaart. Keskkonnaamet on seisukohal, et mürakaarti tuleks käsitleda ÜP ja KSH väljatöötamise kavatsuse lisana.	ole ka nende andmete esitamine põhjendatud. KSH koostamisel analüüsitakse viidatud allikaid detailsemalt, kuid ka KSH aruandesse ei kirjutata ümber loa detaile, vaid peamiselt nende põhjal tehtud järeldused. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i> 3. Nõustume, KSH VTK-le lisatakse Kunda linna mürakaart. <i>KSH VTK dokumenti täiendatakse.</i>
		Jäätmemajandus	1. Jäätmete temaatika lisatakse KSH VTK dokumenti vastavalt ÜP täpsusastmele ptk 7.

		1. KSH väljatöötamise kavatsuses, nt peatükk 7 „Keskkonnatervis“ ei ole käsitletud jäätmemajanduse temaatikat ja jäätmete käitlemisega seonduvat mõju keskkonnale ja inimeste tervisele. 2. Üldplaneeringu lähteseisukohtades ei ole käsitletud jäätmejaama(sid) ega ohtlike jäätmete kogumispunkti(e). Näiteks Keskkonnaametile 10.01.2019 esitatud Viru-Nigula valla korraldatud jäätmeveo hankedokumentidest „Korraldatud jäätmeveo ainuõiguse andmine Viru-Nigula vallas“ nähtub, et vald korraldab hanke jäätmete kogumiseks Aseri jäätmejaamas. Aseri jäätmejaama veel rajatud ei ole ning Keskkonnaamet leiab, et üldplaneeringu dokumentides peab uue jäätmejaama rajamist (planeerimist) käsitlema ja kirjeldama. Lähteseisukohtade punktis 2 on välja toodud kompostimisväljakute kavandamine, kuid ei ole kirjeldatud kuhu kompostimisväljakud planeeritakse ning milliseid jäätmeliike seal käideldakse.	<i>KSH VTK dokumenti täiendatakse.</i> 2. LS dokumenti lisatakse Aseri jäätmejaama kavandamise vajadus ptk 2.2. punkt 2. Kompostimisväljakute asukohad ja nendes käideldavad jäätmeliigid täpsustuvad planeeringu koostamise käigus. Ohtlike jäätmete kogumispunktide (nt patareide kogumine jms) kavandamine väljub ÜP täpsustamist. <i>LS täpsustatakse.</i>
		Muud tähelepanekud, ettepanekud 1. ÜP lahenduse väljatöötamisel kasutatavate alusmaterjalidena ei ole nimetatud: looduskaitse arengukava, 2007. a Riigikontrolli aruannet randade ja kallaste kaitse kohta, kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030 (Keskkonnaministeerium), samuti ka kaitstavate loodusobjektide kaitse-eeskirjasid, kaitsekorralduskavasid, liigikaitse tegevuskavasid. 2. Seoses käimasolevate vääriselupaikade inventuuridega (RMK, ELUS) on oodata ka vääriselupaiga andmestiku uuenemist. 3. Pöörata tähelepanu vaba põhjaveevarude olemasolule ja nende ajakohastamise vajadusele ning Vabariigi Valitsuse poolt 7. jaanuar 2016. a kinnitatud veemajanduskavaga perioodiks 2015–2021 ettenähtud meetmetele põhjaveekogumite ja pinnaveekogumite seisundi parandamiseks. 4. KSH väljatöötamise kavatsuses on märgitud, et „täiendavad kaevandamisloa taotlused on esitatud kaevandamiseks Kunda ja	1. ÜP kui strateegilise arengudokumendi tasemel arvestatakse strateegiliste looduskaitseliste dokumentidega. LS ptk 2.3. lisatakse looduskaitse arengukava ja Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030 (Keskkonnaministeerium). <i>LS täpsustatakse.</i> 2. Võetakse teadmiseks. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i> 3. Arvestatakse planeeringu koostamisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i> 4. Nõustume, täpsustus lisatakse. <i>KSH VTK täpsustatakse.</i>

			<i>Suurkõrtsi lubjakivimaardlas, Letipea liivamaardlas ja Varudi turba- maardlas.</i> " Siin võiks olla täpsustus selle kohta, millise seisuga on andmed esitatud, kuna see on ajas muutuv.	
	Lennuamet	Eelnõu <i>26.11.2020 nr 4.6-8/20/5018-2</i>	Lennuametile teadaolevalt puuduvad Viru-Nigula vallas avalikult ka- sutatavad lennuväljad, kopteriväljakud või navigatsiooniseadmed. Ka ei ulatu ühegi teadaoleva lennuvälja lähiümbrus Viru-Nigula valla ter- ritooriumile. Eeltoodust tulenevalt puuduvad Lennuametil ettepane- kud Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõule.	Võtame teadmiseks.
		Lähteseisukohad <i>04.03.2019 nr 4.6-8/19/408-2</i>	Ettepanekud puuduvad.	
	Transpordia- met	Eelnõu <i>14.01.2021 nr 7.1-2/21/1158-1</i>	Oleme tutvunud planeeringu ja KSH materjalidega ning palume pla- neeringu seletuskirja, jooniseid ning KSH aruande eelnõud korrigeer- ida järgnevalt: 1. Planeeringu seletuskirjas pole käsitletud meie ettepanekute p 1.1.2, 1.1.3, 3.5, 3.10. Planeeringu kooskõlastamisel palume esitada meie ettepanekutele vastava ülesehitusega ülevaade (nt tabelina) nende arvestamise või mittearvestamise kohta planeeringulahenduse väljatöötamisel.	1. P 1.1.2 – Tingimusega on eelnevalt arvestatud. ÜP-s on Tallinn-Narva mnt-d Viru-Nigula valla territooriumil käsitletud kui oluliselt muudetavat teelõiku. Oleme määranud liikluse maa-ala juhtotstarbe, mis on mõeldud erinevate maanteerajatiste ka- vandamiseks. Täpsem lahendus selgub täpse- mate projektidega. P 1.1.3 – Tingimusega on eelnevalt arvestatud. Täpsem lahendus selgub järgmiste planeeringu- tega, nt riigi eriplaneering. P 3.5 – Tingimusega on eelnevalt arvestatud. Tingimus on kajastatud üldiste ehitustingimuste ptk-s. Mis tähendab, et sellega tuleb arvestada igasuguse ehitustegevuse kavandamisel mitte ainult DP kohustuse korral.

				P 3.10 – Ettepanekuga ei arvestata, sest see toob kaasa täiendavad piirangud maaomanikele ja tehnoloogilise võõndiga soovitud eesmärgid on tagatavad ka teekaitsevõõndiga. 15.02.2021 koosolekul lepiti kokku: - Tallinn-Narva maantee käsitus üldplaneeringus on Transpordiameti jaoks aktsepteeritav. - Teiste lähteseisukohtade käigus esitatud ettepanekutega on üldplaneeringus arvestatud, esitatud selgitused on Transpordiametile aktsepteeritavad.
			2. Planeeringu seletuskirja p 3. „Maakasutus- ja ehitustingimused“ alapeatükis „Üldised ehitustingimused“ on lause: „<i>Tehnovõrkude kavandamisel eelistada nende paiknemist sõidutee transpordimaal. Täpsema asukoha väljaselgitamiseks riigitee transpordimaal teha koostööd Maanteeametiga</i>“, mis on vastuolus meie ettepanekute p 3.13.	2. Täiendame sõnastust lähtuvalt ruumi säästmise printsiibist, et „<i>Tehnovõrkude kavandamisel eelistada nende paiknemist sõidutee transpordimaal või selle kaitsevõõndis. Täpsema asukoha väljaselgitamiseks riigitee transpordimaal või selle kaitsevõõndis teha koostööd Maanteeametiga</i>“. 15.02.2021 koosolekul lepiti kokku: Riigitee kaitsevõõndide ühildamine teiste tehnovõrkude kaitsevõõnditega on aktsepteeritav, kui objekt ja selle kaitsevõõndid mahuvad riigitee kaitsevõõndisse. See eeldab igakordselt eraldi hindamist. Vastav sõnastus tuleb üldplaneeringus ette näha.
			3. Planeeringu seletuskirja p 5.1.5 „Jalg- ja jalgrattateed“ on lause: „<i>Jalg- ja jalgrattateid on lubatud rajada olemasoleva teemaa laiendusena</i>“, mis on vastuolus meie ettepanekute p 3.7.	3. Täiendame sõnastust lähtuvalt ruumi säästmise printsiibist, et „<i>Jalg- ja jalgrattateid on lubatud rajada olemasoleva teemaa laiendusena või teekaitsevõõndisse</i>“.

				15.02.2021 koosolekul lepiti kokku: Jalg- ja jalgrattateede puhul sätestatakse sama käsitlus nagu tehnovõrkude puhul – kui objekt ja selle kaitsevöönd mahuvad riigitee kaitsevööndisse ning kõik normid on tagatud (sh ohutus), on jalg- ja jalgrattateede kavandamine riigitee kaitsevööndisse aktsepteeritav. See eeldab igakordselt eraldi hindamist. Vastav sõnastus tuleb üldplaneeringus ette näha.
			4. Lisada planeeringu seletuskirja p 5.2.4. „Sademeveekanaliseerimine” meie ettepanekute p 3.12.	4. Ettepanekuga ei arvestata. Sademeveelahendus tuleb leida igal konkreetset juhul vastavalt sademevee kogustele ja kohalikele eripäradele. Juhul kui ilmneb vajadus juhtida sademevesi riigitee kraavidesse, siis kooskõlastatakse see Maanteeametiga. 15.02.2021 koosolekul lepiti kokku: Riigitee kraavidesse on võimalik sisetõkkeid juhtida, kui esmalt on täidetud riigitee kraavide primaarne funktsioon ehk riigitee teenindamine. Ka üldplaneeringus tuleb tingimus selliselt sõnastada, et sadevee juhtimine riigitee kraavidesse on aktsepteeritav, kui see ei tekita probleeme riigitee teenindamisel.
			5. Planeeringu joonise „Strateegilised eesmärgid” leppemärkide loetelust puudub riigitee nr 2 Tallinn – Narva lõiku kujutatav tingmärk, samas kui seal on olemas teise kujundusega leppemärk „Sõidutee”.	5. Arvestame ettepanekuga, täiendame joonist.
			6. Kanda kaardirakendusele ning planeeringu joonistele kõikide riigiteede numbrid.	6. Ettepanekuga ei arvestata, kuna ÜP kontekstis ei oma need tähendust.

				15.02.2021 koosolekul lepitakse kokku: Kaalume riigiteede numbrite kuvamist, kui see ei takista üldplaneeringu jooniste loetavust.
			7. KSH aruande eelnõu p 7.15.4 „Sademevee ärajuhtimise võimalused“ täiendada aruande eelnõu teksti järgmise märkusega: bussijaa- made, suurte tootmisüksuste parklate ja muude parklate sademete vesi kogutakse ja juhitakse esmaseks puhastamiseks läbi õli-liivapüü- duri.	7. Liiva-õlipüüdur ei pruugi olla igal konkreetset juhul siiski sobiv lahendus, kuna tehnilise lahenduse valik sõltub nii konkreetsest tegevusest, keskkonnast kui ka piirkonna reostatuse tasemest. Konkreetne puhastamistehnoloogia jääb projekteerija otsustada.
			8. KSH aruande eelnõu p 7.16.1 „Tuuleenergeetika“ tuua välja piirangud riigiteede äärde ehitamisel (vt meie ettepanekud p 3.9).	8. Ettepanekuga on ÜP seletuskirjas juba arvestatud, vt taastuvenergeetika ptk-s tuuleenergia tootmiseks toodud tingimuste all.
		Lähteseisukohad 14.03.2019 nr 15-2/19/5379-3	1. Teedevõrgustiku, sealhulgas riigiteede ja kohalike teede üldise asukoha määramine: 1.1. Integreerida planeeringusse riigihalduse ministri 27.03.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/30 kehtestatud Lääne-Viru maakonnaplaneeringuga 2030+ (endise Viru-Nigula valla ulatuses) ja Ida-Viru maavanema 28.12.2016 korraldusega nr 1-1/2016/278 kehtestatud Ida-Viru maakonnaplaneeringuga 2030+ (endise Aseri valla ulatuses) kavandatud teedevõrgustik. Juhime tähelepanu, et: 1.1.1. Riigitee nr 1 Tallinn-Narva (E20) ca km 118,5-120,00 lõigule märkida kavandatav transpordisõlm. 1.1.2. Terve Viru-Nigula valla ulatuses märkida riigitee nr 1 oluliselt muudetava teelõiguna. Kajastada seletuskirjas, et oluliselt muudetava teelõiguna tähistatakse pikemat teelõiku, mille osas võib eeldada, et liiklemise sujuvuse tagamiseks, liiklusohutuse parendamiseks ning tee funktsiooni tagamiseks on vajalik ühe või mitme järgnevalt loetletud meetme rakendamine – tee geomeetria muutmine, sõidusuundi eraldava piirde paigaldamine, täiendavate sõiduradade ehitamine, olemasolevate ristumiskohtade arvu oluline vähendamine, eritasandiliste	Kõiki ettepanekuid kaalutakse ÜP koostamise käigus. Teadaolevalt toimub teedevõrgustikuga seonduvate teemade läbiarutamine Planeerijate Ühingu ja RPLO ja Maanteeameti ühisseminaridel (nt 25.03.2019), mille käigus võivad ÜP-de esitatavad tingimused veel täpsustuda või muutuda. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

		ristumiskohtade rajamine. Oluliselt muudetava teelõigu arendamine võib kaasa tuua muudatusi piirkonna teedevõrgus, sh muudatusi, mis on seotud teega piirnevate kinnistute juurdepääsuga. Eelpool loetletud meetmete rakendamist lühematel teelõikudel käsitletakse lokaalse meetmena ning üldplaneeringus eraldi ei tähistata. 1.1.3. Kajastada üldplaneeringu seletuskirjas Lääne-Viru maakonnapiiride üldplaneeringu 2030+ peatükis 5.2 kirjeldatud põhimõtte, et riigitee nr 1 õgvenduse võimalik asukoht ja tehnilised lahendused täpsustuvad järgnevate planeeringute ja projektidega, mille koostamisel tuleb arvestada kõigi seadustest tulenevate nõuete, kitsenduste ja piirangutega. 1.2. Analüüsida kohaliku teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel ning määrata perspektiivsete kohalike teede (sealhulgas jalgratta- ja jalgteede) üldised asukohad. 1.3. Määrata olemasolevate ja kavandatud teede funktsioonid: näiteks kohalik tee, avaliku kasutusega eratee. Riigiteedeks määramine ja riigiteede kohalikeks teedeks määramine toimub koostöös Maanteeametiga. 2. Riigiteest tekkivate kitsenduste määramine, sealhulgas tänavakaitsevööndi laiendamine, riigitee kaitsevööndi vähendamine: 2.1. Riigitee kaitsevööndi laiuse käsitlemisel lähtuda EhS § 71 lõikest 2 ja tänavapuhul sama paragrahvi lõikest 3. 2.2. Juhul kui olemasolev hoonestusjoon jätkub väljaspool linna/alevikku või vastupidi katkeb asulakeskkonnas hoonestamata looduslikel aladel, kaalub Maanteeamet kohaliku omavalitsuse põhjenduste alusel EhS § 71 lõikest 2 tuleneva kaitsevööndi laiuse vähendamist või EhS § 71 lg 3 tuleneva kaitsevööndi laiuse suurendamist. 2.3. Peale planeeringu kehtestamist tuleb kaitsevööndi laiuseid kajastav joonis esitada Maanteeametile GIS või CAD formaadis.	
--	--	--	--

			3. Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste määramine: 3.1. Määrata tingimus, et riigitee kaitsevööndisse üldjuhul hooneid ei kavandata. Juhul, kui hoonete kavandamine on põhjendatud väljaku-junenud hoonestusjoonega, määrata tingimus, et arendaja peab arvestama liiklusest tulenevate häiringute (müra, saaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga. Normidele vastavuse tagamine, leevendavate meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja kohustus. 3.2. Soovitame müratundlikke alasid/objekte riigiteede mõjupiirkonda mitte planeerida. 3.3. Juurdepääsu tagamiseks riigiteele, määrata tingimus mitut kinnistut teenindava eratee avalikult kasutatavaks määramiseks, vajadusel transpordimaa kavandamiseks ja vastavalt EhS-le teeregistrisse kandmiseks. 3.4. Juurdepääsu tagamiseks riigiteele määrata tingimus, et kinnistute maakorralduslikul jagamisel tuleb juurdepääs tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustatavatel katastriüksustel puudub õigus igaühel eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt. 3.5. Määrata tingimus, et riigiteega külgneva ehitustegevuse kavandamisel detailplaneeringu koostamise kohustuseta alal, tuleb reeglina kasutada juurdepääsuks kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega. 3.6. Terviklike ruumilahenduste saavutamiseks riigiteedelt juurdepääsude kavandamisel selgitada välja avalik huvi, määrata kohustus detailplaneeringu koostamiseks juhul kui arendusalale puudub olemasolev juurdepääs ja / või on vajalik juurdepääsude tagamine / säilitamine avalikult kasutatavalt teelt ala lähinaabritele.	
--	--	--	--	--

		3.7. Jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada väljapoole riigitee transpordimaad. Juhul kui üldplaneering ei täpsusta ruumivõimalusi kergliiklustee rajamiseks eramaadel, määrata tingimus, et projektee-rimistingimused kergliiklustee rajamiseks antakse läbi avatud menet-luse. 3.8. Määrata tingimus, et põhjendatud juhul tuleb suurendada kae-vandatavatele aladele juurdepääsuteede, kaasa arvatud riigiteede, kandevõimet või viia neid muul moel liikluskoormusega vastavusse. 3.9 Määrata rajatise asukoha kooskõlastamise vajadus riigitee omani-kuga juhul, kui rajatise kõrgus (tuulikute puhul lisada labade pikkus) on suurem kui kaugus äärmise sõiduraja välimisest servast. 3.10. Arvestades riigiteede võimalikku teemaa laiendamise vajadust teede rekonstrueerimise käigus, kaaluda riigiteedele 20 m laiuste teh-noloogiliste vööndite määramise vajadust äärmise sõiduraja välimi-sest servast tee ohutuse tagamiseks, perspektiivseteks teede õgven-duseks ja laiendusteks, koguja- ja kergliiklusteede välja ehitamiseks, avalikes huvides vajalike tehnovõrkude- ja rajatiste paigutamiseks ning teede püsivust tagava veerežiimi parandamiseks. Kuni 10 m tee-kaitsevööndi puhul lugeda tehnoloogilise vööndi laiuks kuni 10 m. Maakasutustingimuseks seada, et tehnoloogilises vööndis ehitustege-vuse planeerimisel tuleb tee ohutuse tagamiseks kaasata Maantee-amet. 3.11. Uute arendus- ja elamualade kavandamisel analüüsida olema-soleva teedevõrgu võimekust ja vastavust. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et Maanteeamet ei võta arendustegevuse vajadus-test tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust. Tingimuste määramisel tagada ühistranspordiga ligipääse-tavus. 3.12. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et riigitee kui rajatise püsivuse ja toimimise tagamiseks üldjuhul ei juhita arendusalade sa-demevett riigitee kraavidesse.	
--	--	---	--

		3.13. Tehnovõrkude kavandamist riigitee transpordimaale tuleb vältida kuna transpordimaa on vajalik eelkõige tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste paigutamiseks. 3.14. Planeeringu koostamisel lähtuda eesmärgist soodustada ühissõidukite eeliskasutamist, vähendades sellega transpordi negatiivset mõju keskkonnale ja sellest põhjustatud tervisekahjustusi. 4. Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine: 4.1. Lähtuda riigitee funktsioonist teenindada eelkõige läbivat liiklust ja arvestada et, kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee. Planeeringulahendusega vältida kohaliku liikluse suunamist transiitliiklusega teele. 4.2. Arendusalade juurdepääsud lahendada läbi kogujateede, mis on ühendatud riigiteega ühise ristumiskoha kaudu. Määrata perspektiivse ja olemasoleva suletava juurdepääsu asukoht avalikult kasutatavale teele. 4.3. Pendelliikluse vältimiseks on soovitatav kavandada piirkonna liiklussagedust suurendavad arendused keskustesse. 4.4. Vältida planeeringulahedust, mis tingib vajaduse hajaasustusega piirkonnas riigitee pidevaks ületamiseks. 4.5. Põhimaanteedele uusi samatasandilisi ristumiskohti mitte kavandada. Kohalike teede liitumine põhimaanteedega toimub ainult üldplaneeringuga kavandatud eritasandiliste ristumiskohtade (sõlmede) kaudu. Arvestada, et olemasolevad üksikute kinnistute ristumiskohad säilivad senise maakasutuse tarbeks ega pruugi jääda pikas perspektiivis kasutusele. 4.6. Liiklejate ohutuse tagamiseks ja riigitee korrakohaseks kasutamiseks ei ole parkimine riigiteel lubatud. Arendusalade, sh avaliku kasutusega alade, planeerimisel (puhkealad, supluskohad jm) kavandada	
--	--	--	--

			lahendus, kus parkimine toimub väljaspool riigiteed ja alaga samal teepoolel. 5. Märkused KSH väljatöötamise kavatsusele: 5.1. KSH käigus hinnata riigiteede liiklusest tulenevaid negatiivseid mõjusid (müra, vibratsioon, visuaalne häiring, vms) elanikkonna heaolule ja tervisele lähtudes kavandavast üldplaneeringu lahendusest. 5.2. Riigiteede müra ja selle leevendamist käsitleda atmosfääriõhu kaitse seaduse § 64 alusel, sh arendaja kohustusi müra normtasemetest lähtuvalt. 5.3. Käsitleda KSH-s tööstuse- ja kaevandamisega seotud objektid ning analüüsida võimalike väljaveoteede, sh riigiteede, vastavust kavandatavale tegevusele. Analüüsist lähtuvalt näha ette teede kandevõime tõstmine, meetmed liiklusohutuse tagamiseks, vms meetmed.	
	Veeteede Amet	Eelnõu 18.12.2020 nr 6-3-1/2986	Juhime tähelepanu, et planeeringu alal asuvad navigatsioonimärgid Kunda sadamakai tulepaak, Kunda sadama paadikai tulepaak, Kunda sihi alumine tulepaak, Kunda sihi ülemine tulepaak, Letipea tuletorn ning vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 06. detsembri 2002 a määrusele nr 26 „Ehitustegevuse kord veeteel või navigatsioonimärgi vahetus läheduses või mõjupiirkonnas“ § 4 lg 1 järgi tuleb navigatsioonimärgi vahetus läheduses ja selle mõju piirkonnas ehitustegevus kooskõlastada Veeteede Ametiga. Palume seda käsitleda üldplaneeringu seletuskirjas ja kanda navigatsioonimärgid üldplaneeringu joonisele.	Täiendame seletuskirja ja joonist.
	MINISTEERIUMID			

Siseminis- teerium	Lähteseisukohad <i>28.02.2019 nr 13-3/334-2</i>	LS ja KSH VTK osas ettepanekud puuduvad. Samas palume informeerida ministeeriumit tulevikus juhul, kui planeeritakse valla territooriumile ehitada või rajada kõrgemaid ehitisi (hooned, tuulepark vms), et saaksime analüüsida, kuidas ehitised võivad mõjutada ministeeriumi sideteenuste levi.	1. Arvestatakse edasiste etappide käig- gus. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
Kaitseminis- teerium	Kooskõlastamine <i>03.12.2021 nr 12-1/21/3921</i>	Kaitseministeerium kooskõlastab Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu.	Võtame teadmiseks.
		Kaitseministeerium võtab teadmiseks, et Viru-Nigula üldplaneeringus ei ole kajastatud Lääne-Viru maakonnaplaneeringus 2030+ nimetatud Letipea neeme merele orienteeritud harjutusalade. Selgitame täienda- valt, et nii kehtivas maakonnaplaneeringus kui ka praegu koostatavas Eesti mereala planeeringus on nimetatud ala käsitletud ja kajastatud kui üht võimalikku seni kaalutud alternatiivi perspektiivsetest merele orienteeritud harjutusaladest ning selline asukohavalik ei ole lõplik. Olenemata merele orienteeritud harjutusalade kajastamisest kehtiva- tes ja koostatavates planeeringutes, sealhulgas Viru-Nigula üldpla- neeringus, on uute vajalike alade moodustamine võimalik õigusakti- des sätestatud alustel ja korras.	Võtame teadmiseks.
		Lisaks juhime veelkord tähelepanu üldplaneeringu seletuskirja peatü- kis 3.5.13. „Riigikaitse maa-ala“ määratud tingimustele. Alapealkirja „Riigikaitse maa-ala tingimused“ järgi tuleks eeldada, et üldplaneeringus soovitakse sätestada tingimusi tegevuseks riigikaitse maa-alal. Praegu on selles tekstiosas märgitud kolm tingimust, mis kõik käsitlevad tegevusi riigikaitse ehitise piiranguvööndis, mitte riigikaitse maa-alal. Üldplaneeringu koostamise ajal ei asu Viru-Nigula vallas ühtegi riigikaitse ehitist (EHS § 115 lõike 1 tähenduses) ega nende piiranguvööndit ning üldplaneeringuga neid ka ei planeerita. Seetõttu soovitame niisugused eksitavad tingimused üldplaneeringu	Täpsustame sõnastust seletuskirja peatükkides 3.5.13 ja 6.7.

			seletuskirjast välja jätta või muuta eelnimetatud alapealkirja sõnastust ning lisada tingimustele selgitus, et üldplaneeringu koostamise ajal riigikaitse ehitisi ja nende piiranguvööndeid Viru-Nigula vallas ei asu ning üldplaneeringuga neid sinna ka ei planeerita. Segaduse vältimiseks oleks asjakohane lisada sama selgitus ka peatükki 6.7. „Riigikaitse objektid“. Täname koostöö ja riigikaitse vajadustega arvestamise eest!	
		Eelnõu 12.01.2021 nr 12-1/21/3921	1. Palume korrigeerida seletuskirja punkti 3.5.13. „Riigikaitse maa-ala“ sõnastust. 1.1 Praegu on tekstis märgitud riigikaitse maa-ala definitsioon järgmiselt: „Üleriigilise tähtsusega riigikaitse ehitiste maa-ala. Alale võib kavandada sõjaväeosa, kaitsejõudude asutust, kaitseväge polügooni, laskevälja vms riigikaitsega seonduvat hoonet või ehitist.“ Juhime tähelepanu, et ehitusseadustiku § 115 lõike 1 järgi on riigikaitse ehitist ainult Kaitseministeeriumi valitsemisala või Kaitseministeeriumi valitsemisala valduses olev ehitist, sealhulgas riigikaitse tee. Viru-Nigula valla territooriumil praegu riigikaitse ehitisi ei asu ning koostatava üldplaneeringuga neid ka ei kavandata. Nii on märgitud ka KSH aruande tekstis. Samas on üldplaneeringu kaardirakendusest ja joonistelt näha, et riigikaitsema juhtotstarve (sama leppemärk, nagu on märgitud seletuskirja punktis 3.5.13) on märgitud sellistele maa-aladele, mis ei ole Kaitseministeeriumi valitsemisala ehitiste maa-alad. Seega ei ole üldplaneeringu seletuskiri ja kaart praegu omavahel kooskõlas. Vastuolu kõrvaldamiseks palume seletuskirja punktis 3.5.13 muuta riigikaitse maa-ala definitsiooni ja sõnastada see nii, et riigikaitsema mõiste kataks kõiki maakatastriseaduse § 181 lõikes 7 nimetatud funktsioone. 1.2 Samas seletuskirja punktis on märgitud tingimused ehitamiseks ja ruumiliseks planeerimiseks riigikaitse ehitise piiranguvööndis. Nimetatud tingimused on küll õiged, kuid soovime kaaluda, kas nende tingimuste sätestamine Viru-Nigula valla üldplaneeringus on	1.1 Korrigeerime sõnastust lähtuvalt MaaKatS § 18¹ lg-st 7. 1.2 Täiendame seletuskirja, et hetkel pole, aga kui tuleb mõni objekt, siis tuleb arvestada järgmiste piirangutega.

			vajalik, arvestades asjaolu, et riigikaitse ehitisi ega nende piiranguvõõndeid vallas ei asu ning üldplaneeringuga neid praegu ei kavan- data.	
			2. Palume korrigeerida seletuskirja punktis 5.2.8.2 „Päikeseenergia“ märgitud tingimusi. 2 (2) Praegu on tekstis ühe tingimusena märgitud, et päikeseelektri- jaamade detailplaneeringud, projekteerimistingimused ja ehituspro- jektid tuleb kooskõlastada Kaitseministeeriumiga. Palume see asendada tingimusega: “Päikeseelektrijaam peab vastama õigusaktidega kehtestatud elektromagnetilise ühilduvuse nõuetele ja asjakohastele standarditele.”	2. Täiendame sõnastust.
			3. Letipea neeme on Lääne-Viru maakonnaplaneeringus käsitletud kui võimalikku merele orienteeritud harjutusalala. Samuti on see riigikait- selise alana markeeritud ka koostatavas Eesti mereala planeeringus. Arvestades riigikaitse arengukava ja Kaitseväe võimearendusi suure- neb pikemas perspektiivis tõenäoliselt maalt merele laskmisvõima- luste vajadus. Nende võimaluste tagamiseks analüüsitakse kindlasti ka Letipea neeme. Seetõttu palume kajastada võimalikku Letipea neeme riigikaitse kasutust ka Viru-Nigula üldplaneeringu joonistel ja seletuskirjas. Võimalik riigikaitse väljaõpe ei välista kateoorili- selt piirkonna elamuarendust, kuid soovime seda võimalusel vältida ning võimalike piirangutega arvestada.	3. Mitte arvestatud. Lähtuvalt valla arengukavast ja ÜP-ga kavandatud strateegilistest ruumieesmärkidest (ptk 2.3.3) on Mahu-Letipea rannikuäärne ala kavandatud elamupiirkonnaks. Laskeala kajastamine ÜP-s tekitaks konflikte valla seatud eesmärkides elamualade ettevalmistamisel ja mereäärsete kinnisvaraarenduste paremal tutvustamisel. Esitasime 31.05.2021 kirjaga nr 7-7/490-1 vastavasisulise ettepaneku ka Eesti mereala planeeringu muutmiseks. Rahandusministeeriumilt 15.07.2021 kirjas nr 15-1/3852-6 selgitatakse, et Letipea harjutusalala kajastub Eesti mereala planeeringus planeeringulahendust selgitava infona, st see ei ole otseselt planeeringulahenduse osaks ja planeeringuga riigikaitse eripiirkondi ei määrata. ... KSH aruande tulemuste alusel ja peale Kaitseväe täpsemat analüüsi loobuti Letipea ala

				määratlemisest kaitseministri määrusega, kuid pikemat perspektiivi arvestades ei välistatud seda täielikult. Seetõttu kajastub see ala mereala planeeringu lahendust selgitavas infos võimaliku perspektiivse harjutusalana. Olukorra selgemaks esitlemiseks korrigeerime planeeringu materjale, sh riigikaitse peatüki sõnastust, et eeltoodu paremini välja tuleks.
			4. Juhime tähelepanu, et Viru-Nigula valla territooriumile on võimalik elektrituulikuid ja tuuleparke rajada alles pärast Kirde-Eesti osaliselt tuuleenergeetikale avavate riigikaitseliste kompensatsioonimeetmete rakendumist, mis eeldatavalt toimub 2024. aasta lõpuks. Ka sel juhul tuleb mistahes kõrgusega elektrituulikute püstitamine kooskõlastada Kaitseministeeriumiga ning alustada selleks koostööd võimalikult varases etapis, et välja selgitada täpsemad riigikaitseelased tingimused elektrituulikute rajamiseks. Palume seda kajastada ka üldplaneeringu seletuskirjas.	4. Täiendame seletuskirja ptk 5.2.8.1 seoses kompensatsioonimeetmete rakendumise eeldatava algusaja osas Kirde-Eestis.
		Lähteseisukohad <i>04.03.2019 nr 12-1/19/489</i>	1. Üle 28 m kõrged ehitised ning mistahes kõrgusega tuulikud ja tuulepargid kogu valla territooriumil võivad mõjutada riigikaitseliste ehitiste töövõimet. Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kõigi mistahes kõrgusega tuulegeneraatorite ja tuuleparkide ning üle 28 m kõrguste ehitiste planeeringud, projektid, projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõud või ehitusteatised. Koostööd Kaitseministeeriumiga on soovitatav alustada võimalikult varases etapis. 2. Kaitsevägi ja Kaitseliit kasutavad metsaseaduse § 36 alusel metsaalasid riigikaitseliste väljaõppe korraldamiseks ka väljaspool harjutusvälju. Väljaõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada teatud müra leviku ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega.	1.-2. Ettepanekutega arvestatakse planeeringulahenduse väljatöötamisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

	Rahandus- ministeerium	Arvamuse andmine 06.01.2022 nr 14-11/7790-4	I Arvamus Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõudele 1. Üldplaneeringu vastavus planeerimisseadusele PlanS § 9 toob välja, et planeerimismenetlus on avalik. Planeerimisalase tegevuse korraldaja peab avalikkust planeerimismenetlusest arusaadavalt teavitama, menetlusse piisavalt kaasama ning korraldama planeeringu koostamise käigus planeeringu tutvustamiseks avalikke väljapanekuid ja avalikke arutelusid. Igaühel on õigus osaleda planeerimismenetluses ja selle ajal avaldada arvamust planeeringu kohta. Igaühel on õigus tasuta saada asjakohast teavet planeerimismenetluse ja planeeringu kohta. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 35 lõige 7 sätestab, et keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või algatamata jätmise teade peab sisaldama vähemalt KeHJS § 35 lõikes 5 nimetatud teavet. Eeltoodust tulenevalt palume täiendada Ametlikes Teadaannetes 23.07.2018 avaldatud teadet Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja selle KSH algatamise kohta.	PlanS § 2 lg 3 sätestab, et planeeringu koostamise käigus läbiviidavale keskkonnamõju strateegilisele hindamisele kohaldatakse käesolevast seadusest tulenevaid menetlusnõudeid. Nõuded keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja aruande sisule ning muudele tingimustele tulenevad keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest. PlanS § 77 reguleerib üldplaneeringu ja KSH algatamist ning sellest teavitamist. PlanS § 77 lg 6 kohaselt avaldatakse teade üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest Ametlikes Teadaannetes ja planeeringu koostamise korraldaja veebilehel 14 päeva jooksul algatamisest arvates. Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise teade peab sisaldama käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teavet. PlanS nõutud info on Ametlikes Teadaannetes olemas.
			2. Üldplaneeringu vastavus maakonnaplaneeringule 2.1. Kõrgema taseme planeeringud seavad kaalutuspiirid madalama taseme planeeringutele. Üldplaneeringu kontekstis tähendab see eelkõige lähtumist maakonnaplaneeringust, et tagada kohaliku planeeringu ja riiklikke huve väljendava planeeringu ning strateegiliste dokumentide kooskõla. Üldplaneeringu koostamisel sobitatakse kohaliku omavalitsuse arenguvisionid riigi ja maakonna tasandi üldiste arengupõhimõtete ja suundumustega.	2.1.1 Lääne-Viru maakonnaplaneeringu kohaselt on Kunda tugi-toimepiirkonna eesmärgiks on tugevdada asustusstruktuuri Lääne-Viru maakonna põhjaosas, aga ka kogu Eesti põhjarannikul, püüdes suurtööstusliku taustaga väikelinnale anda tugevat keskuse rolli oma loomuliku ja territoriaalselt lähedase tagamaa paremaks sidumiseks.

			Vastavalt PlanS § 55 lõikele 2 on maakonnaplaneering üldplaneeringu koostamise alus. Eristada tuleb maakonnaplaneeringuga antavaid tingimusi ja suuniseid. Tingimused on üldplaneeringu koostamisel järgimiseks ja täpsustamiseks. Suuniste osas on kohalikul omavalitsusel õigus ja kohustus kaaluda nende järgimise ulatust ning kohandamist kohaliku omavalitsuse vajadustele vastavaks. Kaalutluste alusel tehtud valikuid tuleb põhjendada. Eeltoodust tulenevalt palume tähelepanu pöörata järgmistele Lääne-Viru ja Ida-Viru maakonnaplaneeringutes 2030+ kehtestatud suunistele ja tingimustele, mida ei ole koostatavas üldplaneeringus piisavalt käsitletud: 2.1.1. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 3.1.3 "Maakonnatasandi tugi-toimepiirkond" on märgitud, et tugi-toimepiirkondade määramisel on arvestatud keskuslinnade ja nende lähialade võimalikku arengupotentsiaali transpordi, tööstuse ja logistika töökohtade loomisel. Kunda tugi-toimepiirkonna arengu üheks põhimõtetena on välja toodud: tugi-toimepiirkonna keskuses kaasaegse (munitsipaal-)elamufondi välja arendamine, mis võimaldab omavalitsusel pakkuda elamistingimusi eelkõige noortele spetsialistidele, et tagada kvaliteetne haridus- või tervishoiuteenus; gümnaasiumi- ja huvihariduse ning lastehoiu kättesaadavuse tagamine, perearstikeskuse ja apteegi olemasolu tagamine. Palume lisada põhjendused, kuidas on Lääne-Viru maakonnaplaneeringus toodud Kunda tugi-toimepiirkonna arengu põhimõtted koostatavasse üldplaneeringusse üle viidud.	Üldplaneering käsitleb ühe strateegilise ruumieesmärgina Kunda linna polüfunktsionaalse keskusena. Seal on oluline parandada asula keskkonna kvaliteeti ning muuta ruumi kompaktsemaks (sh lagunenud ja käibest väljas olevate hoonete lammutamine), suurendada ruumilist ja funktsionaalset sidusust (nt rajada keskne väljak, parke, mänguväljakuid ja tihendada kergliiklusteede võrgustikku). Elamuehituse osas pakub üldplaneering paindlikke tingimusi, et suurendada huvi kasutusest välja langenud elamute renoveerimise ja/või uute väikeelamute ehitamise vastu tühjadele kinnistutele. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 3.1.3 "Maakonnatasandi tugi-toimepiirkond" on märgitud, et tugi-toimepiirkondade määramisel on arvestatud keskuslinnade ja nende lähialade võimalikku arengupotentsiaali transpordi, tööstuse ja logistika töökohtade loomisel. Üldplaneering käsitleb teise strateegilise ruumieesmärgina ettevõtlus- ja tootmisalad Kunda linnas, mis on valla jaoks võtmetähtsusega. ÜP-s on arvestatud sellega, et tootmis- ja ettevõtluskeskkonna arengu soodustamine on oluliseks eelduseks majanduskeskkonna elavdamisel ja uute töökohtade loomisel. Eelnevast tulenevalt leiame, et Kunda tugi-toimepiirkonna arengu põhimõtted on
--	--	--	--	---

				koostatavasse üldplaneeringusse üle viidud.
			2.1.2. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 3.3.1 „Harju-Viru [Põhja-Eesti] regionaalse toimepiirkonna sidususe tagamine“ on märgitud, et maakonna põhjaosa on optimaalne siduda Harju-Viru [Põhja-Eesti] regionaalse toimepiirkonnaga peamiselt läbi maanteetranspordi. Põhjaranniku olulisemate keskuste Võsu ja Kunda ühendamiseks (ehk ümberistumisvõimalustega ühilduvatele kaug- ja maakonna- ning kohalikele liinidele) Tallinn-Narva maanteega, tuleb Viitna ning Pada kujundada transpordisõlmedega. Pada transpordisõlm võimaldaks paremaid ühendusi kohalikele keskustele nagu Viru-Nigula ja Aseri. Maanteetranspordi sõlmede puhul on oluline parkimisvõimaluste loomine, hõlmates ka jalgrattaparklate ja –hoidjate rajamist. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 5.1 “Ühistranspordi korraldamine” on märgitud ühistranspordi korraldamise põhimõtted. Ühe põhimõttena tuuakse välja, et Viitna ja Pada tuleb Tallinn-Narva maanteel kujundada transpordisõlmedeks. Oluline on arendada ja välja ehitada transpordisõlmesid, kus on võimalik ümber istuda sama või teise liigi transpordivahendile ja mis võimaldavad ühendusi maakonnaüleselt kui ka paremat liikluskorraldust maakonnasiseselt. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 5.2 “Maanteetransport” on öeldud, et transpordisõlmede arendamisel on oluline integreerida kohalik ja kaugbussiliiklus – ühildades liikumisgraafikuid, lühendades seejuures busside ooteaega. Välja tuleb arendada ka parklad ning kasutajasõbralikud ootepaviljonid. Palume selgitada, kuidas on koostatavas üldplaneeringus arvestatud Pada transpordisõlme kujunemisega, sealhulgas parkimisvõimaluste rajamisega. Juhime tähelepanu ka Ida-Viru maakonnaplaneeringu peatükist 4.1.6 “Ühistransport” tulenevale põhimõttele, et pargi-ja-reisi parklad tuleb	Seletuskirja peatükis 5.1.2 on kirjeldatud, et täpsem teede ehitamise vajadus seoses Tallinn-Narva riigi põhimaantee laiendamisega ning Padaoru liiklussõlme väljaehitamisega on selgumisel. Üldplaneeringu koostamise hetkel on neid käsitletud maakonnaplaneeringust tulenevalt oluliselt muudetava teelõiguna, mille täpne lahendus selgub riigi eriplaneeringuga. Täiendame seletuskirja parklate peatükki järgmise tingimusega: „Kõikidesse suurematesse bussi- ja rongijaamadesse tuleb kavandada pargi-ja-reisi parklad nii autodele kui ka kergliiklusvahenditele“.

			kavandada suurematesse bussi- ja rongijaamadesse nii autodele kui ka jalgratastele.	
			2.1.3. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 3.4 „Ettevõtluse arengualad“ on märgitud maakondlikult arendatavaks ettevõtluse arengualaks Kunda sadama ettevõtluse arenguala. Ettevõtluse arengualade arendamise üks põhimõte on tootmisega seotud müra ja lõhnahäiringutega arvestamine ja leevendavate meetmete kavandamine, sealhulgas puhvertsoonide kavandamine tootmisalade ümber. Ettevõtluse arengualade puhvertsoone, sh ettevõtete ohualasid, ei kasutata puhkealadena ega üldse inimeste kogunemiskohtadena. Üldplaneeringu seletuskirja punktis 3.5.6 „Puhke ja looduslik maa-ala“ on öeldud, et puhke ja loodusliku maa-ala juhtotstarve jaguneb lähitult ala kasutamisest kaheks – P1 ja P2. P1 alad on ette nähtud säilitada looduslikuna ning keelatud on uute hoonete ehitamine. Seal on lubatud: • Looduslikud ja poollooduslikud haljastatud alad, veekogud; • Puhkamise maa-ala teenindavad hooned ja rajatised, sh viidad, laudteed, pingid, prügikastid, vaatlustornid, parklad, kuni 20 m² suurused looduskeskkonda sobituvad väikehooned jne. Üldplaneeringu jooniselt nr 1 „Maakasutus“ nähtub, et Kunda sadamaga piirneva tootmise maa-ala maakasutuse juhtotstarbest lõunasse jääb puhke ja loodusliku maa-ala (P1) maakasutuse juhtotstarbega ala. Kui pidada eelnimetatud tootmise maa-alast lõunasse jäävat ala maakondliku ettevõtluse arenguala puhvertsooniks, siis ei ole seda võimalik kasutada puhkealana ega inimeste kogunemiskohana.	Täpsustame planeeringulahendust. Eemaldame Lontova elamupiirkonna ja Kunda sadama ettevõtluse arenguala puhveralaks mõeldud maa-alalt puhke ja loodusliku maa-ala juhtotstarbe. Kavandame sadama ettevõtluse arenguala ning Lontova elamupiirkonna vahelisele alale rohevõrgustiku koridori, mille eesmärgiks on toetada sõiduteest nr 17158 lõunasse jääva rohekoridori funktsionaalsust ja sidusust. Lisaks paikneb alal suures ulatuses ka kaitsealuse linnuliigi elupaik.
			2.1.4. Ida-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktist 2.2 „Linnalise asustuse alad“ nähtub, et Aseri ei ole maakonnaplaneeringuga määratletud linnalise asustuse alaks. Seevastu Viru-Nigula valla	Korrigeerime tiheasustusalade definitsiooni järgmiselt: „ <i>Maakonnaplaneeringu linnalise asustusega ala piir Kunda linnas on võrdselt loetud tiheasustusalaga.</i> “

		üldplaneeringu seletuskirja punktis 10 „Mõisted“ on öeldud, et maakonnaplaneeringu linnalise asustusega ala piir Kunda linnas ja Aseri alevikus on võrdseks loetud tiheasustusalaga. Juhime tähelepanu asjaolule, et Aseri määramisel linnalise asustuse alaks, on Rahandusministeeriumi hinnangul tegemist Ida-Viru maakonnaplaneeringu muutmise ettepanekuga. On oluline, et üldplaneeringu materjalidest selguks üheselt mõisteta- valt ja konkreetselt, kas üldplaneeringuga tehakse ettepanek maakonnaplaneeringu täpsustamiseks või muutmiseks (sealhulgas nii maakonnaplaneeringu jooniste kui ka seletuskirjas toodud tingimuste), millises ulatuses ning millised on kummalgi juhul põhjendused ja kaalutluse käik. Ettepaneku kohta seisukoha võtmisel on Rahandusministeeriumil, lisaks seletuskirjale, vajalik ka üldplaneeringu temaatiline vektorkiht (või kihid).	
		2.1.5. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 4.5.1 “Muinsuskaitseobjektid” on kirjeldatud üldplaneeringus kultuurimälestiste arvestamise üldise põhimõttega seda, et mälestiste rühmale sobilik keskkond on traditsiooniline ajaloolise asustusstruktuuriga maastik ning selle säilitamist tuleb kaaluda konfliktolukorras, nt kui maavarad ja kultuuriväärtused paiknevad ühes asukohas. Kui sellistes piirkondades soovitakse muuta senist maakasutust, tuleb arvestada seni veel leidmata arheoloogiapärandiga ning tagada võimalus seda uurida. Palume kaaluda eeltoodud tingimuse lisamist üldplaneeringu seletuskirja.	Täiendame üldplaneeringu seletuskirja lähtuvalt Muinsuskaitseameti poolt kooskõlastamise käigus edastatud avastamata arheoloogiapärandi ja arheoloogiatundlike alade kaardikihist.
		2.1.6. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 4.4 “Roheline võrgustik” on toodud ühe rohelise võrgustiku tuumala kasutustingimuseks see, et looduslike ja/või poollooduslike alade osatähtsus ei tohi tuumalal langeda alla 75% (lähtutakse tuumala pindalast planeeringu kehtestamise hetkest), ning ühe rohelise võrgustiku koridori kasutustingimuseks see, et rohelises koridoris säilitatakse	Antud tingimuse oleme üldplaneeringu eelnõust välja võtnud, sest tingimuse rakendamisel on keeruline hinnata looduslike või poollooduslike alade osakaalu.

		olemasolevaid looduslikke ja poollooduslikke alasid. Samas on Ida-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 3.1.3 "Roheline võrgustik ja puhkealad" kirjas roheline võrgustiku üldplaneeringute koostamise tingimused, mis ütleb, et roheline võrgustiku funktsioneerimiseks ei tohi looduslike alade osatähtsus tuumaladel langeda alla 90%. Palume arvestada eeltooduga roheline võrgustiku kasutustingimuste seadmisel üldplaneeringus.	Rohevõrgustiku sidususe ja funktsionaalsuse tagamiseks on üldplaneeringuga määratud mitmed erinevad tingimused ning nende rakendumist tuleb kohalikul omavalitsusel igakordselt juhtumipõhiselt hinnata.
		2.1.7. Üldplaneeringu lisa nr 2 peatükis 3.2 "Töö etapid" on märgitud, et kohad, kus territoriaalselt tekkisid vahetud vastuolud rohekoridoride (või rohekoridoride vajaduse) ja olemasoleva või teiste planeeringutega kavandatava maakasutuse vahel (peamiselt infrastruktuurid) on tähistatud planeeringukaardil konfliktkohtadena. Konfliktisuse välja toomine annab aluse edaspidiseks, luues võimaluse kokkulepeteks, mis lubavad näiteks muuta infrastruktuuride asetust või võimaluse korral vähendada vastuolu kompensatsioonimeetmetega (näiteks ökoduktide või loomapääsude rajamine üle suure liiklustihedusega maantee). Sellest tulenevalt palume kanda üldplaneeringu joonisele roheline võrgustiku konfliktalad. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 4.4 "Roheline võrgustik" on kirjas, et planeeringus leiavad kajastamist olemasolevad konfliktalad roheline võrgustiku ning tehniliste rajatiste vahel. Detailseid kasutustingimusi konfliktide vähendamiseks või pehmendamiseks saab määrata iga konkreetse konfliktkoha jaoks tehtud uuringute ja hinnangute alusel. Seega on konfliktide lahendamine peamiselt järgnevate planeeringute ning konkreetsete projektide ülesanne. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 4.4 "Roheline võrgustik" on toodud tingimused konfliktide vähendamiseks või pehmendamiseks roheline võrgustiku aladel. Ühe tingimusena on märgitud, et uue tehnilise taristu (eelkõige joonehitised) kavandamisel tuleb	Täiendame üldplaneeringu seletuskirja järgmise tingimusega: „Uue tehnilise taristu (eelkõige joonehitised) kavandamisel tuleb rohevõrgustiku konfliktikohti käsitleda iga konkreetse juhul eraldi. Seejuures on vajalik analüüsida konflikti võimaliku mõju ulatust ja kumulatiivsust ning kavandada meetmed konfliktide vältimiseks või leevendamiseks. Konfliktide lahendamine on järgnevate planeeringute ja konkreetsete projektide ülesanne. Rohevõrgustiku konfliktkohad on lisatud ÜP joonisele.

			konfliktikohti käsitleda igal konkreetsel juhul eraldi. Seejuures on vajalik analüüsida konflikti võimaliku mõju ulatust ja kumulatiivsust. Lähtudes Lääne-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ teemakäsitlusest, palume määrata üldplaneeringus rohelisele võrgustikule seatavad maakasutus- ja ehitustingimused eraldi ka konfliktaladele.	
			2.1.8. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 4.4 "Roheline võrgustik" on toodud tingimused konfliktide vähendamiseks või pehmendamiseks rohelise võrgustiku aladel. Ühe tingimusena on märgitud, et asustuse laienemine rohelise vööndi metsaaladel ning vee kogude kalda ehituskeeluvööndis on välistatud, sest see rikub rohelise võrgustiku struktuuri ja halvab toimimise, vähendab maastiku avaliku kasutamise võimalusi ning vähendab looduslikku tasakaalu veekogu kaldal. Üldplaneeringu jooniselt nr 1 "Maakasutus" nähtub, et rohelise võrgustikuga kattuvad osad elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarbega alad. Samuti juhime tähelepanu asjaolule, et maakasutuse juhtotstarbed jäävad eelnimetatud joonisel rohevõrgustiku leppemärgi varju. Palume viia koostatav üldplaneering kooskõlla maakonnaplaneeringus kehtestatud tingimusega.	Üldplaneeringuga on määratud vajalikud tegevused asustuse laienemisel või maakasutuse muutmisel rohevõrgustikus. Tulenevalt Viru-Nigula valla strateegilistest ruumieesmärkidest pakkuda atraktiivset elukeskkonda ja meelitada piirkonda elama inimesi, ei ole asustuse laienemise välistamine (nt Kunda jõe ääres, Kalvi küla mereäärsetel aladel) otstarbekas. Tegemist on igakordse kohapõhise kaalutusotsusega, mille põhimõtteks on see, et kõik tegevused tuleb kavandada selliselt, et rohevõrgustik säiliks.
			2.1.9. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 4.1 "Väärtuslikud maastikud" on ühe üldise kasutustingimusena kirjas see, et tööstus- ja majandushooned planeeritakse ja ehitatakse piirkonda, kus nad avaldavad võimalikult vähe negatiivset mõju väärtusliku maastiku üldilmele. Palume kanda eelnimetatud tingimus üldplaneeringu seletuskirja. Samuti palume võrreldes maakonnaplaneeringutes sisaldunud väärtuslike maastikega, esitada üldplaneeringus skeemid, mis kajastaksid väärtuslike maastike osas tehtavaid piiride täpsustusi ning piiride täpsustamise põhjendus.	Tingimusega, et „Tööstus- ja majandushooned planeeritakse ja ehitatakse piirkonda, kus nad avaldavad võimalikult vähe negatiivset mõju väärtusliku maastiku üldilmele“ oleme üldplaneeringus juba arvestanud (vt ptk 4.2.4 tingimused). Tehtud täpsustused väärtuslike maastike piiride osas on oma olemuselt väiksed (nt servaalade korrigeerimine lähtuvalt kõlviku piiridest või suurte taristuobjektide paiknemisest). Üldplaneeringuga ei ole maakonnaplaneeringutes sisaldunud väärtuslike

				maastike piire vähendatud, vaid laiendatud seal kus nende ulatus on tunnetuslikult ulatuslikum.
			2.1.10. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja punktis 4.2 "Väärtuslikud põllumajandusmaad" on nimetatud üldised põhimõtted järgmise tasandi planeeringutele väärtuslike põllumajandusmaade säilitamiseks ja tingimuste, alade täpsustamiseks. Üheks põhimõtteks on see, et juhul kui väärtuslikku põllumajandusmaad soovitakse kasutada põlevkivi, fosforiidi või metallitoorme kavandamiseks, peab loa taotluse seletuskiri sisaldama teavet kaevandamisega kaasneva sotsiaalmajandusliku mõju kohta ning selle aluseks olevat analüüsi. Teiste maavarade osas kaalub sotsiaalmajandusliku mõju hindamise vajadust loa andja loa taotlemise menetlemise käigus. Palume kaaluda eeltoodud tingimuse üldplaneeringu seletuskirja lisamist.	Väärtuslikku põllumajandusmaad kasutatakse üldjuhul põllumajanduslikuks tegevuseks ning nende väärtus ei tohi ajas kaaneda. Muude tegevuste kavandamine väärtuslikele põllumajandusmaadele ei ole välistatud, kuid see peab olema põhjendatud ja hoolikalt läbi kaalutud, vajadusel tuleb hinnata kaasnevaid mõjusid põllumajandusmaadele.
			2.1.11. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.5 „Jalg- ja jalgrattateed" on kirjeldatud nende planeerimise üldiseid põhimõtteid, eraldiseisvate jalg- ja jalgrattateede planeerimise põhimõtteid ning mida tuleb arvestada jalg- ja jalgrattateede kavandamisel, samuti on käsitletud valgustuse, jalgrattaparklate, puhkekohtade, tähistamise ja ohutuse tagamise teemad. Ida-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.1.5 "Kergliiklus" on toodud tingimused kergliiklusteede kavandamiseks üld- ja detailplaneeringutes ja projektides. Sellest tulenevalt palume kaaluda eelnimetatud põhimõtete (näiteks Lääne-Viru maakonnaplaneeringust tulenevad eraldiseisvate jalg- ja jalgrattateede ning jalgrattamarsruutide tingimused, jalgrattaparklate ja tähistamise tingimused, Ida-Viru maakonnaplaneeringust tulenevad tingimused) üldplaneeringu seletuskirja lisamist või nende täpsustamist.	Üldplaneeringu peatükis (5.1.5 Jalg- ja jalgrattateed) on arvestatud erinevates strateegilise planeerimise dokumentides (sh maakonnaplaneeringus) toodud tingimustega jalg- ja jalgrattateede kavandamisel, puhkekohtade planeerimisel, ohutuse tagamisega jne.
			2.1.12. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 5.8.1 "Kaitsevää harjutusalad" on kirjas, et arvestades Vabariigi Valitsuse poolt 2010.	Selgitame, et Kaitseministeerium on andnud Viru-Nigula üldplaneeringule oma

		aastal kinnitatud riigikaitsestrateegia ja 2015. aastal sõlmitud valitsusliidu tegevusprogrammi põhimõtteid, siis kaitsevõime tugevdamisel käsitletakse maakonnaplaneeringus Letipea neeme harjutusala kui võimalikku merele orienteeritud harjutusala. Harjutusala kasutustingimused tuleb välja töötada koostöös kohaliku omavalitsusüksusega ning vajadusel teetaristu valdajatega. Märgime, et Viru-Nigula valla üldplaneeringus ei ole toodud Letipea neeme merele orienteeritud harjutusala rajamise vajadust. Üldplaneeringu seletuskirja punktis 6.1 "Maakonnaplaneeringu muutmise ettepanekud" tehakse ettepanek Lääne-Viru maakonnaplaneeringu muutmiseks - soovitakse loobuda Letipea neeme merele orienteeritud harjutusala kavandamisest. Palume täiendada üldplaneeringu seletuskirja selliselt, et oleks arusaadav, kas Kaitseministeerium on harjutusala kavandamisest loobumisega nõus või mitte, ning millised on põhjendused ja kaalutluse käik.	03.12.2021 kirjaga nr 12-1/21/3921 kooskõlastuse ning märkinud järgmist: „<i>Kaitseministeerium võtab teadmiseks, et Viru-Nigula üldplaneeringus ei ole kajastatud Lääne-Viru maakonnaplaneeringus 2030+ nimetatud Letipea neeme merele orienteeritud harjutusala. Selgitame täiendavalt, et nii kehtivas maakonnaplaneeringus kui ka praegu koostatavas Eesti mereala planeeringus on nimetatud ala käsitletud ja kajastatud kui üht võimalikku seni kaalutud alternatiivi perspektiivsetest merele orienteeritud harjutusaladest ning selline asukohalik ei ole lõplik. Olenemata merele orienteeritud harjutusalade kajastamisest kehtivates ja koostatavates planeeringutes, sealhulgas Viru-Nigula üldplaneeringus, on uute vajalike alade moodustamine võimalik õigusaktides sätestatud alustel ja korras.</i>” Kaitseministeeriumi nõusolek ei pea kajastuma seletuskirjas.
		2.1.13. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 5.4 "Sadamad" on käsitletud väikesadamate üldisi maakasutustingimusi, milleks on sealhulgas puhke- ja virgestusala arendamine (sh turismiobjektide korrastamine ja eksponeerimine) ning supluskoha korrastamine. Ida-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.1.3 "Veeteed ja sadamad" on toodud sadamate arendamise põhimõtted. Üheks põhimõtteks on see, et väikesadamatele tuleb tagada hea ligipääs nii mere poolt kui ka maismaalt. Palume kaaluda eeltoodud tingimuste üldplaneeringu seletuskirja lisamist.	Üldplaneeringuga kajastatakse väikesadamate võrgustikku, mis koosneb Mahu sadamast, Kalvi sadamast, Kunda jahisadamast ja Aseri rannakalurite paadisadamast. Üldplaneeringu peatükis „5.1.1 Sadam" on kajastatud sadamatele seatud tingimusi. Mahu ja Kalvi väikesadamate kõrvale on üldplaneeringuga kavandatud supelranna maa-ala ning puhke- ja virgestuse maa-ala.

				Nende alade arendamise täpsemad tingimused on vastavate maakasutuse juhtots-tarvete alapeatükkides jms. Head ligipääsetavust maismaalt ja merelt on üldplaneeringu tingimustes täpsustatud.
			2.1.14. Ida-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.3 „Taastuenergia“ on toodud üldised arendustingimused, üks neist ütleb, et päikeseparkide rajamine ei ole üldjuhul lubatud väärtuslikel maastikel, rohelises võrgustikus ja väärtuslikul põllumajandusmaal. Päikeseparkide kavandamisel tuleb lähtuda väheväärtuslike alade kasutamisest. Palume kaaluda selle tingimuse üldplaneeringusse lisamist.	Selgitame, et Viru-Nigula vallas on päikeseenergia tootmine lubatud oma majapidamise või väiksema tootmisettevõtte tarbeks rajatud süsteemide näol, mis on kuni kahekordne kinnistu enda tarbeks vajalik võimsus.
			2.1.15. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 5.7.2 “Maagaasi ülekandevõrgu areng” on öeldud, et vastavalt Eesti gaasivarustuse arengukavale on Lääne-Viru maakonna maagaasi ülekandevõrgus aastani 2030 ja edasi planeeritud järgmised võimalikud arengud: - Elering Gaas AS on kavandanud kohaliku arenguga seotud investee-ringuks Tallinn –Jõhvi - Narva ülekandetorustiku rekonstrueerimise. Selle raames on plaanis ülekandetorustiku Tallinn-Jõhvi D38 I liin (DN 200, töö rõhk 38 bar, ehitusaasta 1953) asendamine suurema läbimõõduga (üle 500 mm) ja töö rõhuga (55 bar) torustikuga teostada aastatel 2023-2029. - Peale rekonstrueerimist saab ülekandetorustik Tallinn-Jõhvi D38 I liin (DN 200) terves ulatuses olema läbimõõduga üle 500 mm kaitsevööndi ulatusega 10 m mõlemale poole torustikust senise 5 m asemel. Palume kanda maagaasitorustiku rekonstrueerimise vajadus üldplaneeringu seletuskirja. Samuti juhime tähelepanu sellele, et Lääne-Viru maakonnaplaneeringuga 2030+ kavandatud rekonstrueeritav maagaasitorustik läbib Padaoru loodusala (RAH0000564). Sellest tulene-	Elering on olnud kaasatud ÜP eelnõu koostamisse ning ei ole teinud ettepanekut maagaasi ülekandevõrgu arengute lisamiseks seletuskirja. Kuna objekti ei ole ÜP-s kavandatud, puudub vajadus Natura asjakohase hindamise läbiviimiseks.

			valt palume teha Keskkonnaametiga koostööd, et oleks võimalik hinnata, kas üldplaneeringu koostamise raames on vajalik läbi viia Natura asjakohane hindamine või mitte.	
			2.1.16. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 5.7.1 „Elektrivõrgu areng“ on näidatud Rakvere-Püssi piirkonna elektrivõrgu rekonstrueerimise vajadus seoses koormuse kasvuga Rakvere linnas ja selle lähistel. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirjas olevalt jooniselt nr 11 on näha, et Viru-Nigula valla lõunaosa läbib väikeses mahus demon-teeritav elektriliin. Palume selgitada välja koostöös Elektrilevi OÜ-ga sellise tegevuse perspektiivikus ning lisada tulemus üldplaneeringusse.	Elektrilevi OÜ on olnud kaasatud ÜP koostamisse, kuid ei ole oma seisukohti planeeringu täiendamiseks edastanud.
			2.1.17. Ida-Viru maakonnaplaneeringu jooniselt „Tehnilised võrgustikud“ nähtub, et Aseri aleviku ja Kalvi küla vahele on planeeritud hüdroakumulatsiooni-elektrijaam. Märgime, et Viru-Nigula valla üldplaneeringus ei ole toodud eelnimetatud elektrijaama rajamise vajadust. Palume hinnata hüdroakumulatsiooni-elektrijaama rajamise perspektiivikust, sealhulgas palume selgitada välja see, kas seda objekti soovitakse ellu viia või mitte. Palume kanda koostöö tulemus üldplaneeringusse.	Ida-Virumaa tehnilise infrastruktuuri teemaplaneeringus on PEJ Aseriaru asukoht näidatud ühe teoreetilise võimalusena, mis ei too kaasa mingeid kitsendusi maaomanikele ja mille edasiarenduseks on vaja eelkõige: 1) huvitatud ettevõtja olemasolu; 2) täpsemat analüüsi, kas üldse ja milliste parameetritega (ülemise veehoidla suurem sügavus ehk kõrgem vall, väiksem pindala jne) on PEJ Aseriarus mõeldav. Üldplaneeringuga ei ole antud objekti kavandatud, kuna selle tegevuse kavandamiseks ei ole huvi avaldanud mitte ükski ettevõtja ning puudub täpsem analüüs ala sobivuseks.

		2.1.18. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 5.1 "Maanteetransport" on määratud üldised maanteede trassikoridoride kasutus-tingimused. Üks tingimus ütleb, et arvestades riigiteede võimalikku teemaa laiendamise vajadust teede rekonstrueerimise käigus, kaaluda üldplaneeringu koostamisel riigiteedele 20 m laiuste tehnoloogiliste võõndite määramise vajadust äärmise sõiduraja välimisest servast tee ohutuse tagamiseks, perspektiivseks teede õgvendusteks ja laiendusteks, koguja- ja kergliiklusteede välja ehitamiseks, avalikes huvides vajalike tehnovõrkude- ja rajatiste paigutamiseks ning teede püsivust tagava veerežiimi parandamiseks. Kuni 10 m teekaitsevööndi puhul lugeda tehnoloogilise võõndi laiuseks kuni 10 m. Maakasutus-tingimuseks seada, et tehnilises võõndis ehitustegevuse planeerimisel tuleb tee ohutuse tagamiseks kaasata Maanteeamet (praegune Transpordiamet). Sarnane tingimus on kirjas ka Ida-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.1.1 "Maanteed". Sellest tulenevalt palume kaaluda eeltoodud tingimuse lisamist üldplaneeringu seletuskirja.	Üldplaneeringu peatükis 5.1.2 Sõiduteed toodud tingimused on kokku lepitud Transpordiametiga üldplaneeringu koostamise käigus. Tehnoloogilise võõndi kajastamist üldplaneeringus ei pea Transpordiamet enam vajalikuks.
		2.1.19. Ida-Viru maakonnaplaneeringu joonisel "Tehnilised võrgustikud" on näidatud Kestla küla, Kõrkküla ja Liimala küla vahelisel alal potentsiaalne tuulepargi ala. Ida-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 4.3 "Taastuvenergia" on öeldud, et maakonnaplaneeringuga kavandatud potentsiaalsete tuulepargi alade väljaarendamine toimub läbi detailsema planeerimise (riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneering, kohaliku omavalitsuse üld-, teema või eriplaneering, detailplaneering) ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise. Planeerimisprotsessi käigus tuleb teha koostööd Kaitseministeeriumiga, et tagada riigikaitseliste funktsioonide toimimine. Juhime tähelepanu asjaolule, et Viru-Nigula valla üldplaneeringu jooniselt nr 4 „Taristu“ nähtub, et nimetatud potentsiaalset tuulepargi ala	Üldplaneeringu peatükis 5.2.8.1 Tuuleenergeetika on välja toodud tingimused, mida on arvestatud perspektiivsete tuuleenergeetika alade väljatöötamisel. Sealjuures on arvestatud kaugusega eluhoonetest, keskkonnakaitselistest puhvritest, kaugusega tähtsamatest taristuobjektidest jne. Kriteeriumite rakendamisel maakonnaplaneeringus näidatud ala esialgses ulatuses ei säilinud.

			on oluliselt muudetud. Palume üldplaneeringus maakonnaplaneeringu muutmist/täpsustamist põhjendada.	
			2.1.20. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 5.7.3 "Taastuenergia" on nimetatud planeeringute koostamisel arvestatavad tingimused, milleks on määrata liitumiskohad põhivõrguga ning juurdepääsude võimalused. Palume kaaluda eeltoodud tingimuste üldplaneeringu seletuskirja lisamist.	Üldplaneeringuga on välja toodud, et tuulepargi või üksiktuuliku rajamise võimalikus tuuleparkide kavandamiseks sobivatel aladel täpsustatakse detailplaneeringu koostamise ning selle mõjude hindamise läbiviimise käigus. Selle käigus määratakse ka täpsemad liitumiskohad põhivõrguga, juurdepääsude võimalused jms. Liitumiskohtade ja juurdepääsude kavandamine üldplaneeringus tähendaks huvitatud arendaja olemasolu.
			2.1.21. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 4.3.1 „Puhkekeskused“ on öeldud, et Lääne-Virumaa rannikualade planeering määratles lisaks puhkealadele ka puhkekeskusi erinevate klasside kaupa. Planeering määrab puhkekeskused, mida ümbritseb teatud ulatusega puhkekeskuse mõjupiirkond. Puhkekeskuse eesmärk on koondada puhke- ja virgestustegevusi toetavad tugielemendid, mis toetavad puhkevõimalusi nii keskuses endas kui ka selle vahetus läheduses. Keskuste kavandamisel on eesmärgiks seatud, et tekiks ühtne puhkekeskuste võrgustik. Viru-Nigula valla territooriumile jääb suur puhkekeskus Kunda; kesk- mised puhkekeskused Mahu ja Viru-Nigula; väikesed puhkekeskused Letipea, Malla, Unukse ja Lammasmäe. Teeme ettepaneku eristada üldplaneeringus maakondliku tähtsusega puhkekeskused (tulenevad Lääne-Viru maakonna rannikuala maakonnaplaneeringust) teistest puhkealadest. Samuti palume kanda üldplaneeringusse suurte, kesk- miste ja väikeste puhkekeskuste ruumilise arengu suunad. Palume kaaluda sama metoodika jätkamist endisel Ida-Virumaal Aseri piirkon- nas.	Üldplaneeringus on ühe Viru-Nigula valla strateegilise ruumieesmärgina käsitletud Mahu-Letipea rannikuäärset elamu- ja puhkepiirkonda ning Padaoru looduslikku puhkepiirkonda. Piirkonna puhke- ja turismipotentsiaali ära- kasutamiseks ning sise- ja välisturisti piir- konda meelitamiseks toetab üldplaneering puhke- ja loodusliku maa-ala juhtotstar- bega alal multifunktsionaalse (nt puhka- mine koos spordi- ja vaba aja veetmise või- malustega) ja kvaliteetse avaliku ruumi (sh haljastus, väikevormid, vaated, väliruumi elemendid) loomist, sidusate ja objekte ühendavate matka- ja liikumisradade raja- mist jne. Arendustegevuse puhul kõikidel puhkealadel tuleb arvestada alade rekreat- sioonitaluvusega ning vajadusel läbi viia sellekohased uuringud.

		2.1.22. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 3.8 "Rannikuala" on kirjas, et maakonnaplaneeringus käsitletakse eraldi piirkonnana Lääne-Viru maakonna rannikuala. Rannikualade planeeringus on määratud rannikuala asustuse arengualad vastavalt iseloomule, suurusele ning arenguvõimalustele kompaktse asustuse arengualadeks A1 ja A2, ajaloolise küla- ja mõisaasustuse arengualadeks A3 ning hajaasustuse arengualadeks. Viru-Nigula valla territooriumile jäävad I tasandi asustuse arengualad Kunda linn ja Viru-Nigula alevik, II tasandi asustuse arenguala Mahu küla ning hajaasustuse arenguala. Teeme ettepaneku tuua üldplaneeringus välja seos Lääne-Viru maakonna rannikuala maakonnaplaneeringus näidatud asustuse arengualade ning ruumilise arengu üldsuundade ja -tingimustega. Palume kaaluda sama metoodika jätkamist endisel Ida-Virumaal Aseri piirkonnas.	Üldplaneeringus on ühe Viru-Nigula valla strateegilise ruumieesmärgina käsitletud Mahu-Letipea rannikuäärset elamu- ja puhkepiirkonda ning Padaoru looduslikku puhkepiirkonda. Asustuse suunamiseks on üldplaneeringus rannikuäärse piirkonna arendamise soodustamiseks määratud piirkonniti elumamaa juhtotstarve, vähendatud piirkonniti ehituskeeluvööndit, Mahu ja Kalvi sadamate piirkonnas on määratud puhke ja loodusliku maa-ala juhtotstarve jms. Piirkonna puhke- ja turismipotentsiaali ärakasutamiseks ning sise- ja välisturisti piirkonda meelitamiseks toetab üldplaneering puhke- ja loodusliku maa-ala juhtotstarbega alal multifunktsionaalse (nt puhkamine koos spordi- ja vaba aja veetmise võimalustega) ja kvaliteetse avaliku ruumi (sh haljastus, väikevormid, vaated, väliruumi elemendid) loomist, sidusate ja objekte ühendavate matka- ja liikumisradade rajamist jne. Arendustegevuse puhul kõikidel puhkealadel tuleb arvestada alade rekreatsioonitaluvusega ning vajadusel läbi viia sellekohased uuringud.
		3. Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise sisu 3.1. Seletuskirja ja jooniste sidusus ning üheselt mõistetavus Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 54 sätestab, et haldusakt on õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel	Täiendame seletuskirja joonealuse märkusena, et „<i>valdav otstarve tähendab vähemalt 55% katastriüksuse sihtotstarbest. Näiteks kui üldplaneeringuga kavandatud elumamaa juhtotstarbega maa-alal määratakse katastriüksuse sihtotstarve, siis peab</i>

		kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutusvigadeta ning vastab vorminõuetele. HMS § 55 lõige 1 sätestab, et haldusakt peab olema selge ja üheselt mõistetav. Isik peab saama aru, millised teda mõjutavad tingimused võivad planeeringust tuleneda. Planeeringu selguse ja üheselt mõistetavuse olulisust on selgitatud planeerimisseaduse seletuskirjas. PlanS § 3 lõike 2 kohaselt koosneb planeering planeerimise tulemusena valminud seletuskirjast ja joonistest, mis täiendavad üksteist ja moodustavad ühtse terviku. PlanS § 3 lõike 3 kohaselt esitatakse planeeringu seletuskirjas planeeringuala ja selle mõjuala analüüsil põhinevad järeldused ja ruumilise arengu eesmärgid, nende saavutamiseks valitud planeeringulahenduse kirjeldus ning valiku põhjendused. Joonised väljendavad analüüsi ja uuringute ning põhjaliku planeerimismenetluse tulemusel valminud terviklikku lõpplahendust. Joonistel ei saa kujutada kaalutlusi, miks teatud lahendus otsustati kehtestada. Vastavaid kaalutlusi saab aga selgitada ja kirjeldada seletuskirjas. Tuginedes eeltoodule leiame, et koostatava Viru-Nigula valla üldplaneeringu eelnõu seletuskirjas ja joonistel on ebakõlasid, mis vajavad enne üldplaneeringu vastuvõtmist parandamist: 3.1.1. Üldplaneeringu seletuskirja punktis 3.5 "Maakasutus" on märgitud, et üldplaneeringuga määratav maakasutuse juhtotstarve on territooriumi kasutamise valdav otstarve, mis annab kogu määratud piirkonnale edaspidise maakasutuse põhisuuna. ... Tabelis 2 on illustreeritud, millised sihtotstarbed on erinevatel üldplaneeringuga määratud juhtotstarvetel lubatud ning millised on nende omavahelised seosed. Kõrvalotstarbed on lubatud juhul, kui need ei kahjusta juhtotstarbe rakendamist. Juhime tähelepanu asjaolule, et vastavalt planeerimisseaduse seletuskirjale lk 128 on endiselt üldplaneeringu ülesandeks maakasutuse juhtotstarbe määramine, kusjuures maakasutuse juhtotstarbe definitsioon on toodud lõikes 4, mille kohaselt on maakasutuse juhtotstarve üldplaneeringuga määratav maa-ala asutamise valdav (üle 51%) otstarve, mis annab kogu määratud piirkonnale edaspidise maakasutuse	<i>elamumaa sihtotstarve osakaal olema vähemalt 55% ja näiteks ärimaa kõrvalotstarve kuni 45%".</i>
--	--	--	--

			põhisuunad. Palume teha üldplaneeringu seletuskirja täpsustus, et valdav otstarve tähendab vähemalt 51% maakasutuse juhtotstarbest. Palume täiendada üldplaneeringu seletuskirja selliselt, et oleks kõigile üheselt mõistetav ja selge, millest kõrvalkasutuse protsenti arvutama hakatakse (kas konkreetsest planeeringualast, kindlast piirkonnast vms).	
			3.1.2. Üldplaneeringu kaardirakendusest nähtub, et Kalvi küla mereäärse osas on määratud sadama maa-ala ning supelranna maa-ala maakasutuse juhtotstarbed, mida ei ole näidatud üldplaneeringu joonisel nr 1 "Maakasutus". Palume korrigeerida üldplaneeringu materjale.	Korrigeerime joonist nr 1 „Maakasutus“ ja lisame puuduvad maakasutuse juhtotstarbed joonisele.
			3.1.3. Üldplaneeringu seletuskirja punktis 4.2.4 "Väärtuslik maastik" on ühe väärtuslike maastike säilitamise ja kasutamise tingimusena toodud, et uute ehitusalade ja joonehitiste kavandamisel ning rajamisel tuleb need paigutada maastikku nii, et maastiku väärtus ei kahane: vältida elamuehitust väärtuslike maastike nendel aladel, kuhu eelnevalt ei ole elamuid rajatud. Võrreldes üldplaneeringu joonist nr 1 "Maakasutus" joonisega nr 3 "Väärtused ja piirangud" selgub, et Letipea-Mahu I klassi ja Kalvi II klassi väärtuslikel maastikel asuvad planeeritavad elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarbed. Üldplaneeringu seletuskirja punktis 4.2.3 "Rohevõrgustik" on kirjas roheline võrgustiku tugialade tingimused, mis ütleb, et uusi kompaktse hoonestusega alasid tugialadele ei kavandata. Säilitada tuleb tugialade terviklikkus ja vältida tuleb terviklike loodusalade killustumist. Võrreldes üldplaneeringu joonist nr 1 "Maakasutus" joonisega nr 3 "Väärtused ja piirangud" selgub, et Kalvi küla elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve kattub roheline võrgustiku tugialaga.	Meie hinnangul vastuolu erinevate peatükide vahel puudub. Selgitame, et üldpõhimõttena ei kavandata üldplaneeringuga uusi kompaktse hoonestusega alasid välja poole üldplaneeringuga määratud tiheasustusalasid. Elamualade määramine hajaasustuses ei too endaga kaasa uue kompaktse hoonestuse tekkimist, vaid on mõeldud eesmärgiga lihtsustada elamuarendust atraktiivses elukeskkonnas (vt Viru-Nigula valla strateegilised ruumieesmärgid). Uute elamute kavandamisel väärtuslikele maastikele ja rohevõrgustikku tuleb arvestada nende alade piirangutega ning ennekõike ehitustingimustega hajaasustuses.

			Eeltoodust tulenevalt palume eemaldada vastuolud üldplaneeringu erinevate peatükkide vahel.	
			KSH aruandes ptk 7.16.1 „Tuuleenergeetika“ on toodud: Põhimõtteleliste asukohtade määramise eesmärk on, niipalju kui ÜP tasand võimaldab, välistada võimalikke konflikte DP tasandil, minimeerida kaas-neda võivaid keskkonnamõjusid ning luua planeeringulahendus, mille alusel saavad ka teised samas ruumis toimuvad tegevused edukalt toimuda. Planeeringulahendus peab võimaldama kavandatut ellu viia. Palume veenduda, kas tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivate alade kavandamine kattuvalt roheline võrgustikuga (eriti tugialadega) üldplaneeringuga seatud tingimustel (vt tingimused rohevõrgustiku toimimiseks ptk 4.2.3) tagab õiguspärast ootust, et nendel aladel tuuleparkide rajamiseks vajalike edasiste menetluste läbiviimine on reaalselt võimalik. Teeme ettepaneku kaaluda kohaliku omavalitsuse kaalutlusruumi täpsustamist, et tagada roheline võrgustiku jätkuv toimimine kui ka tuuleenergia alade elluviidavus.	Üldplaneeringus toodud tingimused ei välistata tuuleenergia arendamist rohevõrgustikus. Tuuleenergia edasise arendustegevuse käigus tuleb olemasolevate väärtustega arvestada.
			Üldplaneeringu elluviimisel otsuste kaalutlemist toetaks ka üldplaneeringu joonisel ja seletuskirjas toodud teave rohevõrgustiku struktuuri-elementide hierarhia kohta, ehk millise taseme tähtsusega elementidega (riikliku, piirkondliku või kohaliku tähtsusega element) on tegemist. Vastav teave on olemas üldplaneeringu lisa 2, palume kaaluda selle toomist planeeringu kehtestatavasse sisusse. Juhime tähelepanu, et ainuüksi looduslike ja poollooduslike alade protsent ei võimalda üldplaneeringu tasandil tagada rohevõrgustiku toimivust. Ka Rohevõrgustiku planeerimisjuhendis (2018) lk 54 on toodud: Nt ei saa pidada heaks üksnes nõuet säilitada 90% tugialast looduslikuna, kuna tugialal asuva kinnistu omanikul pole ülevaadet sellest, mida on teinud või plaanivad teha teised kinnistuomanikud; samuti ei	Rohevõrgustikule seatud tingimusi ei ole eristatud lähtuvalt rohevõrgustiku struktuuri-elementide hierarhiast. Seetõttu ei ole üldplaneeringus seda infot täpsemalt kajastatud. Nõue poollooduslike ja looduslike alade teatud protsendi ulatuses säilitamiseks on üldplaneeringust välja jäetud eespool selgitatud põhjustel. Rohevõrgustiku toimivuse tagamisega tuleb arvestada erinevate tegevuste kavandamisel. Rohevõrgustiku astmelaua alal kehtivad rohevõrgustiku üldtingimused. Sõltuvalt ast-

		pruugi sellist ülevaadet olla nt Maanteeametil teede planeerimisel. Tegemist on üleriigilises planeeringus Eesti 2030+ seatud üldprintsii-biga, mida tuleks konkreetsemate tingimuste abil täpsustada. Teeme ettepaneku täpsustada protsendiga seotud tingimust läbi teiste üldplaneeringus seatavate tingimuste, nii et seatavad tingimused koosmõjus tagavad üldplaneeringu elluviimisel (sh selle alusel ehitus-tegevuse kavandamisel), et looduslike ja poollooduslike alade osa-tähtsus rohevõrgustikus ei langeks alla maakonnaplaneeringus seatud protsendi. Ühtlasi peab olema üldplaneeringu ülevaatamisel võimalik hinnata, kas rohevõrgustik toimib (sh üheks indikaatoriks saab olla looduslike ja pool-looduslike alade protsent). Tulenevalt eeltoodust, palume selgitada, kuidas on üldplaneeringus mõistatud loodulikku ja pool-looduslikku ala. Palume täpsustada, millised tingimused on seatud rohevõrgustiku ast-melaua alale.	melaua olemusest, st kas tegemist on pi-gem tugiala või koridorilaadse moodusti-sega, tuleb lähtuda vastavatest tingimus-test.
		3.1.4. Koostatava üldplaneeringu punktis 5.1 "Transpordivõrgustik" on kirjas, et Kunda ja Aseri sadamate ettevõtlusalade potentsiaali rea-liseerimiseks on üldplaneeringuga markeeritud vajadus rööbastrans-pordi ühenduste rajamiseks – Kunda tsemenditehase juurest Kunda sadamani ja Sondast Aseri sadamani. Kaalumisel on ka reisirongiliik-luse toomine Rakverest Kundani, mille jaoks peaks riik ära ostma eraomandisse kuuluva kaubaveoks kasutatava raudtee. Samas üldplaneeringu seletuskirja punktis 5.1.4 "Raudtee" on kirjas, et üldplaneeringuga on kavandatud Sonda-Aseri raudtee rajamine Sondast kavandatava Aseri kaubasadamani. Raudteelõik Sonda ale-vikust Aseri alevikuni on otstarbekuse printsii-bist lähtuvalt kavanda-tud olemasolevale raudteetammile ning Aseri aleviku sisene raudtee-lõik kuni kavandatava sadamani lähtuvalt olemasolevast ja üldplanee-ringuga määratavast maakasutusest. Üldplaneeringuga on ette näh-tud vajadus raudtee ehitamiseks Kunda linnast Kunda sadamani.	Kunda ja Kunda sadama vahelise põhimõt-telise rööbastranspordi ühenduse asukohta ei ole ÜP-ga määratud, mistõttu ei ole seda kajastatud Taristu joonisel. Taristu joonisel oleme kajastanud Sonda-Aseri perspektiivset raudteeühendust, sest selle asukoht on kavandatud olemasolevale raudteetammile ning teiste tegevuste ka-vandamisel tuleb sellega arvestada. Eraldi-seisvalt teavitatakse maaomanikke. Raud-tee ristumine põhimaanteeaga nr 1 lahenda-takse riigi eriplaneeringu käigus. Lüganuse vald on üldplaneeringus arvestanud Sonda-Aseri vahelise raudteeühenduse vajadu-sega ning kooskõlastanud planeeringula-henduse.

		Kunda sadama perspektiivse raudteetrassikoridori asukoht selgitatakse välja detailsema planeeringu ja täpsemate uuringute käigus ning üldplaneeringuga selleks maid ei reserveerita. Üldplaneeringu seletuskirja punktis 5.1.2 "Sõiduteed" on märgitud, et Kunda linna ümbersõidu vajadus eeldab tasuvuse hindamise läbiviimist, arvestades seejuures ka võimaliku raudteeühenduse viimist Kunda sadamani ning nende kahe transpordikoridori koosmõjusid. Kunda linna ümbersõidu ehitamise vajaduse selgumisel tuleb nende kavandamiseks koostada üldplaneeringu teemaplaneering või osaüldplaneering. Tallinn-Narva mnt võimalikuks laiendamiseks ja Kunda linna ümbersõidu rajamiseks Kunda sadamani maid ei reserveerita. Eeltoodust tulenevalt palume korrigeerida üldplaneeringu seletuskirja ja joonist nr 4 "Taristu" selliselt, et oleks üheselt mõistetav Sonda-Aseri raudtee rajamise vajadus, mille tarbeks koostatavas üldplaneeringus maid ei reserveerita. Üldplaneeringuga kavandatu elluviidavuses veendumiseks peame otstarbekaks koostöös Transpordiametiga selgitada, kas olemasolevale raudteetammile kavandatud Sonda-Aseri raudtee on tehniliselt teostatav. Kavandatud raudtee ristub põhi- maanteega nr 1 ja viimase rekonstrueerimiseks on kavandatud algatada riigi eriplaneering. Samuti on oluline teha koostööd Lüganuse vallaga, et Sonda-Aseri raudtee oleks planeeritud ka Lüganuse valla üldplaneeringus.	
		3.1.5. Planeerimisseadusest tuleneb üldplaneeringule ülesanne (PlanS § 75 lõige 1 punkt 4) valida asukoht olulise ruumilise mõjuga ehitisele (edaspidi ORME). Üldplaneeringu kehtestamise järgselt on detailplaneeringuga võimalik tuuleenergia ala planeerida juhul kui ORME asukoht on valitud üldplaneeringuga (PlanS § 125 lõige 1 punkt 4). Üldplaneeringuga on kavandatud tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivad alad (Ptk 5.2.8.1), ent ei selgu, kas nimetatud alade kavandamisega on ORME asukoht valitud. Juhime tähelepanu vajadusele arvestada õigusselguse põhimõttega, ehk üldplaneeringus tehtud	Mõistame, et antud tingimuse rakendamine annab naaberkiinnistute omanikele teatud juhtudel võimaluse tuulikute püstitamist takistada. Naaberkiinnistu omaniku nõusolek on vajalik kui konkreetse tuuliku laba ulatub üle katastriüksuse piiri. Täpsustame sellest põhimõttest lähtuvalt seletuskirja.

		ORME asukoha valik peab olema piisavalt selge ja arusaadav kõigile, ka planeerimis- ja õiguslaseid teadmisi mitte omavatele isikutele. Palume üldplaneeringu seletuskirja vastavalt täpsustada. Ühtlasi juhime tähelepanu, et ORME nimekirja on Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 punkt 4 kohaselt kantud tuulepark Vabariigi Valitsuse 26. juuni 2003. a määruse nr 184 „Võrgueeskiri” tähenduses, mis koosneb vähemalt 30 meetri kõrgustest elektrituulikuteist. Tuulepargi mõiste sisustamisel tuleb seega lähtuda „Võrgueeskirjast”, mille kohaselt § 1 lõige 19 kohaselt on tuulepark mitmest elektrituulikust ning elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosnev elektrijaam. Täpsemat teavet ORME planeerimise kohta leiab aadressilt https://planeerimine.ee/aktid-ja-kohtulahendid/orme-planeerimine/. Üldplaneeringu seletuskirjas lk 68 on toodud tingimus: Tuuliku planeerimiseks kinnistu piirile lähemale kui tuuliku kogukõrgus peab olema naaberkinnistu omaniku nõusolek. Selgitame, et planeerimis-seadus annab erinevad kooskõlastamise ja kaasamise alused, st koostöö tegijad annavad planeeringule kooskõlastuse, kaasatavatel on võimalus esitada arvamusi. Kinnistu omanik on planeerimiseseaduse mõistes kaasatav ja arvamuse andja. Seega on üldplaneeringuga seatud seadusest rangemad tingimused, mis saavad olla siduvad eelkõige kohaliku omavalitsuse enda jaoks. Õigusaktidest sellise nõusoleku siduvust otseselt ei tulene. Juhime tähelepanu, et näiteks ühe nõusoleku puudumisel võib tuulegeneraatori rajamisest keeldumine osutuda ebaproportsionaalseks. Tuulegeneraatori rajamisest keeldumisel peab omavalitsus suutma piisavalt põhjendada, et (näiteks) ühe isiku nõusoleku puudumine on piisav selleks, et tuulegeneraatori rajamisest keelduda. Riigikohus RKHKo nr 3-17-2013, p 20 on alles hiljuti selgitanud, et taastuvenergia tootmine on oluline avalik huvi ning tuuleenergia tootmise võimalusi kaaludes tuleb arvestada riigi seatud taastuvenergia tootmise eesmärkidega.	
--	--	--	--

			3.1.6. Palume üldplaneeringu seletuskirjas tuua välja, millised varem kehtestatud üldplaneeringud kaotavad kehtivuse pärast käesoleva üldplaneeringu kehtestamist.	Tegemist on seadusest tuleneva põhimõttega, mida me ei pea vajalikuks ÜP seletuskirjas üle korrata.
			3.2. Seletuskirja sidusus lähteseisukohtadega ja alusuuringutega Üldplaneeringu lähteseisukohtade punktis 2.3.5 "Täiendavate uurin-gute vajadus" on kirjas, et üldplaneeringu raames on vajalik koostada järgmised analüüsid või eksperthinnangud: ettevõtluskeskkonna ana-lüüs ja Viru-Nigula valla riskikaardi koostamine. Eeltoodust tulenevalt palume lisada nimetatud analüüsid või eks-perthinnangud üldplaneeringu materjalide hulka.	Ettevõtluskeskkonda on analüüsitud erinevates peatükkides üldplaneeringu lisas 5 Ülevaade Viru-Nigula vallast. Keskkonnoahtlike objektide ning suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ettevõtete riske on hinnatud KSH koostamisel. Arvestades ohtlike ettevõtete paiknemist ning nende ohualasid ei ole riski-kaardi koostamine vajalik.
			3.3. Seletuskirja sidusus keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandega KeHJS § 32 tulenevalt võetakse üldplaneeringu koostamisel arvesse KSH tulemusi. 3.3.1. KSH ptk-s 9.5. "Meetmed rohevõrgustiku kaitseks" on kirjas, et karjääri kavandamisel rohevõrgustiku alale tuleb hinnata mõjusid rohevõrgustikule ja vajadusel rakendada leevendus- või kompensatsioo-nimeetmeid võrgustiku toimimise ja sidususe tagamiseks. Palume li-sada tingimus üldplaneeringusse.	Peatükis 3.5.11 Mäetööstuse maa-ala on toodud tingimused maardlate kasutusele-võtu üldjuhul vältimiseks rohevõrgustikus ning juhul kui see on siiski majanduslikult otstarbekas, siis analüüsida mõjusid ja säi-litada maksimaalselt ala väärtused. Vaja-dusel tuleb lisada kaevandamisloale tingi-mused leevendavate meetmete rakendami-seks.
			3.3.2. KSH ptk-s 9.13.1. "Meetmed teede ja liikluse arendamiseks" on kirjas, et Projekteeritavad teed tuleb projekteerida koos sademevee äravoolu lahendustega. Palume lisada tingimus üldplaneeringusse.	Tingimus lisatud ÜP seletuskirja.
			3.3.3. KSH ptk-s 9.13.5. "Meetmed tuletõrje veevarustuse tagami-seks" on kirjas, et soovitatav on tagada igas külas vähemalt üks ligipää-setav koht vee võtmiseks. Palume kaaluda tingimuse lisamist üldpla-neeringusse.	Peatükis 5.2.5 on välja toodud, kus ja mil-listel tingimustel tuleb tagada tuletõrje veevarustus. Üldplaneeringuga ei peeta otstarbekaks veevõtukoha kavandamist

				igasse külasse. Nende kavandamisel on lähtutud vajaduspõhisusest.
			3.3.4. KSH ptk-s 9.14. "Meetmed taastuvenergeetika arendamiseks" on tuuleenergeetika arendamise meetmete all mh loetletud ka meetmed väiketuulikute kavandamiseks. Üldplaneeringu ptk-s 5.2.8.1. "Tuuleenergeetika" on öeldud, et käesoleva üldplaneeringuga väiketuulikutele[1] tingimusi ei seata. Väiketuulikute kavandamine toimub omavalitsuse üksikotsuste (projekteerimistingimused vms) alusel. Palume kaaluda KSH-s toodud tingimuste lisamist üldplaneeringusse.	Üldplaneeringuga tingimusi väiketuulikutele ei seata ning nende kavandamisel tuleb lähtuda üldistest tuuleenergia tootmise tingimustest.
			3.3.5. KSH ptk-s 9.14. "Meetmed taastuvenergeetika arendamiseks" on toodud meetmed, millega on oluline arvestada biogaasijaama rajamisel. Üldplaneering biogaasijaama rajamist ei käsitle. Palume kaaluda KSH-s toodud tingimuste lisamist üldplaneeringusse.	Kuna ÜP ei näe ette biogaasijaama rajamist, siis korrigeerime KSH aruande eelnõud ja eemaldame selleks antud meetmed.
			3.3.6. Üldplaneeringuga on Kunda supelrannast läände jääv vee-ala kavandatud kasutamiseks veemotosõidukitele. Eesti mereala planeeringu ptk-s 5.8 "Mereturism ja rekreatsioon" on toodud suunis: Veespordi ja -harrastus alade määramisel kohalikul tasandil tuleb arvestada laiema avalikkuse puhkevajaduste ja turvalisusega, samuti mõjudega kaladele kudemisajal. Veemotospordi harrastamine ei tohi ohustada looduskaitse eesmärkide saavutamist. Erandina on jettide kasutamine piiranguteta lubatud järelevalve- ja päästetöödel. KSH-s veemotospordi teemat käsitletud ei ole. Palume selgitada, kuidas on veemotosõidukite ala kavandamisel arvestatud mõjudega kalade kudemisajal ning välistatud oht looduskaitse eesmärkide saavutamisele.	Täiendame KSH aruande eelnõud kalade kudealade osas (arvestades ÜP täpsusastmega).
			II Täiendavate koostöötegijate ja kaasatavate määramine PlanS § 81 lõikest 3 tulenevalt on valdkonna eest vastutaval ministril või tema volitatud ametnikul õigus määrata lisaks lähteseisukohtades	Võtame teadmiseks.

		nimetatud koostöötegijatele ja kaasatavatele isikuid ning asutusi, kellele tuleb teha üldplaneeringu koostamisel koostööd või keda tuleb üldplaneeringu koostamisse kaasata. Planeeringumaterjalidest nähtub, et Viru-Nigula valla üldplaneering koos KSH aruandega on esitatud kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Sise-ministeeriumile, Maaeluministeeriumile, Kaitseministeeriumile, Keskkonnaametile, Terviseametile, Politsei- ja Piirivalveametile, Maa-ametile, Muinsuskaitseametile, Transpordiametile, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile, Põllumajandus- ja Toiduametile, Päästeametile, Riigimetsa Majandamise Keskusele ja naaberomavalitsustele ning arvamuse andmiseks võrguvaldajatele, Lääne-Viru Omavalitsuste Liidule, Kaitseliidule, Riigi Kinnisvara AS-ile, Eesti Geoloogiateenistusele, SA Erametsakeskusele, Põllumajandusuuringute Keskusele, SA-le Eestimaa Looduse Fond, Eesti Keskkonnaühenduste Kojale, Viru-Nigula valla mittetulundusühingutele ja ettevõtetele, puudutatud füüsilistele ja juriidilistele isikutele. Lähtudes esitatud üldplaneeringu materjalidest, võttes aluseks PlanS § 81 lõike 3 ja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ ning arvestades riigihalduse ministri 11.11.2021 käskkirja nr 153 punktis 2 antud volitust, ei pea Rahandusministeerium vajalikuks määrata Viru-Nigula valla üldplaneeringule täiendavalt koostöötegijaid ega kaasatavaid isikuid. Palume jälgida, et üldplaneeringu koostamisse oleksid kaasatud kõik isikud, kelle õigusi võib planeering puudutada ja isikud, kes on avaldanud soovi olla kaasatud üldplaneeringu koostamisel. Täiendavalt juhime tähelepanu, et PlanS § 87 lõikest 3 lähtuvalt avalikustatakse koos üldplaneeringuga ka üldplaneeringu kohta PlanS § 85 lõike 1 alusel antud kooskõlastused ja arvamused.	
--	--	---	--

			Palume saata vastus eeltoodud ettepanekute ja märkustega arvestamise kohta ning hoida Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonda kursis üldplaneeringu menetlusega ja teavitada kõikidest avalikest aruteludest. Teavitused saata e-posti aadressile info@fin.ee.	
		Lähteseisukohad 07.03.2019 nr 14-11/794-3	1. Üldplaneeringu koostamisel palume kasutada Rahandusministeeriumi koostatud nõustikku „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“, mis on kättesaadav aadressil https://planeerimine.ee/seadus-ja-juhendid/yp-noustik/ , ning hanke korraldamisel Rahandusministeeriumi ja Eesti Planeerijate Ühingu koostatud juhendmaterjali „Soovitused ruumilise planeerimise konsultatsioonihanke läbiviimiseks“, mis on kättesaadav aadressil https://planeerimine.ee/seadus-ja-juhendid/soovitused-ruumilise-planeerimise-konsultatsioonihanke-labivii-miseks/ . Palume tutvuda ka teiste eelnimetatud veebilehel olevate asjakohaste juhendmaterjalidega.	1.-4. Ettepanekud on suunised planeeringu üldiseks koostamiseks ja teatud teemade lahendamiseks üldplaneeringus. Ettepanekutega arvestatakse planeeringuprotsessis ja planeeringulahenduse väljatöötamisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
			2. Erinevate keskuste arengu kavandamisel võtta lähtealuseks Lääne-Viru maakonnaplaneeringus toodud keskuste võrgustik, keskuste hierarhia ning teenustasemed, endise Aseri valla aladel arvestada Ida-Viru maakonnaplaneeringut. Asustuse arengut suunavate juhiste osas tuleb lähtuda maakonnaplaneeringutes sätestatud põhimõtetest.	
			3. Lääne-Viru maakonnaplaneeringus käsitletakse eraldi piirkonnana Lääne-Viru maakonna rannikuala, sealhulgas peetakse Viru-Nigula valda üheks oluliseks rannikuala piirkonnaks. Palume üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel arvestada maakonnaplaneeringu peatükiga 3.8 „Rannikuala“ ning maakonnaplaneeringu lisas 12 toodud põhimõtetega.	
			4. Üldplaneeringu lähteseisukohtade peatükis 2.2 „Üldplaneeringuga lahendatavad ülesanded“ toodud tabeli punktis 4 on kirjas, et üldplaneeringu koostamise raames kaalutakse võimalikke maa-alasid ja määratakse olulise ruumilise mõjuga ehitiste rajamise tingimused. Juhime tähelepanu sellele, et kaalumise aluseks tuleb võtta Vabariigi	

			Valitsuse 01.10.2015 määrus nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitise nimekiri“.	
			5. Üldplaneeringu lähteseisukohtade peatükis 2.2 „Üldplaneeringuga lahendatavad ülesanded“ toodud tabeli punktis 12 on märgitud, et ranna ja kalda ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekuid tehakse üldplaneeringu koostamise raames. Palume punkti täiendada selliselt, et ehituskeeluvööndi vähendamine peab olema hoolikalt kaalutletud ja põhjendatud.	5. Nõustume ettepanekuga. <i>LS täpsustatakse.</i>
			6. Üldplaneeringu lähteseisukohtade peatükis 2.2 „Üldplaneeringuga lahendatavad ülesanded“ toodud tabeli punktis 31 on märgitud taudistunud põllumajandusloomade matmispaikade võimalikkuse kaalumise (sh rajamise tingimused ja kaasnevad mõjud). Märgime, et matmispaikade valikul on ruumikasutusele oluline mõju, kuna seab ümbritsevale maakasutusele olulisi kitsendusi, seejuures iga kitsendus peab olema põhjendatud, proportsionaalne ja üheselt mõistetav. Tuleb põhjalikult kaaluda, kas inimese elu ja tervise kaitseks operatiivset tegutsemist vajavas hädaolukorras on üldplaneeringu järgimine alati võimalik. Samuti peab kaaluma, kas sellisel põhjusel on üldplaneeringutes üldiste pikaajaliste kitsenduste seadmine maakasutusele mõistlik.	6. Valla seisukoht on antud küsimuses täpsustunud ning üldplaneeringu raames antud teemat ei lahendata (vt ka vastusseisukohta VTA-le). <i>LS täpsustatakse, ptk 2.2 punkt 31. eemaldatakse vastav ülesanne.</i>
			7. Üldplaneeringu lähteseisukohtade peatükis 3.2 „Üldplaneeringu ja KSH eeldatav ajakava“ tabelis on märgitud, et üldplaneering kavatakse kehtestada vallavolikogu määrusega. Siinkohal märgime, et kuna planeeringud on üksikaktid, siis PlanS § 91 lõike 1 kohaselt kehtestatakse uus üldplaneering kohaliku omavalitsuse volikogu otsusega.	7. Ootame ministeeriumist sisulist põhjendust küsimusele, miks üldplaneering tuleb kehtestada Vallavolikogu üksikakti (st otsusega), mitte üldaktiga (st määrusega). <i>LS täpsustatakse vastavalt hetkel kehtivale PlanS-le.</i>
			8. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 373 lõike 6 kohaselt on maakonna arengustrateegia üldplaneeringu koostamise alus. Sellest tulenevalt palume arvestada lähiajal volikogude poolt heaks kiidetava Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2030+. Antud hetkel	8. Ettepanekuga arvestatakse, LS dokumendi ptk 2.3 lisatakse Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2030+.

			on oluline uue maakondliku arengustrateegia sidumine ruumilise planeerimisega.	<i>LS täpsustatakse.</i>
			9. Juhime tähelepanu asjaolule, et Vabariigi Valitsuse 25. mai 2017 korraldusega nr 157 algatati üleriigilise planeeringu Eesti mereala ja sellega piirneva rannikuala, samuti majandusvööndi teemaplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine. Hetkel koostatakse planeeringu eskiislahendust ja mõjude hindamise eelnõud, millega palume üldplaneeringu koostamise käigus arvestada.	9. Ettepanekuga arvestatakse, LS dokumendi ptk 2.3 lisatakse Eesti mereala planeering. <i>LS täpsustatakse.</i>
			10. Palume lisada Viru-Nigula valla veebilehele jooksva informatsiooni valla üldplaneeringu koostamise ja KSH läbiviimise kohta, et hoida avalikkust planeeringu koostamise protsessiga pidevalt kursis.	10. Ettepanekuga on arvestatud. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
			11. Viru-Nigula valla üldplaneeringu lähteseisukohade peatükis 3.1. „Koostöö ja kaasamine“ on esitatud nimekirja, kellega tuleb üldplaneeringu koostamisel koostööd teha või keda tuleb planeeringu koostamisse kaasata. Palume lisada koostöö tegijate ja kaasatavate nimekirja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (mereäärsed väikesadamad), Keskkonnaministeerium (maapoliitika kujundamine, reformimata riigimaad), Siseministeerium (riigipiiri lähedus), Veterinaar- ja Toiduamet (taudistunud põllumajandusloomade matmispaikade määramise võimalikkus), Riigimetsa Majandamise Keskus (riigimets planeeringualal), Elektrilevi OÜ ja Elering AS (elektriliinid planeeringualal), aktsiaselts Eesti Gaas (gaasivõrk planeeringualal), Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus, Telia Eesti AS, Elisa Eesti AS ja Tele2 Eesti AS (sidepaigaldised planeeringualal).	11. Ettepanekuga arvestatakse, täpsustatakse LS ptk 3.1. <i>LS täpsustatakse.</i>
	Keskkonnaministeerium	Arvamuse andmine <i>17.06.2022 nr 7-15/21/651-7</i>	Oleme tutvunud Viru-Nigula valla kodulehel https://viru-nigula.ee/uldplaneering-viru-nigulas vastuvõetud üldplaneeringu ja KSH aruande materjalidega, sh tabeliga, kus on esitatud menetluse käigus esitatud ettepanekud ja vallavalitsuse vastused (edaspidi koostöö tabel) ja soovime märkida järgmist:	Ettepanekuga arvestatud osaliselt. Täiendame planeeringulahendust järgmiselt: Määrame Nooruse tn 7, Kalevi tn 2, Kasemäe tn 19c ja Kasemäe tn 19b katastriüksustele keskuse maa-ala juhtotstarbe. Vastavalt üldplaneeringu seletuskirja peatükile

			„...Jääme varasemas kirjades toodud seisukohtade juurde ja teeme ettepaneku määrata Kasemäe tn 19c ja Kasemäe tn 19b kinnisasjade juhtotstarbeks äri maa-ala, Nooruse tn 7 kinnisasja juhtotstarbeks keskuse maa-ala ning Kalevi tn 2 maaüksuse juhtotstarbeks elamu maa-ala.“	3.5.9 on keskuse maa-alal lubatud erinevat tüüpi elamud, majutus-, toitlustus-, büroo-, kaubandus-, teenindus, spordi-, meelelahutus- ja ühiskondlikud ehitised, puhkealad ning teed ja väljakud.
			Lisaks soovime täiendavalt KSH aruande kohta märkida järgmist: 2. Teeme ettepaneku KSH aruande peatükki 7.6. Mõju põhjaveele lisada vallas kehtestatud põhjaveevarud ja nende kasutusaeg ning vallas levivad põhjaveekogumid ja nende seisundid 2020. aasta hinnangu alusel.	Arvestame ettepanekuga ja täiendame KSH aruannet vastavalt.
			3. KSH aruande peatükis 7.6. Mõju põhjaveele (lk 60) on lause Ordo viitsiumi põhjaveekogumi keemiline seisund on halb. Palume täpsustada, mis on selle põhjaveekogumi nimi.	Korrigeerime KSH aruannet selliselt, et eemaldame lause KSH aruandest. Tegemist ei ole KSH kontekstis hädavajaliku infoga.
			4. KSH aruande peatükis 7.6.1. Põhjavee kaitstus (lk 62) on lause Põhjaveekogumi keemilist seisundit ohustab ka veevõtt suurematest rannikuäärsetest veehaaretest (Aseri, Kunda). Palume täpsustada, mis on selle põhjaveekogumi nimi.	Arvestame ettepanekuga ja täpsustame KSH aruannet.
			5. KSH aruande peatükis 9.13.4. Meetmed sademevee ärajuhtimise arendamiseks (lk 131) viidatakse standardile EVS 848:2013 „Väliskommunikatsioonivõrk“. See standard on kehtetu alates 01.06.2021. Uus standard on EVS 848:2021. Palume tekstis teha vastavad parandused.	Arvestame ettepanekuga ja täpsustame KSH aruannet.
			6. Tegime 20.12.2021 kirjas nr 7-15/19/508-11 ettepaneku KSH aruande eelnõu peatükis 7.14.3. Mõju välisõhu kvaliteedile asendada termin tahked osakesed terminiga osakesed ja termini väga peened osakesed asemel kasutada korrektset terminit eriti peened osakesed. Arvestamata on jäetud ettepanekuga asendada termin tahked osakesed terminiga osakesed.	Märkusega on juba eelnevalt arvestatud. KSH aruande versioonis nr 3 (28.02.2022 seisuga) terminit <i>tahked osakesed</i> ei sisaldu.

			Palume kohalikul omavalitsusel arvestada käesolevas kirjas esitatud märkuste ja ettepanekutega ning esitada nende osas vastavalt PlanS § 87 lõikele 9 oma põhjendatud seisukohad.	
		Kooskõlastamine 20.12.2021 nr 7-15/19/508-11	Oleme veebiaadressil https://viru-nigula.ee/uldplaneering-viru-nigula tutvunud kooskõlastamiseks esitatud üldplaneeringu ja KSH materjalidega ning soovime märkida järgmist: Oma 08.01.2021 kirjas nr 7-15/19/508-5 palusime Kunda linnas asuva Kalevi tn 2 (katastritunnus 90301:001:0357) ja Kasemäe tn 19c (katastritunnus 90301:001:0382) ning Aseri alevikus asuva Nooruse tn 7 (katastritunnus 90301:001:0229) maaüksuste, mille osas on maareformi toimingud lõpule viimata, kohta informatsiooni, milliste perspektiivsete ehitiste jaoks maaüksustele üldplaneeringu eskiislahendusega ühiskondliku ehitise maa-ala maakasutuse juhtotstarve kavandatakse. Teie 25.01.2021 kirja nr 7-7/1337-27 lisas 1 oli märgitud, et <i>ÜP seletuskirja peatükis 3.5.5 on toodud hooned ja rajatised, mida võib ühiskondlike ehitise juhtotstarbega maa-alale püstitada. ÜP täpsusastmes ei ole määratud perspektiivseid ehitisi, mida antud katastriüksustele kavandatakse.</i> 18.03.2021 kirjas nr 7-15/19/508-8 tõime põhjendused, miks ei saanud sellise vastusega nõustuda ja palusime Viru-Nigula Vallavalitsusel ühiskondliku ehitise maa-ala maakasutuse juhtotstarbe määramist antud maaüksustele põhjendada. Meie kirjale Viru-Nigula Vallavalitsuselt vastust ei saabunud. Üldplaneeringus on Kalevi tn 2, Kasemäe tn 19c ja Nooruse tn 7 maaüksustele määratud ühiskondliku ehitise maa-alal juhtotstarve. Maa-amet on Viru-Nigula Vallavalitsusele 07.06.2021 saadetud kirjas nr 6-8/21/10194 märkinud, et Maa-amet esitas 13.01.2017 Kunda Linnavalitsusele taotluse nr 6-5/17/941 teiste hulgas ka maaüksuse AT1603100019 riigi omandisse jätmiseks. Kunda Linnavalitsus nõustus 15.02.2017 korraldusega nr 15 maaüksuse riigi omandisse jätmisega ning määras AT1603100019 maaüksuste sihtotstarbeks elamumaa. Kunda Linnavalitsus tõendas 27.03.2017 õiendiga nr 5 5/17/2-	Täiendatud 30.06.2022 KOV seisukoht on leitav Keskkonnaministeeriumi 17.06.2022 kirja nr 7-15/21/651-7 vastusest.

		1, et maaüksuse osas puuduvad teiste isikute taotlused maa ostueesõigusega erastamiseks ja tagastamiseks. Maaüksusest AT1603100019 on moodustatud kaks katastriüksust: Kalevi haljasala katastriüksus 90301:001:0412 ja Kalevi tn 2 katastriüksus 90301:001:0357. Reformimata maa kaardirakenduse kaudu on Viru-Nigula Vallavalitsus väljendanud soovi saada munitsipaalomandisse Kalevi haljasala katastriüksus. Ettepanek Kalevi haljasala katastriüksuse Viru-Nigula valla munitsipaalomandisse andmiseks tehti Maa-ameti 07.06.2021 kirjas nr 6-8/21/10194 ja samuti teavitati, et Kalevi tn 2 osas jätkab ja Nooruse tn 7 katastriüksuse osas alustab Maaamet riigi omandisse jätmise menetlust MaaRS § 31 lõike 1 punkti 8 alusel ning paluti Viru-Nigula Vallavalitsusel teha maa riigi omandisse jätmiseks vajalikud toimingud, sh määrata maaüksuste sihtotstarbed (soovitud sihtotstarve maakatastriseaduse § 20 lõike 7 alusel sihtotstarbeta maa). Viru-Nigula Vallavalitsuse 22.07.2021 korraldusega nr 201 määrati Kalevi tn 2 ja Nooruse tn 7 katastriüksuse sihtotstarbeks sihtotstarbeta maa ja 26.07.2021 õiendiga nr 5-7/669 Viru-Nigula Vallavalitsus tõendas, et Nooruse tn 7 katastriüksuse kohta ei ole seisuga 26.07.2021 esitatud teiste isikute taotlusi maa tagastamiseks ega ostueesõigusega erastamiseks. Kasemäe tn 19c maaüksusele ja sellega piirnevale Kasemäe tn 19b (katastritunnus 90301:001:0364) maaüksusele, millele on ka üldplaneeringuga ühiskondliku ehitise maa-alal juhtotstarve määratud on Kunda Linnavalikogu 06.06.2006 otsusega nr 19 kehtestatud Kunda linna keskuse detailplaneering, millega on mõlemale maaüksusele määratud ärimaa sihtotstarve ja ehitusõigus ärihoonete ehitamiseks. Maa-amet esitas 16.01.2006 Kunda Linnavalitsusele taotluse nr 6.3-5/14 ja 16.05.2006 taotluse nr 6.3-5/208 Kasemäe tn 19c ja Kasemäe tn 19b maaüksuste riigi omandisse jätmiseks. Kunda Linnavalitsus nõustus 07.02.2006 korraldusega nr 28 ja 26.05.2006 korraldusega nr 151 maaüksuste riigi omandisse jätmisega ning tõendas 03.02.2006 õiendiga nr 17-3.3/133 ja 02.06.2006 õiendiga nr 17-3.3/763, et puuduvad teiste isikute taotlused maa ostueesõigusega erastamiseks ja tagastamiseks.	
--	--	---	--

			Jääme 18.03.2021 kirjas nr 7-15/19/508-8 toodud seisukohtade juurde ja leiame, et maakasutuse juhtotstarbe määramine ja sellega perspektiivse kasutusfunktsiooni reserveerimine peab olema põhjendatud. Kuna Viru-Nigula Vallavalitsuse poolt pole esitatud informatsiooni, milliste perspektiivsete ehitiste jaoks ühiskondliku ehitise maa-ala maakasutust kavandatakse, siis ei ole Keskkonnaministeeriumil ühiskondliku ehitise maa-ala juhtotstarbe määramisega võimalik nõustuda. Palume informatsiooni milliste perspektiivsete ehitiste jaoks maakasutust kavandatakse. Kasemäe tn 19c ja Kasemäe tn 19b maaüksuse osas teeme ettepaneku määrata maaüksuste sihtotstarbele vastav juhtotstarve.	
			Täiendavalt soovime üldplaneeringu ja KSH kohta märkida järgmist: 2. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 5.1.1. <i>Sadam</i> on toodud tingimused sadamate arendamiseks. Teeme ettepaneku lisada tingimus, et sadamate ja väikesadamate kavandamisel ja arendamisel tuleb tagada, et sadamateenuste pakkumisel oleks tagatud keskkonnakaitse nõuete täitmine (jäätmekäitlus ja reostustõrje sadamas).	2. Arvestame ettepanekuga ja täiendame seletuskirja.
			3. Keskkonnaministeeriumi tellimusel koostatakse tööd „Üle-eestiline maismaalinnustiku analüüs“, mis valmib septembris 2022. Laiapõhjalisem teave maismaa linnustikust (peamised rändeteed, ööbimis- (puhke-) ja toitumisalad) koondatud analüüsina aitab meie hinnangul paremini planeerida potentsiaalseid tuuleenergiaks sobivaid maismaalasid ilma loodusväärtusi kahjustamata ja vastuollu minemata riiklike ning rahvusvaheliste kohustustega. Antud töös esitatakse ka soovitud tuuleparkide rajamiseks vajalike eeluuringute ja tuuleparkide rajamise järgselt vajalike järeelseire meetodite kohta (esitatakse kirjeldatud metoodikad). Samuti valmib juhised tuulepargi eeluuringuks ja rajamise järgseks järeelseireks koos miinimumnõuetega (nt 3D radaruuringute vajadus, uuringu kestus ja perioodid jt). Seetõttu peame vajalikuks, et üldplaneeringu seletuskirja peatükki 5.2.8.1 <i>Tuuleener-</i>	3. Arvestame ettepanekuga ja täiendame seletuskirja.

			<i>geetika</i> alapunkti <i>Tingimused tuuleenergia tootmiseks</i> lisatakse loetellu, et tuuleenergia kavandamisel tuleb arvestada tööga „Üle-eestiline maismaalinnustiku analüüs“.	
			4. Teeme ettepaneku KSH aruande eelnõu peatükis 7.14.3. <i>Mõju välisõhu kvaliteedile</i> asendada termin <i>tahked osakesed</i> terminiga <i>osakesed</i> ja termini <i>väga peened osakesed</i> asemel kasutada korrektset terminit <i>eriti peened osakesed</i> .	4. Korrigeerime KSH aruannet.
		Eelnõu <i>08.01.2021 nr 7-15/19/508-5</i> <i>18.03.2021 nr 7-15/19/508-8</i>	Oleme tutvunud veebilehel https://viru-nigula.ee/uldplaneering-viru-nigulas kättesaadavate materjalidega ning meil ei ole avaliku väljapaneku etapis kinnisasjade, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ning volitatud asutus Maa- amet osas ettepanekuid, kuid maaüksuste kohta, mille osas on maareformi toimingud lõpule viimata soovime märkida eeldusel, et tegemist on MaaRS § 31 lõikes 2 nimetatud maaga järgmist: 1. Aseri alevikus asuvale Nooruse tn 7 (katastritunnus 90301:001:0229) ja Kunda linnas asuvatele Kalevi tn 2 (katastritunnus 90301:001:0357) ning Kasemäe tn 19c (katastritunnus 90301:001:0382) maaüksustele on üldplaneeringu eskiisiga kavandatud ühiskondliku ehitise maa-ala maakasutuse juht-otstarve. Palume informatsiooni, milliste perspektiivsete ehitiste jaoks maakasutust kavandatakse. Vastus VV selgitusele: Oma päringus lähtusime eeldusest, et tegemist on maareformi seaduse (edaspidi MaaRS) § 31 lõikes 2 nimetatud maaga. Keskkonnaministeerium on ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 15 lõike 1 kohaselt MaaRS § 31 lõikes 2 sätestatud maa omanikuks PlanS tähenduses. MaaRS § 31 lõike 2 kohaselt maa, mida ei tagastata, erastata ega anta munitsipaalomandisse või mis ei ole jäetud riigi omandisse MaaRS § 31 lõike 1 alusel, on	1. ÜP seletuskirja peatükis 3.5.5 on toodud hooned ja rajatised, mida võib ühiskondlike ehitise juhtotstarbega maa-alale püstitada. ÜP täpsusastmes ei ole määratud perspektiivseid ehitisi, mida antud katastriüksustele kavandatakse. Keskkonnaministeeriumile soovitud õiend koostatud ja saadetud 23.03.2021. Kunda linnas asuva Kalevi tn 2 maaüksuse juhtotstarbeks on ÜP-s määratud ühiskondlike ehitiste maa. Maa-ameti reformimata maa kaardirakenduse järgi on maaüksus määratud riigi omandisse maareservina. Maaüksus asub vormistamata riigimaa Kalevi haljasala (90301:001:0412) ja valdavalt elamumaa sihtotstarbega maaüksuste vahel.

		samuti riigi omandis. Keskkonnaministeeriumile pole teada, kas Nooruse tn 7, Kalevi tn 2 ja Kasemäe tn 19c maaüksuste puhul on tegemist MaaRS § 31 lõikes 2 sätestatud maaga. Palume kohalikul omavalitsusel esitada Keskkonnaministeeriumile allkirjastatud õiend(id) nimetatud reformimata maa-alade osas esitatud maa erastamise ja/või tagastamise taotluste olemasolu või nende puudumise kohta ning selgitused taotluste lahendamise kohta. Ruumilise arengu suunamine üheks instrumendiks on maakasutuse suunamine juhtotstarbe määramisega. Maakasutuse juhtotstarbe määramisel näidatakse konkreetsele maa-alale perspektiivne kasutusfunktsioon. Oleme seisukohal, et funktsionaalne tsoneerimine peab olema põhjendatud. Üldplaneeringu seletuskirja peatüki 3.5.5 kohaselt on ühiskondliku ehitise maa-ala mõeldud erinevate haridus-, teadus-, kultuuri-, tervishoiu-, hoolekande-, sakraal-, puhke- ja spordihoonete jne jaoks. Kui üldplaneering näeb ette maa-alade reserveerimise antud otstarbel, siis vajadus selliste hoonete rajamiseks peaks kohalikule omavalitsusele olema juba teada. Kohalikul omavalitsusel peab olema ülevaade ruumilise arengu seisust ja ruumilise arengu vajadustest. Palume Viru-Nigula Vallavalitsusel planeeringulahendust ja ühiskondliku ehitise maa-ala maakasutuse juhtotstarbe määramist antud maaüksustele põhjendada. Arengukava realiseeritakse üldplaneeringuga koos ja üldplaneeringut viiakse ellu arengukavas esitatud tegevuste kaudu. Nende omavaheine sidusus tuleb üle vaadata nii üldplaneeringu kui ka arengukava koostamisel ning vajaduse korral ajakohastada. Palume selgitada, kas üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3.5.5 toodud hoonete rajamine Kunda linnas ja Aseri alevikus seostub ka teiste valla strateegiadokumentidega. Põhjenduste ja selgituste vajaduse puhul lähtume eeldusest, et Nooruse tn 7, Kalevi tn 2 ja Kasemäe tn 19c maaüksuste puhul on tegemist MaaRS § 31 lõikes 2 nimetatud maaga.	Kunda linnas asuv Kasemäe tn 19c on Maa-ameti reformimata maa kaardirakenduse järgi samuti määratud maareservina riigi omandisse. Maaüksuse kohta on 06.06.2006 kehtestatud Kunda Linnavolikogu otsus nr 19 „Kunda linna keskuse detailplaneeringu kehtestamine“, mille alusel krundile nr 6 (praeguse aadressiga Kasemäe tn 19c) on planeeritud ärihooned ning maksimaalseks ehitusaluseks pinnaks 50% krundi pindalast. Kuna 2006. a kehtestatud detailplaneeringut ei ole asutud ellu viima, on võimalik maaüksusele määrata ka teisi juhtotstarbeid, nt haljasalad vms. Kuna üldplaneering oma täpsusastmes ei määra kavandatava(te) ehitis(t)e detailsust, siis praeguse seisuga ootame Maa-ameti ettepanekut maaüksusele sihtotstarbe määramiseks.
		2. Üldplaneeringu eskiisi seletuskirja peatükis 3. <i>Maakasutus- ja ehitustingimused</i> (lk. 12) on üldiste ehitustingimuste all välja toodud	2. Korrigeerime sõnastust.

			punkt, kus sätestatakse, et „<i>edasisel tegevuste arendamisel tuleb üldjuhul vältida ulatuslikke raadamisi nõudvaid arendusi niitudel, metsades ja soodes</i>”. Leiame, et arenduste kavandamine mujale, kui looduslikele aladele on mõistlik ning eesmärgipärane. Aga juhime tähelepanu sellele, et raadamiseks nimetatakse raiet, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks (metsaseadus § 32). Raadamist ei tehta seega niitudel ning seda ei pruugita rakendada ka soodes. Soovitame punkti sõnastust täpsustada järgnevalt: „<i>edasisel tegevuste arendamisel tuleb üldjuhul vältida ulatuslikku maakasutuse muutust nõudvaid arendusi niitudel, metsades ja soodes</i>”.	
			3. Üldplaneeringu eskiisi seletuskirja peatüki 3.5.6. <i>Puhke ja looduslik maa-ala</i> (lk 29) tingimuste loetelu kahes viimases punktis mõlemas kordub põhimõte, et „<i>raiete kavandamisel lähtuda ala puhkeväärtustest</i>”.	3. Korrigeerime seletuskirja teksti, sama sisuga põhimõte eemaldatud.
			4. Palume üldplaneeringus välja tuua, kas Viru-Nigula valla rohevõrgustiku ruumistruktuur moodustab ühtse terviku naabervaldade rohevõrgustikuga.	4. Rohevõrgustiku analüüsi koostamisel on lähtutud maakonnaplaneeringutega kavandatud võrgustikust (sh piiriüleses osas) ning üldplaneeringuga kavandatav võrgustik on sellega kooskõlas.
			5. Palume üldplaneeringus selgitada, mil määral kattub rohevõrgustik looduskaitseaduse (edaspidi LKS) alusel kaitstavate aladega, juhul kui kõik kaitstavad alad ei ole rohevõrgustikku arvatud, palume selgitada põhjust.	5. Rohevõrgustiku puhul on oluline võrgustiku toimimine ning üksikuid eraldiseisvaid kaitsealuseid objekte ei ole võrgustikku hõlmatud. Nendel kehtivad eraldiseisvad looduskaitsetelised piirangud.
			6. Üldplaneeringu eskiisi seletuskirja peatüki 4.2.3. <i>Rohevõrgustik</i> (lk 39-41) tingimuste loetelus on välja toodud, et metsamaa raadamine rohevõrgustiku aladel ei ole lubatud. Samas on sama punkti järgmises lauses kirjas, et „<i>Raadamise vajaduse kaalumisel tuleb täiendavalt /.../</i>”. Esimesel juhul raadamine keelatakse, aga järgneva lause mõte	6. Täiendame sõnastust, et raadamine rohevõrgustiku aladel ei ole üldjuhul lubatud. Täpsustame, et põldude vahel paiknevate metsaga kaetud alade puhul oleme tingi-

			viitab sellele, et raadamine on siiski teatud tingimustel lubatud. Seega soovitame punkti esimest lauset täpsustada sõnaga „/.../ ei ole üldjuhul lubatud“. Samuti on tingimuste loetelus punkt, mis sätestab, et rohevõrgustiku tugevdamiseks tuleb „säilitada põllumaade vahel paiknevad metsaga kaetud alad“. Palume täpsustada millega on antud juhul tegemist – kas põllumassiive ja -tükke omavahel eraldava puittaimestikuga kaetud ribadega või on tegemist metsamaaga metsaseaduse tähenduses ning mida tähendab selles kontekstis nende alade säilitamine. Oluline on silmas pidada, et juhul, kui planeeritakse seada omandile kasutustingimusi, siis peavad need olema selgelt välja toodud ja üheselt arusaadavad. Seetõttu leiame, et selles punktis tuleb sõnastust täpsustada.	muse sõnastanud üldiselt ilma täpseid piiranguid välja toomata. Täiendame sõnastust, et „Säilitada põllumaade vahel paiknevad haljasribad ja puittaimestikuga kaetud alad“.
			7. KSH aruande eelnõu peatükis 7.5. <i>Mõju rohevõrgustikule</i> on selgitatud, et üldplaneeringuga täpsustatakse ja korrigeeritakse maakonnaplaneeringutega määratud rohevõrgustikku ja olulisemad muutused on esitatud Viru-Nigula valla rohevõrgustiku analüüsis (üldplaneeringu lisa 2). Palume selgitada, milliseid muutusi on silmas peetud lisa 2 (lk 3), kus öeldakse, et rohekoridorid on ajas kiiremini muutuvad või muudetavad. Tulenevalt PlanS-ist on rohevõrgustiku eesmärk säilitada eri tüüpi ökosüsteeme (looduslikke ja pool-looduslikke), mistõttu eeltoodud sõnastus ei ole selge – maakasutusmuutused ei tohi kahjustada koridoride sidusust.	7. Vaatame sõnastuse üle ja täiendame vajadusel.
			8. Lisas 2 (lk 5) on öeldud, et <i>loomade liikumiskoridoride puhul on oluline, et koridorides oleks olemas minimaalne elustiku jätkusuutlike liikumisvõimalusi tagav loodusliku taimestikuga võõnd</i>. Palume täpsustada, millistele tingimustele vastav loodusliku taimestikuga võõnd tagab elustikule jätkusuutlikud liikumisvõimalused. Vastus vallavalitsuse selgitusele: Leiame, et kuna tegemist on just kaalutlusotsusega, vajab otsustaja selleks suunist. Leiame, et vajalik on anda otsustamiseks üldised lähtekohad, millistele tingimustele tu-	8. Selgitame, et tegemist on igakordse kohapõhise kaalutlusotsusega, mida ei saa üldplaneeringu täpsustamises täpsemini kirjeldada. Vastus 07.09.2021 ÜP seletuskirja kohapõhise kaalutlusotsuse osas täpsustatud. Lisatud, et „Uuringute tulemuste ja Eesti ekspertide hinnangute põhjal võib väita, et väikeimetajatele ja

			leb tähelepanu pöörata, ja tuua välja ka võimalikud kohapõhised asjaolud, mida seejuures võib olla vaja arvestada. Palume üldplaneeringut vastavalt täiendada.	<i>mitte metsasisestele elupaikadele spetsialiseerunud liikidele suunatud koridoride puhul peaks aitama 100 m laiusest loodusliku taimestikuga alast, millest vähemalt 50m laiune riba peab on katkematu. Lisaks peab koridori rajatud majade õuealade või kruntidele tehtud aedade vahekaugused olema vähemalt 200 meetrit. Suurulukitele ja metsasisestele elupaikadele spetsialiseerunud inimpelglikele ning aeglaselt levivatele liikidele on vaja minimaalselt 400m laiust koridori. Sellistes koridorides ei tohiks majade õuealad või kruntidel rajatud aiad olla üksteisele lähemal kui 400 meetrit. Tegelikud laiused sõltuvad koridori koosluse iseloomust ja ümbritseva maastiku vaenulikkusest elustiku suhtes."</i>
			9. KSH aruande eelnõus lk 51 on selgitatud, et planeeringu senise koostamise käigus vaadati üle tähtsamad olemasolevad ja võimalikud uued rohealad rohevõrgustiku sidususe tagamiseks. Selle käigus on muudetud ka rohevõrgustiku piire. Näiteks rohevõrgustiku alade servadest lõigati välja väärtuslikke põllumajandusmaid ja muid võrgustikku vähemsobivaid alasid. Palume selgitada millised olid need muud rohevõrgustikku vähemsobivad alad, mis servadest välja lõigati ja mis kaalutlustel seda tehti arvestades, et – nagu on välja toodud ka üldplaneeringu eskiisi seletuskirjas lk 39 – rohevõrgustikku eesmärk on eri tüüpi ökosüsteemide ühendamine ühtseks süsteemiks ning seega võivad rohevõrgustiku hulka kuuluda ka inimtekkelised haljastud, puhkealad, mänguväljakud, kalmistud, spordirajatised, ökoduktid, rohekatused jm elustikku ning ökosüsteemi teenuseid toetavad rajatised.	9. Rohevõrgustiku servaalade korrigeerimine jääb üldplaneeringu täpsusastmesse. Rohevõrgustiku analüüsis on täpsemalt käsitletud rohevõrgustikku vähemsobivaid alasid ning eraldiseisvalt on välja toodud suuremad muudatused.

			10. Üldplaneering näeb muuhulgas ette mitmete rohekoridoride kitsenemise (näiteks Pada jõe ja Kunda jõe kaldavööndis). Kitsamate ribaelementide puhul on eeldatavasti erinevate rohevõrgustikus toimivate maakasutusmuutuste või väljaspool toimivate tegurite mõju koridoride funktsioneerimisele oluliselt suurem kui varem. Palume koridoride mahu vähenemist KSH aruande eelnõus lähemalt käsitleda ja selgitada, kuidas kitsamate ribaelementide puhul on tagatud nende toimimine ja võime puhverdada võimalikke ebasoodsaid mõjusid. Palume anda hinnang, milline avatud-suletud alade osakaal kitsastel koridoridel nende toimimise tagab ning lisada üldplaneeringusse kasutustingimused, mis selle tagaksid.	10. Üldplaneeringu täpsusastmes on korregeeritud/täpsustatud maakonnaplaneeringust tulenevaid rohevõrgustiku koridore. Koridorid on teatud kohtades küll kitsenenud, kuid läbipääs on tagatud. Rohevõrgustiku analüüsis on täpsemalt käsitletud kitsamate ribaelementide funktsionaalsuse säilitamist.
			11. KSH aruande eelnõu peatükis 7.5. <i>Mõju rohevõrgustikule</i> käsitletakse peamiselt tuuleparkide ja taristuobjektide arendamise võimalikke mõjusid rohevõrgustiku sidususele ja toimimisele. Oleme seisukohal, et KSH aruande eelnõud on oluline täiendada ja tuua välja, kas ja millised teised tegevusvaldkonnad võivad mõjutada rohevõrgustiku sidusust ja toimimist, sh avatud ja suletud alade osakaalu rohekoridorides ja tugialadel, ning kas ja kuidas tuleks üldplaneeringus neid valdkondi suunata.	11. Täiendame KSH aruannet.
			12. Üldplaneeringu eskiisi seletuskirja peatükis 3.1. <i>Tiheasustusala</i> (lk 14) on tiheasustusala tingimusena välja toodud, et <i>tiheasustusala võib oma piiridest välja kasvada ainult juhul, kui see on loogiline maastikuliselt, logistiliselt või kogukondlikult</i>. Juhime siinkohal tähelepanu LKS-ist tulenevale nõudele, et tiheasustusala laiendamine ranna ja kalda piiranguvööndis võib toimuda ainult kehtestatud üldplaneeringu alusel.	12. Võtame teadmiseks.
			13. Üldplaneeringu eskiisi seletuskirja peatükis 4.2.5. <i>Rand ja kallas</i> (lk 44) on ranna ja kalda alade kasutamise tingimusena välja toodud, et <i>vältida ehitustegevust liigniisketel aladel</i>. Teeme ettepaneku selguse huvides need alad välja tuua või kirjeldada, mis tingimusel on tegemist liigniiske alaga.	13. Täiendame seletuskirja, eemaldame tingimuse.

			14. Üldplaneeringu eskiisi seletuskirja peatükis 4.2.5.5 <i>Üleujutusohuga alad</i> (lk 46) on üleujutusohuga alade kasutustingimuseks välja toodud, et <i>üldjuhul tuleb üleujutustõenäosusega alale ehitamist vältida</i>. Peatüki kohaselt ametlikke üleujutuspiirkondi, mille kriteeriumiks on looduslik üleujutus, vallas ei ole. Palume täpsustada, mida on silmas peetud üleujutusohuga alana ja üleujutustõenäosusega alana. Planeeringu joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> legendi järgi on joonisele kantud üleujutusohuga alad ja märgalad, mis ei ole aga joonisel endal eristatavad leppemärgi sarnasuse tõttu.	14. Täiendame sõnastust. Üleujutustõenäosusega alade definitsioon on p 4.2.5.5 sissejuhatavas lõigus. Täiendame joonist, leppemärk muudetud selgemini eristatavaks.
			15. Lisaks juhime tähelepanu, LKS § 35 lõike 31 kohaselt määratakse üldplaneeringuga korduva üleujutusega ala piir mererannal. Kui korduva üleujutusega ala piiri ei ole määratud, loetakse korduvalt üleujutatud ala piiriks üks meeter kaldajoone kõrgusväärtusest. Korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal on ka PlanS kohaselt üks üldplaneeringuga lahendatavatest ülesannetest. Kui korduva üleujutusala piiri üldplaneeringuga määratud ei ole, asub see kogu Eesti mererannal, kus rakendub ranna veekaitse-, ehituskeelu- ja piiranguvööndi arvestamisel lähtejoonena LKS-ist tulenev ühe meetri piir kaldajoone kõrgusväärtusest (eraldi erandiks on kaldaastangud). Keskkonnaministeerium on edastanud kõigile mereäärsetele kohalikele omavalitsustele sel teemal kirja – Korduva üleujutusega ala piiri määramisest (12.05.2020 kiri nr 8-2/20/2084, kättesaadav https://adr.envir.ee/et/document.html?id=7b0345b2-8281-4800-8ac3-7ce5aa8b9d57). Palume üldplaneeringut selles osas täiendada. Palume Viru-Nigula Vallavalitsusel üldplaneeringu ja KSH aruande koostamisel arvestada käesolevas kirjas esitatud ettepanekutega ja hoida Keskkonnaministeeriumit kursis üldplaneeringu ja KSH aruande edasise menetlemisega.	15. Täiendame seletuskirja. Korduva üleujutusala piir mererannal on 1 meeter kaldajoone kõrgusväärtusest.

	Majandus- ja Kommuni-katsioonimi-nisteerium	Vastuvõtmine <i>24.05.2022 nr 1.10-17/2022/3046-2</i>	Materjalidest nähtub, et tuulikute ja tuuleparkide püstitamine toimub detailplaneeringu alusel ja nende püstitamine on võimalik pärast tuuleenergeetikale avatavate riigikaitseliste kompensatsioonimeetmete rakendumist. Samuti on sätestatud nõuded päikeseparkide rajamiseks. MKM-il täiendavaid ettepanekuid taastuvenergeetika osas ei ole.	Teadmiseks võetud.
			Seletuskirja punkti 3.5.11 alajaotuses „Mäetööstuse maa-ala tingimused“ on välja toodud, et maavarade kaevandamise planeerimisel tuleb avaldada minimaalselt mõju maastiku ilmele, mullastikule ning puhkeotstarbelisele ja metsanduslikule kasutusele. MKM märgib, et maavarade kasutuselevõtmine eeldab siiski maastiku muutmist vaatamata leevendusmeetmetele. MKM teeb ettepaneku muuta tingimuse sõnastust selliselt, et maavarade kaevandamisel tuleb vähendada mõjusid ümbritsevale keskkonnale juhul, kui see on võimalik.	Selgitame, et vaatamata maavarade kasutuselevõtuga paratamatult kaasnevatele muutustele maastikus, tuleb kaevandamis-tegevus üldpõhimõttena siiski planeerida ümbritseva maastiku ilmele minimaalselt mõju avaldavana.
		Lähteseisukohad <i>13.03.2019 nr 17-7/2019/2142</i>	Palume üldplaneeringute koostamisel tuuleenergeetika alade kavandamisel võtta aluseks järgnevad põhimõtted: 1. KOV üldplaneeringute koostamisel planeerimisseaduse § 75 lg 1 p 3-4 kohast ülesannet lahendades arvestada vajadusega leida tuuleenergia tootmiseks vajalikke alasid. Seejuures soovitab MKM lähtuda vähemalt järgmistest kriteeriumitest: ☐ elamute ja ühiskondlike hoonete ning elektrituulikute vahedkaugus mitte rohkem kui 1000 m, v.a tiheasustusalad (linnad, alevid) 2000 m. Maaomaniku nõusolekul võib elektrituuliku paigutada maaomaniku elamule lähemale kui 1000 m juhul, kui on tagatud nõuetele vastav müra normtase; ☐ puhke- ja virgestusalad tuuleparkidest puhvriga – 1000 m; ☐ elektrituulikute ja tuuleparkide kavandamisel arvestada, et elektrituulik ei tohi avalikult kasutatavatele teedele (sõltumata nende funktsioonist, liigist, klassist ja lubatud sõidukiirusest) paikneda lähemal kui $1,5 \times (H + D)$ (sealjuures H = tuuliku masti kõrgus ja D = rootori e.	Kõikide suunistega arvestatakse vastavalt ÜP täpsusastmele taastuvenergeetika teemad lahendamisel ja maakasutuspõhimõtete ning -tingimuste seadmisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

		tiiviku diameeter). Kavandatud uute riigiteede (Via Baltica, Suure väina püsiühendus jne) puhul tuleb vähimat kaugust arvestada planeeringuga määratud trassikoridori servast. Väikese kasutusega (alla 100 auto/ööpäevas) avalikult kasutatavate teede puhul võib põhjendatud juhtudel riskianalüüsile tuginedes ja teeomaniku nõusolekul lubada planeeringus elektrituulikuid teele lähemale, kuid mitte lähemale kui tuuliku kogukõrgus ($H + 0,5D$). Tulenevalt üldplaneeringu pikaajalisest kehtivusest on soovitatav kindla vahemaa määratlemis asemel planeeringu koostamisel kasutada väljapakutud valemit. Näide: 200 m mastikõrguse ja 70 m labadega (rootori diameeter 140 m) elektrituuliku korral oleks vahekaugus avalikust teest $1,5 \times (200+140) = 1,5 \times 340 = 510\text{m}$. ☐ veekogud - puhverala ulatus võrdsustada veekogu ehituskehtlusega. ☐ kalmistud - puhverala ulatus 500 m. 2. Soovitame soodustada üksiktuulikute rajamist ettevõtlusaladel ning määrata antud piirkonnad sobivaks tuuleenergia alaks. Alates 2018. aastast saavad kohalikud tööstused ja ettevõtted rajada energiatootmise juurest 6 km raadiuses enda elektritarbimise katmiseks otseliini, mis annab võimaluse kokku hoida võrgutasude pealt. See võib olla oluline sisend kohaliku ettevõtluse konkurentsivõime suurendamiseks ning soodustada ka regionaalse energiatootmise arenemist. 3. Teha koostööd Kaitseministeeriumi ja Siseministeeriumiga selgitamiseks välja alad kohaliku omavalitsuse piires, kus tuulikute ja riigikaitse ehitiste vaheline kontakt on eelduslikult minimaalne. Et ministeeriumide vastav teave ei ole avalik, siis soovitame koostöö formaadiks lisaks kirjavahetusele ka kohtumisi. Kinnitame valmisolekut seda koostööd omaltpoolt vahendada.	
--	--	---	--

		4. Kaaluda võimalusi planeerida tuulikute rajamist ka rohelise võrgustiku aladele ja väärtuslikele maastikele. Elektrituumikute rajamine rohelise võrgustiku alale ei tohi oluliselt kahjustada rohelise võrgustiku toimimist ja sidusust. Üldplaneeringu koostamise käigus tuleb elektrituumikute rajamisega kaasnevat mõju rohelise võrgustiku alale ja väärtuslikele maastikele hinnata. Seejuures palume lähtuda Saare, Hiiu, Lääne ja Pärnu maakonnaplaneeringute tuuleenergeetika teemaplaneeringu sellekohaste soovitustega. 5. Pärnu, Saare, Lääne ja Hiiu maakonnas üldplaneeringute koostamisel analüüsida, kas tuuleenergeetika teemaplaneeringute koostamisel tuuleenergia tootmiseks sobilike alade valikuks kasutatud kriteeriumid on ka hetkel asjakohased, põhjendatud, motiveeritud ja vajalikud ning proovida leida täiendavalt uusi sobilikke alasid tuuleenergiale vastavalt punktis 1 toodud kriteeriumitele. Täna kehtivatesse Pärnu, Saare, Lääne ja Hiiu maakonnaplaneeringutesse on sisse kantud tuuleenergeetika maakonna teemaplaneeringud, kus majanduslikult tasuvaid (ehk reaalselt kasutatavaid) tuuleenergia alasid on väga piiratult. Lisaks võtsid mitmed tollased kohalikud omavalitsused kohaliku vallavalitsuse või volikogu tasandil vastu otsuse, et teemaplaneeringuga ei määrata elektrituumikute arendusalasid valla territooriumile. Senine kogemus on näidanud, et kohalikud omavalitsused, kus täna juba eksisteerivad tuulepargid, teevad energiatootjatega aktiivset koostööd, mis enamasti väljendub ka tuuleenergia tootja rahalises panustamises kogukonna arengusse ja kohaliku taristu väljaehitamises. Seega pole tuulepargi kohaliku omavalitsuse territooriumile lubamine koorem, vaid pigem kohaliku elu edendamise võimalus. Taolise koostöö soodustamiseks ja edasiarendamiseks on MKM ja Rahandusministeerium asunud välja selgitama regulatsioonide muutmise vajadust, eesmärgiga muuta tuuleparkide arendamine kohalikele atraktiivsemaks. Selle aasta jooksul on plaanis viia läbi uuring, mis muuhulgas kaardistab ära KOVide ootused arendajatega koostöö osas.	
--	--	---	--

			Päikeseenergia arendamisele ei ole sarnaseid piiranguid kehtestatud. Sobilike alade planeerimisel soovitame ennekõike eelistada endiseid tööstusalasid ning väheväärtuslikke ja söötis olevaid põllumaid.	
	Maaeluministeerium	Kooskõlastamine <i>25.11.2021 nr 4.1-5/2068-1</i>	Maaeluministeerium esitas 07.01.2021 kirjaga nr 4.1-5/2695-1 Viru-Nigula üldplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu kohta seisukohad. Maaeluministeerium leidis, et Viru-Nigula üldplaneeringus on väärtusliku põllumajandusmaa ja selle kohta seatud kaitse- ja kasutustingimused kavandatud üldises kooskõlas väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlevas seaduse eelnõus sätestatud põhimõtetega ning nende rakendumise korral on väärtuslik põllumajandusmaa ja selle mullastik kaitstud. Maaeluministeerium ei ole selles osas oma seisukohta muutnud. Üldplaneeringu koostöö tabelist nähtub, et üldplaneeringuga ei ole kavandatud määrata väärtuslikule põllumajandusmaale põllumajandusmaa sihtotstarbelist kasutamist tagavat juhtotstarvet, vaatamata sellele, et väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõuga on kavandatud täiendada planeerimisseaduse § 75 lõikega 5, mille kohaselt tuleb määrata väärtuslikule põllumajandusmaale põllumajandusmaa sihtotstarbelist kasutamist tagav maakasutuse juhtotstarve. Maaeluministeerium võtab selle teadmiseks. Kuna väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlev seaduse eelnõu on jätkuvalt Riigikogu menetluses, siis ei ole meil käesoleval ajal uut informatsiooni, mis võiks mõjutada meie senist seisukohta. Oleme jätkuvalt arvamusel, et väärtusliku põllumajandusmaaga seotud maakasutusküsimuste hilisemal käsitlemisel on oluline mõju ning sellest tulenevalt peaksid olema üldplaneeringu tingimused ja nõuded kõikidele isikutele ka aastaid pärast üldplaneeringu kehtestamist arusaadavad ja üheselt mõistetavad. Sellest eeldusest tulenevalt teeme ettepaneku lisada kas seletuskirja jaotisesse 4.6 „Väärtuslik põllumajandusmaa“ või jaotisesse 7 „Üldplaneeringu elluviimine“ klausel, et väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva õigusakti kehtestamisel tuleb järgida sellega sätestatavaid tingimusi ja nõudeid. Märgime, et enamik kohaliku omavalitsuse üksusi, kes hetkel üldplaneeringuid	Üldplaneering on koostatud kehtivate õigusaktide alusel. Üldplaneeringus tooduga tuleb arvestada õigusaktide koostamisel. Jääme varasemate seisukohtade juurde.

			koostavad, kusjuures on mitmed üldplaneeringud ka hiljuti sama põhimõtet kasutades kehtestatud, on üldplaneeringu seletuskirja selguse tagamiseks nimetatud klausli lisanud. Maaeluministeerium koostab eelnimetatud tingimusega arvestamise korral Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu.	
		Eelnõu 07.01.2021 nr 4.1-5/2695-1	Keskendume oma seisukoha kujundamisel eelkõige väärtusliku põllumajandusmaa ja selle kaitse- ja kasutustingimuste määramisega seotud küsimustele. Anname teada, et 2020. aasta 17. detsembril esitas Vabariigi Valitsus väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõu (Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu, edaspidi selles kirjas <i>eelnõu</i>) Riigikogule (eelnõude infosüsteemis EIS nr 20-0226/08). Selleks, et tagada üldplaneeringus väärtuslike põllumajandusmaade ja nende kaitse- ja kasutustingimuste osas selline lõpptulemus, mis ei erineks seaduse eelnõus kavandatust, soovitame lähtuda selles eelnõus kavandatud mõistetest ja põhimõtetest. Maaeluministeerium esitab oma seisukohad ja arvamused kooskõlas nimetatud eelnõus toodud põhimõtetega. 1. Eskiislahenduse jaotises 2 „Hajaasustusalad“ on märgitud, et hajaasustusalal ehitustegevuse kavandamisel tuleb võtta arvesse hajaasustusele omast iseloomu ning struktuuri – hoonestust, põllumassiivide, metsamaakõlviku, juurdepääsutee jms maaelu iseloomulike objektide paiknemist. Elamuehitusel on eelistatud vanade talukohtade kasutusele võtmine ning ettevõtluse arendamisel tuleb eelistada olemasolevate äri- ja tootmisterritooriumide kasutusele võtmist logistiliselt sobivas asukohas, vajadusel neid alasid laiendades. Tabelis 2 on toodud maa-ala juhtotstarvete ja katastriüksuse sihtotstarvete omavahelised seosed. Eeltoodust saab järeldada, et põllumajandusmaad on hajaasustusalad ning üldplaneeringuga ei ole kavandatud määrata põllumajandusmaale, sealhulgas väärtuslikule põllumajandusmaale, põlluma-	1. Ei ole asjakohane ettepanek, vaid muudab KOV-i edasised arengud palju keerulisemaks. Täna ei ole Viru-Nigula vallas probleemiks, et väärtuslikke põllumajandusmaid soovitakse massiliselt muul otstarbel kasutusele võtta. Seega on mõistlik reguleerida nii palju kui vajalik ja nii vähe kui võimalik. Maa juhtotstarbed oleme määranud peamiselt vaid tiheasustusaladel, kus põllumassiive, sh väärtuslikke põllumajandusmaid enam pole. Väärtuslikule põllumajandusmaale pole määratud juhtotstarvet, kuid seal tegevuste kavandamisel tuleb arvestada erinevate piirangutega, mis tagavad VPM säilimise.

			jandusmaa sihtotstarbelist kasutamist tagavat juhtotstarvet. Mär-gime, et eelnõuga on kavandatud täiendada planeerimisseaduse § 75 lõikega 5, mille kohaselt tuleb määrata väärtuslikule põllumajandus-maale põllumajandusmaa sihtotstarbelist kasutamist tagav maakasu-tuse juhtotstarve.	
			2. Maaeluministerium nõustub KSH hinnanguga ning leiab, et väärtusliku põllumajandusmaa ja selle kohta seatud kaitse- ja kasutustingimused on üldiselt kooskõlas eelnõus sätestatud põhimõtetega ning nende rakendumise korral on väärtusliku põllumajandusmaa ja selle mullastik kaitstud.	2. Võtame teadmiseks.
			3. Eskiislahenduse jaotises 5.2.4 „Sademeveekanaliseerimine” ja KSH aruande eelnõu jaotises 9.13.4 „Meetmed sademevee ärajuhtimise arendamiseks” on käsitletud sademeveesüsteemide arendamise põhi-mõtted. Sellest ajendatuna peame vajalikuks osutada tähelepanu maaparandusseaduse §-s 53 sätestatud maaparandussüsteemi lisa-vee juhtimist käsitlevatele õiguslikele põhimõtetele, sealhulgas maa-parandushoiukulude tasumise alustele. Lisavee maaparandussüs-teemi juhtimise korral suureneb maaparandussüsteemi hoiutööde maht ning sellega seotud hoiukulud. Selgitame, et maaparandusseaduse § 53 lõikes 9 on sätestatud, et kui selle maaparandussüsteemi, millesse lisavett juhitakse, ühishoiuks on moodustatud maaparandusühistu, osaleb maaparandussüsteemi li-savett juhtiv isik maaparandushoiukulude katmisel Põllumajandusa-meti määratud ulatuses. Muul juhul ehk olukorras, kus maaparan-dusühistut ei ole moodustatud, peab lisavett juhtiv isik korraldama maaparandushoiutööde eest tasumise muudel asjaõigusseadusest tu-lenevatel alustel. See tähendab, et igal juhul peaks isik, kes ehituste-gevuse käigus või ehitamise tulemusena hakkab juhtima sadevett maaparandussüsteemi, teadma, et tal lasub kohustus tasuda lisavee juhtimisega kaasnevad maaparandushoiu kulud. Seda silmas pidades ning juhuks, kui sadevee juhtimiseks kavandatakse kasutada ka maaparandussüsteemi, peame õigeks, et	3. KSH aruande peatükis 7.7 on toodud, et maa-parandussüsteemi aladel tegevuste kavandami-sel tuleb juhendada maaparandusseaduses sä-testatud korrast, seega KSH aruandes on sel-lega sisuliselt arvestatud. ÜP seletuskirjas seadusest tulenevaid kohustusi ei kajastata, kuna need võivad ajas muutuda.

			kõnealuses jaotises käsitletakse ka lisavee maaparandussüsteemi juhtimisega seotud nõudeid.	
	KOHALIKUD OMAVALITSUSED, ETTEVÕTTED, ERAISIKUD JT			
	Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK)	Eelnõu <i>11.01.2021</i>	1. Palume eemaldada väärtuslike põllumaade hulgast RMK halduses oleva maa osas järgmistel katastriüksustel toodud väärtusliku põllu-maa alad: 90202:005:0326; 90202:005:0317; 90202:003:0133; 90202:005:0323; 90202:006:0760 ja 88703:003:0300. Põhjuseks on see, et need alad väikesed (enamuses alla 1 ha), asuvad metsamas-siivide sees ja on tänaseks metsastunud või võsastunud.	1. Selgitame, et antud maaüksuste puhul on tegemist osaga suurematest põllumassiividest. Alla 1ha suuruseid põllumassiive pole kajastatud ÜP-s. Kui need maa-alad asuvad servaaladel ja on võsastunud, siis ÜP võimaldab nendel aladel ka alternatiivset kasutust kui see on põhjendatud. 11.02.2021 koosolekul lepiti kokku: Kokkuvõtvalt tuleb KÜ-d, mis on metsastunud, väärtuslike põllumajandusmaade kihist välja lõigata. - 90202:005:0326 – lõigata välja ning hinnata, kas üle jääv massiiv vastab VPM tunnustele - 90202:005:0317 - lõigata välja ning hinnata, kas üle jääv massiiv vastab VPM tunnustele - 90202:003:0133 – VPM väljaarvamine ei ole otseselt vajalik - 90202:005:0323 - VPM väljaarvamine ei ole otseselt vajalik - 90202:006:0760 - lõigata välja ning hinnata, kas üle jääv massiiv vastab VPM tunnustele - 88703:003:0300 – ei asu Viru-Nigula vallas

			2. Teeme ettepaneku kõik väärtuslikud maastikud, mis on määratud riigimetsamaadele koos üldplaneeringu koostajatega läbi arutada ja vajadusel uuesti tsoneerida. Ei ole arusaadav, milliste põhimõtete järgi on väärtuslikud maastikud määratud ja kas sellega kaasnevad metsade majandamisele piirangud?	2. Väärtuslikud maastikud tulenevad Lääne-Viru ja Ida-Viru maakonnaplaneeringutest. Väärtuslik maastik on ümbritsevast suurema kultuurilis-ajaloolise, esteetilise, loodusliku, identiteedi- või puhkeväärtusega ala. Need väärtused pole maaüksuste põhised, vaid hõlmavad suuremat ala, millele need on iseloomulikud. Üldplaneeringuga ei ole seatud otseseid piiranguid metsade majandamiseks väärtuslikel maastikel. 11.02.2021 koosolekul lepiti kokku: Sõnastada seletuskirja tekstis, et väärtuslikele maastikele ei kohaldata metsamajandamiskava koostamise kohustust või lõigata väärtuslike maastike kiht täpsemaks. Täiendaval kaalumisel on otsustatud metsamajandamiskava koostamise kohustusest loobumist ÜP-s mitte välja tuua, sest sisuliselt on tegemist metsaseadusest tuleneva nõudega RMK-le, mida ÜP-ga muuta ei saa.
			3. Tuuleparkide teemal on RMK seisukohal, üldplaneeringut ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruannet on vaja täiendada planeerimisseaduse paragrahv 4 lõikes 5 kirjeldatud planeeringu elluviimisega kaasnevate asjakohaste majanduslike, kultuuriliste, sotsiaalsete ja looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamisega. Konkreetsemalt on vaja hinnata, millist mõju avaldab rajatav võimalik tuulepark maa metsamajanduslikule kasutamisele ning sellega seotud tööhõivele ja metsamajanduses loodavale lisaväärtusele.	3. Üldplaneeringuga ei ole kavandatud tuuleparke, vaid on näidatud selleks põhimõtteliselt sobivad alad, kus võib kaaluda tuuleparkide rajamist. Tuuleparkide rajamine ei välista metsade majandamist. Tuulepargi ja metsade koosmajandamine loob lisandväärtust maa kasutamisel. Kõikidesse tuulepargi arendustesse kaasatakse maaomanikud ja elektrituuliku mõjualasse jäävad piirinaabrid. 11.02.2021 koosolekul lepiti kokku:

				RMK võtab teadmiseks. Metsaalad jäävad hetkel tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivatele aladele.
			4. Läbirääkimist vajab perspektiivne ühendustee RMK maal, Kronskallas-Kunda supelrand. Esitatud kujul sirge joonena läbi RMK kinnistu ei ole arusaadav.	4. Tegemist on perspektiivse ühendusteedega (nt köisraudtee vms) Kronskalda ja Kunda supelranna vahel. Ühendustee on kajastatud põhimõttelise sirgjoonena ning selle trass pole täpselt paigas. 11.02.2021 koosolekul lepiti kokku: Perspektiivse lahendusena kavandatav köisraudtee kirjeldada seletuskirjas rohkem lahti, selgitada, et üldplaneeringu joonistel kujutatud joon on indikatiivne asukoht ning ei too kaasa piiranguid selle joone alla jäävatele maaüksustele.
			5. Maa juhtotstarbe alt palume eemaldada RMK halduses oleva maa osas järgmised katastriüksused: 5.1. Elamu maa-alad 34501:001:0061; 90301:001:0023; 90202:006:0229 ja 90202:006:0780. Põhjuseks on see, et need on planeeritud majandatavasse metsa.	5. Maa juhtotstarbed on määratud üldplaneeringu täpsusastmes, st et nende määramisel ei ole lähtutud konkreetse maaüksuse piirist, vaid maa-ala kui terviku arendamise kavandamisest. 5.1 Viidatud elamu maa-alade puhul on tegemist tiheasustusaladele jäävate maaüksustega, kus oleme määranud maa-alale juhtotstarbe. Elamu maa-alal ei ole seatud piiranguid raietele. 5.2 Liikluse maa-ala Tallinn-Narva mnt ümber on määratud vastavalt maakonnaplaneeringule

		5.2. Liikluse maa-alad 15401:002:0278 ja 15401:002:0279. Põhjuseks on see, et need on planeeritud majandatavasse metsa ja ei ole arusaadav, milleks see on vajalik. 5.3. Mäetööstuse maa-ala 90202:001:0214. Ei ole arusaadav, milleks see on vajalik. 5.4. Puhke- ja looduslikud maa-alad 34501:001:0061; 90301:001:0020 ja 90202:002:0272. Alad on planeeritud liigileiukohadesse, vääriselupaikadesse, Natura elupaikadesse jms. 5.5. Tootmise maa-alad 90202:002:0272; 90301:001:0023 ja 90202:002:0290. Põhjuseks on see, et need on planeeritud majandatavasse metsa ja RMK kasutuses olevasse Malla laoplatsti.	selleks, et arvestada maantee laienemise võimalikkusega. Seniks kuni need arengud pole realiseerunud, see piiranguid metsamajandamiseks kaasa ei too. Teekaitsevööndis tegutsemise kord tuleneb ehitusseadustikust. 5.3 Tegemist on aktiivse mäeeraldise ja selle teenindusmaaga (Varudi turbamaardla). Mäetööstuse maa-ala selgitus on toodud ptk-s 3.5.11 5.4 34501:001:0061 – Kunda linna rannaäärse puhkeala laiendamine piki rannikut. Tegemist on valdavalt loodusliku funktsiooniga, mis ei too eeldatavalt kaasa kahjulikke mõjusid looduskeskkonnale. 90301:001:0020 – Arvestame. Maa juhtotstarve eemaldatud. 90202:002:0272 – ÜP täpsusaste 5.5 90202:002:0272 – ÜP täpsusaste 90301:001:0023 – ÜP täpsusaste 90202:002:0290 – Täiendasime tootmise maa-ala definitsiooni ÜP seletuskirjas 11.02.2021 koosolekul lepiti kokku/arutati:
--	--	---	---

				Maakasutuse kavandamine RMK maadele tähendab, et RMK ei saa nendel maaüksustel tegeleda oma põhiülesandega ehk riigimetsa majandamisega. Liikluse, mäetööstuse, puhkealade ja tootmise maa-aladel on RMK jaoks selgitused põhjendatud – tegemist on üldplaneeringu täpsus-astme küsimusega ning ei mõjuta metsa majandamist. Elamumaade osas jääb eriarvamus üles – oma-valitsus peab vajalikuks perspektiivis kavandada ka RMK maadel elamuarendust, jätta selleks võimaluse. RMK jaoks on see piirang riigimetsa majandamiseks.
			6. Oleme üle vaadanud üldplaneeringu kaardiandmetes esitatud matkaradade kaardikihi RMK halduses oleva maa ulatuses. Esitatud kujul planeeritud matkarajad lõikavad metsamassiive ja veekogusid ning ei ole arvestatud matkamiseks sobivaid looduslikke tingimusi ega metsaradasid. Palume eemaldada matkarajad RMK halduses oleva maa osas. Teeme ettepaneku kõik matkarajad, mis on määratud riigimetsamaale koos üldplaneeringu koostajatega läbi arutada.	6. Teeme koostööd RMK-ga. 11.02.2021 koosolekul lepiti kokku/arutati: Matkateede käsitlust on selgitatud. RMK on võtnud selgitused teadmiseks.
			7. Palume hoida RMK-d informeerituna, millistel aladel üldplaneeringu menetluse käigus esitatakse ettepanekuid alal esineva kõrgendatud avaliku huvi kohta.	7. Arvestame ettepanekuga ja teeme RMK-ga koostööd.
	Haljala valla-valitsus	Lähteseisukohad 07.03.2019	1. Mõni eratee võib puudutada mõlema valla territooriumit. Ettepanek on selgitada välja piiriüleste erateede olemasolu ja arvestada nendega avalikult kasutatavate teede ettepanekute tegemisel.	1. Ettepanekuga arvestatakse planeeringulahenduse väljatöötamisel ja teede avaliku kasutuse ettepanekute tegemisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

	Lüganuse vallavalitsus	Kooskõlastamine <i>07.12.2021 nr 6-1/1988-2</i>	Palusite meilt 05.11.2021 saadetud kirjaga nr 7-7/1063 kooskõlastust Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõule. Kooskõlastan eelnõu ja juhin Teie tähelepanu mõningatele piiriülestele küsimustele Lüganuse ja Viru-Nigula valdade piirialal: 1. Üldplaneeringu seletuskirjas (lk 53) ja Strateegiliste ruumieesmärkide kaardil (Lisa 1) olete välja toonud perspektiivse raudtee trassi Aserist lõuna suunas. Märgime, et ootaksime argumenteeritumaid põhjendusi vastava raudteetrassi säilitamiseks perspektiivikana, sest see eeldaks olulisi arenguid Aseris seoses planeeritava (kauba)sadamaga. Momendil on Lüganuse valla üldplaneeringus küll arvestatud raudteekoridori jätkuga, aga samas peaksime planeeritaval juhul täpsusemalt määratlema vastava koridori paiknemist Sonda alevikus. 2. Rohevõrgustiku analüüsis (Lisa 2) teete rohevõrgustiku muutmistepanekud ka Lüganuse vallaga piirneval alal. Märgin, et pealkirja tõttu (st analüüs) võib jääda selgusetuks, kas antud juhul on tegemist lihtsalt analüüsiga või esitatud on lõplik ettepanek kooskõlastamiseks. Kuna Lüganuse vallas on samuti koostamisel uus üldplaneering, siis võib osutuda vajalikuks koostöö Viru-Nigula ja Lüganuse valla territooriumil paikne rohevõrgustiku korrigeerimiseks. 3. Seoses piiriülestes era- ja avalikult kasutatavate teede olemasoluga võib osutuda vajalikuks koostöö teede halduse- ja hoolduse valdkonnas, kuna teed paiknevad kas valdade vahelisel piiril (näit. Tupiktee) või siis jätkuvad piiriüleseelt (näit. Aiandusühistu ja Kolmnurga teed, https://arcg.is/1u8mXi). Lisaks märgin, et näitate maardlate ja mäeeraldiste kaardil (Lisa 9) aktiivse mäeeraldise teenindusmaana Kõrtsi katastriüksuse (15401:002:0189) lõunaosa, mis ei ole Maa-ameti andmetel korrektne. Mitteaktiivse mäeeraldise aktiivsena esitamine võib mõjutada sinna moodustatud (piiriülese) pärandkultuuriala	1. Viru-Nigula valla strateegilisteks ruumieesmärkideks on ettevõtetus- ja tootmisalad Kunda linnas ja Aseri alevikus. Aseri aleviku üheks arenguvõimaluseks on sealsete tööstus-alade arendamine koos investeringutega taristusse (nt sadamaala väljaehitamine, sadama ja tööstuspargi juurdepääsude rajamine, sh raudteeühendus). Raudteelõik Aseri alevikust Sonda alevikuni (Viru-Nigula valla territooriumil ulatuses) on otstarbekuse printsiibist lähtuvalt kavandatud olemasolevale raudteetammile. 2. Üldplaneeringu kaardikihtidelt leitavad rohevõrgustiku kaardikihid on lõplikud ning mõeldud kooskõlastamiseks. 3. Võtame teadmiseks. Selgitame, et Kõrtsi KÜ puhul on üldplaneeringus kajastatud andmed korrektsed ning 16.12.2021 seisuga on tegemist aktiivse mäeeraldise teenindusmaana. Vastuolule ei ole tähelepanu juhtinud ka Maa-amet.
--	-------------------------------	--	--	---

			(https://arcg.is/0SraOq, tuur/JH/JH072.jpg) toimimist.	
	Rakvere Vallavolikogu	Kooskõlastamine <i>22.12.2021 nr 13</i>	Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 37 ja planeerimisseaduse §85 lg 1, Viru-Nigula Vallavalitsuse taotluse Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja keskkonnamõjustrateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamiseks, Rakvere Vallavolikogu otsustab: 1. Kooskõlastada Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamisarande eelnõu. 2. Otsus jõustub teatavastegemisest.	Võtame teadmiseks.
	MTÜ Eesti Erametsaliit	Vastuvõtmine <i>e-kiri 16.05.2022</i>	Erametsaomandi kasutamise piirangute seadmine Metsanduslik tegevus maatulundusmaal on pikaajaline protsess, mis eeldab järjepidevust. Paljud erametsaomanikud on kavandanud erinevaid metsamajanduslikke tegevusi alates noore metsa hooldamisest kuni küpses metsas lageraieni. Kui üldplaneeringuga kavandatakse senist metsamajandamise praktikat muuta, tuleb muudatusega hõlmatud maaomanikke käsitleda planeerimisseaduse § 76 lõike 2 kohaselt isikuna, kelle õigusi planeering võib puudutada ning §76 lõike 4 kohaselt ka teavitada. Teavitamine peab olema individuaalne ja omanikule tuleb selgitada mis konkreetselt tema kinnistul senisega võrreldes muutub. Planeerimisseaduse kohaselt tuleb üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi erinevatest etappidest metsaomanikke, kelle õigusi planeering võib puudutada, hoida kursis toimuvaga. Milliseid piiranguid saab seada Põhiseaduse § 32 kohaselt sätestab omandi kasutuse kitsendused seadus. Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 21 kohaselt on üldplaneeringu üheks ülesandeks asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või	Võtame teadmiseks. Selgitame, et üldplaneeringuga ei ole seatud otseid piiranguid eraomandis olevale metsale. Puhke- ja loodusliku maa-ala osas on ÜP-ga seatud tingimus: „ <i>Tagada kõrghaljastuse või metsa säilimine võimalikult suures mahus. Raiete kavandamisel tagada ala puhkeväärtuse säilimine</i> ”. Puhke- ja looduslike maa-alade puhul on üldjuhul tegemist munitsipaalomandis olevate rohealadega. Kalvi ranna puhkealaga kagust piirnevale eramaale jääb 100m ulatuses Kalvi puhkeala. Konkreetsed raied puudutavad tingimused on seotud RMK maadele jäävate KAH aladega.

		metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine. Metsaseaduse 231 sätestab: planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieilile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele. Eeltoodust tuleneb, et Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 21 alusel ei saa planeeringuga lageraiet keelata, saab seada piiranguid langi suuruse ja raievanuse osas. Lisaks eeldab senisele metsanduslikule tegevusele piirangute seadmine Metsaseaduse § 231 alusel <u>metsaomanikega kokkuleppe saavutamist</u>. Piirangutest tuleneva saamata jäänud tulu kompenseerimine Metsandusliku tegevuse majanduslik tulu tekib metsaomanikele peamiselt uuendusraiate käigus. On metsatüüpe, kus metsa uuendamise võttena saab rakendada ainult lageraiet. Lageraiete keelamine tähendab metsaomanikule saamata jäänud tulu ning metsaomanikel on õigustatud ootus, et see temale kompenseeritakse. Looduskaitseaduse alusel kehtestatud piiranguid metsa majandamisele kompenseeritakse nendes metsades, kus majandamine on tugevasti pärsitud (peamiselt tähendab see lageraiete keeldu) kompensatsiooniga 110 eurot/ ha ning leebemate piirangute korral 60 eur/ha aastas. Kuna metsaomaniku jaoks ei ole oluline millise regulatsiooni alusel piirang kehtestatakse, tuleb ka planeeringute käigus tehtud piirangute tulemusel omanikule saamata jäänud tulu kompenseerida sarnaselt looduskaitseaduse alusel kehtestatud piirangutele. Täname, kui olete eelkirjeldatud tingimustega planeeringu koostamisel juba arvestanud või võtate need ettepanekud arvesse hilisema menetluse käigus.	
--	--	---	--

		Lähteseisukohad 01.02.2019 1. Kui üldplaneeringuga kavandatakse senist metsamajandamise praktikat muuta, tuleb muudatusega hõlmatud maaomanikke käsitleda planeerimisseaduse § 76 lõike 2 kohaselt isikuna, kelle õigusi planeering võib puudutada ning § 76 lõike 4 kohaselt ka teavitada. Teavitamine peab olema individuaalne. Planeerimisseaduse kohaselt tuleb üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi erinevatest etappidest maaomanikke, kelle õigusi planeering võib puudutada kaasata planeerimisseaduse § 81 lõike 1; § 82 lõike 4; § 85 lõike 1; § 87 lõigete (1) ja (5); § 88 lõigete (1) ja (3) sätteid jälgides. 2. Põhiseaduse § 32 kohaselt sätestab omandi kasutuse kitsendused seadus. Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 21 kohaselt on üldplaneeringu üheks ülesandeks asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine. Metsaseaduse § 23¹ sätestab: planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieilile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele. Eeltoodust tuleneb, et planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 21 alusel ei saa planeeringuga lageraiet keelata, saab seada piiranguid langi suuruse ja raievanuse osas. Lisaks eeldab senisele metsanduslikule tegevusele piirangute seadmine metsaseaduse § 23¹ alusel maaomanikega kokkuleppe saavutamist.	1. Erametsaliitu kaasatakse planeerimisprotsessi. Huvitatud osapooli teavitatakse vastavalt PlanS §76-le. <i>LS-i on lisatud MTÜ Eesti Erametsaliit ptk 3.1.</i> 1. Ettepanekuga arvestatakse vastavalt PlanS-le planeeringu koostamise käigus. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
--	--	---	--

Levikom Eesti OÜ	Lähteseisukohad 18.02.2019	1. Ettepanekud puuduvad LS ja KSH VTK osas. Ettepanek arvestada laiemalt uute suundadega: kauglugemine ja -juhtimine, ennetav hooldus, tehnoloogiate kombineerimine (maakaabel, juhtmeta raadiolink püsiühendus, mobiilne 4G ühendus) vajaliku signaali loomiseks kasutajaskonnale.	1. Valdkonna laiemate suundadega arvestatakse üldplaneeringu täpsusastmes. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
R. Tärkel	Eelnõu 12.12.2020	Palun arvestada järgmisi asjaolusid, mis parandaksid kogukonna eluolu. 1. Registreerida matkarajana kunda I piirilt Kronkskalda uuselamurajoonist pankrannikut pidi kuni pärandkultuuri leiuni Toolsel asuva endiste metsavahi maja varemeteni, kirjaniku- ajakirjaniku Ott Kooli sünnikoduni. 2. OK sünnikodu juurest metsarada pidi tekib ring läbi Toolse LKA ja RMK alade Koidu tn lõppu.	1.-2. ÜP-s on arvestatud Tigapalu terviserajaga, mis liigub mööda Kronkskalda pankrannikut kuni Võle-Vainupea-Kunda teeni. Toolse asub naabervallas, teeme koostööd Haljala vallavalitsusega matkaraja edasise võimaliku kulgemist-rassi osas.
		3. Nimetatud raja keskpäika merepoolsesse ossa võiks rajada kena vaateplatvormi vaatega Kunda lahele. Vaade on avar : sadamast Toolse lossi varemeteni. Samas on võimalus jälgida kevad- ja sügisrände aegu arvukaid veelinde nagu haned, luiged, pardid jne.	3. Ei arvesta. ÜP-s on kajastatud ilusa vaatega koht Kronkskalda, lisaks on kavandatud perspektiivne ühendustee (nt köisraudtee) Kronkskalda ja Kunda sadama vahel.
		4. Koidu tn lõppu RMK alale on hea kui rajatakse "legendaarne" lõuatõmbamiskoht. Võiks olla katusealune , välikäimla, lõkkeplatsikoht puhkamiseks pingid.	4. Teema on liiga detailne ÜP täpsusastmes käsitlemiseks.
		5. Kunda linna elanikel puudub ka lemmikloomadele jalutusrada looduses. Alles jäänud RMK metsatukakestel on värbkaku, händkaku, kodukaku herilasviu pesitsusalad. Kui keskkonnaamet antud ettepanekud kinnitab, suureneb KAH ala Kunda - Toolse piirkonnas. Säiliks ka metsakoosluses olevad maikellukesed, harilikud lodjapuud jm vääriselupaigad. Nimetatud rada kasutatakse linnaelanike , õpilaste ja tervise jooksjate, suusatajate poolt. Koht väärrib loodusnautlejale	5. Üldplaneeringu koostamisel kaalume antud alade määratlemist KAH aladena koostöös RMK-ga.

			suurt tähelepanu. Mainitud puhke- , matkaala on ainuvõimalik väljaspool Kunda linna piiride.	
	Eestimaa Looduse Fond (ELF)	Lähteseisukohad <i>22.02.2019 nr 3/21</i>	1. Teeme ettepaneku lisada planeeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse dokumentidesse nõue tagada mõlemas protsessis kooskõla välja töötatava riikliku merealade planeeringuga.	1. Ettepanekuga arvestatakse. Eesti mereala planeering lisatakse LS ptk 2.3. Viru-Nigula valla üldplaneeringu lahenduse väljatöötamise alused. <i>LS dokumenti täiendatakse.</i>
	Elering AS	Arvamuse andmine <i>E-kiri 14.06.2022</i>	Saadud Elering AS poolt täiendused Viru-Nigula valla üldplaneeringule: • Praegu on käsil 110 kV õhuliini Rakvere-Püssi L103 rekonstrueerimine endise 220 kV õhuliini Püssi-Kiisa L206 liinikoridoris. Eeldatavalt lõppeb ehitus aastal 2023. • Aastatel 2029-2030 on kavas rekonstrueerida 330 kV õhuliin Püssi-Rakvere olemasolevas liinikoridoris. • Valla territooriumil olevatest alajaamadest on kavas rekonstrueerida Kunda 110 kV alajaam, aastatel 2023-2025.	Arvestame ettepanekutega ja täiendame seletuskirja.
		Eelnõu <i>11.01.2021</i>	Palun teha Viru-Nigula KSH aruandes ptk 7.15.7 Mõju elektrivõrgule järgnev parandus: <i>Kunda linna varustatakse elektrienergiaga Kunda 110/6 kV alajaamast, mis saab oma toite Rakvere ja Püssi 330 kV alajaamadest.</i>	Parandame KSH aruannet.
		Lähteseisukohad <i>28.02.2019 nr 11-4/2019/98-2</i>	1. Edastame Elering AS-le kuuluvate olemasolevate elektri- ja gaasitaristu objektide asukohad Viru- Nigula vallas, mida tuleb üldplaneeringu koostamisel arvesse võtta. 2. Planeeringus arvestada elektrivõrgu kaitsevööndite ja gaasivõrgu kaitsevöönditega.	1. Ettepanekuga arvestatakse planeeringulahenduse väljatöötamisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i> 2. Ettepanekuga arvestatakse planeeringulahenduse väljatöötamisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

Baltic Tank AS	Lähteseisukohad 04.03.2019	1. Täiendava raudteetrassi rajamine Kunda Sadamani, suurendaks oluliselt ettevõtte tegevuse võimalusi.	1. Ettepanekuga arvestatakse planeeringulahenduse väljatöötamisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
AS Estonian Cell	Lähteseisukohad 04.03.2019	1. Seoses "Viru-Nigula valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse eelnõu" peatüki 2.2.4 "Tehniline taristu ja teed" alapeatükiga "Raudtee" teeme ettepaneku täiendava raudteetrassi rajamisel Kunda sadamani lisada raudtee pikenduse lisaharu Estonian Celli. 2. Seoses "Viru-Nigula valla üldplaneeringu lähteseisukohtade eelnõu" peatüki 2.2 "ÜPga lahendatavad ülesanded" tabeli punktiga 1 "Transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sh kohalike teede, raudteede, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekivate kitsenduste määramine" teeme ettepaneku ettevõtlust toetava taristu tagamiseks tõsta lubatud rekka kaalupiirangut (praegu kehtiv kuni 52 tonni) Kunda tööstuste ja sadama vahelisele autotrassile (Jaama ja Uus-Sadama piirkond). Sellest lähtuvalt palume kaaluda ettepanekut renoveerida Kunda sild. 3. Seoses "Viru-Nigula valla üldplaneeringu lähteseisukohtade eelnõu" peatüki 2.2 "ÜPga lahendatavad ülesanded" tabeli punktiga 18 "Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sh projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, hoonestuse kõrguspiirangu ja hajastusnõuete määramine" teeme ettepaneku kaaluda Estonian Celli laienemise otstarbeks naabruses olevaid kinnistuid, toetamaks Viru-Nigula valla missiooni ettevõtluse laienemiseks ja kindlaks tulevikuks.	1.-3. Ettepanekut ja võimalusi kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i> 1.-3. Raudtee koridor on üldplaneeringusse märgitud strateegiliste eesmärgina. ÜP joonisel on raudtee lisaharu kulgemine Kunda sadamasse märgitud indikatiivsena, mis ei tähenda lisaharu konkreetset asukohta looduses. Juhul, kui lisaharu rajamine päevakorda tõuseb, siis kaalutakse trassi kõige optimaalsem koridor, mille juures arvestatakse muuhulgas ka ettevõtjate huve. Kunda silda hetkel rekonstrueerida ei ole plaanitud. Tegemist ei ole ka ÜP küsimusega. Hetkel on valla soov Kunda linna läbiv transiiditee (Selja tee, osaliselt Rakvere mnt ja Jaama tänav) üle anda riigile. ÜP eelnõu Maakasutuse ja ehitustingimuste peatükis on välja toodud erinevates piirkondades kehtestatavad tingimused. Estonian Celli võimalik laienemine väljapoole Jaama tn 21 kinnistut liigub see hajaasustuse piirkonda, mille kohta kehtivad nii üldised ehitustingimused kui ka Tabelis 1 (Piirkondlikud ehitustingimused Viru-Nigula vallas) toodud tingimused. Eelnõu ei piira

				liigselt Estonian Celli võimalikku laiendamist.
	Kunda Sadam AS	Eelnõu 12.01.2021	Samuti juhime tähelepanu, et muudetava valla üldplaneeringu kohaselt jääks liitsiht loodava rohevõrgustiku ala rohealasse (P1). Rohealal ei ole aga raadamistööd lubatud. Ilma regulaarseid raadamistööd liitsihil teostamata ei ole võimalik tagada tuulepaakide eesmärgipärasest tööd. Seetõttu palume välistada liitsihi ja tuulepaakide maa loodava rohevõrgustiku rohealast ja määrata see ala Sadama maa-alaks.	Täiendame seletuskirja. Raadamistööde osas rohealal sõnastust täiendatud – „ <i>Ei ole üldjuhul lubatud raadamine.</i> ” Tuulepaagid lisatud ÜP joonisele ja seletuskirja, et tagada nende töövõime säilimine. Tuulepaakide rohevõrgustikus paiknemine ei takista hooldustööde (võsast puhastamine) teostamist. Maa juhtotstarbe muutmine sellel eesmärgil ei ole vajalik.
		Lähteseisukohad 04.03.2019	1. Rööbastranspordi võimaluste kaalumise juures näha ette Rakvere-Kunda kaubaraudtee pikendamise võimalus Kunda sadamani. Selleks näha ette võimalikud alternatiivsed raudteekoridorid, käsitleda raudtee ristumiskonflikte Kunda jõe ja teedega, kõrguste konflikti jne. 2. Tehnilise taristu ja teede teema juures näha ette võimalus Kundas veel ühe liigi, torustranspordi kasutusevõtuga, täpsemalt toruühenduse rajamiseks Rakvere-Kunda kaubaraudtee lõppjaama ja Kunda sadama vahel, mis võimaldaks kordades suurendada läbi Kunda sadama töödeldavaid vedelkaupade mahte. Tehnilised väljakutsed: torustranspordi võimalike koridoride määramine, ristumised tänavate/maanteedega, looduskaitse meetmed jne 3. Tehnilise taristu ja teede teema juures töötada läbi mõjud, mis võivad tekkida autotranspordi transiitliikluse ohjamisega Kunda linnas: 2030+ programmi raames mainitud regulaarne laevaühendus Soome ja Eesti vahel võib käivituda lähiaastatel. Sh. kaubaautode ootealad, sellega kaasnevad lisateenused ning võimalikud ohud. 4. Tehnilise taristu ja teede teema juures näha ette eesmärk anda Uus-Sadama tee kui Põdruse-Kunda-Pada tugimaanteed nr 20 Kunda	1. Ettepanekuga arvestatakse. <i>LS täpsustatakse.</i> 2. - 4. Ettepanekuid analüüsitakse ja kaalutakse planeeringulahenduse koostamisel. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i> 5. Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekuid kaalutakse põhjalikult planeeringu koostamise käigus. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i> 6. Ettepanekut kaalutakse ÜP koostamise käigus. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

		sadama ja piiripunktiga ühendav eratee üle riigile kasutamiseks avalikuna riigiteena (tugimaanteena). 5. Ranna ja kalda ehituskeelu võõndi vähendamise teema all näha ette Madala kinnistu (34501:002:0017) kui Kunda sadama lõunaosa detailplaneeringu alaga külgneva ja Kunda linna üldplaneeringu kohaselt sadama arendusalas oleva, perspektiivsete sadamarajatistega kinnistu ehituskeelu võõndi vähendamine Kunda sadama lõunaosa detailplaneeringus sätestatud ehituskeelu võõndi piirini (veepiirist 20 m). 6. Ettevõtluskeskkonna teema juures kaaluda nn tööstus- või tootmiskaitsepiirkondade kehtestamist, sh Kunda sadama tagalas, eesmärgiga mitte laiendada olemasolevaid või luua uusi loodukaitsealasid. Viru-Nigula valla tööstuskaitsepiirkondade olemasolu annaks investorigele kindlustunnet ning "olete oodatud" signaali (vs näide Tartu miljarditehase kogemusest). Selline "kaitsepiirkond" annaks õiguse inimtegevusele erinevate tootmisprotsesside arendamisel koos parima võimaliku tehnika rakendamisega ning lisandväärtuse loomisega. Nt Aseri, Viru-Nigula ja Kunda tööstuste piirkonnad koos nende potentsiaalsete arengualadega.	
A. Tull	Eelnõu, e-kiri 22.02.2021	1) Ettepanek: mitte muuta Lontova linnaosa külaks, vaid jätta jätkuvalt tiheasustusala koosseisu, et rakenduks üldjuhul detailplaneeringu nõue, kus elanikud saavad kaasa rääkida. 2) Ettepanek: lisada Lontova ja Sadama tee kõik majad elamu maaaladena. 3) Ettepanek: selgitada välja ja tagada piisav kaitsehaljastus Sadama tee majadele, lisaks arvestada Natura 2000 elupaiga lähedusega. Määrata turvaline jalgrada Lontovast mööda Sadama teed randa. 4) Ettepanek: muuta riigile (vallale) kuuluvad katastriüksused maatulundusmaadeks (90301:001:0145, 90301:001:0146, 90301:001:0147), mis asuvad või kattuvad rohekoridori või puhke ja	1) Mitte arvestatud. Tiheasustusala on asustusüksuse piiridesse jääv territoorium, kus on selgelt piiritletav kompaktse asustuse ja hoonestusega ala, kus ehitised ja rajatised paiknevad tihedalt üksteise kõrval. Praegu Lontova piirkond seda pole. Asustusüksuste piiride muutmise ettepanek on tehtud lähtuvalt kompaktse hoonestusega ala paiknemisest. Linna-line keskkond kui selline paikneb väiksemas mahu, kui seda on asustusüksuse piirid täna. Seadusest tulenevalt vähendab see ka detailplaneeringu koostamise kohustust, aga samas on

			looduslike maa-aladega, sest sisuliselt on tegemist looduslike maa-aladega, mille väärtuseid ega elustikku pole hinnatud. 5) Ettepanek: lisada vastavalt Viru-Nigula valla rohevõrgustiku analüüsile (Lisas 2), mis hõlmab rohevõrgustiku kaarte lisaks P1 kihile (puhke ja looduslik maa-ala) rohekoridori ala (rohekoridor), mis ühendaks Kunda jõe hoiuala (Natura 2000 ala) Letipea metsadega. Antud ala kasutavad kahepaiksed, nahkhiired, suur- ja väikeulukid ning linnud toitumis-, sigimis- ja elupaigana. 6) Ettepanek: üldplaneeringu „Looduslike väärtuste“ peatükki lisada paisude betoonkehade eemaldamine Kunda jõelt prioriteedina Natura 2000 ala kaitse eesmärkide saavutamiseks, seiklusturismi edendamiseks.	ÜP seletuskirjas välja toodud, et detailplaneeringu koostamise kohustus on nt ka juhul, kui kavandatakse tegevust, millele on oluline avalik huvi, mis väljendub ruumilises mõjus naaberkinnistutele või väljakujunenud piirkonnale laiemalt. Detailplaneeringu koostamine ei ole ainuke viis elanikkonna kaasamiseks, mh on võimalik ja teatud juhtudel ka kohustuslik viia ka projekteerimistingimuste väljastamisel läbi avalik menetlus. DP kohustust ei ole võimalik kehtestada valikuliselt, seega, kui asustusüksuse piire ei muudeta, kehtib see kohustus ka elanikele. Kaasa saavad elanikud rääkida alati, sest igasugune arendus-, sh ehitusprotsess on avalik. Täiendus okt 2021: Kooskõlastamisele esitatavas planeeringulahenduses on asustusüksuste muutmise ettepanekud ÜP-st välja jäetud. 2) Mitte arvestatud. Need konkreetsed elamumaad on kaardil tähistamata, sest strateegilises vaates ja pikemas perspektiivis, sadama arenduse mõistes, seal tegelikult ei peaks olema elamuid – need teemad on omavahel konfliktis. See ei tähenda seda, et seal ei võiks elamute funktsioon täna jätkuda ning kedagi ei tõsteta sealt välja, küll aga tuleb juhtotstarbest lähtuvalt arvestada, et sinna ei tuleks täiendavalt elamuid juurde. Strateegiliselt on tehtud otsus, et Kunda sadam peab saama areneda. 3) Üldplaneeringus on tootmise maa-alade all toodud konfliktsete olukordade leevendamiseks toodud tingimus: „<i>Inimeste kaitseks õhusaaste</i>
--	--	--	---	--

				ja välisõhus leviva müra ebasoodsate mõjude eest tuleb vajadusel rakendada ennetavaid ja leevendavaid meetmeid. Eelistada tuleb meetmeid, millega saab vähendada välisõhku paisatavate saasteainete koguseid, lõhnahäiringuid ning müra levikut välisõhku (ehituslikud, tehnoloogilised). Täiendavalt võib rajada müra levikut takistava/vähendava piirde ning jätta või rajada kõrghaljastusega roheline puhvertsooni (laius sõltub kavandatavast tegevusest). Müra-tõke/puhvertsoon tuleb üldjuhul rajada häiringut põhjustava käitise piiridesse, ja juhul kui olulist häiringut põhjustav objekt on rajatud varem". Üldplaneeringuga ei saa lahendada olemasolevaid probleeme, vaid ennetada sarnaste probleemide teket tulevikus. Lontovast viib olemasolev jalgtee randa, täiendada jalgtee kavandamine, mis tingib suure liiklusköormusega Kunda sadama ühendustee ületamist, ei ole kergliikluse kavandamise seisukohast ohutu lahendus. 4) Osaliselt arvestatud. Varasemalt on juba selgitatud, et kvaliteetse elukeskkonna ja konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna tagamise kompromissina lepidi 27.05.2020 Lontovas toimunud koosolekul kokku, et ÜP planeeringulahenduses määratakse puhke- ja loodusliku maa-ala juhtotstarve Lontova ja Kunda sadamapoolse tootmismaa vahelisel alal. 90301:001:0145 asub terves ulatuses ja 90301:001:0146 osaliselt ÜP-ga kavandataval puhke- ja loodusliku juhtotstarbega maa-alal. 90301:001:0147 puhul
--	--	--	--	--

				on tegemist perspektiivse tootmismaa juhtotstarbega, mis on kooskõlas valla strateegiliste ruumieesmärkidega. 5) Varasemalt on selgitatud, et Kunda jõe hoiuala Letipea metsadega ühendav rohevõrgustiku koridor on olemasolevas ÜP lahenduses juba kajastatud ning jääb Lontova ja Estonian Celli vahelisele maa-alale. ÜP lahenduses kajastatud rohevõrgustiku koridor on piisav selle toimimise tagamiseks. 6) Varasemalt on selgitatud, et ÜP-s tuleb arvestada kõikide väärtustega, sh piirkonna ajaloo- ja kultuuriväärtustega. Kuna kõiki osapooli rahuldava lahenduse leidmine seoses Kunda mõisa paisuga ja ajaloolise miljöö taastamise võimaluste üle otsustamine nõuab ÜP üldistustmest oluliselt täpsemat analüüsi ja lahendusi, siis saab ja tuleb selle teemaga edasi tegeleda juhtumipõhiselt järgmises etapis ning soovitatav on jõuda kompromisslahenduseni. Täiendus jaanuar 2022: 4) Lähtuvalt Rahandusministeeriumi ettepanekust on planeeringulahendust Lontova elamuala ja Kunda sadama ettevõtluse maa-ala vahele määratud puhke ja loodusliku maa-ala osas muudetud. Kuna antud maa-alale maakasutuse juhtotstarbe määramise peamine eesmärk on tagada puhervöönd elamute ja sadama arenguala vahel, siis ei ole võimalik selle ala kasutamine puhkamiseks ja inimeste kogunemiseks. Eeltoodust tulenevalt on antud maa-
--	--	--	--	---

				alale jäetud maakasutuse juhtotstarve määrata. Selleks, et tagada puhvervöönd elamute ja sadama arenguala vahel, on sinna tekitatud täiendav rohevõrgustiku koridor, mis aitab toetada sõiduteest nr 17158 lõunasse jääva rohekoridori funktsionaalsust ja sidusust. Lisaks paikneb alal suures ulatuses ka kaitsealuse linnuliigi elupaik. Rohevõrgustiku alal tegevuste kavandamisel tuleb arvestada rohevõrgustiku tingimustega.
		Eelnõu	27.05.2020 toimus Lontovas avalik arutelu, mille eesmärk oli kohalike elanike poolt välja pakkuda lahendusi, et säiliks kvaliteetne elukeskkond ja samas tagada toimiv ettevõtlus. Üheks oluliseks ettepanekuks uude üldplaneeringusse on tekitada rohekoridor Stora Enso tagant, mis kulgeb Lontova teega paralleelselt Letipea teeni sarnaselt Viru-Nigula valla rohevõrgustiku kaardiga (üldplaneeringu kaardil tähistatud kui P1). Rohekoridor tagaks mitmed olulised funktsioonid, mh oleks tegemist puhveralaga tootmismaade ja elamute vahel, ala pakuks leevendust tolmu- ja müraprobleemidele, pehmendaks konflikte ettevõtete ja inimeste vahel. Lisaks toimiks rohekoridoris asuv Lontova tee virgestusalana, kus käiakse kõndimas, jooksmas, rattaga sõitmas ning kevaditi karulauku korjamas ehk ala on rekreatsoonilise ja tervendava väärtusega. Rohekoridori oluliseks ökoloogiliseks ülesandeks on tagada rohevõrgustiku toimimine nii maastikulisel kui ka lokaalsel tasemel, et saaksid levida erinevad elurikkust tagavad looma-, taime- ja linnuliigid. Ala lõunaosas asub kaks vääriselupaika, mis pakuvad elupaika taime- ja loomaliikidele, keda mujal ei leidu ja on seega jäänud haruldaseks. Vääriselupaigas kasvab vanade saarepuude all karulauk, lompides sigivad kaitsealused kahepaiksed, vanu puid kasutavad elupaigana	Mitte arvestatud. Kvaliteetse elukeskkonna ja konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna tagamise kompromissina lepitati 27.05.2020 Lontovas toimunud koosolekul kokku, et ÜP planeeringulahenduses määratakse puhke- ja loodusliku maa-ala juhtotstarve Lontova ja Kunda sadamapoolse tootmismaa vahelisel alal. 90301:001:0145 asub terves ulatuses ja 90301:001:0146 osaliselt ÜP-ga kavandataval puhke- ja loodusliku juhtotstarbega maa-alal. 90301:001:0147 puhul on tegemist perspektiivse tootmismaa juhtotstarbega, mis on kooskõlas valla strateegiliste ruumieesmärkidega. Kunda jõe hoiuala Letipea metsadega ühendav rohevõrgustiku koridor on olemasolevas ÜP lahenduses juba kajastatud ning jääb Lontova ja Estonian Celli vahelisele maa-alale.

		nahkhiired (enamik looduskaitse II kategooria), kaitsealustst lindudest pesitseb alal valgeselg-kirjurähn, kes vajab elamiseks ja toitumiseks nii surnuid puutüükaid kui ka lamapuitu. Seega on rohekoridoril vähemalt kaks olulist ülesannet- ühelt poolt pakkuda inimesele erinevaid virgestavaid liikumisvõimalusi, kuid teisalt pakkuda kaitset haruldaseks jäänud liikidele. Ühtlasi tagab rohekoridori kestlikkus kvaliteetse elukeskkonna, selle kadumine aga halvendaks olulisel määral elamistingimusi Lontova inimestele. Eelnevast tulenevalt pakuti koosolekul välja lahendus, et tulevikus vältida tekkivaid konflikte, mis on seotud rohekoridoride või puhke- ja looduslike maa-alade kestmajäämisega, muuta riigile (vallale) kuuluvad katastriüksused maatulundusmaadeks (90301:001:0145, 90301:001:0146, 90301:001:0147), mis asuvad või kattuvad rohekoridori või puhke ja looduslike maa-aladega, sest sisuliselt on tegemist looduslike maa-aladega. Ainult nii oleksid võrdselt tagatud ja kaitstud kohalike inimeste, ettevõtluse ja looduskaitse väärtused. Palun lisada vastavalt Viru-Nigula valla rohevõrgustiku analüüsile (Lisas 2), mis hõlmab rohevõrgustiku kaarte lisaks P1 kihile (puhke ja looduslik maa-ala) rohekoridori ala (rohekoridor), mis ühendaks Kunda jõe hoiuala (Natura 2000 ala) Letipea metsadega.	
		Lisaks, palun kaaluda tulevikus loomade liikumiskoridoride täiendavat kaardistamist ja uurimist, et selgitada välja peamised imetajatele, eelkõige suurulukitele (metskits, metssiga, põder, pruunkaru, hallhunt, ilves) olulised rändekoridorid rohevõrgustikus, mis tagavad nende populatsioonide ökoloogilise sidususe maastiku ja ka lokaalsel skaalal.	Mitte arvestatud. ÜP rohevõrgustiku analüüsi käigus on käsitletud olemasolevaid kaarte ja Maanteeameti loomaõnnetuste kaardirakendusse kantud andmeid. Liikumiskoridoride täiendav uurimine on eraldi seisevate uuringute teema ega kuulu ÜP täpsusastmes lahendatavate ülesannete hulka.
		Kolmas ettepanek üldplaneeringu „Looduslike väärtuste“ peatükki on soodustada paisude betoonkehade eemaldamist Kunda jõelt. Paisude betoonkeha del puudub muinsuskaitse line väärtus erinevalt muudest paisudega seotud objektidest, kuid need takistavad kalade rändeid	ÜP-s tuleb arvestada kõikide väärtustega, sh piirkonna ajaloo- ja kultuuriväärtustega. Kuna kõiki osapooli rahuldava lahenduse leidmine seoses Kunda mõisa paisuga ja ajaloolise miljöö

			(nt. harjus, meriforell, lõhi, jõesilm) merest jõkke ja vastupidi. See võimaldaks soodustada eri kalaliikide populatsioonide kasvu Kunda jõel nagu Sindiski, mis omakorda võimaldab suurendada rannakalurite saaki ja sissetulekuid ning tekkivad kärestikud soodustaksid seiklusturismi edendamist. Praegusel kujul paisud on ebaefektiivsed elektrienergia tootjad (sama koguse energiat saab toota palju keskkonnasõbralikumalt päikesepaneelidest kui hüdroenergiast), takistavad siirdekalgade populatsioonide järelkasvu ja nendest saadavat majandustulu ning pärsivad seiklusturismi arengut Viru-Nigula vallas.	taastamise võimaluste üle otsustamine nõuab ÜP üldistusastmest oluliselt täpsemat analüüsi ja lahendusi, siis saab ja tuleb selle teemaga edasi tegeleda juhtumipõhiselt järgmises etapis ning soovitatav on jõuda kompromisslahenduseni.
	Lontova elanikud	Lähteseisukohad <i>04.03.2019</i>	1. Lähtuvalt eelpool välja toodud ajaloolistest ja looduslikest aspektidest soovivad kohalikud elanikud Sadama tee ja Lontova majade taga asuva tulundusmaa (katastri tunnusega 34501:001:0042; sihtotstarve 1: maatulundusmaa 100 %; pindala 13,4 h) sihtotstarbe muutmist planeeritavast tööstusmaast elamumaaks, mis näekski tulevikus ette elamumaade või roheala rajamist rohekoridori näol (märgala kahapaiksete sigimiseks). Hetkel on antud maa-ala kaetud metsa, võsa ja loodusliku rohumaaaga. Mets ja võsa on maa-alal väga vajalik, sest summutavad müra ning takistavad tolmu ja teiste saasteainete levikut sadamast ja puiduterminalidest. Järelikult on taoline puhvertsoon tööstuse ja elamute vahel esmatähtis ala, mille tööstusmaaks muutmisel muutuvad elamistingimused kohalike jaoks olulisel määral, st langeb kinnisvara väärtus, turistide arv kahaneb, miljööväärtus kaob, keskkonna olukord halveneb, kahaneb piirkonna ajalooline väärtus. Kõiki eelpool mainitud negatiivseid aspekte annab vältida, kui Viru-Nigula vallavalitsus muudab ära senise üldplaneeringu, arvestades sealhulgas kohalike inimeste soovidega, Lontova mitmekülgse ajaloo ja väärtusliku loodusliku taustaga.	1. Planeeringu koostamise käigus tutvustatakse elanikele sadama arenguplaane ja kaasatakse elanikke aruteludele. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>
	E. Mägi	Lähteseisukohad <i>14.03.2019</i>	1. Palun lisada ettepanek Viru-Nigula valla üldplaneeringusse vähendada Ojaküla küla Toolse jõe äärset ehituskeelutsooni laiust.	1. Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekuid kaalutakse planeeringu koostamise käigus põhjalikult. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

			Konkreetses soov on taotleda Ojaküla küla Jaani kinnistu ehituskeelu tsoonis vähendamist (katastritunnus 90201:001:0232). Kinnistu sihtotstarve on 100% elamumaa, kus ehituskeelutsoon piirab olulisel määral eramu ja infrastruktuuri ehitust.	Taotleme Jaani kinnistule EKV vähendamist.
	Sadama 7T8 OÜ	Eelnõu 12.01.2021	Sadama 7T8 OÜ (registrikood 14543974) omab Kunda linnas, Sadama tn. 7/8 ärimaad pindalaga 10999,0 m2 (katastritunnus 34501:002:0220). Samal ajal alajaotuses "Strateegilised ruumieesmärgid" p2.3 on rohelise värviga märgitud kaardil "Rannikuäärne puhkeala" mis hõlmab ka krunti Sadama 7,8. Puhke maa-alal on keelatud uute hoonete ehitamine. Korrigeerida tuleks ka rohevõrgustiku alade ulatust kus saab arendada vaid rohevõrgustikuga arvestatavat majandustegevust mis ei pruugi võimaldada antud krundil arendatavat tegevust.	Arvestame tehtud ettepanekuga ning täpsustame maa juhtotstarvet (Sadama tn 7/8 maaüksusele määrame ärimaa juhtotstarbe) ja korrigeerime rohevõrgustiku ala piire.
	Sunly OÜ	Eelnõu 12.01.2021	1. On arusaadav planeeringu koostaja soov täpsustada tuulepargi või üksikutuuliku sobivust detailplaneeringuga, kuid samas on oluline juba üldplaneeringu koostamisel silmas pidada, et põhimõtteliselt sobivatele aladele ei ole üldplaneeringuga kavandatud piiranguid. Näiteks kattuvad väga suures ulatuses perspektiivsed tuuleenergeetika alad ning rohevõrgustiku alad. Üldplaneeringu eskiislahenduse lk 62 on välja toodud: „<i>Tuulepargi kavandamisel rohevõrgustiku alale tuleb hinnata mõju võrgustiku sidususele ja toimimisele. Tuulikute asupaigad ning nendega seotud taristu tuleb paigutada nii, et rohevõrgustikku ei killustata ja selle sidusus on tagatud. Samuti ei tohi langeda tugialade kvaliteet</i>”. Meie hinnangul oleks asjakohane revideerida rohevõrgustiku alasid juba üldplaneeringu protsessi raames ning võtta arvesse üldplaneeringuga kavandatud võimalikud tuuleenergeetika arendusalad, kuivõrd just üldplaneeringuga saab hinnata ja korrigeerida rohevõrgustiku piire ning selle sidusust kogu valla ulatuses. Täpsema sotsiaalsete- ja keskkonnamõjude hindamise jätmine detailplaneeringu faasi on arusaadav, kuna see nõuab detailsemaid uuringuid, kuid on tähtis, et üldplaneeringus määratud tuuleenergeetika aladel	1. Meie hinnangul ei ole välistatud tuuleparkide rajamine rohevõrgustiku aladele. Oluline on tagada rohevõrgustiku säilimine, kuid tegemist on igakordse juhtumipõhise analüüsiga.

			oleks võimalik ka detailplaneeringuid läbi viia ning mitte planeerida perspektiivsetele tuuleenergeetika aladele ulatuslikku rohevõrgustikku.	
			2. Juhime tähelepanu, et üldplaneeringu eskiislahenduse lehekülg 61 kohaselt on tuuleenergeetika tootmiseks välistatud aladeks I kaitsekategooria loomaliikide püsielupaigad ja muuhulgas merikotka püsielupaigast 2 km puhverala. Palume lähtuda sellest ka arendusalade määramisel. Praeguses lahenduses ei ole arvestatud puhvri määramisel püsielupaigaga, vaid I kaitsekategooria loomaliigi elukohaga. Lisaks, KSH aruande eelnõu kohaselt: „merikotka püsielupaikadest on tuuleenergeetika arendamiseks sobivad alad kavandatud vähemalt 2 km kaugusele, millega eeldatavalt olulist negatiivset mõju ei kaasne. Suuremate tuuleparkide arendamisel tuleb siiski hinnata tuulikute ja nendega seotud infrastruktuuri mõjusid ka kaugemal kui 2 km“.	2. Teeme koostööd Keskkonnaametiga tuuleenergeetika tootmiseks välistatud alade puhvervööndite määramisel. Ebakõlade ilmnmisel korrigeerime.
	Enefit Green AS	Eelnõu 22.12.2020 nr TO-JUH-6/247	1. Seletuskirja leheküljel 61 on toodud järgnev joonealune täpsustus: <i>31 Üldplaneeringu koostamise ajal on tuulepark PlanS kontekstis defineeritud kui mitmest elektrituulikust ning elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosnev elektrijaam.</i> Eeltooduga seonduvalt juhime tähelepanu, et täpsustuses kajastatud viide Planeerimisseadusele (<i>PlanS</i>) ei ole korrektne. Esitatud sõnastuses on tuulepargi tähendus defineeritud Elektrituruseaduse § 42 lõike 2 alusel kehtestatud määruse Võrgueeskiri § 2 lõikes 19. Palume joonealuse täpsustuse sisu korrigeerida.	1. Korrigeerime viidet.
			2. Tulenevalt olulise ruumilise mõjuga ehitise (ORME) määratlusest on kuni 30 meetri kõrgune tuulik väiketuulik, millega tegeletakse projekti tasandil. Üks üle 30 meetri kõrgune tuulik on valla kaalutusotsus. Üldplaneeringus käsitletakse tuulikute asukohaks sobilike alasid alates kahest tuulikust, mis on kõrgemad kui 30 meetrit.	2. Täiendame seletuskirja. Väiketuulikute rajamist ÜP ei käsitle. ÜP esitab tingimused üksiktuulikutele (tuulikud, mis on kõrgemad kui 30m) ja tuuleparkidele ORME tähenduses.

			Eeltoodust tulenevalt jääb ebaselgeks seletuskirjas kajastatud <i>üksik-tuuliku</i> mõiste sisu ja selle täpsustamine läbi Olulise ruumilise mõjuga ehitise (ORME) määratluse <i>väiketuulikuna</i>. Lisaks juhime tähelepanu, et väiketuulikut või selle kõrgust ORME ei määra. Mida tähendab: „tegeletakse projekti tasandil“? Mida peetakse silmas määratluse „suuremate tuuleparkide“ all? Kas silmas on peetud tuulikute arvu, nende võimalikku kõrgust, (kogu)võimsust või midagi muud? Selguse huvides palume nimetatud määratlus sisustada konkreetsete (arv)andmetega.	
			3. Seletuskirja punktis 5.2.8.2 <i>Päikeseenergia</i> on toodud järgnevad tingimused: • „Päikeseelektrijaamade detailplaneeringud, projekteerimistingimused ja ehitusprojektid tuleb kooskõlastada Kaitseministeeriumiga.“ Juhime tähelepanu, et Kaitseministeeriumiga kooskõlastamine vajadus ja juhud on reguleeritud ehitusseadustiku § 120. Oleme seisukohal, et esitatud kujul ja sõnastuses kõiki eelnimetatud planeerimisega ja ehitamisega seonduvaid menetlusliike koormav üldine kohustuslik kooskõlastustingimus ei ole põhjendatud, selleks puudub regulatiivne vajadus ning see toob kaasa põhjendamatu haldusmenetlusliku koormuse nii omavalitsuse kui Kaitseministeeriumi tasandil.	3. Korrigeerime sõnastust lähtuvalt KaM ettepanekust. „Päikeseelektrijaam peab vastama õigusaktidega kehtestatud elektromagnetilise ühilduvuse nõuetele ja asjakohastele standarditele.“
			4. Oma sisult on vastuolulised järgnevad punktid: • <i>Oma majapidamise või ühe tootmiskompleksi tarbeks on lubatud päikesepaneelide lokaalne kasutuselevõtmine elamu õuealal või tootmisterritooriumil (paneelid paigutatakse õuealale või hoonele);</i> • <i>Päikeseenergia tootmiseks kasutatava katastriüksuse miinimumsuurus on 1000 m²;</i> Tutvudes Maa-ameti kaardirakenduses Viru-Nigula valla tänaste olemasolevate kruntide suurusega, siis torkab silma, et mitmedki ehitistega hõlmatud elamumaa ja tootmismaa sihtotstarbega krundid on	4. Täpsustame tingimusi.

			väiksemad kui 1000 m ² . Eeltoodust lähtuvalt jääb ebaselgeks, milliste asjaoludele tuginedes on määratletud minimaalne katastriüksuse suurus, millel (sh ka ehitisele paigaldatuna) tohib toota päikesepaneeelide abil elektrienergiat.	
	PurBus OÜ (T. Tamm)	Eelnõu 12.01.2021	Palun lisada ettepanek Viru-Nigula valla üldplaneeringusse vähendada Mahu küla põhjarannikul Mahu ojast idapoole jääva ala/Mereranna kinnistu (90202:006:0360) ehituskeeluvööndi ulatust, et säilitada ajaloolise rannaküla struktuuri. Põhjendused: 1. Ehituskeeluvöönd (EKV) 100 m piirab olulisel määral Mereranna kinnistu, mille sihtotstarve on 100% elamumaa, sihipärast kasutamist ja hoonestamist e. kompaktse õueala loomist erinevate hoonetega. 2. EKA piirides väljaspoole jäävale alale ehitamist takistavad kinnistut läbivad Mahuranna tee ja Laura kinnistule viiv tee. 3. Kinnistu ehitusvõimalusi piirab ka Mahu oja, mille veekaitsevöönd on 25m. 4. Mahu oja ja Laura kinnistule viiva tee vaheline ala on ehituseks sobimatu soine pinnas, millel esineb üleujutusohu, kui meri on oja suudme kinni lükanud, 2018 sügis. 5. Mahu küla küllaltki kompaktse põhjaranniku selgelt piiritletaval alal (Mahu ojast ida poole) asuvad ajalooliselt hooned merele lähedal. Põhjaranniku keskmine hoonete kaugus merepiirist on hetkel ca 47m. Mereranna kinnistu ehituskeeluvööndi vähendamine 50 meetrile looks teiste kinnistutega võrdse kohtlemise. Lähtudes eeltoodust palun arvestada ettepanekuga Mereranna kinnistu ehituskeeluvööndi vähendamise osas kuni 50 meetrile.	1.-5. Teeme Keskkonnaametile ettepaneku ehituskeeluvööndi vähendamiseks. Ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkuse osas annab hinnangu Keskkonnaamet.
	P. Vehm	Eelnõu 12.01.2021	1. Aseri Kesktänavalt peaks taastama vana tee, mis kulgeb piki kallast läände (Nordi kinnistuni).	1. Mitte arvestatud. Antud teelõik jääb üldplaneeringuga kavandatava sadama

			2. Samuti tuleks korda teha vana tee Reeskalda talu juurest Aseriaru teeni. Reeskalda tee pikendus Reeskalda kinnistul ei ole korralik tee. Teadmata isikud on toonud omaalgatuslikult, ilma kinnistu omanikega kooskõlastamata, telliskiviklibu meiemetsa tee.	maa-alale ja tootmise maa-alale. Kallasrada saab seni kasutada kuni pole sadamat ehitatud. 2. Ei ole ÜP teema.
	M. Vasiljuk	Eelnõu 07.12.2020	Teen ettepaneku rajada Kunda-Kaliküla kergliiklustee. Asfalteeritud ja valgustatud kergliiklustee saaks alguse Põdruse-Kunda-Pada ja Kunda-Selja ristist ning lõppeks Kunda-Selja tee ja Kaliküla väikekoha ristumisel. Eeldus tee rajamiseks on olemas, kuna on võimalik jätkata Kundast juba väljuvat, kuid antud teeristis lõppevat, kergliiklusteed.	Ettepanekuga on juba varasemalt arvestatud. Kunda-Kaliküla jalg- ja jalgrattatee on planeeringulahenduses kajastatud.
	M. Sternhof	Eelnõu 10.02.2021	Aseris on samasuguseid kohti veel mille juhtotstareks on märgitud ühiskondliku ehitise maa-ala. Näiteks Elamumaad: Tsemendi põik, Tsemendi ja Rahva tänaval. Rahva tn 10 on katlamaja (Tootmismaa)	Arvestame ettepanekuga, täpsustame maa-juhtotstarvet.
		Eelnõu 09.02.2021	Pargi 10, Aseri (15401:004:0310) on tootmismaa, miks on ÜP kaardiakenduse maa juhtotstareks märgitud Ühiskondliku ehitise maa-ala.	Arvestame ettepanekuga, täpsustame maa-juhtotstarvet. Määrame Pargi tn 10 maa juhtotstareks tootmismaa.
	Windpower OÜ	Arvamuse esitamine e-kiri 06.12.2021	Advokaadibüroo Walless kliendiks on Windpower OÜ (registrikood 12019950, edaspidi Windpower). Windpoweri huviks on asuda tulevikus tootma tuuleenergiat talle kuuluval kinnistul aadressiga Linnumäe kinnistu, Iila küla, Viru-Nigula vald (katastritunnus 90202:002:006, edaspidi Linnumäe kinnistu). Windpoweri huvides ja nimel on juba 17.02.2021 esitatud ettepanek, millega palusime laiendada perspektiivset tuuleenergeetika ala Iila küla lääneosas selliselt, et see hõlmaks vähemalt osaliselt ka Linnumäe kinnistut (lisa 1).	Selgitame, et Linnumäe katastriüksuse puhul on piirangu põhjuseks läheduses asuvad eluhooned. Suurem osa maatükist jääb eluhoonete 500 m puhvrissse, kus on tuuleenergia tootmine välistatud. Maaüksuse kagunurgas olev ala, mis jääb eluhoonetest 500-750 m kaugusele, on täiendavat kaalutlust vajav ala. Seal on tuuleenergia tootmine võimalik juhul, kui elu- või ühiskondliku hoone aluse maa omanikega, kes jäävad elektrituuliku mõjuraadiusesse, on

		Menetluse käigus meie ettepanekut arvestati ja tuuleenergeetika ala laiendati, märkides ka Linnumäe kinnistu idapoolse osa tuuleenergeetika tootmiseks põhimõtteliselt sobiva alana (lisa 2). Märgiti ka seda, et <i>arvestada tuleb lisaks nende tingimustega, mis valla kirjas välja toodud, sh kokkulepe 500-750 m kaugusele jäävate elu- või ühiskondlike hoonete aluse maa omanikega</i>. Seisuga 24.08.2021 oli vastav muudatus ka üldplaneeringu Taristu joonisele kantud (lisa 3). Meile arusaamatul põhjusel on 5.11.2021 avalikustatud üldplaneeringus laiendus uuesti kaardilt välja jäetud. Üldplaneeringu menetluses esitatud arvamusi käsitlevas tabelis (lk 106) on märgitud: <i>teeme koostööd Keskkonnaameti jt ametiasutustega tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivate alade täpsustamiseks. Alade valikul on lähtutud objektiivsetest kriteeriumitest (sh kaugus kaitsealustest liikidest, elu- või ühiskondlikust hoonest, puhkealadest, kalmistutest jne). Kaardirakendusse on lisatud võimalikud laiendamise tsoonid</i>. Tegemist on üldsõnalise põhjendusega, millest ei selgu, kas Windpoweri ettepanekut on arvestatud või mitte. Samas, kuna üldplaneeringu kaardile (joonis 4. Taristu) Linnumäe kinnistu laiendust uuesti kantud ei ole, siis ei ole võimalik lugeda ka ettepanekut arvestatuks. Oleme seisukohal, et tuuleenergeetika perspektiivne ala peab olema üldplaneeringu kaardile kantud. Üldplaneeringu eelnõu joonisel „Taristu“ on märgitud ära konkreetsed alad, mida loetakse tuuleenergia tootmise jaoks perspektiivikaks. Praegu jääb Linnumäe kinnistu üldplaneeringu eelnõu osaks oleva kaardi „Taristu“ kohaselt ühe perspektiivse tuuleenergeetika ala kõrvale. See, et maaomanikega on vaja kokkulepped saavutada, ei tähenda, et üldplaneering ei peaks ala perspektiivse tuuleenergeetika alana ära määrama. Juhime tähelepanu, et nii kohtupraktikas kui ühiskonnas tervikuna on korduvalt kinnitatud taastuvenergia tootmine on ülekaalukas avalik huvi. Seega kui ei ole mingeid konkreetseid põhjuseid tuuleenerge-	saavutatud kokkulepe, ei esine olulisi viisuaalseid häiringuid, müra ei ületa lubatud normtasemeid või infraheli lubatud piirväärtusi. Täiendame üldplaneeringu kaardirakendust ja Taristu joonist selles osas, mis puudutab eluhoonetest 500-750 m kaugusele jäävaid alasid.
--	--	---	---

			tikaks iseenesest sobivat ala laiendada, siis tuleks seda teha. Linnumäe kinnistul ei ole tuuleenergia tootmine looduskaitsealaste kriteeriumide alusel välistatud. Samuti ei välista seda riigiteede, kõrgepingeliinide, puhke-, loodusliku või kalmistu juhtotstarbega maa-alade lähedus ega ranna või kalda ehituskeeluvöönd. Üldplaneeringu seletuskirja järgi on vähim võimalik kaugus elektrituulikute ja elu- ja ühiskondlike hoonete vahel 500 meetrit – lähtudes sellest kriteeriumist oleks elektrituulikute püstitamine Linnumäe kinnistule põhimõtteliselt võimalik. Perspektiivse tuuleenergeetika ala laiendamine Linnumäe kinnistule on seejuures säästliku maakasutuse põhimõttega (planeerimisseaduse § 12). Tuuleparkide rajamisel on vaja rajada ka seda teenindavad teed, elektriliinid jm taristu. Üldise ressursi- ja keskkonnasäästu huvides on see, kui vastav taristu teenindab korraga suuremat arvu elektrituulikuid, kuna taristu rajamisele kuluv ressurss ja maahõive on põhimõtteliselt sama suur sõltumata sellest, kas tegemist on näiteks kahe või kümne tuulikuga. Elektrituulikute arv, mida on võimalik erinevatele perspektiivsetele tuuleenergeetika aladele rajada, sõltub samas ala pindalast (mida suurem on ala, seda rohkem elektrituulikuid sellele rajada on võimalik). Seega võimaldaks perspektiivse tuuleenergeetika ala laiendamine Linnumäe kinnistule rajada sellele konkreetsele alale elektrituulikuid säästlikumal viisil. Windpower palub seega Viru-Nigula üldplaneeringus laiendada perspektiivset tuuleenergeetika ala Iila küla lääneosas selliselt, et see hõlmaks vähemalt osaliselt ka Linnumäe kinnistut.	
		Eelnõu 17.02.2021	Advokaadibüroo Walless kliendiks on Windpower OÜ (registrikood 12019950, edaspidi Windpower). Windpoweri huviks on asuda tulevikus tootma tuuleenergiat talle kuuluval kinnistul aadressiga Linnumäe kinnistu, Iila küla, Viru-Nigula vald (katastritunnus 90202:002:006, edaspidi Linnumäe kinnistu). Arendusplaani teemal on Windpower esindajad ka varasemalt suhelnud Viru-Nigula Vallavalitsusega (osalades mh Viru-Nigula valla uue üldplaneeringu eelnõu avalikul arutelul 10. veebruaril 2021).	Teeme koostööd Keskkonnaameti jt ametiasutustega tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivate alade täpsustamiseks. Alade valikul on lähtutud objektiivsetest kriteeriumitest (sh kaugus kaitsealustest liikidest, elu- või ühiskondlikust hoonest, puhkealadest, kalmistutest jne).

		Koostatava valla üldplaneeringu eelnõu käsitleb põhjalikult tuuleenergeetika tootmist, nähes ette nii tootmiseks välistatud alad kui tingimused, mida tuleb järgida aladel, mis selleks põhimõtteliselt sobivad. Üldplaneeringu eelnõu kaardil „Taristu“ on märgitud ära konkreetsed alad, mida loetakse tuuleenergia tootmise jaoks perspektiivikaks. Linumäe kinnistu jääb üldplaneeringu eelnõu osaks oleva kaardi „Taristu“ kohaselt ühe perspektiivse tuuleenergeetika ala kõrvale. Üldplaneeringu eelnõu kohaselt võiks tuulegeneraatoreid püstitada Uraku kinnistule (katastritunnus 90202:002:0048) ja Kivinuka kinnistule (katastritunnus 90202:002:0123). Käesolevaga teeb Windpower ettepaneku laiendada eelnimetatud perspektiivset tuuleenergeetika ala Iila küla lääneosas selliselt, et see hõlmaks vähemalt osaliselt ka Linnumäe kinnistut. Windpower mõistab, et kinnistu käsitlemine perspektiivse tuuleenergeetika alana üldplaneeringus ei tähenda veel elektrituulikute rajamise tingimusteta lubamist. Vastavalt üldplaneeringu eelnõule tuleks tuulikute rajamiseks täiendavalt koostada detailplaneering ning viia läbi erinevaid uuringuid. Samas peavad üldplaneeringus seatavad maakasutuse tingimused olema proportsionaalsed. Olukorras, kus Windpoweri poolt elektrituulikute rajamine Linnumäe kinnistule ei ole ettenähtavalt välistatud ning samas oleks kooskõlas säästliku maakasutuse põhimõttega, on kohane jätta üldplaneeringuga võimalus kaaluda ala sobivust tuuleenergeetika arendamiseks järgmistes menetlustes, eelkõige detailplaneeringu menetluses. Detailplaneeringu algatamise järel on võimalik selgitada kas ja milliste parameetritega elektrituuliku on võimalik Linnumäe kinnistule püstitada ning kuidas neid tuleks erinevatest huvidest lähtuvalt täpsemalt paigutada. Windpower palub käesolevas kirjas väljendatud ettepanekuga võimalusel arvestada juba enne üldplaneeringu vastuvõtmist. Kui see ei	Kaardirakendusse on lisatud võimalikud laiendamise tsoonid.
--	--	--	--

			peaks mingil põhjusel võimalik olema, on õiguspärane ka planeeringulahenduse täpsustamine enne planeeringu vastuvõtmisele järgnevat avalikku väljapanekut. Soovi korral on Windpower valmis oma ettepanekut ning sellega seonduvaid asjaolusid täiendavalt selgitama Teile sobivas vormis.	
	OÜ Utilitas Wind	Arvamuse andmine <i>e-kiri 04.11.2022</i>	Alljärgnevalt esitame oma ettepanekud ÜP eelnõu kohta kahes teemavaldkonnas: tuuliku tiivikute (labade) ulatus (A) ning uute elamute rajamine tuuleenergeetika arendamiseks põhimõtteliselt sobivatele aladele ning nende lähedusse (B).	
			A. Tuuliku tiivikute (labade) ulatus Seega teeme ettepaneku lisada ÜP eelnõu seletuskirja ptk-sse 5.2.8.1 järgmise sõnastusega lõik: „Üldplaneeringu järgse tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobiva ala piiridesse peab jääma elektrituuliku vundament. Detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise, sealhulgas keskkonnauuringute tulemusena võivad kavandavatate elektrituulikute rootorilabad ulatuda üle üldplaneeringu järgse tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobiva ala piiri (teisisõnu võib detailplaneeringu koostamisel vastavat piiri rootorilabade ulatuse võrra täpsustada).“ <i>Täiendavad selgitused ja põhjendused on leitavad e-kirjast.</i>	Nõustume Teie kirjas väljatooduga, et Olulise ruumilise mõjuga (ORME) ehitise asukoha valik ÜP-s peab olema selge. Samas me ei ole nõus ettepanekuga selles osas, et üldplaneeringu järgse tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobiva ala piiridesse peab jääma vaid elektrituuliku vundament. Nimelt sätestab majandus- ja taristuministri 05.06.2015 määrus nr 57 „Ehitise tehniliste andmete loetelu ja arvestamise alused“ § 19 lg 7, et rajatisealune pind on rajatise maapealse osa ja maa-aluse osa projektisioon horisontaaltasapinnal. Seega ei saa täpsustada tuuleala piiri selliselt, et ala sisse peab jääma vaid tuuliku vundament ja rootori labad võivad ulatuda üle üldplaneeringu järgse tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobiva ala piiri. Lisaks tuleb ehitise planeerimisel arvestada ka asjaõigusseaduse 2. jaotises toodud naabrusõiguse sätetega.
			B. Uute elamute rajamine tuuleenergeetika arendamiseks põhimõtteliselt sobivatele aladele ning nende lähedusse	Meie otsus on antud ettepanekuga mitte arvestada. Viru-Nigula valla üheks tugevuseks on

		Seega teeme ettepaneku ÜP eelnõu seletuskirja ptk-d 3 ja 5.2.8.1 täiendada järgmises sõnastuses lõiguga: "Tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivatel aladel või neist 750 meetri raadiusesse on pärast üldplaneeringu kehtestamist uute elamute rajamine lubatud omal riisikol üksnes järgmisi tingimusi arvestades: i) uutele elamutele ei rakendu 500- ega 750-meetrise puhvertsooni nõue; ii) elamu rajaja peab ise tagama meetmete rakendamise, millega uue elamu juures ka tuulepargi püstitamisel müra normtase ületatud ei saa; iii) elamu rajaja peab vajadusel ise tagama meetmete rakendamise, et ka teised tuulepargist nimetatud elamule lähtuvad võimalikud mõjutused oleksid vastuvõetavad." <i>Täiendavad selgitused ja põhjendused on leitavad e-kirjast.</i>	eriilmelised loodus- ja kultuurimaastikud. Samas on valla rahvaarv viimastel aastakümnetel drastiliselt vähenenud. Seega on uute elanike valda lisandumine kriitilise tähtsusega ning valla üheks strateegiliseks ruumieesmärgiks on elamualade ja puhkepiirkondade arendamise soosimine, mis on välja toodud ka valla arengukavas. Lääne-Virumaa liikuvusuuringu kohaselt on Viru-Nigula ja Haljala valdades võrreldes teiste Lääne-Virumaa kohalike omavalitsustega hooajaliste või nn teise kodu kasutajaid kõige enam. Samuti on rohkelt maakodu või suvila omanikke. Seoses kaugtöö võimaluste avardumisega areneb hooajalise elanikkonnaga asustus rannikualal püsielanikkonnaga asustuseks ning on üheks võimaluseks meelitada piirkonda ka uusi elanikke. Tulenevalt eeltoodust ei soovi kohalik omavalitsus ÜP eelnõuga reguleerida olukorda, kus pärast ÜP kehtestamist, ent näiteks enne tuulepargi ehitamiseks koostatava DP kehtestamist soovitakse tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivale alale või selle lähedusse (ehk 750-meetrise puhvertsooni raadiusesse) uus elamu püstitada. Selgitame, et sellises olukorras on tegemist kohaliku omavalitsuse kaalutusotsusega ÜP rakendamisel ning elamu rajamise võimalikkust kavandatavate tuulealade lähistel hinnatakse juhtumipõhiselt. Kajastame ÜP-s sellel teemal tingimust alljärgnevalt: <i>„Elamute ehitamine üldplaneeringuga kavandatud tuuleenergeetika arendamiseks põhimõtteliselt sobivatele aladele on lubatud elamumaa sihtotstarbega katastriüksustel. Arvestamise</i>
--	--	--	--

				<i>vajadus hakkab kehtima alates hetkest, kui valavalitsus on projekteerimistingimused elamu rajamiseks väljastanud."</i>
		Arvamuse esitamine <i>e-kiri 23.08.2022</i>	a. kehtiva Kivihunniku ja Reinu maaüksuste detailplaneeringu käsitlemine üldplaneeringus Üldplaneeringu seletuskirja ptk-s 5.2.8.1 on praeguses versioonis lõik: <i>„Suuremate omaette maakasutust vajavate üksiktuulikute ja tuuleparkide rajamine on võimalik vaid selleks põhimõtteliselt sobivatel aladel, mis on leitud eespool kirjeldatud metoodika alusel. Täiendavalt on üksiktuulikute või tuuleparkide püstitamine võimalik detailplaneeringu alusel, mis on kehtestatud enne käesoleva üldplaneeringu kehtestamist.“</i> Teeme ettepaneku nimetatud lõiku täiendada kahe lausega: • „Näiteks on Aseri Vallavolikogu 27.04.2005 otsusega nr 171 kehtestatud Kivihunniku ja Reinu maaüksuste detailplaneering, mis näeb ette tuulegeneraatorite püstitamise Aseriaru külla Kivihunniku ja Reinu kinnistutele, ning sama detailplaneeringu alusel on väljastatud ka kehtivad ehitusload.“ - eesmärk on selgus üldplaneeringu lugejale • „Juba kehtestatud detailplaneeringuga aladel tuuleparkide ehitusõiguse või muude detailplaneeringus määratud tingimuste võimalikuks muutmiseks või täpsustamiseks tulevikus koostatakse vastavalt igakordselt kehtiva õiguse nõuetele näiteks uus detailplaneering või antakse projekteerimistingimused ning kõnealust olukorda ei käsitleta üldplaneeringu muutmisenä.“ - eesmärk on vältida võimalikke vaidlusi tulevikus ja samas KOV-ile kindlustunde andmiseks viidata, et ka tulevased menetlused peavad vastama parasjagu kehtivale õigusele	Arvestame ettepanekuga ning täiendame seletuskirja.
			b. varjutuse reguleerimine	Arvestame ettepanekuga osaliselt ning täiendame seletuskirja järgmiselt:

		Üldplaneeringu seletuskirja ptk-s 5.2.8.1 on praeguses versioonis lõik: „Tuulikute kavandamisel tuleb hinnata tuulikute visuaalset mõju ning varjutust (koostada varjukaart). Masti ja pöörlevate labade varjud ei tohi üldjuhul langeda eluhoonetele või puhkealale. Kui varjud langevad eluhoonetele või puhkealale, tuleb tuuliku paigaldamine kokku leppida mõjutatud maaomanikega.” Teeme ettepaneku lõigu kaks viimast lauset asendada järgmiselt: „Detailplaneeringu käigus teostatakse varjutuse modelleerimine. Eluhoonete või puhkealade vastuvõetava või ülemäärase varjutuse piiritlemisel tuleb rakendada kas igakordselt Eestis kehtivaid õigusakte või nende puudumisel lähtuda analoogia korras muude Euroopa riikide standarditest või parimast praktikast. Juhul, kui elektrituulikud paigutatakse metsa või metsaga piirnevale alale, tuleb varjutuse modelleerimisel arvestada ka taimestiku, sh metsaga.” - eesmärk, nagu öeldud, on võtta ära naabrite vetoõigus (mida võidakse ka kuritarvitada) olukorras, kus reaalne varjutus võib olla ka minimaalne. Häiring on mistahes ebasoodus mõju, sh näiteks ka normtasemesse jääv müra. Piirväärtustesse jäävaid häiringuid peab Eesti õiguse kohaselt üldiselt taluma, st lubatud häiringuks nõusoleku küsimise nõudmine ei ole põhjendatud. Varjutuse puhul pole (hetkel veel) Eestis mingeid norme kehtestatud, seega on praktikas lähtutud teiste Euroopa riikide normidest või standarditest, hindamaks, millises mahu varjutus ei kahjusta naabri õigusi ülemääraselt. Samas ei saa välistada, et ka Eesti õigusesse vastavad piirnormid tulevad või et praktika muutub ehk üldplaneeringus ei ole 15+ aastaks põhjendatud ka mingeid siduvaid piirnorme sätestada.	<i>„Tuulikute kavandamisel tuleb hinnata tuulikute visuaalset mõju ning varjutust (koostada varjukaart). Juhul, kui elektrituulikud paigutatakse metsa või metsaga piirnevale alale, tuleb varjutuse modelleerimisel arvestada ka taimestiku, sh metsaga. Kui varjud langevad eluhoonetele või puhkealale, tuleb hinnata varjutuse häirivust lähtudes kas Eestis kehtivatest õigusaktidest või nende puudumisel asjakohastest Euroopa riikide standarditest. Tuulikud tuleb üldjuhul kavandada selliselt, et eluhoonetel või puhkealadel ei esine häirivaid varjutustasemeid. Kui selle vältimine ei ole võimalik, on tuulikute püstitamiseks vajalik mõjutatud maaomaniku nõusolek.”</i>
		c. infraheli Üldplaneeringu seletuskirja ptk-s 5.2.8.1 on praeguses versioonis kahes kohas viidatud, et (tuulikust tekkiv) infraheli ei või ületada lubatud piirväärtusi. Saame aru, et eeltoodu tähendab ühtlasi nõuet infraheli modelleerida.	Ettepanekuga mitteamestatud. Selgitame, et ÜP seletuskirjas ei ole öeldud, et tuulepargi kavandamisel tuleb infraheli modelleerida. On öeldud, et tuulepargid tuleb kavandada selliselt, et infraheli vastab piirväärtustele (ptk 5.2.8). Viidatud peatükis on küll ka toodud,

		Teeme ettepaneku asendada nimetatud nõue järgmiselt: „Detailplaneeringu käigus hinnata ja modelleerida tuulikutest lähtuvat madalsageduslikku müra (10-200 Hz).“ - oma vastuses viitate, et õigusaktidega on sätestatud piirväärtused infrahelile elamutes ja ühiskondlikes hoonetes. Jääme selle juurde, et ei ole võimalik, et tuulikute põhjustatav infraheli ületaks sotsiaalministri 06.05.2002 määruses nr 75 „Ultra- ja infraheli helirõhutasemete piirväärtused ning ultra- ja infraheli helirõhutasemete mõõtmine“ kehtestatud infraheli helirõhutaseme piirväärtust (jättes isegi kõrvale, kas nimetatud piirväärtus antud juhul kohaldub või ei). Ebaproportsionaalne on nõuda uuringu/analüüsi teostamist, mille lõpptulem on ette teada ja mis ei käsitle tegelikke häiringuid. Asjakohane (ja praktikas kasutatud) on infraheli asemel modelleerida madalsageduslikku müra ja võrrelda tulemusi sotsiaalministri 04.03.2002 määruse nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ lisas 1 välja toodud soovituslike helirõhutasemetega madalsagedusliku müra häirivuse hindamiseks elamute elu- ja magamisruumides ning nendega võrdsustatud ruumides öisel ajal.	et müra tuleb modelleerida, kuid siinkohal on mõeldud välisõhus levivat müra. Täpsustame seda seletuskirjas. Kuna õigusaktidega on sätestatud piirväärtused ka infrahelile (elamutes ja ühiskondlikes hoonetes), siis tegevus lubamise üle otsustamiseks on meile oluline saada kindlus, et õigusaktidest tulenevad nõuded on täidetud. Meil ei ole ÜP staadiumis informatsiooni väitmaks, et infraheli piirväärtused on igal juhul kõikide perspektiivsete tuuleparkide puhul täidetud, sõltumata nende võimsusest ning kaugusest tundlikest hoonetest. Sellest ka vastav tingimus seletuskirjas. Kas ja kuidas toimub tõendamine, et tuulepargist lähtuv infraheli ei ületa sotsiaalministri määrusega nr 75 kehtestatud infraheli piirväärtusi, on konkreetse tuulepargi kavandamise ja selle KMH teema. Sama kehtib ka madalsagedusliku müra kohta. Oleme nõus täpsustama seletuskirja järgmiselt: <i>„Tuulepargid tuleb kavandada selliselt, et välisõhus leviv müra, madalsageduslik müra ja infraheli ei ületaks õigusaktides nimetatud piirväärtusi. Teostada tuleb välisõhus leviva müra modelleerimine.“</i>
	Arvamuse esitamine <i>e-kiri 13.06.2022</i>	1) Esiteks, koostamisel ÜP seletuskirja teksti ja joonistele tuleks kanda kehtivate (detail)planeeringute ja ehituslubade alusel kõik olemasolevad tuulealad, sh rajamisel olevad tuulepargid (nagu Kivihunniku ja Reinu kinnistute tuulepark). 2) Teiseks, koostamisel ÜP seletuskirjas peaks selguse ja terviklikkuse huvides esitama teabe, et DP tuulegeneraatorite võimsusele, margile ega tüübile piiranguid ei sea ning KMH tulemusena peeti mõistlikult realiseeritavaks põhilahenduseks kahe 2,5 MW võimsusega tuulegeneraatori rajamist. Täiendavalt tuleks koostamisel ÜP seletuskirjas	1) Selgitame, et tuuleenergia tootmise tingimuste all on toodud tingimus: <i>„Suuremate omaette maakasutust vajavate üksiktuulikute ja tuuleparkide rajamine on võimalik vaid selleks põhimõtteliselt sobivatel aladel, mis on leitud eespool kirjeldatud metoodika alusel. <u>Täiendavalt on üksiktuulikute või tuulepar-</u></i>

		märkida, et nimetatud tuulegeneraatorite võimsuse suurendamine ei ole DP muutmine ning uue täiendava detailplaneeringu koostamine ei ole selleks vajalik. Juhul, kui võimsus ületab 2,5 MW ühe tuulegeneraatori kohta, tuleb läbi viia täiendav müra modelleerimine. 3) Selgitame täiendavalt, et kaasaegsed elektrituulikud on väiksema müra emissiooniga, seega ei ole ette näha ka võimsama tuulegeneraatori paigaldamisel võimalikku müranormide ületamist ning DP-s kavandatud tuulikute omavaheline kaugus ca 215 m seab võimalikele tuulikute võimsusele ka omad piirangud. Eeltoodust tulenevalt oleks koostamisel ÜP-sse siiski mõistlik lisada, et kui tulevikus soovitakse rajada tuulegeneraatoreid, mille võimsus ületab 2,5 MW ühe tuulegeneraatori kohta, tuleb teostada täiendav müra modelleerimine, võttes arvesse kavandatava tuuliku marki.	<u>kide püstitamine võimalik detailplaneeringu alusel, mis on kehtestatud enne käesoleva üldplaneeringu kehtestamist</u> Üldplaneeringu täpsusastmes ei ole meie hinnangul vajalik olemasoleva DP alusel kavandatavate tuulealade eristamine ülejäänud perspektiivsetest tuulealadest. Juhime tähelepanu, et Kivihunniku ja Reinu kinnistute tuulepark on ainuke taoline tuuleala, mida on käsitletud ka perspektiivsete tuuleenergeetika alade kaardil. 2) Tegemist ei ole meie hinnangul üldplaneeringus reguleerimist vajava teemaga. 3) Tegemist ei ole meie hinnangul üldplaneeringus reguleerimist vajava teemaga.
		Järgnevalt esitame oma täiendavad ettepanekud Viru-Nigula valla üldplaneeringule: ÜP ptk 5.2.8.1 Tuuleenergeetika kohaselt tuleb tuuleenergia tootmise kavandamisel lähtuda kaalutusotsusest (sh mõju hindamisest tuulepargi rajamisel 500 m – 750 m kaugusele elu- või ühiskondlikust hoonest ning mõjuraadiusesse jääva maaomanikuga on saavutatud kokkulepe ning „ei esine olulisi visuaalseid häiringuid“. Siinkohal tuleb ÜP-s täpsustada, mis on oluline visuaalne häiring. ÜP ei saa seada tingimusi, mida ei ole korrektselt defineeritud. Nimelt võib tuulegeneraator paista kaugele, kas ainuüksi tema nägemine mingist vaatekohast on oluline visuaalne häiring? Tuulikupargi nähtavus tundlikele vaatlejatele või vaadetes ei tähenda veel, et tuulikupargi visuaalne mõju ise kujuneks automaatselt oluliseks1. Teeme ettepaneku: a) defineerida ÜP-s, mis on tuulegeneraatori puhul oluline visuaalne häiring või b) jätta see tingimus välja, kuivõrd visuaalse mõju hindamine on tuulepargi rajamise üheks eelduseks.	Selgitame, et tingimuse praeguse sõnastuse: „500 m – 750 m kaugusel elu- või ühiskondlikust hoonest juhul, kui elu- või ühiskondliku hoone aluse maa omanikega, kes jäävad elektrituuliku mõjuraadiusesse, on saavutatud kokkulepe, ei esine olulisi visuaalseid häiringuid, müra ei ületa lubatud normtasemeid või infraheli lubatud piirväärtusi“ kohaselt on ennekõike oluline kokkuleppe saavutamine mõjualas olevate maaomanikega ja normtasemetega jälgimine. Oluliste visuaalsete häiringute hindamine on kohaliku omavalitsuse kaalutusruum (nt varju langemine eluhoonele on oluline visuaalne häiring).
		ÜP lk 70 on toodud, et tuuleparkide kavandamisel tuleb arvestada „Üle-eestilise maismaalinnustiku analüüsis“ toodud soovitusetega.	Selgitame, et alapõhiste uuringute meetodika osas tuleb arvestada maismaalinnustiku

		Kuivõrd ÜP koostatakse 15+ aasta perspektiivis ning selle aja jooksul võib nimetatud analüüsi asemel olla koostatud rida muid analüüse, siis ei saa ÜP seada tingimuseks, et justnimelt selle analüüsiga tulebtuuleparkide kavandamiselarvestada. Siinkohal märgime, et 14.04.2022 Tuuleenergeetika ümarlaual selgitas KeM-st Mariliis Paal, et üle-eestiline maismaalinnustiku analüüs on üldine dokument ning kohapealsed detailsed uuringud on kindlasti täpsemad. „Üle-eestilise maismaalinnustiku analüüsi“ tehnilise kirjelduse kohaselt on nimetatud töö eesmärk koondada olemasolevate andmetepõhjal üle-eestiline teave maismaa linnustikust (peamised rändeteed, ööbimis-, puhke- ja toitumisalad) analüüsina ja kaardikihtidena. Võrdluseks ÜP-le järgneva DP raames teostatakse ilmselt välivaatlused jms asukoha ning konkreetse liigi spetsiifilised uuringud (nt kotkale jälgimisseadme paigaldamine jne). Mistahes üle-eestiline uuring ei saa oma täpsusastmelt olla võrreldav DP KSH raames läbi viidava (linnustiku) uuringuga ning DP menetluses tuleks eelkõige keskenduda just asukohaspetsiifilisele mõjude hindamisele. Vastupidine arusaam on ilmselgelt PlanS ja KeHJS-iga vastuolus ning etteulatuvalt ei saa planeeringulahendust sõltuma panna KSH välistest uuringutest. Eeltoodu ei tähenda muidugi, et üleriigilise maismaalinnustiku analüüsiga asjakohases määras arvestada ei võiks ega peaks. Seega ilmtingimata ei pruugi saada arvestada eelpool viidatud analüüsiga, vaid pigem peaks see olema toodud ÜP-s soovitusena või täiendava infona.	analüüsis toodud soovitustega täpsemate uuringute vajaduse, järelseire meetodite jms osas. Tingimus ei kohusta tuulikuala planeerimisel selle tulemustest lähtuma.
		ÜP lk 70 on öeldud, et „tuuleparkide kavandamisel (DP staadiumis) tuleb täpsustada liikide levikuandmeid. Juhul kui leitakse uusi I või II kaitsekategooriasse kuuluvate liikide elupaiku/kasvukohti, tuleb ka nende puhul rakendada puhvreid liikide kaitseks.“ Siinkohal teeme ettepaneku, et kui DP raames leitakse uusi I või II kaitsekategooriasse kuuluvate liikide elupaiku/kasvukohti, siis ei ole põhjendatud nende puhul koheselt universaalsete puhvrite rakendamine, vaid võimalik mõju tehakse kindlaks DP raames teostatavate detailsete uuringute käigus (nt linnuvaatlused jms). Nt Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute keskkonnamõju strateegilise	Korrigeerime üldplaneeringu seletuskirja järgmiselt: „Juhul kui peale üldplaneeringu kehtestamist, tuulepargialade arendamise faasis läbiviidavate uuringute raames tuvastatakse uusi loodusväärtusi (sh tuulepargi poolt potentsiaalselt mõjutatud liikide leiukohad), arvestatakse nendega lähtuvalt konkreetsetest oludest DP koostamisel ja KSH läbiviimisel.“

		hindamise käigus (planeering kehtestatud 15.04.2020 ning KSH aruanne vastu võetud 22.01.2020) läbiviidud väike-konnakotka uuringu tulemustest selgus, et nn Mälgandi väike-konnakotkas (KLO3001589) kasutas pesapuust valdavalt lääne-, edela- ja lõunapoolseid avatud maastikke, vähem põhja pool ning täielikult välditi kirde, ida ja kagu suunda. Sellest järeldusest tulenevalt on P15 arendusalal lubatud elektrituuliku rajamine püsielupaigast ca 500 m põhjasuunas ning mitmekilomeetrine automaatne puhver ei ole vajalik. Samuti leiti eelpool viidatud DP KSH linnustiku uuringu käigus seni registreerimata väike-konnakotka pesapaik ning uuring tegi kindlaks sealse väike-konnakotka võimalikud toitumisalad ning tuulegeneraator paigutati ca 700 m kaugusele pesapuust. ÜP raames puhvrite kasutamine on KeA andmetel õigustatud juhul, kui ÜP koostamise käigus ei viida läbi detailsemaid linnustiku uuringuid. ÜP kohasele tuulealale teostatakse DP ja selle KSH raames detailsemad uuringud, mida saab arvestada tuulegeneraatorite asukohtade valikul, mistõttu ei ole DP KSH käigus leitavate uute elupaikade puhul ühetaoliste puhvrite rakendamine enampõhjendatud.	
		ÜP lk 71 kohaselt „on tuuleparkidel oluline visuaalne mõju maastikule ja vaadetele, mistõttu tuleb nende kavandamisel esitada visuaalse mõju analüüs“; „väärtuslike maastike ja vaadete osas maastikele tuleb koostada maastikuanalüüs“. Teeme ettepaneku visuaalse mõju hindamise teema kajastamiseks ÜP-s üheselt mõistetavana. Kuivõrd maastikuanalüüsi koostamine ning väärtuslike maastike/vaadetega arvestamine on üks osa visuaalse mõju hindamise protsessist (sh maastikuanalüüsi koostamine), siis selle eraldi välja toomine ei ole vajalik. Siinkohal võib ka viidata Eesti Mereala planeeringu protsessi käigus väljatöötatud juhendile ja metoodikale „Meretuulikutide arendamise edendamiseks visuaalse mõju hindamise metoodiliste soovitude juhendmaterjal“, kus on palju asjakohast infot, mida saab kasutada ka maismaa tuuleparkide visuaalse mõju hindamisel. Ühtlasi on vajalik üheselt mõistetavuse tagamiseks ÜP-s täpsustada	Täiendame tingimusi üldplaneeringu seletuskirjas järgmiselt: <i>„Tuuleparkidel on oluline visuaalne mõju maastikule ja vaadetele, mistõttu tuleb nende kavandamisel esitada visuaalse mõju analüüs. Maastikuanalüüs koostatakse vajadusel, et kindlaks teha ümbritsevas maastikus leiduvad väärtused“</i> <i>„Tuulegeneraatorite, mobiilsidemastide, vesiehitiste ja teiste maastikul domineerima jäävate objektide ehitamisel tuleb väärtuslike maastike ja vaadete osas koostada visuaalse mõju analüüs, et hinnata nende sobivust maastikku. Maastikuanalüüs koostatakse vajadusel, et</i>

			maastikuanalüüsimõistet-mis on selle töö eesmärk, sisu ning eeldatav väljund.	<i>kindlaks teha ümbritsevas maastikus leiduvad väärtused"</i>
			ÜP lk 71 kohaselt „Masti ja pöörlevate labade varjud ei tohi langeda eluhoonetele või puhkealale. Kui varjud langevad eluhoonetele või puhkealale, tuleb tuuliku paigaldamine kooskõlastada naabritega.” Märgime, et Eestis puuduvad varjutuse esinemisele kehtestatud riiklikud normid. Seni on tuuleparkide mõjude hindamisel varjutuse hindamiseks järgitud Saksamaal kehtivat dokumenti, mille alusel loetakse vastuvõetavaks aastas maksimaalselt kuni 30 h või 30 minutit päevas summaarset varjutust ühel hoonestusalal. Samas, Rootsi ja Taani järgivad elamualadel 8 või 10 tunnist reaalset summaarset varjutamise kestvust aasta jooksul. Seega ÜP-s toodud nõue justkui iga varju langemine hoolimata varjutuse reaalsest kestusest aastastuleb kooskõlastada naabritega, on liialt piirav ning ebaproportsionaalne. Pealegi on Riigikohus korduvalt selgitanud, et kolmandate isikute huve tuleb kaaluda, ent see ei tähenda nende nõusoleku küsimise kohustust ehk sisuliselt vetoõigust (vt nt RKHKo nr 3-18-2022, p 19). Teeme ettepaneku ÜP seletuskirja täpsustada nii, et varjutuse hindamisel rakendada Euroopas kehtivaid norme (kas nt Saksamaa, Rootsi või Taani praktika), DP käigus viia läbi varjutuse modelleerimine, mida saab edukalt teha nt programmiga WindPro. Kui tuulikud paigutatakse metsa või metsaga piirnevale alale, siis tuleb varjutuse modelleerimisel arvestada ka taimestiku andmestikuga, st metsaga, kasutades nt alusandmetena Corine maakattekaarti. Selgituseks märgime, et mets mõjutab oluliselt varjutuse esinemist ja kestust.	Ettepanekuga arvestatud osaliselt. Täiendame tingimuse sõnastust järgmiselt, et: <i>„Tuulikute kavandamisel tuleb koostada varjukaart. Masti ja pöörlevate labade varjud ei tohi <u>üldjuhul</u> langeda eluhoonetele või puhkealale. Kui varjud langevad eluhoonetele või puhkealale, tuleb tuuliku paigaldamine kokku leppida mõjutatud maaomanikega.”</i> Selgitame, et juhul kui varjud langevad eluhoonetele, on tegemist häiringuga kolmandale osapoolle. See saab olla lubatud vaid kokkuleppe alusel. Varjude modelleerimise nõuete sätestamine ei ole ÜP täpsustamises vajalik. Hindamise meetodika pannakse paika DP KSH programmi koostamisel.
		Arvamuse esitamine <i>e-kiri 07.12.2021</i>	Alljärgnevalt esitame oma tähelepanekud Viru-Nigula valla üldplaneeringu eelnõule. Üldplaneeringu ptk 5.2.8.1 <i>Taastuvenergeetika</i> on toodud tingimus, et kui soovitakse rajada tuulikud 500 m – 750 m kaugusel elu- või	Ettepanekuga ei arvestata. Kuna õigusaktidega on sätestatud piirväärtused ka infrahelile elamutes ja ühiskondlikes hoonetes, siis on asjakohane see välja tuua. Ka Terviseamet on KSH aruande eelnõu üle vaa-

		ühiskondlikust hoonest, peab tagama, et müra ei ületaks lubatud normtasemeid või <u>infraheli lubatud piirväärtusi</u>. Juhime tähelepanu, et tuginedes uuringute andmetele on tuulikute poolt tekitatav infraheli (sagedus alla 20 Hz) nii madala sageduse ning tugevusega, mida inimkõrv ei kuule. Samasugusele järeltulele on jõudnud ka Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute keskkonnamõju hindamise aruandes, mis on vastu võetud 20.01.2020 ning detailplaneeringud kehtestatud 15.04.2020. Nimetatud KSH aruandes väidetakse järgmist: „<i>Tuulikute tekitatud infraheli on reeglina <u>nii madalal tasemel</u>, et vaid kõige keerulisemad aparaadid ja andmetöötlusprogrammid suudavad seda registreerida ja ei ole reaalne, et inimesed tunnetaksid seda, samuti puudub risk inimese tervisele ja seda ka all seistes.</i>” Ning veel: „<i>Tuulikutele lähimatel elamualadel ca 300-500 m kaugusel tuulikust puudub oht inimese tervisele ning küsimus infraheli eksisteerimisest tuulikuparkide alal on pigem <u>teoreetiliselt laadi</u>, kuna ka tuulikute puudumise korral esineks looduses sarnase tugevusega, kuid inimesele tajumatu infraheli.</i>” Peame oluliseks, et tähelepanu pöörataks reaalsele tuulikute poolt põhjustatud negatiivsetele mõjudele ning keskendutakse nende ära hoidmisele/leevendamisele, mitte ei tekitata inimestele valehirmu ja ootusi. Seega palume eemaldada ÜP tekstis nõue tagada „<i>infraheli lubatud piirväärtused</i>” ning asendada see madalsagedusliku müra (sagedus vahemikus 10-200 Hz) hindamise/modelleerimise nõudega, mida saab edukalt teha tuulikute mõjude hindamisel kõige laialdasemalt kasutusel oleva tarkvaraga WindPro. Samuti on Eesti seadusandluses kehtestatud soovituslikud helirõhutasemed madalsagedusliku müra häirivuse hindamiseks elamute elu- ja magamisruumides ning nendega võrdsustatud ruumides öisel ajal vastavalt Sotsiaalministri 04.03.2002 määrusele nr 42 „<i>Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid</i>”	danud ja kooskõlastamisega vastava tingimuse asjakohaseks lugenud. Saarde valla detailplaneeringute KSH aruande eelnõule me üldplaneeringus tugineda ei saa, kuna viidatud mõjuhindamine on teostatud konkreetsele tuulepargile konkreetsetes asukohtades. Erinevate tuuleparkidega kaasnevad mõjud võivad olla erinevad. Nagu on toodud ka ÜP KSH aruandes, siis sõltub tuulepargi mõju kavandatavate tuulikute arvust, parameetritest, paigutusest, tehnilistest lahendustest, kaasnevast taristust jms. ÜP-ga konkreetseid tuuleparke ei kavandata.
--	--	--	---

			ÜP peatükis 5.2.8.1 <i>Tingimused tuuleenergia tootmiseks</i> on kirjas, et „<i>üldjuhul vältida kõrge loodusliku väärtusega taimkattega alasid. Juhul, kui raadatava ala suurus on üle 100 ha, tuleb õigusaktide kohaselt läbi viia keskkonnamõju hindamine.</i>” Mida on silmas peetud „<i>kõrge loodusliku väärtusega taimkattega alade puhul?</i>” EELIS andmetel jääb Viru-Nigula ÜP kavandatavatesse tuulealadesse nii III kaitsekategooria taimede leiukohti, vääriselupaiku, niitusid kui ka Natura 2000 elupaigatüüpe. Kuivõrd nimetatud tingimuse teine lause räägib metsa raadamisest, kas siis peetakse hoopis silmas kõrge loodusliku väärtusega metsamaid? Tunnustame Viru-Nigula valda, et olete üldplaneeringuga leidnud mitmeid asukohti tuuleenergeetika arendamiseks ja aidanud seega omalt poolt oluliselt kaasa taastuenergia arengule Eestis. OÜ Utilitas soovib Viru-Nigula vallale energiatootmise küsimustes olla hea ja usaldusväärne partner ning loodame, et arvestate meie ettepanekutega, mis aitavad kaasa taastuenergeetika arendamisele Viru-Nigula vallas.	Täpsustame ÜP seletuskirjas kõrge loodusliku väärtusega taimkattega alade olemust. Kõrge loodusliku väärtusega taimkattega aladeks on Natura 2000 elupaigatüübid, vääriselupaigad, looduslikus seisundis sood, loodusliku taimkattega rannikualad, poollooduslikud kooslused (niidud), samuti suurema pindalaga (vähemalt 5 ha) III kategooria taimeliikide kasvukohad.
	Riigi Kinnisvara AS	Arvamuse esitamine 27.04.2022, nr 7-7/477-1	Tutvustame Viru – Nigula valla üldplaneeringu lahendusega ning esitameme arvamuse Toolse tee 15 kinnistu osas. Toolse tee 15 kinnistut hetkel kasutab hooneid Politsei – ja Piirivalveamet. Näeme, et Politsei– ja Piirivalveamet kasutab osaliselt hooneid ka tulevikus. Kuna täna ei ole veel pikema vaate plaanid selgunud, siis leiame, et kinnistu juhtfunktsioon võiks olla perspektiivse elamuarenduse ala.	Täiendame planeeringulahendust ning muudame Toolse tee 15 maakasutuse juhtotstarbe elumumaaks.
		Arvamuse esitamine 08.11.2021, nr AET-12/2021-289	Tutvustame Viru - Nigula üldplaneeringuga ning teeme ettepaneku Toolse tee 15 (Kunda linn, Viru-Nigula vald, Lääne-Viru maakond) kinnistu osas. Hetkel kasutab hooneid Politsei – ja Piirivalveamet. Näeme, et Politsei– ja Piirivalveamet kasutab osaliselt hooneid ka tulevikus. Kuna täna ei ole veel pikema vaate plaanid selgunud, siis	Selgitame veelkord, et kuna Toolse tee 15 hooneid kasutatakse osaliselt sihtotstarbekohaselt ka tulevikus, siis on maa-alale juba määratud ärimaa juhtotstarve, kus on võimalik segafunktsioonid – elumumaa, ühiskondlike ehitiste maa jne.

			leiam, et kinnistu juhtfunktsioon võiks olla mitme funktsiooniga ala või perspektiivse elamuarenduse ala.	
		Eelnõu, e-kiri 13.03.2021	Riigi Kinnisvaral on Viru-Nigula vallas 5 kinnistut. Ettepanekud on 4 kinnist osas: • Toolse tee 15, Kunda linn. Hetkel kasutab hooneid Politsei – ja Piiri-valveamet. Näeme, et PPA kasutab osaliselt hooneid ka tulevikus. Kuna täna ei ole veel pikema vaate plaanid selgunud, siis leiam, et kinnistu juhtfunktsioon võiks olla mitme funktsiooniga ala või perspektiivse elamuarenduse ala. • Koolisauna, Ametikooli ja Roo kinnistud (Mahu küla). Palume antud kinnistutele lubada ka elamute rajamine (või olemasolevate hoonete renoveerimist elamuteks). Antud kinnistu piirneb suvilate ja elamutega, seega antud kinnistutele elamu või suvila rajamine on sobilik ja aitab amortiseerunud hooneid uuesti kasutusele võtta.	Nõus ettepanekutega. Kuna Toolse tee 15 hooneid kasutatakse osaliselt sihtotstarbekohaselt ka tulevikus, siis muudetud ärimaa juhtotstarbeks, kus kõrvalotstarvetena on võimalik nt nii elamumaa kui ka ühiskondlike ehitiste maa. Mahu külas asuvatele maaüksustele määratud elamumaa juhtotstarve.
	A. Järv	Koostamise ajal e-kirjaga laekunud ettepanek, 22.07.2020	Minu esialgsed tähelepanekud seostuvad eelkõige Aseriaru ja Kalvi küladega, kuna sealt on minu esivanemad pärit ja rekonstrueerime seal talumaja, mida suvekoduna peame. 1) Aseri valla vanas planeeringus oli Aseri klindi pealne maastik Aseriaru külas määratud tuulepargile. Mul on hea meel, et eskiisis on see nimetatud väärtusliku maastikuna, mida ta minu hinnangul kahtlemata on. Tuulikute kontsentratsioon Aseriaru külas on hetkel piisav ja minu hinnangul ei tohiks uusi alasid neile eraldada, mis on ka eskiisis hetkel nii kajastatud. 2) Aseri klindi ja paemurru kohta ei leidnud üldplaneeringus sõnagi. Ometi on tegemist kauni kaitseala ja loodusobjektiga, mille potent-	1) Võtame teadmiseks. Täpsustatud jaanuar 2022: 1) Üldplaneeringusse on kehtivast detailplaneeringust (kehtestatud Aseri Vallavolikogu 27.04.2005 otsusega nr 171) üle võetud Aseriaru külasse Kivihunniku ja Reinu maaüksustele kavandatud detailplaneeringu ala, mida käsitletakse kui tuuleenergeetika tootmiseks põhimõtteliselt sobivat ala. 2) Kaalume kauni vaatega koha näitamist koos avaliku juurdepääsu tagamise vajadusega.

			siaali puhkealana hetkel ei kasutata. Klindi kõrgus on 52 m (vrkl Türisalu 30 m, Ontika 54-56 m) ja sealt avanevaid vaateid käivad inimesed ikka autodega aeg-ajalt nautimas, kuigi tegemist tundub olevat hästi hoitud saladusega. Paraku on klindil olev tee amortiseerunud, Aseriaru küla keskusest klindile viivad ajaloolised teed on rohtu kasvanud või põllumaana üles küntud. Samuti on täiesti võimalik võtta ette matk Aseri savikarjääri äärest mööda mereäärt kuni Aseriaru rannaribani, mis pakub väga kauneid vaateid klindile ja merele. Paradoksaalne, et kui Ontika on üle Eesti tuntud, siis Aseri klinti unustatakse isegi üldplaneeringus mainida :) Klindil olev tee pakub vähemalt kauneid vaateid ja ka matkaraja potentsiaal on seal minu meelest väga kõrge. Samuti on klindil metallist trepp, mis on alles jäänud NL piirivalvest ja võimaldab kaunist laskumist läbi kaitse all oleva pangametsa. Seda võiks loodusturismi ja kohalike rannaligipääsu vaatest samuti säilitada ja parandada. 3) Kalvi mõisaansamblit, kui Viru-Nigula valla ühte arhitektuuripärlit, pole samuti mainitud. Tegemist on küll eraomandiga ja ligipääs pargile puudub, aga kas vallal mingit visiooni selle alaga seoses ei peaks olema?	3) Kalvi mõis on kantud kinnismälestisena riiklike kultuuriväärtuste hulka, millega on tagatud selle väärtuste säilimine. Üldplaneeringuga täiendavaid maakasutus- ja ehitustingimusi eraomandile ei ole kavandatud. Kalvi mõisa kui väärtusliku objektiga tuleb arvestada teiste tegevuste kavandamisel piirkonnas.
A. Aron	Koostamise ajal e-kirjaga laekunud ettepanek, 30.08.2020	1) Kunda kehtivas planeeringus on mitmed tänavate pikendused (Koidu, Aia), et elanikud jõuaksid paremini kodudeni. Uues planeeringus neid ei näinud. Ettepanek need pikendused jätta. Juhul kui Aia tänava pikendus oluliselt tõstab liikluskohust kooli juures, siis kavandada alternatiivne trass, näiteks Tähe tn pikendus linna sissesõidu ringteeni.	1) Arvestatud. Kunda Koidu tn ja Aia tn pikendused kuuluvad munitsipaalomandisse. Mõlemad on üldplaneeringusse kantud perspektiivsete sõiduteedena. 2) Arvestatud. Taristu joonist on täiendatud, sh on sadama ja lautrikohtade teema all kajastatud, kaubasadam, väikesadam,	

		2) Joonis 4 (taristu) on toodud sadamad. Kundas ja Aseris on ainult kaubasadama tähis. Planeeringus peab olema valla suuremates asulates ka väikesadam ja väiksemates kohtades lautrikoht (näiteks Kalvis olemas). 3) Piirkondlikud ehitustingimused tabel 1 (p 3.4 lk 17). Kas kõik tingimused on nii täpselt vajalikud? Näiteks aia kõrgus Kundas ja Aseris. Juhul kui keegi tahab ehitada 4 kordse kortermaja või 3 kordse elumaja, siis see on uue planeeringuga keelatud. Aga näiteks Ojakülas oleks see lubatud. Arusaadavad on näiteks tabel 3 (lk 35) miljööväärtuslike alade nõuded. Ettepanek kitsendavad tingimused üle vaadata. 4) Militaarpärandi (punkt 4.1.4 lk 34) loetelus ei paista väärtuslikke objekte (Aseri osas ei oska hinnangut anda). Kas nõukogude pärandit sellisel kujul on vaja väärtustada? Pigem on need ohtlikud ja peab lammutama. Ettepanek vaadata veelkord militaarpärand kriitilise pilguga üle. 5) Üleujutusala määratletakse Kunda vanemates üldplaneeringus ka suurt osa klindialust maa-ala – näiteks Sadama tn (vastavalt 10 ja 50 aasta tõenäosusega). Ettepanek vaadata üleujutusala ulatust (lk 45) ja võrrelda varasemate planeeringutega. 6) Tallinn-Narva maantee asukoht (p 5.1 lk 48 ja joonis 4) peab toetama tulevikumaanteed, kus on võimalik sõita vähemalt 120 km/h, sarnaselt Tallinn-Tartu uue lõiguga. Tänapäevane trass seda ei võimalda. 7) Lisada kõrge radooniga piirkonda ka Kunda, kus on varasematel mõõtmistel saadud kõrged näitajad (p 6.4 lk 64).	lautrikoht, veemotosõidukite ala ja navigatsioonimärgid. 3) Piirkondlikud ehitustingimused on esitatud vaid eluhoonetele ning on vajalikud ehitustegevuse reguleerimiseks. Eluhoone max korruselisust Kunda linnas suurendasime 5-ni. Teie poolt näitena käsitletud Ojakülas (mis jääb hajaasustusse), on lubatud vaid üksikelamute rajamine ning hoone kõrguse puhul tuleb lähtuda piirkondlikust tavast. 4) Militaarpärandi objektid üle vaadatud. Üldplaneering ei käsitle militaarpärandina nt Kutsala (Kanguristi) seniitraketibaasi. 5) Klindialuse maa-ala määramiseks üleujutusala ei näinud hetkel vajadust. 6) Tallinn – Narva mnt asukoht (sh nelja-realisteks ehitamine) sõltub edasistest riigi otsustest. Meie üldplaneeringus on see hetkel märgitud maakonnaplaneeringust tulevalt oluliselt muudetava teelõiguna. 7) Arvestatud. Kunda on kõrge radooniga piirkondade hulka lisatud. 8) Ettepanek vajab täpsustamist. Üldplaneeringuga on ette nähtud võimalused
--	--	---	--

		8) Ettepanek näha planeeringus ette uusi perspektiivseid elamu- ja tootmismaid. 9) Uute elamumaadena eelkõige määratleda rannikuäärt – valla ilusamates kohtades, et väärtustada valda hea elukeskkonnana. Vältida kaldale ehitamist ja rannajoone sulgemist. Tootmismaad planeerida kohtadesse, kus elamumaad/kaitsealad on kaugemal ja seeläbi häiring väiksem. 10) Kunda rannas on lääne pool jõge skuutrite sõiduala, selles kohas on tehtud kaldtee merre (lautrikoht?). Surfareid ja jette koos sinna lasta on ohtlik. Surfiala Kunda rannas asendada pigem Kunda lahe idakaldal Letipea poolse alaga, kus surfarid käivad. 11) Ettepanek maade sihtotstarve läbi vaadata - elamumaad Kundas on muutunud ärimaaks Ehitajate, Võidu tänaval. Lontova tee ja Sadama tn elamute ala ei ole osaliselt määratletud, hetkel valge laiguna. 12) Täpsustavad küsimused: - XX saj. Arhitektuuripärandina (lk 33) on nimetaud hooned 1870-1991. Kas siin on vajalik mainida muinsuskaitse hooned eraldi näit. Kunda muuseum? - Üldplaneeringus joonisel 4 on toodud ka kõik 4 paisu Kunda jõel. Kas need on planeeritud sellisel kujul jääma? P 4.2.5. lk 43 tekst jätab alles kõik võimalused. Keskkonnaametist on väga raske paisude säilimisele koostöölastust saada. - Kuidas toimub seadustes planeeringuga maa sihtotstarbe muutus? Kas saadetakse omanikele ka vastav teade? - Matkarada (laudtee) randa Kronkskaldalt otseselt planeeringus ei ole. Kas on vaja see lisada, kui on plaan see teoks teha?	tootmisalade laienemiseks ning atraktiivsemates piirkondades (nt mereäärsetel aladel Mahu-Letipea piirkonnas) elamuarenduse soodustamiseks. 9) Mahu-Letipea piirkonnas on atraktiivse elu- ja puhkekeskkonna arendamiseks määratud elamu maa-ala juhtotstarve ning on tehtud ettepanek ehituskeeluvööndi vähendamiseks. Uusi tootmismaid elamute vahetusse lähedusse ÜP-ga kavandatud ei ole. 10) Arvestatud. Kunda ranna läänepoolne ala jääb vaid veemotosõidukite alaks. Surfarite ala on määratud Kunda lahe idakaldale. 11) Maa juhtotstarbeid osaliselt korrigeeritud. Selgitame, et ÜP-ga määratud maakasutuse juhtotstarbed ei vasta üks-ühele maatüki olemasolevatele maa sihtotstarvetele, vaid näitavad enamasti piirkonna valdavalt maakasutuse juhtfunktsiooni. Nt on elamumaa juhtotstarbega aladel lubatud äritegevus ning ärimaa juhtotstarbega aladel lubatud elamud jms kõrvalkasutused, mis ei takista põhifunktsiooni täitmist. 12) Vastused küsimustele: - Lk 33 muinsuskaitse hoonete eraldi mainimine ei ole vajalik. - KOV võib jääda paisude suhtes eriarvamusele. - Üldplaneeringuga määratakse maa juht-
--	--	---	--

				otstarve, mis ei too endaga kaasa kohustust olemasoleva sihtotstarbe muutmiseks. - Perspektiivne ühendustee Kronkskaldalt Kunda randa lisatud kaardile.
	O. Penek	Eelnõu parandamise ajal e-kirjaga laekunud ettepanek 23.03.2021	1) Mis maa on keskuse maa-ala ja mille alusel see on valitud? 2) Puhke ja looduslik maa-ala on koos, selguse mõttes oleks vaja eraldi. 3) Millisena jääb P2 Aseri karjäär kaardile? Mäeeraldise kihil karjäär näidatud. Rohevõrgustiku ala katab Aseri savikarjääri? 4) Meremetsa KÜ vaja riigil saada munitsipaalomandisse, võimalik ranna koht (endine Seili rand). Sealt ka matka- ja suusarada Musta metsa (Aseri maastikukaitseala 2), Seal peaks olema tee ja parkla koht. 5) Aiandusühistud on tiheasustusalast väljas, kas see tähendab, et sinna ei tule vee ja kanalisatsioonitrasse?	1) Keskuse maa-ala on määratud Kunda linna ning Aseri ja Viru-Nigula alevike keskustes, kus on tegemist multifunktsionaalse piirkonnaga, kus on lubatud ja soodustatud erinevate maakasutuse funktsioonide koostoimimine (vt ÜP seletuskiri ptk 3.5.9). 2) Puhke ja looduslik maa-ala jaguneb kaheks alaliigiks: P1 ja P2. P1 alad on ette nähtud säilitada looduslikuna ning P2 alad on ette nähtud puhkamiseks ja virgestuseks. 3) Aseri karjääri osas on esialgset ÜP lahendust muudetud. Lähiperspektiivis on tegemist mäetööstusmaaga ning rohevõrgustiku piire on korrigeeritud. 4) See maa läheb tõenäoliselt RMK-le, kellega on võimalik leping sõlmida tee ja parkla ehitamiseks. KOV-il teoreetiliselt võimalik saada vaid teekoridor + parkla ala. 5) Mõlemad aiandusühistud on määratletud kui perspektiivsed reoveekogumisalad.

			6) Kas teede maa-alad ei peaks olema tähistatud liikluse maa-alana? Momendil ainult Tallinn-Narva maantee. 7) Aseri tiigi kontuur tuleks välja joonistada ja supelranna ala peaks laiendama vasakule. 8) Metsa 4 KÜ võiks tiheasustusala olla mööda krundi piiri, sarnaseid kohti esineb veel kaardil. 9) Kaardil on Aseri aleviku piir endine, kas see jääb nii või ÜP järgi muutub, kas Koolimetsa elamurajoon jääb Aseri või Kõrtsialuse koosseisu? 10) Mõttenoppe ettepanekute (pind) tulevad välja suured punased alad Kõrtsialuse külas, mis on eraomandis. Punkt asub eramaal. See on eksitav info, kas neid on enam vaja kuvada? 11) Mõttenope: Aseri Kalvi matkarada koos trepi ja vaateplatvormi rajamisega – kas on arvestatud planeeringus?	6) Kõikide teede käsitlemine eraldiseisva maakasutusena muudaks ÜP joonised väga kirjuks. Sõiduteed on kajastatud sõiduteede kaardikihil mitte eraldi maakasutusena. Transpordimaa sihtotstarve on lubatud kõikide maakasutuse juhtotstarvete korral. Tallinn-Narva mnt-d kui oluliselt muudetavat teelõiku on oluline kajastada liikluse maa-alana, et anda indikatsioon tulevase maakasutuse osas. 7) Aseri tiigi äärse supelranna maa-ala asukoht on ligikaudne. Tiigi ümbrusesse on määratud puhke- ja looduslik maa-ala P2, kuhu saab supluskoht/puhkeala laieneda. 8) Tiheasustusala piiri on korrigeeritud. Piir määratakse ÜP täpsusastmes. 9) Aseri aleviku piiresse. 10) Mõttenoppe käigus saadud ideed/ettepanekud käivad ÜP koostamise protsessiga lõpuni kaasas, kuna tegemist on ÜP koostamise töövahendiga. 11) Aseri-Kalvi matkarada lisatud ÜP joonisele, lisaks tähistatud kauni vaatega koht. ÜP täpsusastmes vaateplatvormi rajamist ei käsitleta.
--	--	--	---	--

			12) Kinnismälestiste märgid kaardil väga väikesed, ei suuda nendele pihta saada, et infot lugeda. Kinnismälestis kihil on Aseri Tsemendivabriku korsten, see on drenaažtorude tsehhi korsten, ehitatud kusa-gil 1975. a paiku. 13) Kauni vaatega kohad – Kalvi kaldapealne peaks olema märgitud. 14) Perspektiivne supluskoht – tuleks märgiga näidata lisaks Kalvi rand, Aseri tiik ja „Seili“ rand. Puhkekoht näidatud Kalvi kalda alune, sama võiks olla Mustmetsa endine liivakarjäär. 15) Avalik juurdepääs ja juurdepääs tuletõrje veevõtukohale tekitab segadust, võiksid olla eraldi kihid, avalik juurdepääs on elanikule olu-line. 16) Reovee kogumisalal puudub Koolimetsa kinnistu uus elamurajoon ja Oja tn 3. 17) Olemas mööda põhjarannikut Metsa matkarada, tähistus looduses olemas, võiks kaardile kanda. Info https://metsamatkarada.maaturism.ee/#scroll-sections Rahvusvaheline E-rada. Edaspidi Rannikurada.	12) Kaalume leppemärkide tähistuse muut-mist. Andmed koos koordinaatidega pärine-vad Muinsuskaitseametist. 13) Kalvi kaldapealne lisatud kauni vaatega kohtade hulka. 14) Supluskohtade leppemärke täiendatud. Kalvi rannas näidatud olemasolev suplus-koht, Aseri tiigi ääres perspektiivne suplus-koht. 15) Avalik juurdepääs on oluline ka Pääs-teametile koos veevõtukohtadega. Jäävad samale kihile. 16) Koolimetsa kinnistu uus elamurajoon jääb persp reoveekogumisala kaardikihile. Oja tn 3 jääb nii olemasolevasse kui ka persp reoveekogumisaslasse. 17) Matkarada on kaardile lisatud.
	M. Viik	Arvamuse esitamine	Valla üldplaneeringu alusel kavandatava tegevuse keskkonnamõju strateegilise hindamise(KSH) kokkuvõttes pole Mahu küla Kaasiku	Selgitame, et üldplaneeringuga on määra-tud antud maaüksusele elamu maakasutuse

		<i>E-kiri 05.11.2021</i> kinnistule kavandatava turismindusega seonduva äriettevõtte (kinnistu katastritunnus 90301:001:00551) ja seda teendindava teega kaasnevaid mõjusid käsitletud. Äriettevõtet teenindava tee käsitus puudub ka nii kavandatavas üldplaneeringus kui ka 2017.a. kehtestatud detailplaneeringus. Eeldan, et põhjuseks on asjaolu, et nimetatud kinnistu osas on ehituskeeluvööndi vähendamine tehtud juba 2007.a. Tsiteerin Üldplaneeringu Lisa 6 0fd39e3c-7303-4f79-b827-c4568300a406 (viru-nigula.ee) – "Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekud" ettepanekut nr 5" Üldplaneeringuga tehakse ettepanek Mahu külas üldplaneeringuga kavandatava elamumaa juhtotstarbega maa-alal ehituskeeluvööndi vähendamiseks (vt joonis 5) kuni mereäärse kohaliku tähtsusega sõiduteeni järgmistel katastriüksustel: 90301:001:0052, 90301:001:0053, 90301:001:0054 ja 90301:001:0055 viide 1 (viide 1 Ehituskeeluvööndit on vähendatud 2007. a kehtestatud Viru-Nigula valla üldplaneeringuga) . Samast dokumendist võib lugeda ka : "Vallal on sadama piirkonnas pooleli mitmeid projekte, üheks neist on Mahu sadama käivitamine väikesadamana. Juba lõpetatud projektidega renoveeriti külaseltsi hoone, rajati spordi- ja laste mänguväljak. Ideede teostumisel tekivad funktsionaalselt seotud ja ühtse maakasutusega alad, eristuvad selgelt ühiskondliku sihtotstarvetega objektide ala, sh puhkealad, millest üle Unukse-Mahu mnt olev maa jääks elamusihtotstarbega alaks . Ka 2017.a. Kaasiku kinnistule koostatud detailplaneeringus on rõhutatud , et tegu on välja kujunenud elamurajooniga , kuid sellest hoolimata on kavandatud /planeeritud äriettevõtte elamurajooni lõppu ehk viimase krundina/kinnistuna (90301:001:0055 v.t lisa 1) . Ehk siis - kujunenud on vastuolu! Juhin siinjuures tähelepanu, et kavandatavat äriettevõtet teenindav tee puudutab/ mõjutab vähemalt 9-t elamumaa kinnistut , kus juba	juhtotstarve ning vähendatud ka ehituskeeluvööndit elamuehituse võimaldamise eesmärgil. Maakatastris oleva ärimaa sihtotstarbe muutmise automaatset kohustust see endaga kaasa ei too, kuid uue hoonetuse kavandamisel tuleb arvestada üldplaneeringus elamumaaale seatud tingimustega. Olemasoleva maakasutuse mittesihtotstarbelisest kasutusest tulenevaid probleeme ei ole võimalik üldplaneeringuga lahendada.
--	--	--	---

			käesolevalt , vähemalt 2-l kinnistul, elavad ka püsielanikud ja suvekuudel lisandub ka suurpere paljude lastega. Tee kulgeb kitsas koridoris majade vahelt ja rannikul sisuliselt mööda kallasrada. Kuna äriettevõtet teenidnav tee läbib erinevaid kinnistuid k.a. minule kuuluvat Kuldneri kinnistut (mis on suures osas märgala koos seelõiguse üleujutusega ning eeldab ilmselt enne teehetust ka maaparaanduslikku käsitlemist), siis pean siiski oluliseks hinnata ka : 1) nii äriettevõtte mõjusid keskkonnale ühtsete ja kaasaegsete kriteeriumide kohaselt kui ka selle otstarbekust elamurajoonis (juba praegu oleme me poepaiga naabritena hädas hommikuni kakerdavate, räuskavate ja aia najal kusevate hiliste peolistega ning erinevalt puhkajatest, tuleb ju päriselanikel järgmisel päeval ka tööle minna jne) 2) ettevõtetust teenindava teega kaasnevaid mõjusid nii keskkonnale kui elanikele.	
	Ü. Otsepp	Arvamuse esitamine <i>E-kiri 09.08.2022</i>	Kuna ettevalmistamisel on Viru-Nigula valla uus üldplaneering, siis teen järgmise ettepaneku. Palun määrata Viru-Nigula vallas Letipea külas Tulila kinnistu registrinr-ga 3558431 (katastriüksus 90202:006:0061) maakasutuse juhtfunktsiooniks elamumaa mõlemale poole kohaliku tähtsusega sõiduteed. Kuigi maa-ala jääb täies ulatuses Letipea maastikukaitsealale, siis on seal juba praegu välja kujunenud rannaküla, kus naaberkinnistutel paiknevad rannaäärsed elumajad, mis asuvad väärtuslikul maastikul. Palun võimalusel ettepanekutega arvestada. Vastavalt planeerimisseaduse § 76 lõikele 3, avaldanud soovi olla kaasatud Viru-Nigula valla üldplaneeringu menetlusse. PlanS § 76 lõike 4 alusel teatan, palun edastage materjalid ja teated kirjalikult e-postile ylle.otsepp@gmail.com.	Teie avaldus oli arutlusele 30. augustil toimunud Viru-Nigula valla üldplaneeringu koosolekul. Tulila kinnistu (katastritunnus 90202:006:0061), sihtotstarve maatulundusmaa, asub Letipea maastikukaitsealal. Maastikukaitsealale elamumaa juhtfunktsiooniga piirkonna tekitamine oleks üldplaneeringuga vastuolus. Praegu kehtiva Viru-Nigula valla üldplaneeringu järgi asub antud maa-alal puhkeala P3. Tulila kinnistu on ümbritsetud hoonega, mis asuvad väljakujunenud ehitusjoonel. Ka Tulila kinnistule on võimalik ehitada juba väljakujunenud ehitusjoonele,

				selleks ei pea muutma juhtotstarvet ühe kinnistu piires. Ka ei ole üldplaneeringu ülesandeks muuta ühe kinnistu juht- või sihtotstarvet, üldplaneering vaatab juhtotstarbeid piirkonniti.
	M. Parijõgi	Arvamuse esitamine <i>E-kiri 29.09.2022</i>	Teen ettepaneku muuta üldplaneeringu sõnastust: Miljööväärtuslikud alad. Lk 41 tabel 3 p 12 Kunda mõisa vesiveski kompleks. Jätta järgnev sõnastus: Kaitstav väärtus – Miljööväärtusliku ala moodustavad unikaalne pargiarhitektuur ja kanalite süsteem, viinavabrik, rehi, veejõujaam, vesiveski ja pais. Tingimused – Säilitada ja taastada endisel sihtotstarbel. Pärandkultuuri objektid. LK 43 lisada seletuskirja punktis 4.1.7 pärandkultuuri objektide nimistusse Kunda mõisa pais, mis eelmises eelnõu redaktsioonis (07. märts 2022) oli olemas. Samuti palun taastada säte, et Kunda mõisa paisu lammutamisel/rekonstrueerimisel on vajalik vastavate uuringute läbiviimine, mis lahendaksid vastuolud looduskeskkonna ja kultuuriväärtuste vahel. Vastuolude likvideerimiseks tuleb teha koostööd valdkonna eest vastutavatel riigiasutustel.	Täiendame ÜP ja KSH eelnõud. Sõnastused on kokku lepitud 10.11.2022 Viru-Nigula Vallavalitsuse, konsultandi, Keskkonnaameti, Muinsuskaitseameti ja M. Parijõgi esindajate vahel toimunud koosoleku kohaselt. 1) Kunda vesiveski kompleksi miljööväärtusliku ala kaitstavateks väärtusteks on Kunda mõisa endised tootmishooned (sh veskihoone, veskivare), unikaalne pargiarhitektuur ning kanalite ja tiikide süsteem. Tingimuseks on see, et kompleks säilitada maksimaalses võimalikus ulatuses, arvestades asjaoluga, et „Keskkonnaamet on keeldunud 15.10.2020 korraldusega nr DM-108734-19 ning 15.10.2020 vaideotsusega OÜ Lammasmäe Puhkekeskusele veeloa andmisest Kunda jõe paisutamiseks ja hüdroenergia kasutamiseks Kunda IV paisul. Tallinna Halduskohtu 06.09.2021 otsusega jäeti rahuldamata OÜ Lammasmäe Puhkekeskuse kaebuse Keskkonnaameti 15.10.2020 korralduse nr DM-108734-19 ja 26.11.2020 vaideotsuse tühistamiseks ja taotluse uuesti läbivaatamiseks kohustamiseks. Riigikohtu 12.04.2022 kohtumäärusega nr 3-20-2608

				<i>jõustus Halduskohtu kohtuotsus. Keskkonnaameti 15.10.2020 korraldusest nr DM-108734- 19 „Keskkonnaloa andmisest keeldumine” tulenevalt peab paisu omanik või valdaja paisutuse likvideerima, kui veeloa andja keeldub loa andmisest (veeseadus § 175 lg 4). Paisutuse likvideerimisega seotud edasised tegevused lahendatakse üldplaneeringust eraldiseisvalt."</i> 2) Ettepanekuga Kunda mõisa paisu lisamiseks pärandkultuuriobjektide hulka mitte arvestatud, sest tegemist on juba varasemalt pärandkultuuriobjektiga.
--	--	--	--	---

AVALIKUL ARUTELUL ESITATUD ETTEPANEKUD

K. Oras	Eelnõu avalik arutelu <i>11.02.2021</i>	1) Ettepanek: rajada kavandatava Aseri kaubasadama asemel alale puhkeala. 2) Ettepanek: Näha ette Aseri aleviku praegustes piirides lautrikoht.	1) Aseri kaubasadama arendamine on Viru-Nigula valla ja Lääne-Viru maakonna strateegiline eesmärk. Sadama arendamisel kohalikule kogukonnale kaasnevate negatiivsete mõjude leevendamiseks on üldplaneeringus ette nähtud kompromissid (nt avalikult kasutatav väikesadam Aseri kaubasadam, jalg- ja jalgrattatee Aseri aleviku keskusest tingimusliku supuskohani). 2) Lautrikoht on ette nähtud Aseri kaubasadama territooriumile.
Aseri elanikud	Eelnõu avalik arutelu <i>11.02.2021</i>	Ettepanek: Aseri asustusüksuse piire ei tohiks muuta.	Kaalume Aseri asustusüksuse piiride mitte muutmist.
R. Heinmets	Volikogus ettepanekute menetlemise käigus tehtud ettepanek, mida komisjonid ja volikogu toetasid	Ettepanek: Üldplaneeringust välja jätta sellise sõnastusega Viru-Nigula vee- ja kanalisatsiooni arengukava muutmine, sest arengukava muutmine on volikogu pädevuses ja seda ei ole kordagi arutatud üheski komisjonis. Küsimus on Vasta külla vee- ja kanalisatsioon trassi rajamine. Täna on trass välja ehitatud kuni töökojani (Lemari taha). Sealt koolini on 1 km, mis tänapäeval ei ole mingi vahemaa. Sellele lõigule jäävad mitmed elamumaad. Vasta külas on mitmel	Korrigeerime ÜP seletuskirja ning jätame välja sõnastuse seletuskirjas lk 58: „<i>Olemasolev Vasta küla reoveekogumisala arvatakse perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetavate alade hulgast välja, kuna piirkonnas on väga vähe potentsiaalseid liitujaid ning see pole majanduslikult otstarbekas.</i>” Üldplaneeringuga on Viru-Nigula alevikust

		veeprobleemid. Samuti on koolil läbi aastate vee kvaliteediga probleeme olnud. Vahetult enne kooli on sotsiaalmaja, kus puudub vesi kui ka kanalisatsioon. Leian, et kool peab olema tulevikus ühendatud Viru-Nigula vee- ja kanalisatsiooni süsteemiga.	kuni Vasta koolini kavandatud perspektiivne elamuehituse maa-ala. Sellisel juhul on reoveekogumisala sinna alles jätmine põhjendatud.
--	--	--	--